ಲೋಕಮಾನ್ಯೆರ್ ಬರವು ಮಾಲೆ-೧

ಲೋಕಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್

ಡಾ. ಉದಯಕುಮಾರ ಇರ್ವತ್ತೂರು

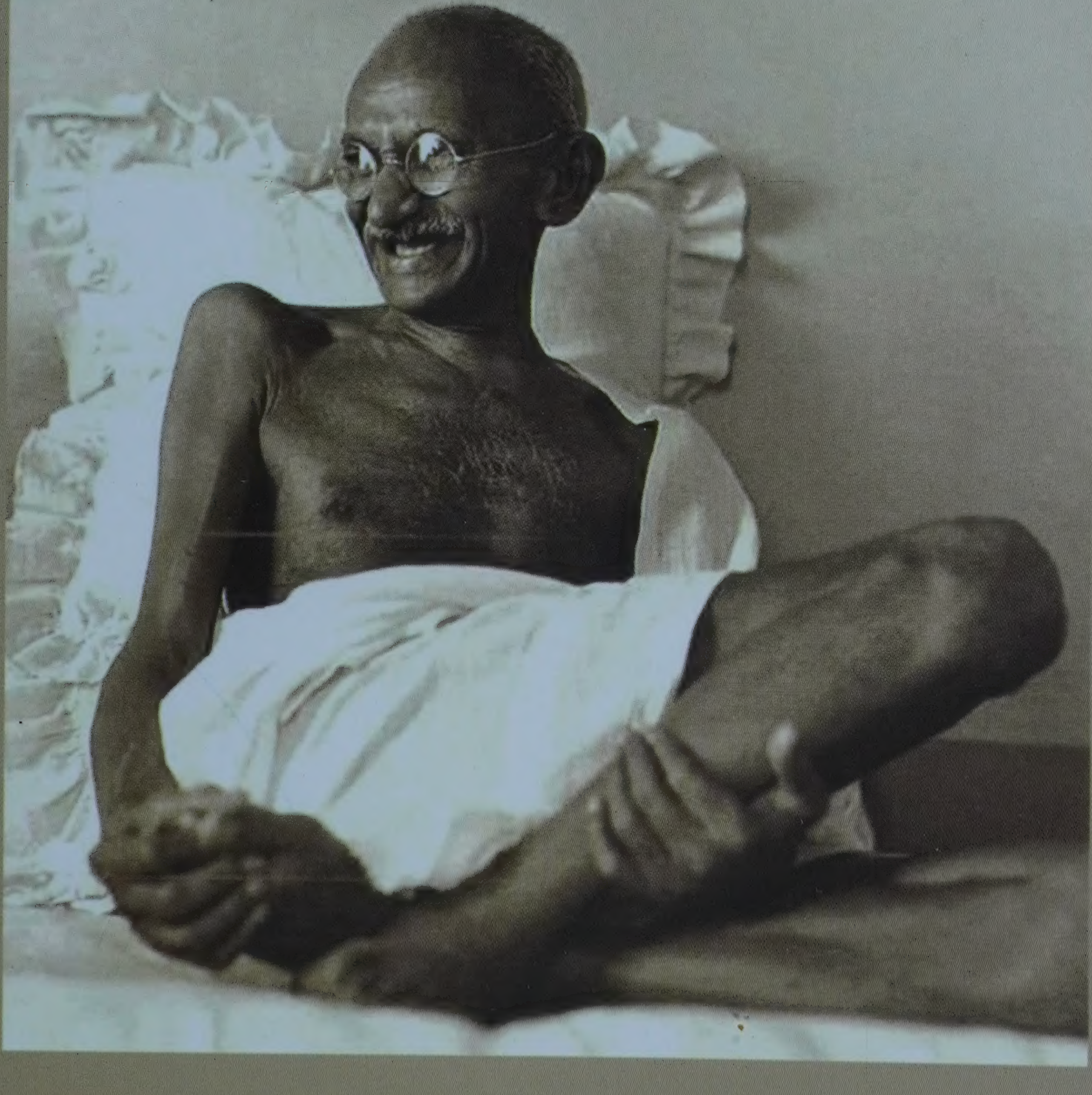

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

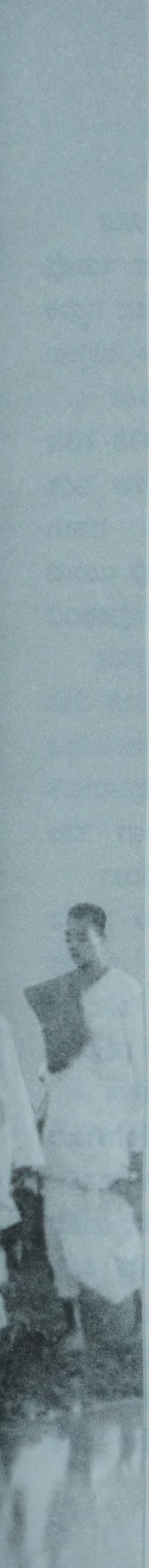

ಲೋಕಮಾನ್ಯೆರ್ ಬರವು ಮಾಲೆ

ಲೋಕಗೆಂದಿನ
ಗಾಂಧಿಯೆರ್

ಡಾ. ಉದಯಕುಮಾರ ಇರ್ವತ್ತೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು

LOKA GENDINA GANDHIYER
A book about Mahatma Gandhi in Tulu language
by
Dr. Udaya Kumar Irvathur
2-78/18, 'Sri Dhavala'
Kulshekara
Mangaluru - 575 005, D.K.
Mobile : 9449772996
email : udayraji0106@gmail.com

Chief Editor:
Tharanatha Gatti Kapikad
President
Karnataka Tulu Sahithya Academy

Publisher:
Smt. Poornima
Registrar
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Tulu Bhavana, Ashok Nagar Post,
Mangaluru - 575 006
Dakshina Kannada, Karnataka.
Email : tulu.academy@yahoo.co.in
tuluacademy@karnataka.gov.in
Phone : 0824 2459389

© Karnataka Tulu Sahithya Academy
First Impression : 2025
Second Impression : 2026
Size : Demy 1/8
Paper : 70 gsm Maplitho
Pages : 132
Price : Rs. 100
Second Impression Copies : 500

Cover Design: **Kallur Nagesh**

Page Designed & Printed at
Aakrithi Prints
Light House Hill Road, Mangaluru-1
Tel.: 0824 - 2972002 / 7019225774

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳು ಬಾಸೆ ಬದ್ಕ್‌ದ ನಿಲೆಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಪೊರ್ತುರ್ ಮುಟ್ಟ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಓದುಗೆರೆನ ಕೈಕ್ ದೀತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕಮ್ಮೆನ ಮಾತ ಬಾಸೆದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಸುಮಾರ್ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಬಾಸೆಲೆಡ್ಲಾ ಕನತ್‌ದುಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಇತಿಹಾಸೊ, ಬೂತಾರಾಧನೆ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರೊ, ಕತೆ ಕುಸಾಲ್, ನಲಿಕೆ ತೆಲಿಕೆ, ನಂಬೊಲಿಕೆ, ಮದಪ್ಪರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಬಗೆಟ್ ಕರಿನ ಮುಪ್ಪೊ ವರ್ಸೊಡ್ದ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುವೆರೆನ ಗೇನದ ಬಂಡಾರೊಗು ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದ್‌ಂಡ್. ತುಳುತ್ತ ಬರವುದ ಪರಪು ದುಂಬು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಎಗ್ಗ್, ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಪ್ಪೆಗ್ ಪೊಲಿ ದಿಂಜಾವುನ ಕಜ್ಜೊ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಂಗಲಾಪುಡು ಪೊಸ ಪಜ್ಜೆ ದೀತ.

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕಟ್ಟಿನ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕೆರ್, ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಸಮಾಜ ಸುದಾರನೆದ ತಾದಿ ತೋಜಾಯಿನ ಮಹಾತ್ಮೆರ್, ದಾರ್ಶನಿಕೆರೆನ ವಿಚಾರಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ಓದುನಂಚ ಆವೋಡು ಪನ್ಪಿನ ನಿಲೆಟ್ ತುಳು ಬರವುದ ಪರಿಪುಗು ಪೊಸ ದಿಕ್ಕ್ ತೋಜಾವುನ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮವು. ಈ ಬರವುದ ಕೋಪೆಡ್ ಕಡೀರ್ದ ಬರವು ಆದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಹಾತ್ಮೆನ್ ನಿಕ್ಲೆನ ದುಂಬು ದೀವೊಂದು ಉಲ್ಲ.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ನಮ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ಓದುದು ತೆರಿಯೊಂದುಲ್ಲ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಈ ಪೊರ್ತುಡೆ ನಮ್ಮ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಓದುನ ತಿರ್ಲ್ ಪೊರ್ಲು, ಕಮ್ಮೆನ ಇರ್ಮೆನ ಅವು ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅಹಿಂಸೆದ ಮಾರ್ಗಡ್ ಲೋಕಗ್ ತಾದಿ ತೋಜಾಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆದ ಪರಿಪುಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಇಷ್ಟೆರ್ ಆಪೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ನಿಚ್ಚಯ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಡೀರಾದ್ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ನಿ 1920ನೇ ವರ್ಸೊಡು. ಲೋಕಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧೀಜಿ ಆನಿದ ದಿನಮಾನೊಡು ತುಳುವೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ 'ಗಾಂಧಿಯೆರ್' ಆದ್ ನಿಲೆ ಆಯಿನಾರ್. ನರಮಾನ್ಯ ಸ್ವರೂಪೊಡು ಸುಮಾರ್ ನೂದು ವರ್ಸೊಗ್ ದುಂಬಪ್ಪ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಗಾಂಧಿಯೇರ್ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬರವುದ ಉಲಯಿ ಸೇರಿನವು ನಮ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಸಂದೈತ ಮಲ್ಪುನ ಮಾನಾದಿಗೆ ಆದುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಅರಿಕೆ.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಮಹಾತ್ಮೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಬಲ್ಮನ ಮಲ್ತಿನ ದಾರ್ಶನಿಕ ಕಬಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಠಾಗೋರ್, ಈ ಮಹಾನ್ ಕಬಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ದಿನೊ ನಮ್ಮ ಊರುದ ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ಸತ್ಯಬೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಜಾಗೆ ಕುಡ್ಲದ ಸರಕಾರಿ

ಕಾಲೇಜ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೆರ್ಮೆದ ಕಾಲೇಜಿದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯೆರಾದ್ ಸೇವೆ ಸಂದಾವುನ ಭಾಗ್ಯ ಪಡೆಯಿನ ಡಾ. ಉದಯ ಕುಮಾರ್ ಇರ್ವತ್ತೂರು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬು ಕುಲ್ಲಾದೆರ್.

ಇತ್ತೆ ನಮ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಓದುಗ...

ಮಾರ್ನೆಮಿ
24-09-2025

ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ರಡ್ಡನೆದ ಅಚ್ಚಿಗ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಪಾತೆರೊ

ತುಳು ಓದುಗೆರೆನ ಉಡಲ್ ಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕರಿನ ವರ್ಸೊ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ಉದಯ ಕುಮಾರ್ ಇರ್ವತ್ತೂರು ಬರೆತಿನ 'ಲೋಕ ಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್' ಬಾರೀ ಮೋಕೆಡ್ ತುಳುತ ಓದುಗೆರೆನ ಉಡಲ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್.

ಬೂಕೂದ ಕಡೀರ್ದ ಅಚ್ಚಿಲು ಒಂಜೇ ವರ್ಸೊದ ಉಲಾಯಿ ಮುಗಿದ್ ಪೋಂಡು, ತುಳುವೆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಲ್ಯೊಡೊ ಬರವು ಸರವುಡ್ ತೂದ್, ದುಂಬುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಓದುದ್ ತೆರಿಯೊಂದ. ಅಂಚ ಪಂಡ್ದ್ ಗಾಂಧಿಯೇರ್ ಮುಷ್ಟಿದ ಉಲಾಯಿ ಪತ್ತೆರೆ ತಿಕ್ಕುನ ನರಮಾನಿ ಅತ್ತ್, ಅಂಚಾದೇ ಆರ್ ಲೋಕ ಗೆಂದಿನ ಮಹಾತ್ಮೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ನಮ ಓದಿನಾತ್ ಗಾಂಧಿ ಚಿಂತನೆದ ಪೊಸ ದಿಟ್ಟಿ, ಗೆಲ್ಮೆ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುತ ಓದುಗೆರೆಗ್ ಉದಯೆರ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಗಾಂಧಿ ಗೇನದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿಂಚಿ ಬೊಳ್ಪು ಮಾತಾ ತುಳುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಜೀಟಿಗೆದ ಬೊಳ್ಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಂಗಲಾಪುಡು ರಡ್ಡನೇ ಅಚ್ಚಿಗ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ. ಗಾಂಧಿ ಬೊಳ್ಪುನು ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಗ್ ಎದ್ಕೊನುಲೆ.

ಸೊಲ್ಮೆಲು.

25-05-2026
ಪತ್ತನಾಜೆ

ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮುದೆಲ್ನುಡಿ

ಗಾಜಾ ಪಟ್ಟಿಡ್ ಬಡವುನು ತಡೆತೊಂಡ್ರೆ ಆವಂದೆ ಕೈಟ್ ತಟ್ಟೆ ಪತೊಂದು ಬಂಜಿಗ್ ದಾದಾಂಡ ತಿಕ್ಕುವಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಯಂಗಾವೊಂದಿಪ್ಪು ಜೋಕುಲು, ಪುರುಬಾಲೆಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಬಾಂಬು ಪಾಡ್ದ್ ಮನುಷ್ಯತ್ವೊನೇ ಮಣ್ಣ್ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳುವೆರೆ ಎದುರು ಗಾಂಧಿನ್ ಉಂತಾದೆರ್ ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕೆ ಶ್ರೀ ಉದಯಕುಮಾರ ಇರ್ವತ್ತೂರು.

'ಗಾಂಧಿ' ಮಾತಾ ಕಾಲೊಗ್‌ಲಾ ಲೋಕದ ಬೇನೆಗ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ 'ಸಾಂತ್ವನ'. 'ಗಾಂಧಿ' ಪಂಡ ಉಡಲ ತಲ್ಮೆನ. ಪಗೆತ ಎದುರು ಪ್ರೀತಿ, ಅಧಿಕಾರ ಬಲತ ಎದುರು ಆತ್ಮಬಲೊನು ಪಣೊಕು ದೀದ್ ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆದ ಮಾರ್ಗೊಡು ನಡತ್‌ದ್ ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚಿನ ಮಾನವತಾವಾದಿ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಯೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಪಿನಿ ಪಂಡ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸವಾಲೇ ಸರಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಂಡ ಅವು ತೋಡಿನಾತ್ ಗಾಂತ್ರ. ಆ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ತೂಂಡ ಇರ್ವತ್ತೂರೆರ್ ಮೆದು ಮನಸ್‌ದ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್‌ದ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಕಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಬದ್‌ಕಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲಾಯಿನ ಸತ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಸವಾಲ್‌ನ್ ಎದುರ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪುನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ಸತ್ಯ ಮಾರ್ಗೊನು ಬುಡ್ಪಾದ್ ತೋಜಾವು ಮುಲ್ಪದ ಬರವುಲು ಉಡಲ್‌ನ್ ತಲ್ಮೆನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸ ದಿಕ್ಕ್ ತೋಜಾವ.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇಡೀ ದೇಶನೇ ಆರ್ನ ಕುಟುಂಬ ವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಹಿಂಸೆಡ್ ಸುಳ್ಳುಲು ದೂರ ಆಪ ಪಂಡ್ದ್

ನಂಬುದಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನೈತಿಕ ತಲಕಟ್ಟ್‌ದಾಂತಿ ಒವ್ವೇ ವಿಚಾರ ಇಪ್ಪಡ್ ಅವೆನ್ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂವಂದೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ತಿನಾರ್. 'ಬಲ'ತ ನಂಬಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ಪು ಪೊರುಂಬಾಟೊಡ್ ಯೇರ್ಲಾ ಗೆಂದುಜೆರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಯೆ ಬಲತ ಮುಕಾಂತ್ರ ಸೊತಂತ್ರ ತಿಕ್ಕ್ಂಡಲಾ ದುಂಬು ಬರ್ಪಿ ಸರ್ಕಾರ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಕ್ರೂರಿಯಾದಿಪ್ಪು ಪನ್ಪಿನ ಎಚ್ಚರೊನು ಕೊರ್ನ ಗಾಂಧಿ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾನತೆ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಅಹಿಂಸೆದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ್ ಒದಗುನ ಚೇತನ.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬುಲೆಪಾಯಿನ ಪೊಸ ರೀತಿದ ಚಿಂತನೆ, ಹೋರಾಟ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಸುದ್ದಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೊಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಗ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಬಿದೆತ ಬುಲೆ ಆದ್ ತೋಜಿಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಲೇಖಕೆರ್ನ ಪಾತೆರ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಓದುನ ಪ್ರತಿ ಹಂತೊಡ್ಲಾ ಓದುನಾಯನ ಉಡಲ್ ಮಟ್ಟುಂಡು, ತಟ್ಟುಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಉಂದೆನ್ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೆರ್ಮೆ, ಕುಸಿತೊಟ್ಟುಗು ಲೇಖಕೆರೆಗ್ ಉಡಲ್ದಿಂಜಿ ಅಭಿನಂದನೆಲು.

ಸಂತೋಷ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಹಿರಿಯಡ್ಕ
ಸದಸ್ಯೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಎನ್ನ ಪಾತೆರ

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆಡ್ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಬರೆದ್ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಲೆಪ್ಪು ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಎಂಕ್ ಖುಷಿಲಾ ಆಂಡ್, ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಒಂತೆ ಪೋಡಿಗೆಲಾ ಆಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಕ್ ಇತ್ತಿ ಗೌರವ ಉಮೇದ್‌ಡ್ದ್ ಆವರೆ ಖುಶಿಯಾಂಡ್, ಏತ್ ಓದುಂಡಲಾ, ಬರೆಂಡಲಾ ಮುಗಿಯಂದಿ ಕಡಲ್‌ದಂಚಿನ ಈ ಮಹಾತ್ಮನ ಜೀವನದ ವಿಷಯ ತೆರಿಲೆಕ್ಕನೆ ಉರ್ಕರುನ ವಿವೇಕೊನು ನಮ ಉಡಲ್ ನಿಲಿಕೆ ದೊರ್ಪುನ ಗೇನೊದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಕಾರಣೊಡ್‌ದಾವರೆ ಪೋಡಿಗೆ. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಓದುನು ತೆರಿಯುನು ಪಂಡ ನಮೊನು ನಮ ತೆರಿಯುನು; ನಮ್ಮ ಉಲಯಿದ ಅಹಂಕಾರೊನು ಅಲಂಕದ್ ಸ್ವಾರ್ಥದ ಕಲಂಕ್‌ನ್ ಕಳೆವೊನುನ ಕಾರ್ನಿಕದ ಕೆಲಸ ಪನ್ಪುನವು ಎನ್ನ, ನಂಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಅನುಭವ. ಲೋಕೊಡು ಈ ನರಮಾನಿಯನ ಮಿತ್ತ್ ಬರೆತಿನಾತ್ ಬೂಕು, ಪಂಡಿನಾತ್ ಪಾತೆರ, ಮಲ್ತಿನಾತ್ ಟೀಕೆ, ಪುಗರ್ತೆ, ಆಯಿನಾತ್ ಚೋದ್ಯ ನನೊರಿಯನ ಮಿತ್ತ್ ಇಜ್ಜಿಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಏರ್ ದಾದನೇ ಮಲ್ಪಡ್ ಈ ವಿಸ್ಮಯದ ನರಮಾನಿಯನ ಬಗೆಟ್ಟ್ ತೆರಿಂಡ, ಬರೆಂಡ, ನೆರ್‌ಂಡ, ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅಯಿತ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕಡೆತ ಉಸುಲುಪ್ಪ ಮುಟ್ಟ ಒರಿಯುಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. ಎಂಕ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಬೂಕು ಬರೆಪಿನ ಕೆಲಸ ಕೊರುದು ಎನ್ನ ಉಲಯಿದ ಅಜ್ಞಾನೊನು, ಅಹಂಕಾರೊನು ಕಳೆವೊನುನ ಭಾಗ್ಯೊನೇ ಕೊರುಂಡು. ಅಯಿಕಾದ್ ಯಾನ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದಿ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಈ ಬೂಕುದ ನೆವನೊಡು ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿ ಆಣ್ ಮಗೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಆಯಿನ ವಿಸ್ಮಯೊನು ಕುಡ ಒರ ತೆರಿಯರೆ ಎಡ್ಡೆ ಅವಕಾಶ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈ ಕೆಲಸೊನು ಪ್ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕ ಭಕ್ತಿಡೇ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಬರೆವೊಂದು ಬರೆವೊಂದು ಪೋದು ಅವು ಮಲ್ಲ ರಾಮಾಯಣನೇ ಆನಗ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್, "ಈರೆಗ್ ಪಂಡಿನ ನೂದು ಪುಟತ್ತ ಗಡಿ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ದೂರ ಪೋಯರ್" ಪಂಡದ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ವಿಷಯೊಡು ಒವೆನ್ ಏತ್ ಪನೊಡು, ಏತ್ ಬರವೊಡು ಒಯಿನ್ ಪತ್ತುನು, ಒಯಿನ್ ಬುಡುಪುನು, ಪನ್ಪಿನ ಗೊಂದಲ ನನಲಾ ಪೂರ ಕರಿದ್‌ಜಿ. ಎನ್ನ ಈ ಮಿತಿನ್ ತೆರಿದ್ ಎಂಕ್ ಮಾಪು ಕೊರೊಡುಂದು ನಿಕ್ಲೆಡ ಕೇನೊನುವೆ.

ಈ ಬೂಕುದ ಸುರುತ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಇತ್ತಿಂಚಿ ಓರೆ ಕೋರೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ನಿರೆಲ್ ಓದುನಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬೂರು ಲೆಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಕೊರಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪರಿಣಿತ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೂಕುನು ಓದುದು ತಪ್ಪುಲೆನ್ ತಿದ್ದಿನಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲಾ ತೆರಿಪಾದ್ ಎಂಕ್ ಇಂಬು ಕೊರಿನ ಡಾ. ಉಷಾ, ಎನ್ನ ಮಾತಾ ಬರವಣಿಗೆನ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಪೊರ್ಲ ಗಂಟ್‌ದ ಅಕ್ಷರ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ, ಬೂಕುನು ಅಚ್ಚಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಐಕ್ ಪೊರ್ಲ ರೂಪು ಕೊರ್ಪಿನವೆನೇ ಒಂಜಿ ಮರ್ಲ್ ಆದ್ ಗೆತೊಂದುಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರ್ ನಾಗೇಶ್, ಮೊಕ್ಲೆನ ಬೆರಿ ಸಾಯೊನು ಯಾನ್, ಈ ಪೊರ್ತುಡು ನೆನೆತೋನುವೇ. ಯಾನ್ ಎಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಅಯಿತ ಪಿರವುಡು ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಭಾಗನೇ ಆದಿಪ್ಪುನ ಡಾ. ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮೀಯೆರೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ನೆನೆತೊನುವೆ. ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಾನೊಡು ಮೆನ್ಕೊಂದು ಎನ್ನ ಸಾದಿಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪಿನ ಲೆಕ್ಕೊಗು ತಿಕ್ಕಂದಿ ನನಾತ್ ಜನ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ದ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಏಪಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ಋಣಿಯಾದುಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ನೆನವರಿಕೆ ಮಲ್ತೊನುವೆ. ಈ ಬೂಕುದ ಓದು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪಿ ಸಂದೇಶ ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯರೆ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆ.

ಡಾ. ಉದಯ ಕುಮಾರ ಇರ್ವತ್ತೂರು

"ಲೋಕೊನು ಬದಲ್ಪೊಡುಂದುಲ್ಲರಾ?
ಅಪಂಡ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಕ್ಲೆಡ್‌ದೇ ಸುರು ಆವಡ್"

ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿ ನರಮಾನಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಆದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಿನ ಕತೆ ನಂಕ್ ಭಾರೀ ಮುಖ್ಯ, ದಾಯೆಂದ್ ಪಂಡ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪತ್ತಿನ, ನಡತ್ತಿನ ಸಾದಿ ಭಾರಿ ಸುಲಭದ ಸಾದಿ. ಇಂದೆನ್ ಯೇರ್ಲಾ ಪತ್ತೊಲಿ, ಏರೆಡ್‌ದ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ಕಾಸ್, ಭಾರಿ ಜವನಾದಿಗೆ, ಭಯಂಕರ ಬಿಸ್ರಾದಿಗೆ ಉಂದು ವೊವುಲ್ಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ನೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಪುನಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ದ ಶಕ್ತಿ. ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ನಡಪುನ ಧೈರ್ಯ ಎಂಚಿನ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಸತ್ಯದ ಸಾದಿನ್ ಬುಡಂದೆ ಅಹಿಂಸೆನ್ ಅನುಸರಿಸದ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಆವೊಡ್ ಪನ್ಪಿ ಸದ್ಭಾವನೆಡ್ ದುಂಬು ಪಜ್ಜೆ ದೀಪುನ ಮನಸ್. ಇನಿ ಮಲ್ಲ ಜನ ಆಯರೆ ಕಾಸ್, ಜನ ಸಹಾಯ, ಜಾತಿ ಬಲ, ಉಂದು ಮಾತ ಬೋಡುಂದು ಜನ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿ ಉಂದು ವೊವುಲಾ ಇಜ್ಜಂದೇ ಆರ್ನನೇ ಆಯಿನ ಪೊಸತ್ತ್ ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಲೋಕೋನೇ ತನನ್ ತೂಪಿಲೆಕ್ಕ ಬದ್‌ಕಿಯೆರ್. ಆಯಿಡ್‌ದಾತ್ರ ಈ ಗಾಂಧಿ ದಾದ ಪಂಡೆರ್, ಎಂಚ ನಡತೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊನ್ ತೆರಿಂಡ ಆ ಅನುಭವದ ಬೊಲ್ಪುಡು ನಮ್ಮ ಉಡಲ್ದ ತಾಕತ್ ಎಂಚಿನ, ಅವೆನ್ ಎಂಚ ಎಚ್ಚರ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್, ತೆರಿದ್, ನಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಸಾದಿ

ನಾಡಿಯರೆ ಸಹಾಯ ಆವು. ಎಲ್ಯಡ್ ಗಾಂಧಿಲಾ ನಮ ಮಾತೆರ್ನ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಸಾದಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹುಡುಗೆ ಆದ್ ಇತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಮಾರ್ತೆಲಾ ಮಲ್ಪುನ ತಪ್ಪುಲೆಡ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪುನೆಲೆನ್ಲ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಓದು ಬರವುಡ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆಲಾ ಆದಿತ್ತಿನಾರ್ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮನ ಉಲಾಯಿ ತೂಪುನ ಅಭ್ಯಾಸ, ನಮಲಾ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿ ಸರಿ ಉಂಡಾ ಪನ್ಪಿ ನಮ್ಮಾತಿಗೆ ನಮನ ಉಲಾಯಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತೊಂದ್ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ನಡುಪು ಪನ್ಪಿನ ಸಂದೇಶೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕತೆ ನಂಕ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ಪೇಪರ್ದಕ್ಲು ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ, 'ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಂದೇಶ ಕೊರ್ಲೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಕೆಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಅಯಿಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಎನ್ನ ಬದುಕೇ ಒಂಜಿ ಸಂದೇಶ್" ಪನ್ಪೆರ್. ನೆತ್ತ ಅರ್ಥ ದಾನೆ ಪಂಡ, ನಮ ಎಂಚ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂಂಡಾ, ಅವ್ವೆ ನಮನ ಸಾದಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂದೇಶ ಎಂಚಿನಂದ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಆರ್ ನನೊಂಜಿ ವಿಷಯಲಾ ಪಂತೆರ್. ಅವು ದಾದ ಪಂಡ, "ಈ ಪ್ರಪಂಚೊಡ್ ಎಂಚಿನ ಎಡ್ಡೆ ಬದಲಾವಣೆ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿಕುಲು ಎನ್ನುವರಾ ಆ ಬದಲಾವಣೆ ನಿಕ್ಲೆಡ್ದೇ ಸುರು ಆವೊಡು" (Be the change you want to see in the world).

ಗಾಂಧಿ ಪುಟ್ಟು ಬಲತಿನ ಊರು

"ತಪ್ಪು ಮಲ್ತಿನಾಯನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ಪಿನ ತಾಕತ್ ತಂಕ ಇತ್ತಿನಾಯಗ್ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ"

ಕೃಷ್ಣದೇವೆರೆನ ದೋಸ್ತಿ ಸುಧಾಮನ ಊರು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಬುದಿನ ಗುಜರಾತ್‌ದ ಪೋರಬಂದರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮ್‌ಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಪುಟ್ಟುದಿನ ಊರು. ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಪುದರ್ ಕರಮ್‌ಚಂದ್, ಅಪ್ಪೆ ಪುತಲೀಬಾಯಿ. ಗಾಂಧಿ ಮೋದ್ ಬನಿಯಾ (ವೈಷ್ಣವ) ಜಾತಿಗ್ ಸೇರಿನ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುನ ಮನೆತನಗ್ ಸೇರಿನಾರ್. ಆರೆನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಉತ್ತಮ್‌ಚಂದ್ ಪೋರ್ ಬಂದರ್ ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನೆರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್.

ಮೋಹನದಾಸೆರ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಭಾರೀ ಧರ್ಮನಿಷ್ಠೆ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ, ವೃತ, ಜಪ, ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಭಾರಿ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಮಗಕ್ಕ್ ಸರಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪುನ ಧರ್ಮ ಕರ್ಮದ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಉಂಡಾಪಿನಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಕಥೆಕುಲೆನ್ ಪನೊಂದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆರೆನ

ಕುಟುಂಬೊಗು ಮುಟ್ಟದಾರ್ ಆಯಿನ ಬೇಚರ್‌ಜೀ ಪನ್ಪಿ ಜೈನ ಗುರುಕ್ಕುಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವಿಷಯೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಕುಟುಂಬೊಗು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಮೋನಿಯಾ ಪನ್ಪಿನವು ಮೋಹನದಾಸಗ್ ಇಲ್ಲಡ್ ದೀತಿನ ಅಡ್ಡ ಪುದರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ 'ರಂಬಾ' ಪನ್ಪಿ ಬೇಲೆದ ಪೊಂಜೊವೆಗ್ ಈ ಮೋನಿಯಡ ಮಸ್ತ್ ಮೋಕೆ. ಇಲ್ಲದ ಬೇಲೆದಕ್ಲು ಪನ್ಪಿನ ಬೂತ, ಪಿಶಾಚಿಲೆನ ಕತೆ ಕೇನಿಯರೆ ಮೋನಿಯಗ್ ಬಾರಿ ಖುಷಿ. ಆಂಡ ಒರಿಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಆ ಕಥೆ ನೆನಪಾದ್ ಆಯಗ್ ಪೋಡಿಗೆಲಾ ಆವೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪೋರ್‌ಬಂದರ್ದ್‌ದ್ ರಾಜ್‌ಕೋಟ್ ಪನ್ಪಿನ ಊರುಗು ಬತ್ತೆರ್. ರಾಜ್‌ಕೋಟ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೋನಿಯೇ ಸುಮಾರ್ ಉಲ್ಲಾಸ ಆಯೆ. ನೆರೆಕರೆತ ಜೋಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಗೊಬ್ಬರೆ ಶುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಚುರುಕುಲಾ ಆಯೆ. ಆಂಡ ರಾಜ್‌ಕೋಟ್‌ಡ್ ಪೋರಬಂದರ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕಾ ಕಡಲ್ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುಗ್ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಪೋದು ಕುಲ್ಲುನ, ಪೊಯ್ಯೆಡ್ ಗೊಬ್ಬುನ, ಬರೆಪುನ ಅವಕಾಶ ಪೂರಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್ದ್ ಸಹಜವಾದೇ ಮೋನಿಯಾಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಕನತ್‌ಂಡ್.

ಮೋಹನದಾಸೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಓದುನ ಸಮಯೊಡು, ಶಾಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆದ ಪರೀಕ್ಷಕೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಂಚ ಬತ್ತಿಮಾರ್, ಮಾಸ್ಟ್ರುನಕುಲು ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಂಚ ಕಲ್ಪದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಯರೆಗಾದ್. ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಉಕ್ತಲೇಖನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಜೋಕುಲು ಸರಿ ಕಲ್ತಿಜೆರ್ ಪಂಡ ಅವು ಮಾಸ್ಟ್ರುನಕುಲೆಗ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಜೋಕುಲು ಸರಿ ಬರೆವಡಪ್ಪಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಸ್ಟ್ರುನಕುಲು ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈಮುಗ್ಯುನ ಸ್ಥಿತಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಮೂಲುಲ ಅಂಚೆನೇ ಆಂಡ್. ಮೋಹನದಾಸೆ ಮಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೊರಿನ ಉಕ್ತಲೇಖನಡ್ ಒಂಜಿ ಶಬ್ಧ ತಪ್ಪು ಬರೆದಿತ್ತೆ. ಅವೆನ್ ತೂಯಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರು, ಮೋಹನದಾಸಗ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ಕುಟ್ಟುದು ಅವೆನ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪುರೆ ಪಂಡೆರ್. ಮೋಹನದಾಸೆ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಕೇನಂದಿಲೆಕ್ಕನೇ ಮಲ್ತೆ. ಎಲ್ಯ ಹುಡುಗೆ ಆಂಡಲಾ ಮೋಹನದಾಸಡ ಸತ್ಯ ಸಂದತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಾನ್ ಕಲ್ತಿನವೇ ತಪ್ಪಾತ್‌ಂಡ್, ಆ ತಪ್ಪುನು ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮೋಸೊಡ್ ಸರಿಮಲ್ಪುನ ಸರಿ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನವು ಆಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಲ್ಪಾಯಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರೇ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ, ಪರೀಕ್ಷೆದ ನಿಯಮೊನು ಮೀರ್‌ದ್ ಪೋಯರೆ ಮೋಹನದಾಸೆ ರೆಡಿ ಇತ್ತಿಜೆ.

ಮೋಹನದಾಸನ ಇಲ್ಲದಕ್ಲು ಭಾರಿ ದೈವ ಭಕ್ತೆರ್ ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆ ಆಚರಣೆ

ಮಲ್ಪುನಕುಲು. ಆಂಡ ಮಡಿ ಮೈಲಿಗೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಹನದಾಸಗ್ ದಾಲಾ ಇಷ್ಟ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಯೆ ಯೇರೆನ್ ಮುಟ್ಟುಂಡ ಮೈಲಿಗೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪೆರಾ ಅಕ್ಲೆನ್ ಬೋಡುಂದೇ ಮುಟ್ಟುದು ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಪೋದು, ಮಡಿಟ್ಟಿತ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಮುಟ್ಟುದು ಕೀಟಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆಡ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್‌ನ ಪಲಯೆ ಕರ್ಸನ್, ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ನನೊರಿ ಹುಡುಗನ ಸಹವಾಸೊಡು ಕಂಡ್‌ದ್ ಸಿಗರೇಟ್, ಬೀಡಿ ಒಯಿಪುನ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಲ್ತೆ. ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಒಯಿಪರೆ ದುಡ್ಡು ಕಂಡಿಯರೆಲಾ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಅನುಮಾನ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕಾಸ್ ತಿಕ್ಕಂದಿಲೆಕ್ಕ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಸಂಶಯ ಬೈದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಮೋಹನದಾಸಗ್ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಇಲ್ಲದಕ್ಲೆನ ಕಿರಿಕಿರಿಯೇ ಬೊಡ್ಚಿ, ಸೈತೇ ಪೋಯಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ದತ್ತೂರಿ ದೈತ ಬಿತ್ತ್‌ಲಾ ತಿಂದೆರ್. ಆಂಡ ಆಯಿಡ್ದ್ ಜೀವೊಗು ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವಂದೆ ಅಕ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಒರಿಯೆರ್.

ಶಾಲೆಡ್ ಓದೊಂದು ಉಪ್ಪುನಗನೇ ಪದಿಮೂಜನೆ ವರ್ಷೊಡ್, ಪಂಡ 1882ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಗ್ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಮೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಮದಿಮೆ ಆಪುಂಡ್. ಆ ಕಾಲೊಡ್ ಪೂರಾ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡೇ ಮದಿಮೆ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದಿಮೆ, ಕಂಡನಿ, ಬೊಡೆದಿ ಪಂಡ ಎಂಚಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಪ್ರಾಯೊಡ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುನು ಮಾಮಲ್ಲ ತಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಗ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ಶಾಲೆಡ್ ಬೇತೆ ಜೊಕ್‌ಲ್ನ ಎದುರು ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆ ಭಾರಿ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ದ ಜೀವ. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ದೇಶೊಡ್ ಸುರುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕರಿದ್ ಪೊದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡ್ದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಗಿಡಾವೊಡು, ಬೊಕ್ಕ ಆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜವನೆರ್ ಗಟ್ಟಿಯಾವೊಡು, ಅಂಚಂಡ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಪಗೆಮಾನಿಯಾಯಿನ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ್ ಬಗ್ಗಾವೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರಕತೆ ಜೊಕುಲೆನ ನಡುಟುಲಾ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಕೇಂಡಿನ ಮೋಹನ್‌ದಾಸಗ್ ಯಾನ್ಲಾ ಒರಿನ ಜೋಕ್ಲೆನ ಲೆಕ್ಕ ಗಟ್ಟಿ ಆವೊಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಯೋಚನೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. "ಎನ್ನ ಪೋಡಿಗೆ, ಪುಕ್ಕುಗು ಪೂರಾ ಯಾನ್ ಲಾಚಾರ್ ಆದಿಪ್ಪುನನೇ ಕಾರಣ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆ ಎನ್ನಿಯೆ. ಆಯಿಡ್ದಾತ್ರ ವಾ ನಮೂನೆಡ್ ಆಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಗಟ್ಟಿ ಆವೊಡು. ಐಕಾತ್ರ ದೋಸ್ತಿ ಶೇಖ್ ಮೆಹ್ತಾಬ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ತೆತ್ತಿ, ಮಾಸ ತಿಂದ್‌ಂಡಲಾ ಮಲ್ಲೆ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬತ್ತೆ. ಮೋಹನದಾಸೆ ಅಯನ ಪಲಯನ ಒಟ್ಟುಗು ಶೇಖ್ ಮೆಹ್ತಾಬ್ ಪನ್ಪಿ ದೋಸ್ತಿ ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಕಂಡ್‌ದ್

ತೆತ್ತಿ, ಮಾಸ ತಿನಿಯರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಗೆತುನುನು ಇಲ್ಲದ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್ ಮಸ್ತ್ ವಿರುದ್ಧವಾಯಿನ ಸಂಗತಿ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಮೆಗ್ಗೆ-ಪಲಯೆ ಒಂಜಿ ದಿನ ಏಡ್‌ದ ಮಾಸ ತಿಂದೆರ್. ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಏಡ್ ಕನೊಟ್ಟ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬುಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಆದ್, ಮೋಹನದಾಸೆ ನಿದ್ರೆರ್ದ್ ದಡ್ಕ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ದೇಶ ಸೇವೆಗಾದ್ ಜೀವ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಉಂದು ಪೂರಾ ಮಲ್ಪೊಡೇ, ಬೇತೆ ಉಪಾಯನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಯಗ್ ಆಯೆನೇ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೆಪ್ಪುವೆ. ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯನ ಈ ಕಂಡು ಕೆಲಸ ನಡತೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಪಲಯೆ ಮಲ್ತಿನ 25 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಬೂಟರೆ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಬಂಗಾರದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ತುಂಡು ಕಂಡುನ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ್.

ಒರಿಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಮಾಸ ತಿಂತಿನ, ಕಂಡ್‌ದಿನ ವಿಷಯ ನೆನೆಪಾದ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸಗ್ ಉಡಲ್ದ ಉಲಾಯಿ ಭಾರಿ ಸಂಕಡ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಇಂಚ ಪೂರಾ ಮಲ್ಪುನ ಸರಿಯತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯನ ಉಲಯಿದ ಆತ್ಮ ಪಂಡೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯೆನ್ನ ಅಪ್ಪೆನ ಧಾರ್ಮಿಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗ್, ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ದ ನಂಬಿಕೆಗ್, ಕಾಯಿಲೆ ಬೂರುದು ಪಜೆ ಪತ್ತಿನ ಅಮ್ಮೆರೆನ ವಿಶ್ವಾಸೊಗು, ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುನವು ದ್ರೋಹದ ಕೆಲಸ ಪನ್ಪುನ ಯೋಚನೆ ಆಯನ್ ಮುಳ್ಳುದ ಲೆಕ್ಕ ಕುತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುನ ದ್ರೋಹದ ಈ ಕೆಲಸ ಅಪ್ಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ತೆರಿಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಖಂಡಿತಾ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕ ಆವು ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆನೇ ಮೋಹನದಾಸನ್ ಕೈಕಾರ್ ಬುಡ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಮಾನಸಿಕ ಯಾತನೆಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರೋಡು ಪಂಡ್‌ದಾಂಡ, ಎನ್ನ ತಪ್ಪುಲೆನ್ ಅಮ್ಮೆರೆಡ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಪು ನಟ್ಟುನ ಒಂಜಿಯೇ ಸಾದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನುವೆ. ಐಕಾತ್ರ ಆಯೆ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಮಾಂಸಾಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಲ್ತಿನ ಒಂಜಿ ವಿಷಯೊನ್ ಬುಡುದು ಒರಿನ ಪೂರ ವಿಷಯೊನ್ ಬರೆದ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಮಾಪು ನಟೊಂದು ತನ್ನ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಪೆ. ಈ ವಿಷಯ ತೆರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಗನ ತಪ್ಪುಗು ಯಾನೇ ಹೊಣೆಗಾರೆ ಪನ್ಪಿನ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಅಮ್ಮೆರ್ ಬತ್ತೆರ್‌ಡ್ಲಾ ಬರುವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆ ಮೋಹನ್‌ದಾಸನ ಮನಸ್ಸಡ್ ಒಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲಾ.

ಕಾಯಿಲೆಡ್ ಪಜೆ ಪತ್ತಿನ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಈ ಕಾಕಜಿ ಕೊರ್ನಗ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್‌ನ ಕೈ ನಡುಗುಂಡು. ಮಗನ ಕೈರ್ದ್ ಕಾಕಜಿ ದೆತ್ತೊಂದು ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಅವೆನ್ ಓದಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಪ್ರತಿ ಒಂಜಿ ಶಬ್ಧ ಓದುನಗಲಾ ಆರೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ದ್ ನೀರ್ ಜತ್ತೊಂದೇ ಪೋಪುಂಡು. ಕಾಕಜಿ

ಪೂರಾ ಓದುದಾನಗ ಆರೆನ ಇಡೀ ಕೆಪ್ಪೆಡ್ ನೀರ್ ಜಪ್ಪುಂಡು. ಮೋನೆ ಪೂರಾ ಚಂಡಿಯಾಪುಂಡು. ಪೂರಾ ಕಾಕಜಿ ಓದುದು ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಪರ್ತ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಜೆತ್ತ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಅರೆನ ಹಾಸಿಗೆದ ಒಂಜಿ ಬರಿಟ್ ಮೋಹನದಾಸೆ ಬುಲಿತೊಂದು ಉತೊಂಡೆ. ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಗಮನೊಗು ವಿಷಯ ಕಣತ್‌ದ್ ವೊವ್ವೇ ಪಾತೆರ ಪನಂದೆನೇ 'ಮಗನ್ ಮಾಪು ಮಲ್ತೆ' ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆನ್ ಮೋಹನದಾಸನ ಮನಸ್ಡ್ ಆರ್ ಪುಟ್ಟಯೆರ್. ಈ ಘಟನೆ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯದ ಮೋಹನದಾಸನ ಮನಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಭಾರಿ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸಂಸಾರದ ಪುದೆ ಸಂಕಷ್ಟೊದ ತುದೆ

"ಸತ್ಯದ ಬದ್‌ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಲೋಚನೆಲೆಡ್
ನಡತಿನಾಯೆ ಮಾಮಲ್ಲ ನರಮಾನಿಯಾವೆ"

ಕರಮಚಂದೆರ್ 1885ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಸೈತ್ ಪೋಪಿ ಪೊರ್ತುಗು ಮೋಹನ್‌ದಾಸಗ್ ಹರಿಲಾಲ್ ಪನ್ಪಿ ಮಗೆ ಪುಟ್ಟಿಯೆ. ಸಂಸಾರದ ಜಬದಾರಿ ಇಲ್ಲಡಿತ್ತಿನ ಮೋಹನದಾಸನ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದುಂಬುದ ಕತೆ ಎಂಚಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಟುಂಬದ ಹಿತಚಿಂತಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿಂತಕೆರ್ಲಾ ಆದಿತ್ತಿನ ಬೇಚರ್‌ಜೀ ಮೆರೆಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೇಂಡೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಮೋಹನದಾಸೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ವಕಾಲತ್ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಧಾರೊಗ್ ಹಿರಿಯೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪೋಪಿನವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮತ್ ಅತ್ತ್, ಬೊಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಪೋಂಡ ಮಧು ಮಾಸ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಬಂಗ ಪನ್ಪಿನ ನಂಬುಗೆ ಸಮಾಜೊಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಮ ಧಾರ್ಮಿಕೆರಾಯಿನ ಕರಮಚಂದೆರ್ನ ಕುಟುಂಬೊಗ್ ಉಂದು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂತೆ ಬಂಗದ ವಿಷಯನೇ ಆಪುಂಡು. ಹಿರಿಯೆರ್ ಪೂರಾ ವಿಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆ ಪುತಲೀ ಬಾಯಿ ಒಪ್ಪಿಯೆರೆಂಡ ವಕಾಲತ್ ಓದರೆ ಮೋಹನ್ ದಾಸನ್ ಕಡಪುಡೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಅಪ್ಪೆಲಾ ಸುರುಕು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪೋಪುನು ಬೊಡ್ಚಿಂದೇ ಪಂಡೆರ್. ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆರ್ ಯಾನ್ ವಾ ಕಾರಣೊಗ್‌ಲಾ ಮಧು ಮಾಸೊಗು ಕೈ ಪಾಡುಜಿ, ಇರೆಗ್ ಪಾತೆರ ಕೊರ್ಪೆ, ಇರ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ವಾ ಕೆಲಸಲಾ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುಜಿ, ವಕಾಲತ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಭಾಷೆ ಕೊರಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆರೆನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಪೋಯರೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಬೊಡೆದಿ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಮೆರೆನ

ಬಂಗಾರ್ ಮಾರ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಪೋಯರೆ ಬೋಡಾಪಿನ ಕಾಸ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅವುಲಾ ಯಾವಂದೆ ಪಲಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸೆರ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚ ಮಾತ ಪ್ರಯತ್ನ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆರ್ 1888ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್ ನಾಲನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಸೌತಾಂಪ್ಟನ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಹಡಗ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ಹಡಗ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಯೆತ್ತೆರೆ ತಾಗುನ ಮೂಜಿ ವಾರದ ಸಮಯೊಡ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆ ಹಡಗ್ಡ್ ಒಂಟಿಯಾದೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಕರಿಯೆ. ಹಡಗ್‌ಡ್ ಆಯಡ ಪಾತೆರ್ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನೊಕುಲು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಮಧು ಮಾಸ ದಾಂತೆ ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಬಂಗ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಪ್ರಯಾಣದ ಕಾಲೊಡ್‌ಲಾ ಮೋಹನ್‌ದಾಸೆ ಬ್ರೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪರ್‌ಂದ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ದಿನ ಕಳೆಯೆ. ಬಡಾನಗ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಬೊಡಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಕನತಿನ ತಿಂಡಿ ತಿನಸ್ ತಿಂದೆ.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿಗ್ ವಣಸ್-ತಿನಸ್‌ದನೇ ಮಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಪುಂಡು. ಆ ಊರ್‌ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ಏರ್ಲಾ ಪೂರ ಸಸ್ಯಾಹಾರೊಡು ಬದುಕುನ ಒಂತೆ ಕಷ್ಟನೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನ ಕಷ್ಟದ ಪೊರ್ತುಗು ಆಯಗ್ ಪ್ರಾಣ್‌ಜೀವನ್ ಮೆಹ್ತಾ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒವುಲಾ ಸರಿ ಆವಂದೆ, ಕಡೆಕ್ ಸ್ವಂತ ಅಡಿಗೆ ಮಲ್ತೊಂದು ತಿನ್ಪಿನವೇ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಬಾಡಾಯಿದ ರೂಮ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಂತ ಅಟ್ಟಿಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಈ ನಡುಟು ಕಮ್ಮಿ ರೇಟ್‌ಡ್ ತರಕಾರಿ ವಣಸ್ ಪಾಡುನ ಹೋಟೆಲ್‌ಲೆನ್ ನಾಡಿಯೆರ್ಲಾ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಕಡೆಕೊಂಜಿ ದಿನ ಪ್ಯಾರಿಂಗ್‌ಡನ್ ಮಾರ್ಗೊಡು ಅಂಚಿನ ಹೋಟೆಲ್ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಆ ಹೋಟೆಲ್ದ್ ಬಾಕಿಲ್ದ ಅಲ್ಪನೇ ಹೆನ್ರಿ ಸಾಲ್ಟ್ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಬರೆತಿನ "ತರಕಾರಿ ತಿನಸ್‌ಗಾದ್ ಒಂಜಿ ನಟ್ಟೊಲಿಗೆ" (ಶಾಖಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಮನವಿ) ಪನ್ಪಿನ ಎಲ್ಯ ಬೂಕುಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಬೂರುಂಡು. ಅವೆನ್ ತೂದು ಗಾಂದಿಗ್ ಭಾರಿ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಕ್ರಮೊಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಮೋಹನದಾಸೆಲಾ ಭಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆ. ಅಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲು ಆಯನ್ ಮಲ್ಲ ಜನ, ಮರ್ಯಾದಿದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಪಿಟೀಲು ಕಲ್ಪೆರೆ, ಭಾಷಣ ಕಲೆಟ್ ಬಿರ್ಸೆ ಆಯರೆ, ನೃತ್ಯ ಕಲೆತ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಕರಿನಗ ಯಾನ್ ಬತ್ತಿನಿ ದಾಯೆ? ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಇಪ್ಪುನು ಎಂಚಿನ? ನೆಕ್ಕ್ ಖರ್ಚಾಪಿನ ದುಡ್ಡು ಎನ್ನ ಪಲಯೆ ಬಂಗೊಡು

ಕಡುಪುಡಿನವು, ಯಾನ್ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಆಯೆ ಅವೇನ್ ಪೂರಾ ಉಂತಾಯೆ. ಆಯಿನಾತ್ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನ ಕೆಲಸ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಇಂಡಿಯಾಗ್ ಪೋಂಡ ಯಾವು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆ. ವೊಲು ಮಾತಾ ಸಾಧ್ಯನಾ ಅಲ್ಪ ವಾಹನದ ಬದಲ್ ನಡತ್‌ದೇ ಪೋಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ವಣಸ್‌ದ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ನರಮಾನಿ ಆರೋಗ್ಯವಾದ್ ಇಪ್ಪರೆ ಆಯಗ್ ವೊವು ಮಾತಾ ಅಂಶ ಬೋಡು? ಅಂಚಿನ ಅಂಶ ವೊವ್ ಮಾತಾ ವಸ್ತುಲೆಡ್ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಂದು, ಅಯಿತ ಲೆಕ್ಕನೇ ತರಕಾರಿ ತಿನಿಯರೆ ಶುರು ಮಲ್ಪುವೆ.

ವಕಾಲತ್‌ದ ಕಲ್ಪಾಟಿಗೆದ ಒಟ್ಟಿಗೆನೆ ಗಾಂಧಿ 'ಸಸ್ಯಾಹಾರ ಸಂಘ'ದೊಟ್ಟಿಗೆಲಾ ಸಂಪರ್ಕ ದೀಯೊಂದು ಅಲ್ಪಲಾ ಸಕ್ರಿಯವಾದ್ ಪಾಲು ಪಡೆವೊನಿಯರೆ ಕಲ್ತೆ. ಈತ್ ಮಾತ ಕೆಲಸೊಡು ಪುಸೊರ್ತ್ತು ಇಜ್ಜಾಂದಿಲೆಕ್ಕ ಬೆಂದೆಂಡಲಾ, ಆಯಗ್ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪುನ ತಾಕತ್ತ್ ಮಾತ್ರ ಬತ್ತಿಜಿ. ನಾಲ್ ಜನತ್ತ ನಡುಟು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುದು ನಾಲ್ ಪಾತೆರ ಪಾತೆರ್‌ಯೆರೆ ಪೋಂಡ ಆಯಗ್ ನಾಲಯೇ ಮಗುರಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಜನಕೊಲು ಪಂಡ ಸಂಕೋಚದ ಒಟ್ಟುಗು ದಾದನಾ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಪೋಡಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಗಾಂಧಿಯೆ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಯನ ಇಂಚಿನ ಸಂಕೋಚ ಪುಕ್ಕು ಪೋಡಿಗೆ, ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವನೇ ಎತೋ ಸಂದರ್ಭಡ್, ಜೀವನೊಡು ಮಧುಮಾಸ, ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್ತ್‌ದ ಜೀವನಶೈಲಿಡ್‌ದ್ ಆಯನ್ ದೂರ ದೀಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅಂಚಿನ ಸ್ವಭಾವ ಆಯಗ್ ಮಲ್ತಿನ ನನೊಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ ಬರೆಪಾಟಿಕೆದ ಕಲೆ ಕೈ ಪತ್ತಿನವು. ಗಾಂಧಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರದ ಮಹತ್ವದ ಮಿತ್ತ್ ಭಾರತದ ದೇಶದ ಪರ್ಬ, ಉತ್ಸವ, ಬದ್‌ಕ್‌ದ ರೀತಿ–ನೀತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಲೇಖನ ಬರೆಯರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆ. ಉಂದೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಬರವಣಿಗೆದ ತಾಕತ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಂಡ್. ಅಲ್ತಾಡೆ ಇತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಲಾ ಬುಳೆಚಿಲ್ ಪಡೆಂಡ್. ದುಂಬುದ ದಿನೊಟು ಇಂಡಿಯನ್ ಓಪಿನಿಯನ್, ಹರಿಜನ್ ಪನ್ಪಿ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡಪಾವುನು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಷಯದ್ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಬರೆಪುನ ತಾಕತ್ ಬತ್ತಂಡ್.

ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತೆರಿಯರೆ, ನಮ ಎಂಚ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾದ್ ಗಾಂಧಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೆ. ಧರ್ಮ ನರಮಾನಿಯನ್ ಎಂಚ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುಂಡು, ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯ ತೆರಿಯರೆಗಾದ್, ಬೊಕ್ಕ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಎಡ್ಡೆ

ಮಲ್ತೊಂದು ಬದ್ಕಿಯರೆಗಾದ್ ಗಾಂಧಿಗ್ ಧರ್ಮದ ಬೆರಿ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯ ತೋಜಿಂಡ್. ಗಾಂಧಿಗ್ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಭಾರಿ ಇಷ್ಟ ಆಪುಂಡು. ಅಯಿತ ವಿಚಾರ ಲತ್ತ್ ಪ್ರಾಯದ ಗಾಂಧಿನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಮಾಜಂದಿ ಪ್ರಭಾವ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಇಂಚಿನ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುನ ಇಂಚಿನ ಸಂಗತಿಲೇ ಗಾಂಧಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ಕಟ್ಟಿನ ಒಂಜೊಂಜಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಂದೇ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ನಮ ಮಾತಾ ಓದುದು ಮದ್‌ಪುವಾ, ಓದಿನ ಸಂಗತಿ ನಮ ಬುದ್ಧಿಗ್ ತಾಗಂದೆ ಪೋಪುಂಡು. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಗತಿನ್ಲಾ ಜೀವನೊಡು ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಬಿಲೆ ತೆರಿಯೆರ್.

ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಎರ್ತೆಲ್ ಜಪ್ಪೆಲ್‌ದ ನಡುಟು ಗಾಂಧಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್ ಮಲ್ತೆ. ಲಂಡನ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿದ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆನ್‌ಲಾ ಪಾಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನನ ಒಂಜಾತ್ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಕಲ್ತೆ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಮಸ್ತ್ ತೆರಿದಿನ ಜನಕುಲೆನ್‌ಲಾ ತೂದು ಆಕ್ಲೆಡ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಲ್ತೆ. ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿಯೆರ್‌ನಂಚಿನ ಉದ್ಯಮಿಲೆನ ಸಲಹೆದ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಪಣವು ಬೊಕ್ಕ ಆಸ್ತಿ ಬದ್‌ಕ್‌ದ (ಆರ್ಥಿಕ ಇತಿಹಾಸ) ಮಿತ್ತ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬುಲೆಪಯೆರೆಲಾ ಬಂಗ ಬತ್ತೆ. ಇಂಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್ ಮುಗಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಗು ಬತ್ತದ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾರ್‌ಬಾರ್‌ನ್ ಕೈಕ್ ದೆತೊಂದು ಮಾಮಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಪತ್ತ್, ಪಣವುನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಎಂಚ ಪತೊಂದು ಪೋಂಡು ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯಲಾ ಗಾಂಧಿಗ್ ತೆರಿಂಡ್.

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೊನೆದ ಅನುಭವ, ವಕಾಲಾತ್‌ದ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಮಸ್ತ್ ತೆರಿನ ಜನಕುಲೆನ ಒಟ್ಟೊಗು ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿಂಚಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಪಿರ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಗು ಬರಿಯರೆ ತಯಾರಾಯೆ. ಅಪ್ಪೆಗ್ ಕೊರಿ ಭಾಷೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ನಡತ್ದ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಮೂಜಿ ವರ್ಷೊಡು ವಕೀಲಿಕೆ ಕಲ್ತ್‌ದ್ 1891ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ 12ನೇ ದಿನ ಭಾರತೊಗು ಬರ್ಪಿ ಹಡಗ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ ನಮ್ಮ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ.

ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆದ್ ಬತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್

"ಖುಷಿ ಇಜ್ಜಂದೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸಡ್‌ದ್ ಸುಖ ಇಜ್ಜಿ"

ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಜವನೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ್ ಪಿರಬನ್ನಗ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ ಕರಮಚಂದ ಗಾಂಧಿ ಆದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಯಾನ್ ಬಾಸೆ ಕೊರಿನೆನ್ ಒರಿಪಾದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಅಪ್ಪೆನ ಎದುರು ಪನೊಂಡ್‌ಂದ್ ಭಾರೀ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಅಪ್ಪೆನ ಮರಣದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡ್ದ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಸಂಕಡೊಗು ತಿಕ್ಕಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಲಾದ್ ಪ್ರಾಣ್‌ಜೀವನ್ ಮೆಹತಾ ಒಂತೆ ದಿನ ಆರೆನ್ ತನ್ನ ಇಲ್ಲಡೇ ಕುಲ್ಲವುನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ ಪ್ರಾಣ್‌ಜೀವನ್ ಮೆಹತಾ ಮೇರೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ರಾಯ್‌ಚಂದ್ ರಾಜೀವ್ ಭಾಯಿ ಷಹಾ ಪನ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯ ಬ್ಯಾರದ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶೆರ್ನ ಪರಿಚಯ ಆಪುಂಡು. ಆರ್ ಜೈನ ಧರ್ಮಿಯೆರ್ ಆಂಡಲಾ ಮಾತಾ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯೊಡ್ ಮಸ್ತ್ ತೆರಿದಿನಂಚಿ ಪಂಡಿತೆರ್. ರಾಜೀವ್ ಭಾಯಿ ಮೇರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಯಿನೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆರ್, ಹಿತೈಷಿಲು ಆದ್ ಒರಿವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸರಿ ತಪ್ಪುಲು, ವಿಷಯದ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆ ವಿಷಯೊಡು ಗಲಿಬಿಲಿ ಆನಗ ದಾದಾ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾದಿ ತೋಜಂದೆ ರಾಯ್‌ಚಂದ್ ಮೇರೆನ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಗೆತೊನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸ್ವತಃ ಗಾಂಧಿಯೆರೇ ಬರೆತೆರ್. (ರಾಯ್‌ಚಂದ್ 33ನೇ ವೊರ್ಸೊಡೇ (1901) ತೀರ್ದ್ ಪೋಪುನ ಮುಟ್ಟಲಾ).

ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ರಾಜ್‌ಕೋಟೆಡ್ ವಕಾಲತ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾಪಿನ ಕೇಸ್ ತಿಕ್ಕಿಜಿ. ವಕಾಲತ್‌ಡ್ ಅನುಭವ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಕೋರ್ಟುಡು ಕಕ್ಷಿದಾರೆರೆನ ಪರವಾದ್ ಸರಿಯಾದ್ ವಕಾಲತ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆವಂದೆ ಮೇರೆನ್ ತೂದ್ ಒರಿನಕ್ಲು ತೆಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಮಾತೆರೆನ ಎದುರುಡ್ ಇಂಚ ಮಸ್ಕಿರಿಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಮೋಹನ್‌ದಾಸ್ ಕರಮಚಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಪಿರ ರಾಜ್‌ಕೋಟ್‌ಗ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಪಿರ ರಾಜ್‌ಕೋಟ್‌ಗೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆರ್ನ ವಿದ್ಯೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕೇಸ್ ನಡುಪಾವುನ ಸಂದರ್ಭ ತಿಕ್ಕಿಜಿಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಮೆಗ್ಯೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪುವೆ, ಎನ್ನ ಪಣವುದ ಬಂಗ ಪೂರಾ ದೂರ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಲಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸೆರ್ ಕಟ್‌ದಿನ ಕನ ಪೂರಾ ಛಿದ್ರ ಆವರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಕೆಲವು ಘಟನೆಡ್‌ದ್ ಮೋಹನದಾಸೆರ್‌ನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಕಮ್ಮಿ ಉಂಡು, ಸರಿಯಾಯಿನ

ರೀತಿಡ್ ಜೀವನ ಮಲ್ಪುನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ಆರೆಗ್ ನನಲಾ ಬೈದಿಜಿ ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯ ತೆರಿದ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸೆರೆಗ್ ದುಃಖ ಆಂಡ್.

ಪೋರ್‌ಬಂದರ್‌ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬ್ಯಾರದಾರ್ ಒರಿಯಗ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ಬ್ಯಾರೊದ ಸಂಬಂದೊಡ್ ಒಂಜಿ ಕೋರ್ಟ್ ಕೇಸ್ ನಡಪಯೆರೆ ಒರಿ ವಕೀಲನ ಅಗತ್ಯ ಬೂರುಂಡು. ಅವು ಬ್ಯಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರೊಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ವಿಷಯೊಡ್ ಅದಿತ್ತ್‌ದ್ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಡ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ವಕೀಲಗ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಗುಜರಾತಿ, ರಡ್ಡ್ ಭಾಷೆಡ್‌ಲಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬೋಡಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಕೆಲಸೊಗು ಗಾಂಧಿ ಸರಿಯಾಯಿನ ಜನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏರಾ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸೇತ್ ಮೇರೆಗ್ ಪಂಡೆರ್ಗ್. ಅಂಚ ಆ ಬ್ಯಾರದಾರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಲಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸೆರ್ಡ ಈ ವಿಷಯ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಮೋಹನದಾಸ ಕರಮ್‌ಚಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಭಾರಿ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು. ರಡ್ಡ್ ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟ ಸರಿಯಾಯಿನ ಕೆಲಸದಾಂತೆ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚೊಡು ಇತ್ತಿನ ಆರೆಗ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಅವಕಾಶ ಬತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಖುಷಿ. ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸೇತ್ ಮೇರೆನ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ವಕಾಲತ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಗ್ ಪೋಪಿನ ಕೆಲಸ ಎಡ್ಡೆ ಮುನಾಫೆದ ಕೆಲಸ ಅತ್ತಾಂದೆ ಒಂಜಿ ಪೊಸಾ ದೇಶಲಾ ತೂಯಿಲೆಕ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧೀಯೆರೆಗ್ ಭಾರಿ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. ಸುರುಕು ಹಡಗ್‌ಡ್ ಜಾಗ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ತೆರಿನಗ ಆರ್ ಸೀದಾ ಹಡಗ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರೆಡ ಪೋದು, ಯೆಂಕ್ ಉಂತೊಂದು ಆಂಡಲಾ ಆವು ಎಂಚಂಡಲಾ ಎಂಕ್ ಒಂಜಿ ಜಾಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರೊಡೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಆರೆಗ್ ಹಡಗ್‌ಡ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಮದಿಮೆಯಾದ್ ರಡ್ಡನೆ ಸರ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ಸಮಯ ಬೊಡೆದಿಡ್‌ದ್ ದೂರ ಇಪ್ಪುನಂಚಿ ಸಂದರ್ಭ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬುಡೆದಿಗ್ ವಿಷಯೊನು ಮನವರಿಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 1893ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್‌ಡ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದ ಡರ್ಬಾನ್ ಪನ್ಪಿ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೋಯರೆ ಹಡಗ್ ಮಿತರಿಯೆರ್.

ಆಪುನ ಪೂರಾ ಎಡ್ಡೆಗೇ: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಗು ಗಾಂಧಿ

ಎನ್ನ ಧರ್ಮೊ ಸತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಅಹಿಂಸೆದ ತಾಂಗ್‌ಡ್ ಉಂತಿನವು.
ಸತ್ಯನೇ ಎನ್ನ ದೇವೆರ್, ಅಹಿಂಸೆದ ತಾದಿಡ್ ಅರೆನಡೆಗ್ ಪೋವೊಲಿ"

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕಕ್ಷಿದಾರೆರಾಯಿನ ಶೇತ್ ದಾದಾ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಮೇರ್ ಕಾಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರ ಕಾನೂನುದ ವಿಷಯೊಡು ಆರ್ ಅಂಚಿನ ಬಿರ್ಸೆರ್ ಅತ್ತ್. ಪಕ್ಕದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪ್ರೀಟೋರಿಯಾ ಪೇಂಟೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ತಯ್ಯಬ್‌ಜೀ ಪನ್ಪಿ ನನೊಂಜಿ ಬ್ಯಾರದಾರೆನೊಟ್ಟುಗ್ ಆರೆಗ್ ತಕರಾರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿರಡ್ಡ್ ದಿನ ಬಚ್ಚಿಲ್ ದೆತ್ತೊಂದ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿ ಅಲ್ತ ಕೋರ್ಟ್ ತೂವೊಂದು ಬರಿಯರೆ ಪೋಪೆರ್. ಕೋರ್ಟುಡು ಜಡ್ಜೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಆರ್ನ ಮುಂಡಾಸ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಪನ್ಪೆರ್. ತನ್ನ ಮರ್ಯಾದಿದ ಗುರುತು ಆಯಿನ ಕಾಥೇವಾಡಿ ಮುಂಡಾಸ್‌ನ್ ದೆಪ್ಪಂದೆನೆ ಸೀದಾ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪೆರ್. ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾರತ ದೇಶೊದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಏತ್ ತಿರ್ತ ಮಟ್ಟೊಡ್ ದೀತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಅರ್ನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಅಪ್ಪಗನೇ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾವಂದಿಲೆಕ್ಕನೇ ಒಡಲ್‌ದ ಉಲಯಿ, ನೆಕ್ಕ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ದ್ ಅರೆಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆ, ಸಂಕಲ್ಪದ ರೂಪ ದೆತೊನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ಸುರುತ ಲಕ್ಷಣ ದಾದ ಪಂಡ ಭಾರತದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಡುಪವುನ ರೀತಿ ಬೊಕ್ಕ ತೂಪಿನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ದೋಷ ಉಂಡು, ಉಂದು ಸರಿಯತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊಡ್ ಅಲ್ಪದ ಊರುದ ಪೇಪರ್‌ಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಬರೆಯೆರ್. ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಅವು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆದ್ ಜನಕೊಲು ಅವೆನ್ ಓದಿಯೆರ್. ನೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಅದ ಮುಟ್ಟ ಅಂಚಿನ ತಾರತಮ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ವಾ ಚರ್ಚೆಲಾ ಆದಿತ್ತಿಜಿ. ಇತ್ತೆ ಗಾಂಧಿ ಲೇಖನ ಬರೆಯಿನೆಡೆದಾವರೆ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಚರ್ಚೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಉಂದು ಮಸ್ತ್ ಜನಕುಲೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ ನಾಟ್‌ಂಡ್. ಬ್ರಿಟಷೆರೆನ್ ಸೇರಿಲೊಕ್ಕ ಆ ಊರುದ ಕೆಲವು ಮಲ್ಲ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಗಾಂಧೀಯೆರೆನ್ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರ ಕತೆ ನಡಪಯೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕೇಸ್‌ದ ವಿಚಾರವಾದ್ ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾ ಪನ್ಪಿ ಊರುಗು ರೈಲ್‌ಡ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಅರ್ನ ಕಕ್ಷಿದಾರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಪೋಯರೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೈಲ್‌ದ ಟಿಕೇಟ್ ದೆತ್ತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ನಡುಟು ಕೇಸ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಕಾಕಜಿ, ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ತೂದಾನಗ ಉಂದ್ ಒಂಜಿ ಕೋರ್ಟ್‌ಡ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆವೊಡಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯೇ ಅತ್ತ್‌ಂದ್

ತೆರಿಯುಂಡು. ಉಂದು ಇರ್ವೆರೆ ನಡುಟು ಮಸ್ತ್ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಡ್ದ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಒಂಜಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ದಾಲಾ ದೀವೋನಂದೆ ಪಾತೆರದ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಅಬ್ದುಲಾ ಸೇಠ್ ಬೊಕ್ಕ ತಯ್ಯಬ್‌ಜಿ ಮೊಕುಲೆನ್ ಕುಲ್ಲದ್ ಮನವರಿಕೆ ಮಲ್ತೆಂಡ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಬಾರಿ ಸುಲಬೊಡೆ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಡರ್ಬಾನ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೊಡ್ದ್ ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾಗ್ ಪೋಯರೆ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಟೌನ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗಮುಟ್ಟ ರೈಲ್‌ಡ್ ಅಯಿಡ್ ಅಂಚಿದ ತಾದಿ ಕುದುರೆ ಗಾಡಿಡ್ ಮೊವೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಸುರುತ ಮರ್ಯಾದಿ ಇತ್ತಿನ ರೈಲ್ ಟಿಕೆಟ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಡರ್ಬಾನ್‌ಡ್ ರೈಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಪರಂಗಿ ಜನೊಕುಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ವಿಚಿತ್ರವಾದ್ ಪ್ರಾಣಿ ತೂಯಿಲೆಕ್ಕ ಬಾರಿ ಸಸಾರೊಡ್ ತೂಯೆರ್. ಅಯಿಕ್ ಕಾರಣ ಅಲ್ಪದ ರೈಲ್‌ಡ್ ಆವಡ್ ಬೇತೆ ವೊವ್ವೆ ವಿಷಯಡ್ ಆವಡ್ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆಗ್ ಸಮ ಸಮವಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ಬೇತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕದಕ್ಲು ನಾಯಿ, ಕುದ್ಕೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಕಡೆ. ಇಂಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್‌ಲಾ ಮಾತೆರ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗ್ ಸಸಾರ ಆಂಡಲಾ ಗಾಂಧಿ ರೈಲ್‌ಡ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಾರಿಟ್ಸ್ ಬರ್ಗ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೊಡ್, ಗಾಂಧಿ ಇತ್ತಿನ ರೈಲ್‌ದ ಡಬ್ಬಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಪರಂಗಿದಕುಲು ಬರ್ಪೆರ್. ಆಕ್ಲು ಗಾಂಧಿನ್ ತೂದ್ "ಉಂದು ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ಕುಲ್ಲುನ ಜಾಗೆ, ಅಂಚಿನಲ್ಪ ಇಂಚಿನ ಕೂಲಿ ಜನೊಕುಲು ಕುಲ್ಲುನ ಪಂಡ ಎಂಚಿನವು? ಆಯೆನ್ ಪಿದಯಿ ಕಡಪುಡಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರಬಾಯಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಕ್ಲೆನ ಅರಬಾಯಿಗ್ ಪೋಡಿನ ರೈಲ್‌ದ ಚಾಕರಿದಕ್ಲು ಪಾರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿನ್ ಇತ್ತೆನೆ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡಿ ಆಯೆ ಮೂಜಿನೆ ವರ್ಗದ ಕೂಲಿನಕುಲು ಕುಲ್ಲುನ ಜಾಗೊಡ್ ಕುಲ್ಲಡ್ ಮೂಲು ಏತ್ ಮಾತ್ರೊಗ್‌ಲಾ ಆಯಗ್ ಜಾಗ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಗಾಂಧಿ ಅವು ಎಂಚ ಆಪುಂಡು ಎನಡ ಕಾಸು ಕೊರ್ದು ದೆತೊನೊಂದಿನ ಸುರುತ ಮಾನಾದಿಗೆ ಇತ್ತಿನ ಟಿಕೆಟ್ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾವೆರ್. ಅವೆನ್ ಒವೆನ್‌ಲಾ ಕೆಬಿಕ್ ಪಾಡಂದೆ ರೈಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಪೊಲೀಸ್‌ದಕ್ಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಿಡ್‌ಗ್ ಬಿಜಾರೊನ್ ಒಯಿತ್ ತಿರ್ತ್ ದಕ್ಕದ್, ಆರೆನ್ ತಿರ್ತ್ ನೂಕುದು ಪಾಡುವೆರ್. ಆ ಘಟನೆಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಶಾಕ್ ಆಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ತಡೆಯರೆ ಆವಂದಿನ ಚಳಿ ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಡ್ದ್ ಜೀವಮಾನೊಡ್ ಅದ ಮುಟ್ಟ ಆವಂದಿನ ಅವಮಾನ; ಭೂಮಿ ಬಾಯಿ ಬುಡ್‌ದ್ ನಿಂಗಡ್ ಪನ್ಪಿನಾತ್ ದುಃಖ. ಈ ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕದಕ್ಲೆನ ಜೀವನೊಡು

ಉಂದು ದಿನ ನಿತ್ಯ ನಡಪುನ ಕತೆ. ಈ ಘಟನೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಸತ್ಯದ ಸಾದಿಡ್ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಲಡಾಯಿಗ್ ಅರೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಇಂದೆಕ್ ಪೂರಾ ವಾ ಗೌರವಲಾ ಕೊರಂದೆ ಅಹಂಕಾರೊಡು ಮೆರೆಪುನ ಪರೆಂಗಿದಕ್ಲೆನಾ ಸೊರ್ಕು ಜಪುಡವುನಾ ಸಂಕಲ್ಪೊನು ಗಾಂಧಿ ಮನಸ್ಸುಡಲಯೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಅಬ್ದುಲ್ಲೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಪರಿಚಯದ ಜನೊಕುಲೆನ ಸಹಾಯಗೆತೊಂದು ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಾರಿಟ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ಡ್ದ್ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಟೌನ್ ಮುಟ್ಟ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ದುಂಬು ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾ ಮುಟ್ಟ ಕುದುರೆಗಾಡಿ ಬುಡುಪುನಾಯೆಲಾ ಒರಿ ಪರಂಗಿದಾಯೆ ಆದಿತ್ತೆ. ಆಯೆಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೊಯರೆ ಕಸಂಟ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. 'ಈ ದುಂಬೆ ಬರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡತ್ತಾ? ತಡವಾದ್ ದಾಯೆ ಬತ್ತ? ನಿಕ್ಕ್ ಎನ್ನ ಕುದುರೆಗಾಡಿಡ್ ಜಾಗ ಇಜ್ಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಲಡಾಯಿ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ, ಆರೆನ್ ತಿರ್ತ್ ನೂಕರೆ ಪೋಪೆ. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಡಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಒರಿನ ಕೆಲವೆರ್ ಆಯೆಗ್ ನೆರ್ಪೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಆ ಕುದುರೆಗಾಡಿ ದೇರುನಾಯೆ ಮನಸಿಜ್ಜಂದಿ ಮನಸ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಆರ್ ಸೇರೊಡಾಯಿನ ಊರುಗು ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆ. ಜೋಹಾನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಡ್ ಕೋಣೆ ಖಾಲಿದಾಂತಿನೆಕ್ಕ್ ಆರ್ ಪರಂಗಿದಾಯೆ ಆವಂದಿತ್ತಿನನೇ ಕಾರಣ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ಬೊಕ್ಕ ತೆರಿಯುಂಡು.

ಮನದಾನಿ ಜೊಹಾನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ಡ್ದ್ ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾಗ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಪಿ ಪೊರ್ತುಗು ಎಂಚಿನ ಬೋಡಂಡ ಆವಡ್ ಯಾನ್ ರೈಲ್‌ಡ್ ಸುರುತ ಮರ್ಯಾದಿ ತಿಕ್ಕುನ ಡಬ್ಬಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಲುನು ತೂಕ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರೈಲ್ವೆ ಟೇಸನ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರಗ್, "ಯಾನ್ ಒರಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆದುಲ್ಲೆ, ಎಂಕ್ ಜೋಹಾನ್ಸ್‌ಬರ್ಗ್‌ಗ್ ಪೋಯರೆ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಟಿಕೆಟ್ ದೆತ್ತ್‌ದೀಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಟಿಕೇಟ್ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ, "ಯಾನ್‌ಲಾ ಬೇಲೆಗ್ ಪೊಸಬ್ಬೆ, ಮುಲ್ಪದ ಕೆಲವು ರೀತಿ ನೀತಿ ಇಂಚ ಉಂಡು" ಇಂದ್ ಪನ್ಪೆ. ಅಪಗ ಗಾಂಧಿ, "ಅಂಚಿನ ಕಾನೂನು ದಾಲಾ ಉಂಡ? ನಿಕ್ಲೆನ ರೈಲ್ ಕಂಪೆನಿದ ರೂಲ್ಸ್ ಎಂಚಿನ?" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಅಪಗ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ, "ಯಾನ್ ಇತ್ತಿನ ವಿಷಯ ಪಂಡೆ, ಕಂಪೆನಿದ ನಿಯಮಡ್ ಅಂಚಿನ ಮಾತಾ ಇಜ್ಜಿ, ಈರೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಪುನಿ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆ. ಎಂಕ್‌ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊರಿಯೆ. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ರೈಲ್‌ಡ್

ಕುಲ್ಲುದು, ರೈಲ್ ಪೋಯರೆ ಸುರುಲಾ ಆಂಡ್. ಟಿಕೆಟ್ ಚಕ್ಕ್ ಮಲ್ಪುನಾಯೆ, ಬತ್ತ್‌ದ್, "ನಿಕ್ಕ್ ಏರ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊರ್ನಿ? ಈ ಎಂಚ ಮೂಲು ಕುಲ್ಲುದ? ಜಪ್ಪು ಬೇತೆ ಡಬ್ಬಿಗ್ ಪೋ" ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಪಗ ಗಾಂಧಿ "ಯಾನ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ತೆ, ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆ, ಎನಡ ಟಿಕೆಟ್‌ಲಾ ಉಂಡು? ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದುದ್ ಟಿಕೇಟ್ ದೆತ್ತೊನಿನಾಯೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ದಾಲಾ ಕಾನೂನು ಉಂಡಾ? ಇತ್ತ್ಂಡ ತೋಜವು? ಯಾನ್ ವೊಡೆಗ್‌ಲಾ ಪೋವಯೇ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಟ್ಟಿಡೇ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ರಡ್ದ್ ರಡ್ದ್ ಪಾತೆರ ಗಲಾಟೆ ಮಾತ ಆನಗ ಬರೀಟ್ ಕುಲ್ಲುದಿನ ಒರಿ ಪರಂಗಿದಾಯೆ ಟಿಕೆಟ್ ಚಕ್ಕ್ ಮಲ್ಪುನಾಯಗ್, "ಈ ದಾಯೆ ಅನಗತ್ಯ ಆ ಜನೊಕು ತೊಂದ್ರೆ ಕೊರ್ಪ, ಆ ಜನಟ್ಟ ಟಿಕೆಟ್ ಉಂಡತ್ತ, ಬೊಕ್ಕ ನಿಕ್ಕ ದಾನೆ ತೊಂದರೆ?" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೌಜಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಟಿಕೆಟ್ ಚಕ್ಕ್ ಮಲ್ಪುನಾಯೆ, "ಎಂಕ್ ದಾನೆ, ಈ ಕೂಲಿದಾಯನ ಒಟ್ಟುಗು ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಪುವಡ, ಮಲ್ಪು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾರಿ ನಿರಾಸೆಡೇ ಪೋಪೆ. ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರಿಟೋರಿಯಾಗ್ ಬತ್ತ್‌ದು ಮುಟ್ಟುವೆರ್.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ಭಾರತೀಯೆರೆನ್ ಕೀಳಾದ್ ತೂಪಿನೆತ್ತ ಕನಿಷ್ಠವಾದ್ ನಡಪಾವುನೆತ್ತ ವಿಷಯೊಡ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಎಂಕುಲೇ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿನ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ ಅಹಂಕಾರ, ಚರ್ಬಿ ಸರಿಯತ್ತ್. ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ನಡಪವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲ್ತ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯೆರೆಡ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಅಂತೂ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾರೀ ಸಮಯೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಒಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಕಿಡಿ ಪೊತ್ತಾಯೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ತಯ್ಯಾಬ್‌ಜೀ ನಡುಟು ಇತ್ತಿನ ಕೇಸ್‌ನ್ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಪರಿಹಾರ ಆಪಿನ ತಾದಿ ತೋಜಾದ್ ಅವು ಇರ್ವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸಮಾಧಾನ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮುಗಿತೆರ್. ಬತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾರತೊಗ್ ಪಿರ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಅಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಅಬ್ದುಲ್ಲೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಗೌರವಾರ್ಥ ಒಂಜಿ ಗೌಜಿದ ವಣಸ್‌ಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆ ವಣಸ್‌ದ ದಿನ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸೇರುವೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಅವುಲು ಸೇರ್‌ದಿನ ಜನೊಕುಲೆಡ "ಈ ದಿನ ಭಾರಿ ಮಲ್ಲ ವಿಷಯ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್ ನಿಕ್ಲು ತೂಯರಾ? ಓದಿಯರಾ? ಅಯಿತ ಬಗ್ಗೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾದ?" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಆಯಿಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಲು "ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಓದರೆ, ಬರೆಯರೆ ಬರ್ಪುಜಿ, ಎಂಕ್ಲು ಪೇಪರ್ ಓದುನು ಕಾಲಿ

ಪೇಂಟೆಡ್ ದಿನತ್ತ ಧಾರಣೆ ತುಯ್ಯರೆ ಮಾತ್ರ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಪಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್, "ಇನಿತ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಮುಲ್ತ ಸರಕಾರ ನಿಕ್ಲೆನ ಓಟು ಪಾಡುನ ಹಕ್ಕ್‌ನ್ ದೆತ್ತ್ ಪಾಡುನ ಒಂಜಿ ಕಾನೂನು ಕನಪಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪದ ವಿಷಯ ಪನ್ಪೆರ್. "ನಿಕ್ಲೆನ ಹಕ್ಕ್ ರದ್ದಾಪುಂಡು. ಉಂದು ಒಂಜಿ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯ" ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಜನೊಕುಲು "ಈ ಊರುಡ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಭಾರೀ ಅವಮರ್ಯಾದೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ವಾ ಗೌರವಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ನಾಯಿಡ್‌ದ್ ಕಡೆ ಆದ್ ಪೋವೊಂದು ಉಂಡು. ಎಂಕುಲು ಏತೇ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಪ್ರೇಜನ ಇಜ್ಜಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಪಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಮೂಲುಪ್ಪುನ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರಾ? ಅಕುಲು ದಾದ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. "ಅಂಚಿನಕುಲು ಮಾತಾ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮೊಗು ಪೋತೆರ್ ಅಂಚ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪಾತೆರುನ ವಕೀಲೆರ್‌ನಕುಲು ಆವಡ್ ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ ಆವಡ್ ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗು ಇಜ್ಜೆರ್, ಈರ್ ಬನ್ನಮುಟ್ಟ ಇಂಚಿನ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿಷಯೊಡ್, ನರಮಾನಿ ಒರಿ ಪಾತೆರ್‌ಜೆರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಸರಕಾರದ ಕ್ರಮೊಕುಲು ಭಾರತ ಮೂಲದ ಜನೊಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬಂಗೊಗು ನೂಕುನ ವಿಷಯ ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಮತಾಧಿಕಾರ ರದ್ದ್ ಮಲ್ಪುನ ಕಾನೂನು ಭತ್ತ್ಂಡ, ಅವುಲುಪ್ಪುನ ಭಾರತೀಯೆರೆನ ಕತೆ ಮುಗಿಲೆಕ್ಕೊನೇ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಮನವರಿಕೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಪಂಡೆರ್. ಅವುಲ್ ಸೇರಿದಿನ ಮಾತಾ ಜನೊಕುಲುಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದುಂಬು ಉಂತುದು ಈ ಕಾನೂನುದ ಎದ್‌ರ್ ಗಟ್ಟಿದ ಒಂಜಿ ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ಪೊಡು ಒರಿನ ಜನೊಕುಲು ಪೂರಾ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಉಂತುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈರ್ ಭಾರತೊಗ್ ಇತ್ತೆ ಪಿರ ಪೋಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬದ್‌ಕಾಲೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ನಂಕ್ ದಾಯೆ ಪನ್ಪಿನಕುಲೆ ನಡುಟು ಸಂಕ ಕಟ್ಟಿನ ಮಾಯಗಾರೆ

"ನಮಕ್ ನಮ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತಿ ಪನ್ಪಿನವು ನಮನ ಒಟ್ಪೊಗೇ ಕರಿದ್ ಪೋವು,
ಬೇತೆಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ತಿನವು ಒರಿದ್ ಪೋಪುಂಡು"

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಡ್ ನೇಟಾಲ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಆರೆಂಜ್ ಫ್ರೀ ರಾಜ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಕೇಪ್ ಆಫ್ ಗುಡ್‌ಹೋಪ್ ಪನ್ಪಿನ ನಾಲ್ (ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲು) ರಾಜ್ಯೊಲು ಇತ್ತ್. ಈ ಮಾತ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕಾಲೋಡ್‌ದಲಾ ಇತ್ತಿನ ಜನೊಕುಲು (ಅನಾದಿ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚ ಇತ್ತಿ ನರಮಾನಿ) ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ನೀಗ್ರೊ ಪನ್ಪಿ ಜನೊಕುಲು. ಆಕ್‌ಲ್ ತೂಯರೆ ತಾಕತ್‌ಡ್ ಪೂರಾ ಭಾರಿ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಆಂಡ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆ ಒರಟು ಬಿರ್‌ಸಾದಿಗೆದಕ್ಲು ಅತ್ತ್. ಪರಂಗಿದಕುಲು ಪಿದಾಯಿಡ್‌ದ್ ಯೂರೋಪ್‌ಡ್‌ದ್ ಅಡೆ ಬೈದಿನಕ್ಲು. ಮೊಕ್ಲೆಡ ಪಾಪದಕ್ಲೆನ್ ಪೋಡಿಗೆಗೆಟ್ಟವುನ ಬಿರ್‌ಸಾದಿಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಸನಮೂನೆದ ಹತ್ಯಾರ್, ಬೆಡಿ, ಬೆಡಿಮರ್ದ್, ತೋಟೆ ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಲೋಕೊಡ್ ಬೇತೆ ಏರೆಡಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಂಚಿನ ಸೊತ್ತುಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಈ ಪಿದಾಯಿದ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನಂಚಿ ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಮಣ್ಣ ಬಾಲೆಲೆನ್ ಪೋಡಿಗೆಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೈತ ಉಲಯಿ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಭೂಮಿಡ್ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಉಲಯಿ ತಿಕ್ಕುನ, ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಾಯಿ ತಿಕ್ಕುನ ವಸ್ತುಲೆ ಬ್ಯಾರೊಡ್ ಸಂಪಾದನೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾಯಿನೆಡ್ದಾಯೆರೆ ಆ ಜಾಗೊಲೆನ್ ಪೂರಾ ಈ ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ಬಲೆತೊಂದು ಊರುದ ಜೋಕುಲಾಯಿನ ನೀಗ್ರೊನಕ್ಲೆನ್ ಚಾಕರಿಗ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕರಿಯೆರೆಗ್ ಬೆನ್ಪುನವೇ ಬದ್‌ಕಾದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಬುಟ್ಟಿ ಚಾಕರಿಗ್ ಸೇರ್ದಿನ ನೀಗ್ರೊಲೆನ್ ಐನ್ ವರ್ಷ, ಪತ್ತ್ ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟ ಪರಂಗಿದ ದನಿಕುಲೆನ ಅಡಿಟ್ ಎಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತಂಡ್. ಉಂದೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ನೀಗ್ರೊ ಜನೊಕುಲು ಕೈಕಂಜಿ ಲೆಕ್ಕ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ ಚಾಕರಿಡ್ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಕಲೆವುನ ದಯನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವುಲು ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ತೋಟೊಲೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್, ಭೂಮಿದ ಉಲಯಿ ಇತ್ತಿನಂಚಿ ಬಂಗಾರ್, ತಾಮ್ರದಂಚಿನ ಲೋಹೊಲೆನ್ ಪೂರಾ ಗರ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಊರುಗು ಸಾಗಾದ್ ಮಸ್ತ್ ದುಡ್ಡು, ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ್ ರಾಶಿ ಪಾಡೊಂಡೆರ್. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ತೋಟದ ಕೆಲಸ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನ ಬುಟ್ಟಿ ಚಾಕ್ರಿಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕುಲೆನ್‌ನ್ಲಾ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಆಫ್ರಿಕೊಗು ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಅಂಚ ಪೋಯಿನ ಜನೊಕುಲು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಬೆಂದಿನ ಸಂಪಾದನೆನ್ ಬಂಜಿ ಬಾಯಿ

ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಒರಿಪಾದ್ ಅಕಲೆನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೇತೆ ಕಸುಬು ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಊರುದ ಜನೊಕುಲು ಕೆಲವೆರ್ ಏತ್ ಬಿರ್ಸೆರಾಯೆರ್ ಪಂಡ ಬ್ಯಾರ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಸುಬುಡು ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ್ ಮೀರಿಸುವುನಂಚ ಆಯೆರ್. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆಡ್‌ದ್ ಅವಮರ್ಯಾದೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿಂಚಿ ಆ ಮಣ್ಣ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲಾಯಿ ನೀಗ್ರೊನಕ್ಲೆಡ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಹೊಂದೊಂದು ಪೋವರೆಲಾ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ನಮ್ಮ ನಮಜನೊಕುಲೆನ ಬುಲೆಪಾಟಿಗೆ, ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೂದು ಕಂಗಾಲ್ ಆಯೆರ್. "ಈ ಎಲಿ ಪೆರ್ಗುಡನಕ್ಲು ಓಲು ಮಾತಾ ಮಾಟೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಂದೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಮೊಕುಲೆನ್ ಇಂಚನೆ ಬುಡ್‌ಂಡ ನಮ್ಮ ಪೀಂಕನ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಬರ್ಪುನು ಖಂಡಿತಾ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪರಂಗಿದಕ್ಲು ನಮ್ಮ ಚಾಕರಿಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಈ ಕೂಲಿದಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕ ಈ ನೀಗ್ರೊನಕ್ಲು ಒಟ್ಟುಗ್ ಆಯೆರ್‌ಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬಂಗ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮೂಂಖುದ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ ಉಪಾಯ ನಾಡಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಆಫ್ರಿಕಾಡಿತ್ತಿ ನಮ್ಮಕ್‌ಲೆಗ್ ಮರ್ಯಾದಿಡ್‌ದ್ ಬದುಕುನ ವಾತಾವರಣ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯರೆಗಾತ್ರ ಗಾಂಧಿ ಮಸ್ತ್ ಬೆಂದೆರ್. ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಓಟುದ ಹಕ್ಕ್ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ನಗ ಅಯ್ತ ವಿರುದ್ಧ ಪೊರುಂಬಾಟ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಾತ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ಕನತ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವತ್ತಾಂದೆ 1894ನೇ ಇಸವಿಡ್ ನೇಟಾಲ್ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗ್ ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು. 1906ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾದ್ ಪುದರ್ ಬರೆಪಾದ್ ಸರಕಾರದ ಪರ್ಮಿಟ್ ಗೆತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿ ಪೊಸ ಕಾನೂನು ಕನಪೆರ್. ನೆತ್ತ ವಿರುದ್ಧ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಸೇರದ್ "ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ" ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಅವೆನ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವೆರ್.

1904ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಸುರುವಾಯಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಓಪೀನಿಯನ್ ಪನ್ಪಿ ಪೇಪರ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಸಂಕಟ ಪಟ್ಟೊನ್ಪಿಯರೆ ಬೊಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪೊರುಂಬಾಟ ಕಟ್ಟಿಯರೆ ಮಸ್ತ್ ಸಹಾಯೋಗು ಬರ್ಪುಂಡು. "ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವಾಲ್ ಕ್ರಿಟಿಕ್" ಪನ್ಪಿನ ಪೇಪರ್‌ದ ಉಪಸಂಪಾದಕೆ ಆಯಿನ ಹೆನ್ರಿ ಪೋಲಕ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಜಾನ್ ರಸ್ಕಿನ್ ಬರೆತಿನ "ಅನ್ ಟು ದಿ ಲಾಸ್ಟ್" ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆ ಬೂಕುನು ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ಕುಲ್ದು ಓದುವೆರ್. ಆ ಬೂಕುಡಿತ್ತಿ ಮೂಜಿ ವಿಚಾರೊಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಪೊಗ್ಗುದು ಗಟ್ಟಿ ಕುಲ್ಲಂಡು:–

1. ಮಾತೆರ್ನ ಎಡ್ಡೆಪುಡೆ ನಮ್ಮ ಎಡ್ಡೆಪುಲಾ ಉಂಡು.
2. ಪ್ರತಿಯೊರ್ಯಗ್‌ಲಾ ಬೆಂದ್ದ್ ಬದುಕುನ ಸಮಾನವಾಯಿನ

ಪಕ್ಕುಂಡು. ಒರಿ ವಕೀಲೆ ಬೆನ್ಪುನಿಲಾ ಬದಿಕೆರೆ, ಒರಿ ಮುಟ್ಟು ಪೊಲ್ಲುನಾಯೆ ಬೆನ್ಪುನಿಲಾ ಬದ್‌ಕೆರೆ. ಅಂಚಾದ್ ವಕೀಲನ ಬೇಲೆ ಆವಡ್, ಮಾಸ್ಟ್ರನ ಬೇಲೆ ಆವಡ್, ಮುಟ್ಟು ಪೊಲ್ಲುನಾಯನ ಬೇಲೆ ಆವಡ್, ಕೂಲಿದಾಯನ ಬೇಲೆ ಆವಡ್ ಬೇಲೆ ಮಾತಲಾ ಒಂಜೇ ಐಟ್ ಎಲ್ಲಿ–ಮಲ್ಲ ಇಜ್ಜಿ.

3. ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್ಪುನಕಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೈ ಕಸುಬು ಮನ್ಪುನಕ್‌ಲ್ ಬಂಗ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬದುಕುನಕ್ಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಮಾತೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್‌ಲಾ ಮಿತ್ತ್. ಈ ಮೂಜಿ ವಿಚಾರೊಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್ ನಾಡೊಂದಿತ್ತಿ ಸಂಗತಿ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ಐತ ಕಾರ್ಯರೂಪನೇ, "ಫೀನಿಕ್ಸ್ ಆಶ್ರಮ". ಆರೆನ ನನೊರಿ ದೋಸ್ತಿ ಹೆರ್ಮನ್ ಕಲ್ಲೆನ್‌ಬಾಕ್ ಮೆರೆನ ಸಹಕಾರೊಡು ಜೊಹಾನ್ಸ್ ಬರ್ಗ್‌ದ ಮುಟ್ಟೊಡು "ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಫಾರ್ಮ" ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ದ ಆಶ್ರಮ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಬೂಕುದ ಗೇನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಡು ಆಯಿನ ಬದ್ಕ್ದ ಅನುಭವ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ನ್ ಅಲಂಕವೊಂದೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಲೋಕೊಡು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಬದುಕುನ ಒಂಜಿ ತಾದಿ ನಾಡೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆರೆನ ಅಲೋಚನೆಗ್ ಲಂಡನ್‌ಡ್‌ದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಗು ಹಡಗ್ಡ್ ಬನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಸರಿಯಾಯಿನ ರೂಪ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಆ ಆಲೋಚನೆಗ್ ಆರ್ ಬರವುದು ರೂಪ ಕೊರಿಯೆರ್. ಒಂಜೇ ಉಸುಲುಡ್ ರಾವು ಪತ್ತಿಲೆಕೊ ಅವೆನ್ ಬರೆದ್ ಮುಗಿತೆರ್. ಅವು "ಹಿಂದ್ ಸ್ವರಾಜ್" ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಭಾರೀ ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. "ಹಿಂದ್ ಸ್ವರಾಜ್"ದ ಮಿತ್ತ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು. ಬೂಕುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ :–

1. ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ (ಸ್ವ ಪಂಡ ಎನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಪನ್ನಗ ಜಾಗ್, ಭೂಮಿ) ಪಂಡ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮದ ಎಡ್ಡೆಗಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ಜಾಗೆ ಅವು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮದ ಬಲೊಟ್ಟು ನಡಪೊಡು.
2. ಆತ್ಮದ ಬಲೊಟ್ಟು ನಡಪೊಡುಂದು ಆಂಡ ಆಯಿಕ್ ಸತ್ಯ, ಪ್ರೀತಿ, ಆತ್ಮದ ಬಲಕುಲೇ ಸಾದಿ.
3. ಆತ್ಮದ ಬಲ ನಂಕ್ ಬರೊಡುಂದು ಆಂಡ ನಮ್ಮ ನೆಲತ್ತ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆತ್ತ ರೀತಿಡ್ ವ್ಯವಹಾರ ನಡಪೊಡು. ಪಿದಾಯಿಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆಡ್‌ದ್ ಉಂದು ಆವಂದ್.
4. ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಪಗೆಟ್ ಕೋಪೊಡು ಅತ್ತಂಡ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೆ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆಡ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ನಮಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕುನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗೇ ಅಕ್ಲುಲಾ ಬೊಕ್ಕೊರಿಯನ್ ನಂಬುದು ಬದುಕುನ ರೀತಿಡ್‌ದ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆವೊಡು.

ಈ ಬೂಕು ಬಾರಿ ಚರ್ಚೆ ಪುಟ್ಟು ಪಾಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯೊನು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಈ ಬೂಕುದ ಮಿತ್ತ ಚರ್ಚೆ ನಡತೊಂದೇ ಉಂಡು.

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ನಡತಿನ ಇಡೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪರಿಣಾಮ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕಷ್ಟ, ನಷ್ಟೊಗು ಬೂರುವೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಜನೊಕುಲೆಡ ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ದೆತೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಬಂಗದ ಸಮಯೊಡು ಭಾರತೊಡ್‌ದ್ ರತನ್ ಟಾಟಾ 25000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ದು ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಕಲೆನ್ ಬಾಕ್, ಮೇರ್ ಭಾರತೊಗು ಬತ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಕಾಸ್ ವಂತಿಗೆ ರೂಪೊಡು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವ್ವತಂತೆ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ ಮೆರೆನ "ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೊಸೈಟಿ" ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ದೇವೆರ್ ಕಾತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಉಸುಲು ಬುಡ್ಪುನ ಲೆಕ್ಕ ಆಪುಂಡು.

ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಭಾರತೊಡುಲಾ ಮೂಡುದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕದ ಜನೊಕುಲುಲಾ ಉಂದೆನ್ ತೂದ್ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆಯೆರ್. ಅಂತೂ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಹೋರಾಟದ ರೂಪನೇ ಪಡೆಯೊಂದು ಪೋಂಡು. ನೆತ್ತ ಪರಿಣಾಮವಾದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ಸರಕಾರ ಜನೊಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ತಿ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಇಂಬು ಪಡೆಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ 1913 ಡಿಸೆಂಬರ್ 2 ವಾರ ಲಾರ್ಡ್ ಗ್ಲಾಡ್ ಸ್ಟೋನ್ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಸರಿ ಇಜ್ಜೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಗೋಖಲೆರೆನ ಮದ್ಯ ಪ್ರವೇಶೊಡುದು ಸುಮಾರ್ ವಿಷಯೊಡು ಗೊಂದಲ ನಿವಾರಣೆ ಆಪುಂಡು. ಸುಮಾರ್ ಸರ್ತಿ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರ ತತ್ತಿನ ಜ. ಸ್ಮಟ್ಸ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆಲೋಚನೆಗ್ ಒಪ್ಪೊಂದು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ, ಚರ್ಚೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಪುಂಡು. "ಎಂಕುಲು ಈರೆನ್ ದೂರ ದೀಯರೆ ಏತ್ ಪೊರಂಬುಂಡಲಾ ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಮನಸ್, ಬುದ್ಧಿನ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾವಂದೆನೇ ಮುಟ್ಟುದ್ ಬುಡಪರ್. ಈರ್ನ ಈ ತಾಕತ್ ತೂದು ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ವಿಸ್ಮಯನೇ ಆಪುಂಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಪನ್ಪೆರ್. "ಗಾಂಧಿ ಒರಿ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿ, ನೈತಿಕ ಬಲ ಇತ್ತಿ ನರಮಾನಿ ಆರೆನ ಎದ್‌ರ್ ಅಧಿಕಾರದ ಬಲ ಮಸ್ತ್ ದಿನ ಉಂತುಜಿ ಆರೆಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಹಿತಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಸರಿಯಾಯಿನ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬಲೆ ಪೊಕ್ಕಡಿಜಂದೆ ಹಟ ಮಲ್ಪೊಡ್‌ಚಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಜ. ಸ್ಮಟ್ಸ್ ಮೇರೆಗಲಾ ಅರೆನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಕೆಬಿ ಪಾತೆರ ಪನ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಇಲ್ಲಡೆ ಬನ್ನಗ ಮಲ್ಲ ಉಲ್ಲಸ: ಭಾರತೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್

"ಇನಿ ದಾದ ಮಲ್ಪುವರ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ನಿಕ್ಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪುಂಡು"

ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ ಆಯಿನ ಅನುಭವ ಒರಿ ವಕೀಲೆ ಆದಿತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ದುಂಬುಗು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಕಲೊಟ್ಟು ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪುಂಡು. ನಮ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮೊತ್ತ ಮರ್ಗಿಲ್ ಪಗಪುನ ಚಾತುರ್‌ಪಾಯ ಕಲ್ತಡ ವಾ ಬಂಗೊನುಲಾ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಗಾಂಧಿ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸಾದಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಕಷ್ಟೊಲೆನ ಕಾಡ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಧರ್ಮೊನು ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸುಖ-ಶಾಂತಿಡ್ ಬದುಕುನ ಮಂತ್ರೊನು ಗಾಂಧಿ ಲೋಕೊಗೆ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸುರುತ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಮೋಡ ದಿಂಜಿದಿ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿ ಆಫ್ರಿಕೊಡ್ದು ಭಾರತೊಗು ಪಿರ ಬತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ನಮ ದೇಶೊಡು ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ವಿರುದ್ಧ ಪೊರುಂಬಾಟ ಸುರುವಾದಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಪೊರುಂಬಾಟೊಡು ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ ಸೌಮ್ಯವಾಯಿನ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿಯೆರ್ಡ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರ್ ಒಂತೆ ಗಟ್ಟಿ ಸೊರೊಟು ಜೋರುದ ಸಾದಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರೆನ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಮಾಂಡಲೈ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಜೈಲ್‌ಡ್ 6 ವರ್ಷ ದೀತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯುದ್ಧೊಗ್ ದುಂಬು ಅರೆನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೂನಾಗ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬುಡುಪೆರ್. ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ತಿಲಕೆರಲಾ ಒಂತೆ ಬದಲಾದಿಪ್ಪುವೆರ್. ಯುದ್ಧದ ಪೊರ್ತುಗು ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತಕ್‌ಲ್‌ಲಾ ಸಂಕಷ್ಟೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರೊಗು ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬತ್ತುಪ್ಪುವೆರ್.

ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ನಡತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಡು, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಭೇದಭಾವ ದಾಂತೆ ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಸಮಾನವಾದ್ ತೂದು ಸಮಾನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಮೇರ್ "ಯುದ್ಧೊಗು ದುಂಬುಲಾ ಬೊಕ್ಕಲಾ ನಮನ ಬೇಡಿಕೆ. ಹೋಂ ರೂಲು - ಪಂಡ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ನಮನ ಕೈಕ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಗಾಂಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಬೊಡೆದಿ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಭಾರಿ ಜನ ಸೇರ್ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಸ್ವಾಗತ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಗೌರವಾರ್ಥ ತಮ್ಮನದ ವನಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಪುಂಡು. ಅವುಲು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಡು ಏತೊಂಜಿ ಜನ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ದಕುಲು ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇಂಬು ಕೊರಿಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ಭಾರತೊಡು ಪುಟ್ಟು ಬಲದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸ ದೇಶೊಡ್ದ್ ದೂರ ಇತ್ತ್‌ದಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ದೇಶ ಬೊಕ್ಕ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ತೆರಿಯೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾರತ ಇಡೀ ಯಾತ್ರೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಇಡೀ ಯಾತ್ರೆನ್ ರೈಲ್‌ದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೋಗಿಡ್ ಕುಲ್ಲುದೇ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಸಬರಮತಿ (ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ) ಆಶ್ರಮ

"ಮಾತೆರ್ನ ಒಟ್ಟುಗ್ ಮೋಕೆಡ್ ಉಪ್ಪುನೇಟ ಏರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಜನ ಆದುಪ್ಪೊಲಿ"

ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಸರಳವಾದ್ ನಡಪಾವರೆ ದಾದಾ ಮಾತ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್ 'ಫಿನಿಕ್ಸ್' ಬೊಕ್ಕ 'ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್' ಆಶ್ರಮದ ಅನುಭವ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರುದಿತ್ತಂಡ್. ಆ ಅನುಭವದ ಮಿತ್ತ್ ಭಾರತೊಡುಲಾ ಅಂಚಿನನೇ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನ ಆಶ್ರಮೊನು ನಮ ದೇಶೊಡು ಒಲ್ಪ ಮಲ್ಪೊಡುಂದ್ ಯೋಚನೆಗ್ ಬೂರುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಕೆಲಸೊಗು ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತಿನ ತೆರಿದಿನ ಜಾಗನೇ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಆವು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿ ಜಾಗ ಅತ್ತಂದೆ ದುಡ್ಡುಡ್ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪುನಂಚಿ ಜನಲಾ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನವು ನೆಕ್ಕ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಾರಣ. ಆಶ್ರಮೊಗು ಬೋಡಾಪಿ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್‌ನಗ ಒಂಜಿ ವರ್ಷೊಗು ಸುಮಾರ್ ಆಜಿ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿದ ಅಗತ್ಯ ಬೋಡಾವು ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಯುಂಡು. ಅವೆನ್ ಮಂಗಳದಾಸ್, ಗಿರಿಧರದಾಸ್ ಪನ್ಪಿ ದಾನಿ ಕೊರಿಯೆರೆ ದುಂಬು ಬರ್ಪೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಆಶ್ರಮೊಗು ಬೋಡಾಪಿನ ಪತ್ತ್ ಎಕರೆ ಜಾಗೊನ್ ದೆತ್ತೊನಿಯರೆ ಜೀವನ್ ಲಾಲ್ ದೇಸಾಯಿ ಪನ್ಪಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ದುಂಬು ಬರ್ಪೆರ್. 1915ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗೊಳ್‌ದ 25ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪರಿವಾರ ಆಡೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಆಶ್ರಮೊಗು 'ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಶ್ರಮ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್.

ಆಶ್ರಮೊಗು ಸೇರಿಯರೆ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬ ಒಂಜಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಪಗ ಆಶ್ರಮದ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಅಕ್ಲೆನ್ ದೆತೊನಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 'ಯೇರೆಗ್‌ಲಾ ತೊಂದರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚಿನಕುಲು

ಆಶ್ರಮ ಬುಡೊಲಿ ಆಂಡ ಆಶ್ರಯ ಕೇನೊಂದು ಬತ್ತಿನ ದಲಿತ ಕುಟುಂಬೊಗು ವಾ ಕಾರಣೊಗುಲಾ ಯಾನ್ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಲ್ಪುಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ಆಶ್ರಮೊಗು ಗೆತೊನುವೆರ್. ಆಶ್ರಮದ ಖರ್ಚಿಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂತಿ ಗಿರಿಧರದಾಸ್ 'ದಲಿತೆರೆಗ್ ಪ್ರವೇಶ ಕೊರುಂಡ ಎನ್ನ ಸಹಾಯ ಇಜ್ಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ದುಡ್ಡು ಕೊರ್ಪುನೆನ್ ಉಂತಾಯೆರ್. ಕಾಸ್‌ಗ್ ದಾದ ಮಲ್ಪುನು ಪನ್ಪಿ ಚಿಂತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಂದೆಕ್ ಒಯಿಕ್‌ಲಾ ಪೋಡಿಯಂದೆ ದುಂಬು ಪೋಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗ್ ವಿಷಯ ತೆರಿಯಿನ ಅಂಬಾಲಾಲ್ ಸಾರಾಭಾಯಿ ಪನ್ಪಿ ಉದ್ಯಮಿ ಒರಿ ಆರೆಗ್ ದುಡ್ಡುದ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಶ್ರಮದ ವ್ಯವಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಂದೆ ನಡಪುಲೆಕ್ಕ ತೂಯೆರ್.

ಜನೊಕುಲು ಕೈ ಕಸುಬು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಂತೊಗು ಬೋಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯೊದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಸ್ವತಃ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಮ್ಮ ಊರುಡು ಇಂಚಿನ ಕಸುಬುಲು ವೊವು ಪೂರಾ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ ನಾಡೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚ ನಾಡೊಂದು ಇಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಬ್ರೋಚ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೆಡ್ ದಲಿತೆರಾಯಿನ ಗಂಗಾಬೆನ್ ಪನ್ಪಿನಾರೆನ ಪರಿಚಯ ಆಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಉಮೇದ್ ತೂದು ಆರೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪರೆ ಗಂಗಾಬೆನ್ ಒಪ್ಪುವೆರ್. ಬರೋಡಾದ ಮುಟ್ಟದ ವಿಜಾಪುರ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೆಡ್ ಚರಕ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಸ್ತ್ರ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಜನ ಆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರ್ದ್ ಒಂಜಾತ್ ಪೊಂಜೋವೆನ್ ನಾಡು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕುಂಟುದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮನಾಯೆರ್. ಆಯಿಡ್‌ದ್‌ಬೊಕ್ಕ ಆ ಹಳ್ಳಿದ ಜನ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಚರಕೊನು ಒಂತೊಂತೆನೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯಿಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಸತ್ಯೊಗ್ ಪತ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಯಾಯಿನ ಬನಾರಸ್‌ದ ಭಾಷಣ

"ಮಾತೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ಉಂತುನವು ಸುಲಭ.
ಆಂಡ ಒರಿಯೆ ಉಂತರೆ ಧೈರ್ಯ ಬೋಡು"

1916ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 4ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಬನಾರಸ್ ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗ್ ಕೆಸರ್ ಕಲ್ಲು ಪಾಡುನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಲೆತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಡಂಬರ, ವೈಭವ, ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಪ್ರದರ್ಶನ ತೂದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ಗ್ ಭಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಬೊಕ್ಕ

ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆರೆನ ಮನಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ಕೊದಿಯೊಂದು ಇತ್ತಿ ಕೈಪೆ ಪೂರಾ ಅರೆನ ನುಡಿ ಕೊರ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗ್ ಬಾಯಿಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದೇ ಬುಡ್ಪುಂಡು. "ನಮ್ಮ ಊರುಡು ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪುನವು ನಮ್ಮ ಹಣೆಬರ, ನಮನ ಮರ್ಯಾದಿನ್ ನಮನೇ ಗೆತೊನುನು ಪಂಡ ಉಂದೇ. ನಮ್ಮ ಜೋಕುಲೆಗ್ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಡ್ ಓದು ಬರವು ಕಲ್ಪದುಂಡ ಇಂಚ ನಾಚಿಕೆ ಗೆಟ್ಟುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಂಕ್ ಬೈಯ್ದಂದ್. ಕಣ್ಣ್-ಕೆಬಿಕ್ ಹಾಕುನ ಈ ಅಬ್ಬರದ ಉಚ್ಚಯ ಸಾಕಾದ್ ಪೋಂಡು. ಕಾಲಿ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇಶದ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುನವು ಆಪಿನ ಪೋಪಿನ ಸಂಗತಿಯಾ? ನೆತ್ತ ಬದಲ್ಗ್ ಜನಕುಲೆನ್ ಮನಸ್ ಮುಟ್ಟುನ ಕಾಲ ಇತ್ತೆ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ನಮನ ದೇಶೊನು ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ದೇವೆರೆನ ದೇಶ ಪನ್ಪ; ಆಧ್ಯಾತ್ಮನ್ ತೆರಿಯೊಡಾಯಿನಿ ಕೈ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೇಲೆ ಕೊರುದು ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆ ಮಲ್ಪಿನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು; ಬಾಯಿದ ಪಾತೆರೊಡತ್ತ್. ಜನೊಕುಲೆನ ಕಣನೀರ್ ಒರೆಸೊಡು ಅಕ್‌ಲೆನ ಸಂಕಷ್ಟ ತೆರಿಯೊಡು, ಕಳೆಯೊಡು. ಆ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ನಮ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಮ್ಮ ದೇವೆರೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ಎಂಚ ದೀವೊಂದುಲ್ಲ? ಅಲ್ಪ ಏತ್ ಗಲೀಜ್ ಮಲ್ದ? ಏತ್ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ್ ದೀತ? ಉಂದು ಎಂಚಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ? ವೇದಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲುದಿನ ಜನೊಕುಲೆನ ಕಂಟೆಲ್‌ಡ್ ಪತ್ತದ್ ಕಾರ್ ಮುಟ್ಟ ಉಪ್ಪುನ ಬೊಳ್ಳಿ ಬಂಗಾರ್ ತೂಂಡ ಬಡವೆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಮೊಕುಲು ಪಾತೆರುನ ವಿಷಯ ಏತ್ ಡೋಂಗಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪಾಪದಕ್ಲೆನ್ ಬೆನ್ಪಾದ್ ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ದಾಯಿ ಗುದ್ದಾವುನು ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಅಕ್ಲೆನ ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂಟಾಟಿಕೆದ ಪಾತೆರ ಪಾತೆರುನು. ಉಂದು ವಾ ನ್ಯಾಯ? ಇಂಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಸುಲು ಕಟ್ಟಾವೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ವಿರೋಧ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಡತ್ತ್, ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಡ್. ವೋಲು ನಮ ಸಾದಿ ತತ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲ ಪನ್ಪಿನ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ನಮಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಪುಟ್ಟೊಡು" ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಈ ಪಾತೆರ ಕೇಂದ್ ವೇದಿಕೆಡ್ ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಬೆಗರ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್, ಆರೆನ್ ಲೇಸ್‌ಗ್ ಲೆತ್ತಿನ ಅನ್ನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಗಾಬರಿಯಾದ್ ಪೋಯೆರ್. ಭಾಷಣ ಕೇನಿಯರೆ ಬೈದಿನೆಟ್ಟ್ ಅರ್ಧ ಜನ 'ಗಾಂಧಿ ಒರ ಉಂತಾಲೆಯೇ ಇರ್ನ ಪಾತೆರ' ಪಂಡೆರ್‌ಡ, ಒರಿನಕುಲು ಗಟ್ಟಿಡ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ನನಾತ್ ಪಾತೆರಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪರ ವಿರೋಧದ ಗುಮ್ಜಾಲಿಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಭಾಷಣಲಾ ಉಂತುಂಡು, ಸಭೆಲಾ ಅಡೆಗೆ ಮುಗ್ಗಿಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಭಾಷಣದ ಕೇನಿನ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕುಲು ಗಾಂಧಿ ಒರಿ ಉಗ್ರಗಾಮಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರೊಗು ಗುಟ್ಟುಡು ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾಡ್‌ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್

ಆನಿದ ದಿನತ್ತ ಮುಟ್ಟ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ರೀತಿ ನೀತಿನ್ ತೂಯಿನ, ತೆರಿಯಿನ ಸರಕಾರ ಅಂಚಿನ ವರದಿಲೆನ್ ಕೆಬಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡೊನುಜಿ. ಬನಾರಸ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಉಲಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಾಯಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿ ಚರ್ಚೆಲು ಒಂಜಿ ಸರಿಯಾಯಿನ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಪೋಯರೆ ಕಾರಣ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಖಂಡಿತ ಪನೊಲಿ. ಕಾಂಗೆಸ್‌ನ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುನಗ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶನೇ ಬೇತೆ ಆಂಡ ನಿಧಾನೊಗ್ ಅವು ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಸಾಂಕಿ ಕತ್ತೆ ಆವಂದೆ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿದ ಜನೊಕುಲೆನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕ್ ಕೇನುನ ಒಂಜಿ "ಕುರೆಪುನ ಪಿಲಿ" ಆದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ರೀತಿದ ಪರಿವರ್ತನೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಾಲ ಕಾಲೊಗು ಮಲ್ತಿ ಕೆಲಸ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪಿನವು ಸುಣ್ಣದ ಬೊಟ್ಟೇ ಆದುಂಡು. ನನಲಾ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಪಂಡ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಿದಯಿ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಆಡಳಿತೊಡು ಪಾಲ್ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೌಮ್ಯ ಮಾರ್ಗೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಉಗ್ರ ಮಾರ್ಗೊಡು ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನೊಕುಲು ಸಿರಿವಂತೆರ್. ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲು ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಬದ್‌ಕ್ ನಡಪಾವುನೆಟ್ಟೆ ಸೋತು ಸುಣ್ಣಾದ್ ಪೋಯಿನೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಲ್ಲಕುಲು ಮಾತ್ರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಮಿತ್ತ್ ವಾ ಉಮೇದ್‌ಲಾ ಇತ್ತಿಜಿ. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪ್ರವೇಶ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ದೇಶದ ಮಾತಾ ರೀತಿದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಸೇರಾವೊಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋಗಾದ್ ಪೊರಂಬುನ ಕೆಲಸೊಗು ಆರ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಕಸುಬು, ಮಟ್ಟ್, ತಿರ್ತ್, ಮಿತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಭೇದ ದಾಂತೆ ಮಾತ ರೀತಿದ ಜನೊಕುಲೆನ್‌ಲಾ ದೇಶ ಪನ್ಪಿ ಮಲ್ಲ ದೊಂಪದಡಿಟ್ ಸೇರಾವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲುಲಾ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಕಲೊಕು ಜತ್ತೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬನಾರಸ್‌ದ ಭಾಷಣ ಊರು ಒರ್ಮೆ ಚರ್ಚೆ ಆಂಡ್. ಮಸ್ತ್ ಜನ ಆ ನಮೊನಿ ಧೈರೊಡು ಪಾತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಥಂಕೊನು ಪುಗರಿಯೆರ್. ಘನ ಶ್ಯಾಮದಾಸ್ ಬಿರ್ಲಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ, ಕಿಶೋರಿಲಾಲ್ ಮಶ್ರೂವಾಲಾ, ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ್ ಕಾಲೇಲ್‌ಕರ್, ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿ, ನರಹರಿ ಪಾರಿಖ್, ಸ್ವಾಮಿ ಆನಂದ್, ಥಕ್ಕರ್ ಭಾಪಾ, ಪ್ಯಾರೇಲಾಲ್ ಇಂಚ ಒರಿಯಡ್‌ದ್ ಒರಿ ಬಿರ್ಸೆರಾದಿತ್ತನ ಜವನೆರ್, ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಮದ್ರಾಸ್‌ದ ಜವನೆಲಾ ವಕೀಲೆರ್‌ಲಾ ಆದಿತ್ತಿನ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ, ಇಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಂಪರ್ಕೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ಮೊಕುಲೆಗ್ ಪೂರಾ ದೇಶದ ಬೊಕ್ಕಾ ಜನೊಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ನಿಜವಾಯಿನ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಅತ್ತಂದೆ ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿನ್

ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಪೋಡಿಯಂದೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ದೀದ್ ಪನ್ಪಿನ ಧೈರ್ಯ ಇತ್ತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ನಿಧಾನವಾದ್ ಗಾಂಧಿ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆನ ಮನಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಮನಸ್‌ಗ್ ಪರಪುನ ಒಸರಾದ್ ಪೋಯೆರ್. ಇಂಚ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲೆನ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಬದ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪುನ ವಿಷಯೊಡು ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಒರಿ ಲೀಡರ್ ಬತ್ತೆ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಜೊಕುಲೆಗ್ ಬರಿಯರೆ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಕಲೊಕ್ಕು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರವೇಶ

"ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬಿಕೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶ್ವಾಸ,
ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಅಹಿಂಸೆಗ್ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯ."

1916ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ಡ್ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್ ನಡತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಬೊಕ್ಕ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ಲಕ್ನೊಡು ನಡತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನ, ರಡ್ಡೆಯಿಟ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಅಹಮದಬಾದ್ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭ ಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಪಲಯೆ ವಿಠಲ್ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಮೊಕುಲೆನ ಪರಿಚಯ ಆಪುಂಡು. ಪಾಯಿಖಾನೆ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್, ಕಜವು ಅಡತ್‌ದ್, ಚರಕೊಡು ನೂಲು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯ, ಆಪಿನ ಪೋಪಿನ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಈ ಗಾಂಧಿ ಒಂಜಿ ಮರ್ಲ್ ನರಮಾನಿ ಪಂಡ್‌ದೇ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯೆ ಗಾಂಧಿನ್ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರಕತೆ, ಬೇತೆ ಸಂಗತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಲೋಕಜ್ಞಾನ, ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂದು ಈ ನರಮಾನಿಯಡ ದಾದಾನ ಒಂಜಿ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ತಾಕತ್ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಪಲಯೆ ವಿಠಲ್ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್‌ರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ಅದ ಮುಟ್ಟ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಾಪುಂಡು. ಲಕ್ನೋಡ್ ನಡತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರ್, ಅಂಚೆನೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಅನಿಬೆಸೆಂಟೆರೆನ ಹೋಂ ರೂಲ್‌ಲಾ ಸೌಮ್ಯವಾದಿಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರಿಯೆರ್. ವಿಭಿನ್ನ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲು ಒಟ್ಟುಗು ಬತ್ತೆರ್. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು, "ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮುದಾಯಲೆಗ್ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ

ಕೊರೊಡು, ಅತ್ತಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಲಾ ಕೊರೊಡು" ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಾಖಲಾಪುಂಡು. ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತೆರ್, ಬೆನ್ನಿದಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಲು, ಕೈ ಕಸುಬುದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಡ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಮರ್ಯಾದಿ ಬೊಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪನ್ಪಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ನ ಮನೋಧರ್ಮ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಮಗೆ ಜವಹರಲಾಲ್ ಮೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಇಷ್ಟ ಆಪುಂಡು.

ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ತಿಗಲೆಡ್ ತೌಡು ಕುಟ್ಟಾಯಿನ ಚಂಪಾರಣದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

"ನರಮಾನಿ ಆದ್ ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲ ತಾಕತ್ ಉಪ್ಪುನು ಲೋಕೊನು ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ಅತ್ತ್, ನಮನ್ ನಮ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್"

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಒರಿ ಧೃಢವಾಯಿನ ನಿರ್ಧಾರ ಗೆತೊನರೆ ಥಂಕ, ತಾಕತ್ ಇತ್ತಿ ನಾಯಕೆ ಆದ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ನಿ ಚಂಪಾರಣ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಂದೇ ಪನೋಲಿ. ಅದ ಮುಟ್ಟ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಯಿನಕುಲುಲಾ ಒರಿ ಲೀಡರ್ ಪಂಡ ಗಾಂಧಿಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗ್ ಬರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನವೇ ಚಂಪಾರಣ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ.

ಚಂಪಾರಣ್ ಪನ್ಪಿನವು ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತದ ಮುದೇಲ್‌ಡ್ ಬಿಹಾರದ ಒಂಜಿ ಊರು. ಮುಲ್ಪದ 'ನೀಲಿ' ಪನ್ಪಿ ತೋಟದ ಬುಲೆ ಭಾರಿ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನವು. ಈ ನೀಲಿ ಪನ್ಪಿನವು ಕುಂಟುಗು ಪಾಡುನ ರಂಗ್ (ಕಲರ್) ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪರೆ ಬೋಡಾಪಿ ವಸ್ತ್. ನೆಕ್ಕ್ ಮಸ್ತ್ ಬಿಲೆ ಇತ್ತಿನಯಿಡಾತ್ರ ಭೂಮಾಲಿಕೆರೆನ ಒತ್ತಾಯೊಗು ಜನೊಕುಲು ಬೇತೆ ಉಪಾಯ ದಾಂತೆ ಉಂದೆನ್ ಬುಲೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಭೂಮಾಲಿಕೆರ್ ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೆನ್ ಪಾಪದಕ್ಲೆಗ್ ಗೇಣಿಗೆ ಕೊರುದು ಅಯಿಟ್ ನೀಲಿ ಬುಲೆಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಇತ್ತಿನಕುಲುಲಾ ಅಕಲ್‌ನ ಭೂಮಿದ ಐನನೇ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊಡು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ್ ಉಂದೆನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡಿತ್ತಂಡ್. ಅಂಚಿನ ಕ್ರಮೊಕ್ಕು "ತೀನ್ ಕಠಿಯಾ" ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೀಲಿ ಬುಲೆಕ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿಲೆಕ್ಕೊನೇ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿದಕ್ಲೆಗ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೆನ್ನಿದಕ್ಲೆಗ್ ವನಸ್‌ಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ಬುಲೆ ಬುಲೆಪಾವರೆಲಾ ಬಂಗ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೀಲಿದ ಬುಲೆಕ್ ಬಿಲೆ ಬೂರುದು ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಭೂಮಿನ್ ರೈತೆರೆಡ್‌ದ್

ದೆತೊಂದಿನ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಭೂಮಾಲಿಕೆರ್ ಅವೆನ್ ಅಕ್ಲೆಗೇ ಪಿರ ಕೊರ್ದು ಐಕ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ಪರಿಹಾರ ಗೆತೊನುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲಾ ಇತ್ತಂಡ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಭೂಮಾಲಿಕೆರನ ಈ ಕಿರಿಕಿರಿ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ರೈತೆರ್ ಆಯಿನಾತ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊರುದು ಭೂಮಿ ಗೆತೊನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ನೀಲಿದ ಬುಲೆಕ್ ಕುಡ ಎಡ್ಡೆ ರೇಟ್ ಬನ್ನಗ ಪಿರ ದುಂಬುದನೇ ಕತೆ. ಇಂಚ ಪಾಪದ ಜನೊಕುಲೆನ ಜೀವನ ನರಕ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ತೂದು ಕಷ್ಟೊಡಿತ್ತಿ ರೈತೆರೆನ ಪರವಾದ್ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ ಶುಕ್ಲಾ ಪನ್ಪಿ ರೈತೆ ಒರಿ ಲಕ್ನೊಡು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರ್‌ಡ ಕಷ್ಟ ಪಂಡೊನುವೆ. 'ನಿಕ್ಲೆನ ಸಮಸ್ಯೆಗ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆನ ಪೊರುಂಬಾಟೊಗುಲಾ ದಾಲಾ ಸಂಬಂಧ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ವಿಷಯೊಡು ಎಂಕುಲು ದಾಲಾ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ತಿಲಕೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಈ ರಾಜ್‌ಕುಮಾರ ಶುಕ್ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ವಿಷಯ ಪನ್ಪೆ; ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಅಕ್ಲೆನ ಬಂಗ ಅರ್ಥಾಂಡ್ ಅಂಡ ಅವೆನ್ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಎನಾಡ್‌ದ್ ಆವಾ? ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾತೆರಪ್ಪ ಸೇರ್‌ದ್ ದಾದಾಂಡಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಯಿಕೊಂಜಿ ಪರಿಹಾರ ಕನವೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್, ಆಯಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡ್ದ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್. 'ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒರ ತೂಲೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಪರಿಹಾರ ಪನ್ಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕಡೆಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಖಂಡಿತಾ ಬರ್ಪೆ, ಯಾನ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗ್ ಬರ್ಪಿ ಸಮಯ ನಿಕ್ಲೆ ಊರುಗು ಬರ್ಪೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ರಾಜಕುಮಾರ ಶುಕ್ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರನ ಬೆರಿ ಬುಡಂದೆ ಆರೆನ್ ನಾಡೊಂದು ಕಲ್ಕತ್ತಾ, ಕಡೆಕ್ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಗ್‌ಲಾ ಪೋಪೆ. "ಯಾನ್ ಎಪ್ರಿಲ್‌ಗ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗ್ ಬನ್ನಗ ಪನ್ಪೆ, ಈಲಾ ಅಡೆಬಲ ಬೊಕ್ಕ ನಿನ್ನ ಊರುಗು ಪೋಯಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪಾತೆರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪಾತೆರ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ ಗಾಂಧಿ ಚಂಪಾರಣ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅವುಲ್ ರೈತೆರ್, ಬ್ಯಾರದಕುಲು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಭೂಮಾಲಿಕೆರೆನ್ ತೂದು ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಹಾರ ನಾಡುನ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಚಂಪಾರಣ್‌ದ ಸಾದಿಡ್ ಮುಜಾಫರ್‌ಪುರಕ್ಕ್ ಪೋದು ಅವುಲು ರೈತೆರೆನ ಪಿರ್ಯಾದಿ, ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಅವುಲು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೆ ಅಲ್ಪದ ಅಧಿಕಾರಿಲೆಗ್ ಯಾನ್ ರೈತೆರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ತೆರಿಯರೆ ಬೈದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಬತ್ತಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೆಬಿಡ್‌ದ್ ಕೆಬಿಕ್ ಪೋದು ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಆರೆಡ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಬತ್ತೆರ್. ಮಾತೆರೆನಲಾ ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಸಂಕಟ, ಸಮಸ್ಯೆ. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅವೆನ್ ಪೂರಾ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ರೈತೆರೆಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆದ ಮಾಲಕೆರ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಲೆಡ

ಪಾತೆರ್ರೆ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಅಕ್ಲ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ ಪಾತೆರಿಯರ ತಯಾರಿಜ್ಜಂದೆ ಆರೆಗ್ ಮುಟ್ಟ ಬರಿಯರೆನೇ ಅವಕಾಶ ಕೊರ್ಜೆರ್. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಕೇನಿಯರೆ 'ಈ ವಾ ಮಲ್ಲ ಜನ.... ಇತ್ತ್‌ರ್ದ್ ಇತ್ತೆನೆ ಈ ಜಾಗಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ನಡಪೊಡುಂದು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ ವೊಯಿಕ್‌ಲಾ ಕೆಬಿ ಕೊರಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ಚಂಪಾರಣ್ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮುಖ್ಯ ಪೇಂಟೆಡ್‌ದ್, ಮೋತಿಹಾರ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೊಗು ಪೋಪೆರ್. ಮೋತಿಹಾರಡ್ ರೈಲು ಉಂತುನ ಜಾಗೊಡು ಸೇರಿದಿನ ಜನೊಕುಲೆನ ಉರ್ಕುರುನ ಉಮೇದ್ ತೂದು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಲೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಿಡಿ ರಟ್ಟರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಳ್ಳಿಮೂಲೆಗ್‌ಲಾ ಪೋದ್ ರೈತೆರೆಡ ಪಾತೆರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾರ್ಗ ದಾಂತಿನ ಊರುಗು ಆನೆದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲುದು ಪೋಪಿನ ಪ್ರಸಂಗಲಾ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಊರುಗು ಪೋಲಿಸ್‌ದಾಯೆ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಕೋರ್ಟುಗು ಹಾಜರಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ವಾರಂಟ್ ಜಾರಿ ಮಲ್ಪುವೆ.

ವಾರಂಟ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಮನದಾನಿ ಪಂಡ 1916ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 16ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕೊರ್ಟುಗ್ ಪೋಲಿಸ್ ಕಾವಲ್‌ಡ್ ಬನ್ನಗ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸೇರ್‌ದ್ ದಾಸಿಮಿ ಪಾಡ್ರೆಲಾ ಜಾಗ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಡ್ಜೆರನ ಎದ್‌ರ್ ಬತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಯಾನ್ ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಲ್ತಿನಿ ಅಂದ್. ಈ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಜೋಕುಲಾಯಿ ರೈತೆರೆನ ಬಂಗದ ಸಮಯೊಡು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ಎನ್ನ ಧರ್ಮ. ಅವೆನ್ ಯಾನ್ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಎಂಕ್ ವಾ ಕಾನೂನುಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯೇ ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು, ಆಯಿಕ್ ಸರಿಯಾದ್ ಯಾನ್ ನಡಪುವೆ. ಅವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಈರ್ ಪನ್ಪರ್‌ಡಾ ಆಯಿಕ್ ಕೊರ್ಪುನಾ ವಾ ಶಿಕ್ಷೆಗ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ತಯಾರ್ ಉಲ್ಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೊಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ದೃಢವಾಯಿನ ವಿಶ್ವಾಸದ ಬೊಕ್ಕ ಸತ್ಯದ ಪಾತೆರ ಕೇನಿನ ಜಡ್ಜೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿಗ್ ದಾದಾ ಮಲ್ಪುನುಂದೇ ತೋಜಂದೆ, ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತೀರ್ಪು ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋಯೆರ್. ಅವತ್ತಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಎಂಕ್ ಜಾಮಿನ್ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಜಡ್ಜೆರೆಗ್ ದಾದ ಮಲ್ಪುನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಂದೆ ಕಡೆಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬುಡ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್. "ಗಾಂಧಿನಂಚಿನ ನರಮಾನಿಗ್ ಅನಗತ್ಯ ತೊಂದರೆ ಕೊರೊಡ್ಚಿ, ಆರ್ನ ಕೆಲಸ ಆರೆಗ್ ಮಲ್ಪರೆ ಬುಡಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಚಂಪಾರಣ್‌ದ ರೈತೆರೆ ಸಮಸ್ಯೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ್ತಿ ಹೋರಾಟದ ಫಲವಾದ್ ಸಮಸ್ಯೆನ್ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗ ನೇಮಕ ಆಪುಂಡು. ಚಂಪಾರಣ್‌ಡ್ ರೈತೆರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಯಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೊಕ್ಕ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯೊಡು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮಾಹಿತಿ. ಇಜ್ಜಾಂದಿನಲಾ ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯಿನ ಗಾಂಧಿ ಅವುಲು ಶಾಲೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪರೆಲಾ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಇಡೆ ಬತ್ತಿನಿ ದಾಯೆ? ಮೂಲು ಮಲ್ಪುನು ಎಂಚಿನ? ಈ ಜನ ಮುಲ್ಪ ಕಾರಣ ದಾಂತೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾರ್ಖಾನೆದ ಮಾಲಕೆರ್ ಭೂಮಾಲಕೆರ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಡುದು ನಿಕ್ಲೆಗ್ ವಾ ತೊಂದರೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡಿನ ಸರಕಾರ ಇಂಚಿನ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡಿನಕ್ಲೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಕೆಬಿ ಕೊರ್ಪುಜಿ.

ಸರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಲ್ತಿನ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗ ವಿಷಯೊನು ಮಾತೆರೆಡಲಾ ಸರಿಯಾದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ರೈತೆರೆಗ್ ಅನ್ಯಾಯ ಆತಿನಿ ಸರಿ. “ತೀನ್ ಭಿಗಾ” ಪನ್ಪಿ ಕ್ರಮೊನು ಕೈ ಬುಡೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಭೂ ಮಾಲೆಕೆರ್ ನೀಲಿದ ಬಿಲೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿ ಸಮಯೊಡು ವಸೂಲು ಮಲ್ತಿತ್ತಿನ ಪರಿಹಾರದ ದುಡ್ಡುನು ರೈತೆರೆಗ್ ಪಿರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಭೂಮಾಲಕೆರ್ ‘ಎಂಕ್ಲೆಡ ಸರಕಾರ ಪಂಡಿನಾತ್ ಕೊರಿಯರೆ ಇಜ್ಜಿ ಅಯಿತ ಕಾಲ್‌ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊರ್ಪ' ಪನ್ನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ರೈತೆರ್‌ಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಅಕುಲೆನ್ ಒಪ್ಪಾವೆರ್. ಇಂಚ ರೈತೆರೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ನಾಯಕತ್ವೊಡು ಸುಖಾಂತ್ಯ ಆಂಡ್.

ಚಂಪಾರಣ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪೊರ್ತುಗು ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್ ಪ್ಲೇಗ್ ಕಾಯಿಲೆ ಮಾತ ಕೋಡಿಡ್‌ಲಾ ಪರಪರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಅನಿಬೆಸೆಂಟ್ ಬೊಕ್ಕ ತಿಲಕೆರೆನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿ ‘ಹೋಮ್ ರೂಲ್' ಚಳುವಳಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಆಡಳಿತೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸರಕಾರ ‘ಹೋಮ್ ರೂಲ್' ಚಳುವಳಿದ ಬಲ ಪೊಲ್ಪರೆ ‘ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪಾರ್ಟಿ'ನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ವಿಷಯಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ತಿ ಕಾರಣ ಸರಕಾರ ಅನಿಬೆಸೆಂಟೆರೆನ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡುಂಡು. ಆರೆನ್ ಬುಡುಪಾವರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಪಾಯ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಉಂದು ಮಾತಾ ಆವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಒಂಜನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯುದ್ಧದ ವಿಷಯೊಡು ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ಕ ಆಂಡ ನಮನ ಬೇಡಿಕೆಲಾ

ಅಕ್ಲ್ ಲೆಕ್ಕೊಗು ಗೆತ್ತೊಂದು ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪುಟ್ಟಾವೆರ್. ಅವೆನ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಒಪ್ಪಿಜಿಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹನೇ ತಾದಿ ಪನ್ಪಿ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಒತ್ತಡೊಡ್‌ದಾತ್ರ ಸರಕಾರ ಅನ್ನಿಬೆಸೆಂಟೆರೆನ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಮ್ಮ ಪಾತೆರ ಕೆನೋಡುಂದು ಆಂಡ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮಾತ ಜನಲಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗು ಬರೊಡು. ಬಡವೆರ್, ಪೊಂಜುವು, ಕಾರ್ಮಿಕೆರ್ ಇಂಚ ಮಾತೆರೆನಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ದೆತೊನೊಂದು ಪೋಪಿನ ಚಾತುರ್‌ಪಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತೂಯಿ ತೂಯಿಲೆಕ್ಕನೆ ಪತ್ತರಾವಂದಿ ಎತ್ತರೊಗ್ ಏರುವೆರ್. ಆಯಿಕ್ ಆರೆನ ಆಲೋಚನೆ, ನಂಬಿ ಪಾತೆರೊಗು ಇಂಬು ಕೊರ್ಪಿನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ತ್ಯಾಗೋನೇ ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ. ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಒತ್ತಾಯದ ಫಲವಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಭಾರತೀಯರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರೊಲೆಗ್ ಹೆಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪೆರೆ 'ಮಾಂಟೆಗೋ ಸಮಿತಿ'ನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಅಧಿಕಾರೊಗೊಂಜಿ ಅಂಕುಶ: ಖೇಡಾ ರೈತೆರ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

"ತಾಕತ್ ಉಪ್ಪುನು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವ ಮಲ್ಪುನಗ ನನೊರಿಯಗ್
ತರೆ ತಗ್ಗಾವಂದೆ ಇಪ್ಪುವೆ ಪನ್ಪಿನೆಡ್‌ದ್ ಅತ್ತಂದೆ, ಗೆಂದುನೆಡ್‌ದ್ ಅತ್ತ್"

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರವೇಶ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಲೆಡ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಚರ್ಚೆಲು ನಡಪರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡ್. ಗೋದ್ರಾಡ್ ನಡತಿನ ಗುಜರಾತ್ ಸಭಾದ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ವಲ್ಲಭ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲೆರ್ ಗುಜರಾತ್‌ದ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ರೈತೆರೆನ್ ಪಾತೆರ್‌ಪಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಸುಖದುಃಖ ತೆರಿಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ 1917 ಇಸವಿದ ಮರಿಯಲೊಡು ಬೊಲ್ಲ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಬೆನ್ನಿದಕ್ಲೆಗ್ ಬಾರಿ ನಷ್ಟ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್, ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ ವಿಷಯ ತೆರಿಯೊಡಿತ್ತಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಗು ನಷ್ಟೊಡಿತ್ತಿನ ರೈತೆರ್ ಕಂದಾಯ ಮಾಪು ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರೊನು ಕೇನ್ನಗ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಲು ಅವು ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಾಯಕತ್ವದೆತೊಂದು ಚಂಪಾರಣ್ ಮಾದರಿಡ್ ಗುಜರಾತ್‌ಡ್‌ಲಾ ಸರಕಾರದ ಎದುರು ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಜನೊಕುಲು ಕೇನುವೆರ್. ಒಂಜಿ

ವೇಳೆ ಬೆನ್ನಿದಕುಲು ಏರಲಾ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಂದಿಲೆಕ್ಕ ಗುಜರಾತ್ ಸಭಾದಕುಲು ತೂಪೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡ ಯಾನ್ ನಾಯಕತ್ವ ದೆತೊನುವೆಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ರೈತೆರೆನ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲೆರೆನ ಪುಗೆಲ್‌ಗ್ ಬೂರುಂಡು. ಖೇಡಾ ಪನ್ಪಿನ ಊರುಡು ನಡತಿನ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪಟೇಲೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂದೂಲಾಲ್ ಯಾಜ್ಞಿಕ್ ಮೊಕುಲೆನ ಮುಂದಾಳತ್ವೊಡು ನಡತ್‌ಂಡ್. ಬುಲೆ ನಷ್ಟ ಆದ್ ಸರಕಾರೊಗು ತೀರ್ವೆ ಕೊರ್ಪುನು ಬುಡಿ ರೈತೆರೆಗ್ ಬದುಕರೆನೇ ಬಂಗೊದ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತಂಡ್. "ಎಂಕ್ಲೆಡ ನಿಕ್ಲೆನ ಬಂಗ ಪಾತೆರಂದೆ ಸರಕಾರೊಗು ಕೊರ್ಪಿನ್ನೈನ್ ಕೊರೊಡೇ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಹಟೊಕ್ಕೆ ಬೂರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಖೇಡಾ ಭಾಗೊದ ರೈತೆರೆನ್ ತೂದ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ರೈತೆರೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾರಿ ಬಂಗೊಡ್ ಇತ್ತಿಂಚಿ ಸಮಯೊಡು ಸರಕಾರ ಅಪ್ಪೆಲೆಕ್ಕ ಸಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕೆಲೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಸುಲಭ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಂಚಾದ್ ನ್ಯಾಯವಾದ್, ಸತ್ಯದ ಸಾದಿಡ್, ವಾ ನಮೂನಿದ ಹಿಂಸೆಗ್‌ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊರಂದೆ ಸರಕಾರದ ಹಟಮಾರಿ ನೀತಿ ಕೈ ಬುಡೊಡುಂದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ರೈತೆರ್ಡ ಪಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರದ ಮಿತ್ತ್ ರೈತೆರ್ ವಿಶ್ವಾಸ ದೀಪೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕನೇ ನಡಪುವೆರ್. ಸತ್ಯೊಗಾದ್ ನ್ಯಾಯದ ಸಾದಿಡ್ ನಡುಪುನಗ ನಮ ದೇವೆರೆಗ್ ಒರಿಯಗ್ ಬುಂಡ ಬೇತೆ ವಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಸರಕಾರೊಗ್‌ಲಾ ತರೆ ತಗ್ಗಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರ ಕೇನ್‌ದ್ ರೈತೆರೆಗ್ ಧೈರ ಬರ್ಪುಂಡು. ಸರಕಾರೊಗು ತೀರ್ವೆ ಕಟ್ಟುಜಿ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರ ದೆತ್ತೊನಿನ ರೈತಾಪಿ ಜನೊಕುಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನಂಚಿ ಪೇರ್, ನೈ, ಕೊಜಪುದ ಸಪ್ಲೈ ಪೂರಾ ಉಂತಾಯೆರ್. ಬೊಂಬಾಯಿದಂಚಿ ಮಲ್ಲ ಪೇಂಟೆಡ್ ಪೇರ್, ನೈ ದಾಂತೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್, ಕಡೆಕ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಬಾರಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಪುಂಡು. ರೈತೆರೆ ಅಸಹಕಾರ ತೂದು ಸರಕಾರ ಅಕ್‌ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಕೇಸ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಂಡ್. ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಕಾರದ ಕೈ ಮಿರ್‌ದೇ ಪೋಪುಂಡು.

ರೈತೆರೆನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪಿ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಬುಡಿ, ಕಾಲಿ ನಿಕ್ಲೆನ ಬಂಗ ಮಾತ್ರ ತೂವಂದೆ ಅಕ್‌ಲ್ ವಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಗೆ ತರೊಟು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ಡ ನಟೊನುವೆರ್. ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಇಂಬೆರೆಡ ರೈತ (ಚಳುವಳಿಗೆ) ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಗು ಸಪೋರ್ಟ್ ಕೇನಿಯರೆ ಗಾಂಧಿ ಪಟೇಲೆರೆನ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಜನ ಬೆರಿ ತಿರ್ಗಾದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡು. ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಡ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೇನಿಯರೆ ನಮ ಪಿದಾಡ್‌ದ ಆಂಡ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜೊದ ಬಡವೆರ್ ರೈತೆರ್ ಬಂಗೊಡುಪ್ಪುನಗ ವಾ ನಮೂನೆದ ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆಲಾ ಸುಖ ಇಜ್ಜಂದಿನವು ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಚಂಪಾರಣ್, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಖೇಡಾ ಸತ್ಯಗ್ರಹೊಡ್‌ದಾವರೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಜವನೆರ್‌ನ ಪರಿಚಯ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಆಪುಂಡು. ಅದಮುಟ್ಟ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯದ ವಿಷಯೊಡ್ ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿನ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ದೇಶ ಪಂಡ ಎಂಚಿನ, ಆಯಿಟ್ ನಮ ಓಲು ಉಲ್ಲ, ನಮ ದೇಶೋಗಾತ್ರ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ಪೊಲಿ... ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಂಡ್. ನಿಜವಾಯಿನ ಅರ್ಥೊಡು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಿದೆ ಬಿತ್ತನೆ ಆದ್ ಕೊಡ್ಡಿಯರೆ ಸುರು ಆಂಡ್‌ಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಪುರುಸೊತ್ತಿಂಜಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಬಚ್ಚಿದ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಮನಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಒತ್ತಡ ಬೂರಿನೆಯಿಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿಯಂತೂ ಮಸ್ತ್ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಂಡ್. ಆರೆನ ಡಾಕ್ಟ್ರು ಈರ್ ಮಾಂಸಾಹಾರ ದೆತೊಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾವಂದೆ ಬೇತೆ ತಾದಿಯೇ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಯಾನ್ ಸಯ್ಯರೆಲಾ ತಯಾರ್, ಎಂಚಿನ ಆಂಡಲಾ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಲ್ಪುಜಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. 'ಪೇರಾಂಡಲಾ ಪರ್ಲೆ' ಪಂಡ ಅವೆನ್ಲಾ ಕೇನುಜೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಬೊಡೆದಿ ಕಸ್ತೂರಬಾ ಮನವರಿಕೆ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಏಡ್‌ದ್ ಪೇರ್ ಪರಿಯರೆ ಒಪ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಆರೆಗ್ ಯಾನ್ ವ್ರತ ತತ್ತೆ, ಉಂದು ಬಿಸಾರ್ದಿಗೆದ ತಾದಿಯಾದ್ ಪೋಂಡಾ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಲತ್ತ ಉಲಯಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ 'ಅಂಚಿನ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಪರತ್ ಕರಿಂಡ್ ಪೊಸತ್ ಒರಿಂಡ್

"ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯತ್ನನೇ ಪೂರ್ಣ ಗೆಂದುನು"

ಒಂಜನೆ ಮಹಾಯುದ್ಧೊಡು ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಉಸುಲು ಬುಡಿಯೆರ್. ಆಂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಲಯಿ ಬಿಲೆಕುಲು ಏರ್‌ಂಡ್, ಐಡ್‌ದಾತ್ರ ರೈತೆರ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬದುಕುನನೇ ಕಷ್ಟ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭಾರತೀಯೆರೆಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ 'ಮಾಂಟೆಗೋ ಚೆಮ್ಸ್ ಫೋರ್ಡ್' ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊರುದಿತ್ತೆ. ಮುಲ್ಪದ ಅಧಿಕಾರಿನಕುಲು, ಗವರ್ನರ್‌ನಕುಲು

ಅವೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಅಕ್ಲೆನ ಅಧಿಕಾರ ಕಮ್ಮಿಯಾಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಅಧಿಕಾರ ಪಟ್ಪೊನುನ ವಿಷಯೊಗು ಅಡ್ಡಕಾರ್ ದೀಪೆರ್.

ಮಹಾಯುದ್ದೊಡು ಸೋತಿಂಚಿ ತುರ್ಕರೆ ಗುರು ಖಲೀಫನ ಅಧಿಕಾರೊನು ಪೊಲ್ತುದು ಆಯನ್ ತಿರ್ತ್ ಜಪುಡಾವೆರ್. ನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಲೋಕೊರ್ಮೆದ ಮುಸಲ್ಮಾನೆರೆ ಭಾವನೆಲೆಗ್ ಭಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿದಿನ ಜನೊಕುಲೆನ ನಡುಟು ಭೇದ ಬಿತ್ತು ಪಾಡುನನೇ ನೆತ್ತ ಪಿರವುದ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಗೊಬ್ಬು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸೊರ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಕೇನರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಭಾರತೊಡುಲಾ ಅವು ಜೋರಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವು ಸುರು ಆವರೆ ದುಂಬೇ ಒಂಜಿ ಕಠಿನವಾಯಿನ "ರೌಲೆಟ್ ಕಾಯಿದೆ" ಕನಪೆರ್. ಅಯ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೀಲ್‌ದ ಅವಕಾಶ ಇಜ್ಜಂದೆ, ದೇಶದ್ರೋಹದ ಅಪರಾದದ ವಿಷಯೊಡು ಕೇಸ್‌ಲೆನ್ ಕೂಡ್ಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರೊಲಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಕಾಯಿದೆದ ವಿರುದ್ಧ ದೇಶ ಇಡೀಕ್ಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ತೆನ್‌ಕಾಯಿ ಭಾರತೊಡು ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿ ನೆತ್ತ ಮುತಾಲಿಕೆ ದೆತೊನುವೆರ್, ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯೆರ್ ಲೆತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮದ್ರಾಸ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳುವಳಿಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪೆರ್. ನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆನ ಬೆಂಬಲಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಗು ನನಾತ್ ಬಲ ಬರ್ಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ಖಲೀಫೆರೆನ ಪರವಾದ್ ಶುರುವಾಯಿನ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಗ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊರಿಯೆರ್. ದೇಶ ಇಡೀ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪರಂಪರೆ ಸುರು ಆದ್ ದಿನೊಡ್‌ದ್ ದಿನ ಜನೊಕುಲೆ ಬೆಂಬಲ ಗೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ ನನಾತ್ ಇಂಬು ದಿಂಜಾಯೆರೆ ದೇಸದ ಜನೊಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ 30ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1919ನೇ ಇಸವಿ ದಾನಿ, ವಾ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುದು ಕಾನೂನ್‌ಗ್ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸವೊಡುಂದು (ಹರತಾಳ) ತೀರ್ಮಾನ ಆಪುಂಡು. ಕಡೆಕ್ ಕೆಲವೆರೆನ ಒತ್ತಾಯದ ಮಿತ್ತ್ ಅವು ಏಪ್ರಿಲ್ 6ಕ್ಕ್ ದುಂಬು ಪೋಪುಂಡು. ಆಂಡ ದೇಶದ ರಾಜಧಾನಿ ದಿಲ್ಲಿಡ್ ಮಾರ್ಚ್ 31ಕ್ಕೆ ಹರತಾಳ ನಡಪುಂಡು. ನೆಟ್ಟ್ ಜನೊಕುಲು ಜಾತಿ, ಮತ, ಭೇದ ದಾಂತೆ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸಯೆರ್. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಭೇದ ಮಲ್ಪರೆ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಗೊಬ್ಬಿನ ವಾ ಗೊಬ್ಬುಲಾ ದಾಲಾ ಫಲಕೊರಂದೆ ಪೋಯಿನ ತೂದ್ ಸರಕಾರ ಕಂಗಾಲಾದ್ ಪೋಪುಂಡು. ವಾಯುವ್ಯ ಭಾರತೊಡು ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ ಖಾನ್ ಪನ್ಪಿ ಜವನನ ಸಂಘಟನಾ ಶಕ್ತಿ, ಜನೊಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟೊಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಮೊರಂಬುನ ರೀತಿ ತೂದ್, ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಡಿನಾಡ ಗಾಂಧಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್.

ಇಂಚಿ ಪೊರ್ತುಡು ಏಪ್ರಿಲ್ ಅಜೆತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಪಂಜಾಬ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪೋವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತಡೆತ್‌ದ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಂಧನದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿ ಜನ ಲಕ್ಕದುಂತಿಯೆರ್ ಕಂಡಾ ಬಟ್ಟೆ ಜನ ಮಾರ್ಗೊಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಆಫೀಸ್‌ಲೆಗ್ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್, ಕಲ್ಲ್‌ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಹಿಂಸೆಗ್‌ಲಾ ತಿರ್ಗಿಯೆರ್. ಒವೇ ಹೋರಾಟ ಸುರು ಮಲ್ಪುನಗ ನಮ್ಮ ಕೈಟೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನ, ಸರಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುನ ಗಟ್ಟಿದ ಲೀಡರ್ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಅವು ನಮ್ಮ ಕೈ ತತ್ತ್ ಪೋಪುಂಡು. ಮುಲ್ಪಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಆಂಡ್. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ಲಾ ಈ ಹರತಾಳ ಅಂಕೆಗ್ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಹಿಂಸೆಗ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲು ಗುಂಡು ಪಾಡೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೋಲಿಸೆರೆ ಗುಂಡುಗ್ 23 ಜನ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆವೊಂಡೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಭಾರಿ ದುಃಖ ಆಪುಂಡು. ಯಾನ್ ಬಂಧನ ಆದ್ ಪಾಪದ 23 ಜನೊಕುಲೆನ ಪ್ರಾಣ ಪೋಂಡತ್ತಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂಕಡ ಪಡೆವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ದುರ್ಘಟನೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಲಾ ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಪವಾಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಬೇಜಾರ್ ದುಃಖೊನು ಕಲೆವೊನರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಘಟನೆ ಉಂತೊಡು, ಇದ ಮುಟ್ಟ ಆಯಿನೆಕ್ಕ್ ಯಾನ್ 72 ಗಂಟೆದ ಉಪವಾಸ ಮಲ್ಪುವೆ. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಜನೊಕುಲು ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್, ವಾ ಹಿಂಸೆಗ್‌ಲಾ ಅವಕಾಶ ಇಜ್ಜಂದೆ, ನಡತಿಜೆರ್‌ಡ ಉಪವಾಸ ನನಲಾ ದುಂಬು ಕೊನೊಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತವಾದ್ ಮಾತಾಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಭಾಗ್ ಪನ್ಪಿ ಗುಣಾವಂದಿ ಗಾಯ

"ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ನಂಬಿಕೆನ್ ಕಳೆವೊನರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಅವು ಕಡಲ್, ಕಡಲ್‌ದ ಒಂತೆ ನೀರ್ ಹಾಳಾಯಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕಡಲ್ ಹಾಳಾಪುಜಿ"

ಸುರುತ ಮಹಾಯುದ್ಧೊದ ಪೊರ್ತುಡು ಮಸ್ತ್ ಜನೊನು ಮಿಲಿಟ್ರಿಗ್ ಸಿಪಾಯಿಲಾದ್ ಕೊರಿನಂಚಿ ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯೊಡುಲಾ ಮಸ್ತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸರಕಾರದ ಬಗೆಟ್ ಭಾರಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಇತ್ತಿನವೆಡ್‌ದಾವರೆ ಮಾರ್ಚ್ 30 ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ಹರತಾಳ ಆಂಡ್. "ಮಹಾತ್ಮ

ಗಾಂಧಿ ಕೀ ಜೈ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಘೋಷಣೆ ಪಾಡೊಂದ್ ಜಾತಿ ಮತ ಬೇಧ ದಾಂತೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಅಮೃತಸರೊಕ್ಕ್ ಬತ್ತೆರ್. ಮೆರವಣಿಗೆಡ್ ಊರಿಡೀ ಪೋಯಿನ ಜನ ಸರ್ಕಾರದ ಆಫೀಸ್‌ನ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್, ಶಾಲೆ, ಪೂರಾ ಕಡೆಟ್ ಗಲಾಟೆ ಆಂಡ್. ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಮನ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುಲೆಕ ಮಲ್ಪರೆ ಆವಂದೆ ಕಡೆಕ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಶಾಂತ ಆಂಡ್. ಜನೊಕುಲೆನ ಉಲಯಿ ಕೋಪ ಕೊದಿಯೊಂದೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಎಪ್ರಿಲ್ 13ಕ್ಕ್ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಭಾಗೊಡು ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಸಭೆ ಮಲ್ಪುನುಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಅದುಪ್ಪುಂಡು.

ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ದ 13ನೇ ತಾರೀಕ್ ಸಿಖ್ಖೆರೆ ಪೊಸ ವರ್ಷ 'ಬೈಸಾಕಿ' (ಬಿಸು)ದ ದಿನ ಅಕ್ಲೆನ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಗುರುದ್ವಾರ ಬಂಗಾರ್ದ ಮಂದಿರೊಗು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಬರ್ಪೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಸಿಖ್ಖೆರೆನ ಗುರುದ್ವಾರೊಗು ಬತ್ತಿನಕುಲುಲಾ ಉಂದ್ ಎಂಚಿ ಸಭೆ ತೂಕಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಭೆ ನಡುಪುನ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್ ಸೇರುವೆರ್. ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ್ ಮೈದಾನ್‌ದ ಸುತ್ತ 5 ಫೀಟ್ ಎತ್ತರದ ಗೋಡೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಉಲಯಿ ಪಿದಯಿ ಪೋಯರೆ ಬಾಕಿಲುಲು ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಇಪ್ಪುನಿ ಒಂಜೇ ಬಾಕಿಲ್. ಬೈಸಾಕಿದ ದಿನ ಆಯಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಅಡೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆನಿ ಜನೊಕುಲು ಗುಂಪು ಕೂಡರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿದಕುಲು ಮೈಕೊಡು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ವಿಷಯ ತೆರಿಯಂದಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಗುರುದ್ವಾರೊಗು ಪೋದು ದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದಾದ್ ಜಲಿವಾಲಾ ಭಾಗ್ ಮೈದಾನೊಗ್ ಪೋವೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ಮಾತಾ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲುಲಾ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಜನ ಸೇರಿಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏರಾ ಒರಿ ಒಂತೆ ಎತ್ತರದ ಜಾಗೆಡ್ ಉಂತುದು ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಈ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಯಿನ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಆಫೀಸರ್ ಜನರಲ್ ಡಯಾಸ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ದೆತೊಂದು ಬತ್‌ದ್ ವಾ ಸೂಚನೆಲಾ ಕೊರಂದೆ ಒರಡ್‌ದ್ ಒರನೇ ಜನೊಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಗುಂಡು ರಾಪವರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆ. ಗುಂಡುದ ಶಬ್ದ ಕೇನ್ಸ್ದ್ ಅಲ್ಕ್ದ್ ಬೂರಿನ ಜನ ಎಂಚಿನ ಆವೊಂದು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿಯಂದೆ ಗಾಬುಡು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಪೆರ್. ಇತ್ತಿನ ಒಂಜೇ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಆಪುಂಡು. ಮಿಲಿಟ್ರಿದ ಸಿಪಾಯಿನಕುಲು ಅಮಾಯೆಕರಾಯಿನ ಜನೊಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ 1650 ಸರ್ತಿ ಗುಂಡು ಪಾಡಿಯೆರ್. ಕಾಲಿ ಪತ್ತೇ ಪತ್ತ್ ನಿಮಿಷೊಡು 370 ಜನ ಪ್ರಾಣ ಬುಡಿಯೆರ್. 1137 ಜನೊಕ್ಕು ಮಸ್ತ್ ಪೆಟ್ಟಾಂಡ್. ಇಡೀ ಊರು ಗಡ ಗಡ ನಡ್‌ಗ್ಂಡ್, ನಿಷೇದಾಜ್ಞೆ (ಕರ್ಫ್ಯೂ) ಜಾರಿಯಾಂಡ್.

ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಲೆನ್ ತೂಂಡ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಕೈಮುಗಿಯೊಡು. ಮಾರ್ಗೊಡು ಪೋಪಿನಕುಲು ಪರತೊಂದು ಪೋವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಫರ್ಮಾನ್ ಪಿದಾಡ್ಪಾವೆರ್. ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನಂದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಚಾಟಿಡ್ ಪೆಟ್ಟು ಕೊರ್ಪಿನ ರಾಕ್ಷಸೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಪುಂಡು.

ಅಮೃತಸರ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಇಡೀ ಪಂಜಾಬ್‌ಡ್ ಗಲಾಟೆ ಮಿತಿ ಮೀರ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಲಾಹೋರ್ ನಗರಡ್ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಆಪುಂಡು, ಬೇತೆ ರಡ್ಡ್ ಕೋಡಿಡ್ ಗಲಾಟೆನ್ ನಿಯಂತ್ರಣೊಗು ಕನಯರೆ ವಿಮಾನೊಡ್ ಪೋದು ಬಾಂಬು ಪಾಡುನಡೆಮುಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಗಲಾಟೆ ಉಂತಾಯೆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಹಕಾರ ದೆತೊನಿ ಪನ್ಪಿನ ಸಲಹೆಗ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಕೆಬಿಯೇ ಕೊರ್ಪುಜೆ. ಸುಮಾರ್ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಈ ವಿಷಯ ಗುಟ್ಟಾದೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಒಂತೆ ದಿನ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗುಸು ಗುಸು ಆದಿತ್ತಿ ಸುದ್ದಿ ಮಾತಾ ಕೋಡಿಗ್‌ಲಾ ಮುಟ್ಟುಂಡು. ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮಂಡೆಗ್ ಮರಬೂರಿಲೆಕ ಆಂಡ್. 'ಟ್ರಿಬ್ಯೂನ್' ಬೊಕ್ಕ 'ಪ್ರತಾಪ್' ಪನ್ಪಿ ಪೇಪರ್‌ದ ಸಂಪಾದಕೆರೆನ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡುವೆರ್. 'ಬಾಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್' ಪನ್ಪಿ ಪೇಪರ್‌ನ್ ಬಂದ್ ಮಲ್ಪಾದ್ ಅಯ್ತ ಸಂಪಾದಕೆ ಹಾರ್ನಿಮನ್ ಮೇರೆನ್ ದೇಶೊಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಈ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪನ್ಪಿ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ವಿವರವಾದ್ ಬರೆದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಸರಕಾರ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮಲ್ತಿ ಅನ್ಯಾಯ, ಹಿಂಸೆ ಆಯಿಡ್‌ದ್ ಆಯಿನ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪುಟ್ಟಾವುನ ಅಭಿಯಾನ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೊಡ್ಡು ದುಂಬು ಸರಿಯಾಯಿನ ಮಾನಸಿಕ ತಯಾರಿ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು. ಜನೊಕುಲು ಮಲ್ಪಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ವಾ ಕಾರಣೊಗುಲಾ ಹಿಂಸೆದ ತಾದಿಗ್ ತಿರ್ಗರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಮುಟ್ಟ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಮಲ್ಪುಜಿ ಪನ್ಪಿ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್.

ನಮನ ದೇಶ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಕೈಕ್ ಪೊಯರೆ ಈ ನೆಲತ್ತ ಕೈಕಸುಬುಲೆನ್ ನಮ ಮದತ್‌ದ್ ಮೂಲೆಗ್ ಪಾಡಿನವೇ ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ತೆರಿವೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಂಚಿನ ಕೈಕಸುಬುಲೆಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ದ್ ಅವೆನ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಚರಕೊಡು ನೂಲು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ನಂಕ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಕುಂಟು ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡೇ ತಯಾರಾಂಡ ಆ ಇಡೀ ಕೆಲಸನೇ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಜಪ ಆಪುಂಡು. ಅವ್ವೆತ್ತಾಂದೆ ನಮ ಬೇತೆ ಪಿದಾಯಿದ ಏರೆನ್ಲಾ ನಂಬಂದೆ

ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಡು ಬದುಕೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ವಿಚಾರೊನು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ನಮನ ಅಗತ್ಯೊಲೆನ್ ನಮನೇ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂದೇಶೊನು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮುಟ್ಟಾವರೆ ತೂಯೆರ್. ಜನಕುಲು ಚರಕಾ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಿ, ಚರಕಾ ಸಂಘೊಲೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ಪಿ, ಚರಕೊಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪರೆ ಕಲ್ಪುಲೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ವಿಷಯೊಡು ವೈಸ್‌ರಾಯರೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ಕೈಕಸುಬಲೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಹ ಕೊರ್ಲೆ ಅಂಚ ಮಲ್ತರ್‌ಂದ್ ಆಂಡ ಜನೊಕುಲೆನ ಬಂಗ ಪರಿಹಾರ ಆಪುಂಡು, ಅತ್ತಂದೆ ಸರಕಾರದ ತರೆಬೇನೆಲಾ ಕಮ್ಮಿ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ನಮನ ಆಸೆಲು ಹೆಚ್ಚಾಯಿಲೆಕೊನೇ ಬೇತೆಕ್ಲನೇ ಹಂಗ್‌ಡ್ ಬದ್‌ಕೊಡಾಪಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಡಾಪುಂಡು. ನಮನ ಆಸೆಲೆನ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಆಯಿನಾತ್ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಲೆನ್ ನಮನ ಇಲ್ಲಡ್ ನಮ್ಮ ಊರ್‌ಡಾಪಿ ಉತ್ಪಾದನೆಡ್ದ್ ಮಲ್ತೊಂಡ ನಮ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಲು ಆಪ. ಉಂದುವೇ ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ಆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕೆರಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಗಾಂಧಿ

"ಎಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಗಲಾ ಅವೆನ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪಿ, ಇಜ್ಜಂಡ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ"

1911ನೇ ಇಸವಿದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ದ ಕಡೆತ ವಾರಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಅಧಿವೇಶನ ಅಮೃತಸರೊಡ್ ನಡೆಪೆರೆ ಇತ್ತಿ ಅಧಿವೇಶನಗ್ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರು ಮೇರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾವೆರಿತ್ತೆರ್. ಈ ಅಧಿವೇಶನಡ್ ಚರ್ಚೆಗ್ ಎಂಚಿನ ಪೂರ ವಿಷಯ ದೆತ್ತೊನೊಡು ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಕೊರದಿಪ್ಪುಂಡು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಅಧಿವೇಶನೊಡ್ ಚರ್ಚೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ವಿಷಯ ಪಂಡ, ಒಂಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾದ್ ನಡತಿನ ಹರತಾಳ, ರಡ್ಡನೆತವು ಜನರಲ್ ಡಯರ್‌ನ ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್‌ಡ್ ನಡತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ. ಉಂದು ಅತ್ತಂದೆ ಭಾರತೀಯೆರೆಗ್ ಆಡಳಿತೊಡು ವಾ ನಮೂನೆದ ಅವಕಾಶಲೆನ್ ಕೊರೊಡು. ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿತ್ವ ಹೆಚ್ಚ ಮನ್ಪುನೆತ ವಿಷಯೊಡು 'ಮೊಂಟೆಗೊ ಚೆಮ್ಸ್ ಫರ್ಡ' ಸಮಿತಿ ಸರಕಾರೊಗು ಕೊರಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಚರ್ಚೆ ನಡಪುಂಡು. 'ಮೊಂಟೆಗೊ ಚೆಮ್ಸ್ ಫರ್ಡ' ಸಮಿತಿದ ಶಿಫಾರಸ್‌ದ

ವಿಷಯ ಬನ್ನಗ ಸಮಿತಿದ ಶಿಫಾರಸ್ ಒಪ್ಪುದು ಅವೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ನಮಕ್ ಬೋಡಾಯಿಲೆಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಡಳಿತೊಡು ನಮ್ಮಕುಲೆನ ಸ್ವರ ಕೇನಿಲೊಕ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆಸೆ. ಆಂಡ ತಿಲಕೆರ್, ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್, ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ ಜಿನ್ನ ಮೊಕ್ಲು ಸಮಿತಿ ಮಲ್ತಿನ ಶಿಫಾರಸ್ಸುನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಾವೆರ್. ಈತ್ ಮೂರಾ ಅದಾನಾಗ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ದಾದಾ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ತೋಜುಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸುನ್ ಇತ್ತೆ ಒತ್ತೊನುಗ ಅನುಷ್ಠಾನ ಆನಗ ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆಂಡ ಅಪಗ ಅವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮನ್ಪುಗ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರನ್ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಸಭೆಟ್ ಹೆಚ್ಚಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನ ವಿಷಯ ಸರಿ ಪಂಡ್ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಂಡ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರಗ್ ಬಿಲೆ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಪುನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇಷ್ಟ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಯಿಕೋಸ್ಕರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅರೆನ ಮಂಡೆದ ಟೊಪ್ಪಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತಿಲಕೆರೆನ ಕಾರ್‌ದಲ್ಪ ದೀದ್ ಅರೆಗ್ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಾವೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬರೆನಾಗ ತಿಲಕೆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ನಿರ್ಣಯನ್ ತಿದ್ದ್‌ದ್ ಶಿಫಾರಸ್ಸುನು ಒಪ್ಪುಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಜಾರಿ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ಇಡೀ ದೇಶೊಡು ಸರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಸ್ತಾರ ಆಪಿಲೆಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆಪೆರ್.

ಅಧಿವೇಶನಡ್ ನಡತಿನ ನನೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ವಿಶೇಷ ಪಂಡ, ಅಧಿವೇಶನದ ಸುರುತ ದಿನ ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆ ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯನ್ ಬರೆದುಪ್ಪುವೆರ್ ಒಂಜಿ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಸರಕಾರ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡತಿನ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ ಜನಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಸರಕಾರ ಮಲ್ತಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಹಿಂಸಾಚಾರ, ನೇನ್ ವಿರೋಧ (ಖಂಡನೆ) ಮಲ್ಪುನಿ, ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿಕ್ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಯಿನ ರೀತಿಡ್ ಪರಿಹಾರ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಣಯ. ರಡ್ಡ್‌ನೇತ ಹರಾತಾಳ ಮಲ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲ್ ಮಲ್ತಿನ ಹಿಂಸಾಚಾರುನುಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಖಂಡನೆ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಣಯ. ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯಲಾ ಚರ್ಚೆಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಭಾರತೀಯೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ತಿನ ಹಿಂಸಾಚಾರೊನ್ ಖಂಡಿಸವುನ ಸುರುತ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ರಡ್ಡನೇತ ನಿರ್ಣಯ ಹರಾತಾಳ ಮಲ್ಪುನಗ ಭಾರತೀಯೆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಹಿಂಸೆನ್ ಖಂಡಿಸವುನ ನಿರ್ಣಯ ಕೈ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಸುರುತ ದಿನ ನಿರ್ಣಯ ಪಾಸ್ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಅರ್ ಇತ್ತಿಜೆರ್. ಅಂಚಾ ಆದ್ ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕೂಡ್ಲೇ ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯನ್‌ಲಾ ಕುಡೊರ

ವಿಷಯ ನಿಯಾಮಕ ಸಮಿತಿಗ್ ಬರಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಸಮಿತಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಉಂದು ನಿರ್ಣಯನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ದಿನಿ ನಿಜವಾಯಿನ ಭಾರತ ಮಾತೆನ ಸುಪುತ್ರೆ. ನಿಜವಾಯಿನ ಭಾರತ ಮಾತೆನ ಸುಪುತ್ರಗ್ ಮಾತ್ರ ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಣಯೊಗು ಬರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ನಿರ್ಣಯನ್ ಮಲ್ತಿನಾಯೆ ಯಾನೆ ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ಹಿಂಸೆನ್ ಏರ್ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಹಿಂಸೆನೆ. ಅವು ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಆದುಪ್ಪಡ್ ಭಾರತೀಯೆರ್ ಆದುಪ್ಪಡ್ ನಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹರಾತಾಳ ಮನ್ಪುನಗ ವಾ ಕಾರಣಗ್‍ಲಾ ಸತ್ಯದ ಹಿಂಸೆದ ನ್ಯಾಯದ ಸಾದಿನ್ ಬುಡುದು ನಡಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ನಮ ಏಪ ಸತ್ಯದ ಸಾದಿಡ್ದ್ ದೂರ ಆಪನಾ ಅಪಗ ನಮಕ್ ನನೊರಿ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಅಯಿನ್ ಕೇನುನ ಮೋನೆ ಉಪ್ಪುಜಿ" ಪಂಡ್ದ್ ಗಾಂಧೀಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯೊನ್‍ಲಾ ನಮ ಒತ್ತೊನೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಅಲ್ಪ ಚರ್ಚೆ ಆಪುಂಡು. ಸಭೆಟ್ ಆ ರಡ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯಲಾ ಪಾಸ್ ಆಪುಂಡು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‍ದ ಅಧಿವೇಶನದ ಉಲಾಯಿ ನಡತಿನ ಈ ವಿಷಯನ್ ತೆರಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಭಾರತಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ಂದೆ ಪಿದಾಯಿ ದೇಶಡ್‍ಲಾ ನೆಕ್ಕ್ ಬಾರಿ ಗೌರವ ತೋಜಯೆರ್. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತಿನ ಭಾರತೀಯರೆನ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‍ದ ಮಿತ್ತ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕುಲೆಗ್‍ಲಾ ಇತ್ತಿನ ಗೌರವ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪುಂಡು.

ಸುರುತ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಪರಿಣಾಮ ಲೋಕದ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಪ್ರಭಾವ ಮಲ್ತ್ಂಡಾ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಇತ್ತಿನ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಬೇತೆನೆ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೋಕೊದ ಖಲೀಫೆ ಆಯಿನ ಟರ್ಕಿದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರೆನ್ ಬ್ರಿಟಿಷೇರ್ ಅಧಿಕಾರ್‍ಡ್‍ದ್ ಜಪುಡಾವೆರ್. ಉಂದೆಡದ್ ಆವರೆ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿನ ಮೆಕ್ಕಾ ಬೊಕ್ಕ ಮದೀನಾದ ಗುರ್ಕಾರ್ಗ್ಗೆ ಬಾರಿ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗ್ ಪೋಪುಂಡು. ಉಂದು ಲೋಕ ವೊರ್ಮೆ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಚಿಂತೆಗ್ ನೂಕುಂಡು. ಭಾರತೊಡು 1909ನೇ ಇಸವಿರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕನೆ ಮುಸ್ಲಿಂಮರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರನ್ ಕೊರ್ದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊರಿನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಹಿಂದೂಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ್ ದೂರ ದೂರ ದೀಪಿನ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಪ್ರಯತ್ನ ಒಂತೆ ಫಲ ಕೊರ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಭೇಧೋಪಾಯನ್ ದಾಂಟ್‍ದ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಕಲೊಕ್ಕು ಕನವೊಡ್ ಪಂಡ್‍ದ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ ಸಮಾಜೊಡು ಮಸ್ತ್ ಗೌರವ ಪಡೆಯಿನ ಶೌಕತ್ ಅಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಮೊಹಮದಾಲಿ ಮೆಕ್ಲೆನ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮಲ್ತೆರ್. ಅರೆನ ಈ ಯೋಜನೆಗ್ ವೋವೆ ರೀತಿದ ಫಲ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಲಕ್ನೋದ ಸುನ್ನಿ ಪಂಥದ ಜನೊಕುಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿನ ಬಕ್ರೀದ್ ಸಂದರ್ಭೊಡು ನಡಪುನ ಸಮಾವೇಶೊಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾಗವಹಿಸೊಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾಗವಹಿಸುನೆಡ್ದಾತ್ರ ಅಕುಲು ಬಕ್ರೀದ್ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಭಾವೈಕ್ಯದ ಸೂಚಕವಾದ್ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿನ್ ನಿಷೇಧ ಮಲ್ಪುವ ಪನ್ಪಿನ ವಾಗ್ದಾನನ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ನ ಸಹಾಯ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಗ್ ತಿಕ್ಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನೆಕ್ಕ್ ಒಪ್ಪುಂಡ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರ್ ಗೋಹತ್ಯೆ ಮಲ್ಪುನ, ಗೋಮಾಂಸ ಸೇವನೆ ಬುಡುದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸೇರುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂದೂಲೆಗ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರ್, ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ಹಿಂದೂಲು ಅಗತ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗ ಒರಿಯಗ್ ಒರಿ ಬೆರಿ ಸಹಾಯ ಕೊರ್ಕ. ಒರಿಯಗ್ ಒರಿ ಷರತ್ತ್ ಪಾಡುನ ಬೊರ್ಚಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಸರಕಾರೊಗ್ ಬೆರಿ ತಿರ್ಗಾಯಿನ ಜನ: ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ

"ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ತೆರಿದಿನಾಯಗ್ ಮಾತ್ರೊನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ"

ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾ ಬಾಗ್‌ಡ್ ದಾಲಾ ತಪ್ಪು ಮಲ್ಪಂದಿ ಪಾಪದ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ ಕೆರಿನ ಜನರಲ್ ಡಯರ್‌ನ ಮಿತ್ತ್ ಹಂಟರ್ ಸಮಿತಿ, ಮಸ್ತ್ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋಜಾವುನ ರೀತಿಡ್ ಪಾತೆರುಂಡು. ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಚೆಮ್ಸ್‌ಪೋರ್ಡ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೆ ಜನರಲ್ ಡಯರ್‌ನ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿದ ಸೇವೆಡ್‌ದ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂನಗ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಭಾರತೀಯೆರೆನ್ ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ನಡುಪಾವೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಸಂಶಯ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಆ ವಿಷಯೊಡು ಆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ಲಾ ಆಪುಂಡು. ಖಲೀಫೆರೆನ್ ಪಿರ ಅಧಿಕಾರೊಡು ಕುಲ್ಲವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಂಗ್ರಾಮೊಗು ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆನ ಬೆಂಬಲ ದೆತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಆಜಾದ್ ಮೇರ್ ಅಹಿಂಸೆನ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಒಂಜಿ ನೀತಿಯಾದ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನೆಟ್ಟ್ ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್

ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಹಿಂಸೆದ ನೀತಿಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಆ ಕ್ಷಣೊಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಲೆಡ್‌ದ್ ದೂರ ಆಪೆಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆರೆನ ಮನಸ್‌ದ ನಿರ್ಧಾರೊನ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ನಾಯಕೆರೆಗ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿನ ಮಕ್ಕ ಮದೀನಾದ ಉಸ್ತುವಾರಿಗ್ ದೀತಿನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಏಜಂಟ್‌ನ್ ದೆತ್ತ್‌ಪಾಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಖಲೀಫೆರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ವೈಸರಾಯರೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ಕೇಂಡೊಂಡೆರ್. ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಮೇರ್ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಕಾಲಿ ತೋರಿಕೆದ ಬೆಂಬಲ ಕೊರ್ನಿ ಬುಡುಂಡ ಆಯ್ತುಮಿತ್ತ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ತಿಜೆರ್. ಆಯ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಶಿಯಾ ಬೊಕ್ಕ ಸುನ್ನಿ ಪಂಗಡದ ನಡುತ ವಿವಾದ. ಶಿಯಾ ಮುಸ್ಲಿಮೆರಾದಿತ್ತಿನ ಜಿನ್ನ, ಸುನ್ನಿ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್ ಸೇರ್‌ದಿ ಮಕ್ಕಾ ಮದೀನದ ವಿಷಯೊಡು ತರೆ ಪಾಡಿಯರೆ ಪೋಯಿಜೆರ್.

1920ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂಜೆಕ್ಕ್ ಖಿಲಾಫತ್ ದಿನ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ತಯಾರಿ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಅಯಿತ ಗುರ್ಕಾರಿಗೆ ದೆತೊನೆರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕೆರೆಗ್ ಹಾರ್ಟ್‌ಫೈಲ್ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಸುದ್ದಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಮಾತ ಬುಡುದು ಗಾಂಧಿ ಅಡೆ ಬಲ್ಪುವೆರ್, ಆರ್ ಅಡೆಗ್ ಮುಟ್ಟುನಗ ತಿಲಕೆರೆನ ಪ್ರಾಣ ಪೋದಾಪುಂಡು. ಅಲ್ಪ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆರೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಕೊರ್ತಿನ ಪೂರಾ ಮಾನಾದಿಗೆನ್‌ಲಾ ಪಿರಕೊರ್ದು ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಾಯೆರ್‌ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುನ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಸಂಕಡ ಎದುರಿಸವುನ ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ನಡತೊನುನ ರೀತಿ ಸರಿ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಸರಕಾರೊಗು ಸರ್ವ ರೀತಿಡ್‌ಲಾ ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಂಡ ಸರಕಾರದ ಬಲ ಪೊಲ್ಪೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಸಮಾಜೊದ ಗಣ್ಯರಾಯಿನ ಮಹಮದಾಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಶೌಕತಾಲಿ ಮೇರೆನ್ ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ಗೆತೊಂದು ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಒಟ್ಟಾದ್ ಪೊರುಂಬಾಟೊಗು ತಯಾರ್ ಆಪೆರ್.

ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಹೋಂ ರೂಲ್ ಚಳುವಳಿದ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಕೈತ ತಿರ್ತ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಯಾವು ಪಂಡ್‌ದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಭಾರತೊಗು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಹಿಂದುಲೆನ ನಡುಟು ಎನ್ನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ದಾಲಾ ನಡಪಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಸಂಶಯನೇ ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ. ಜಿನ್ನಾಗ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಿ ಅಧಿಕಾರ ಅತ್ತಾಂದೇ

ಬೇತೆದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಜಿನ್ನೆ ಒರಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಭಕ್ತಿಡ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮೊನು ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತಿ ಜನಲಾ ಅತ್ತ್. ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗ್ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟುಗು ದೆತೊನಾಡ್ ಬನ್ನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲೆನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಷ್ಟೊಲೆನ ವಿಷಯೊಡು ಪಾತೆರುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೆರ್. ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಮಡಿ, ಮೈಲೆ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಭೋಜನ ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯೊಡು ಜನೊಕುಲು ಅನುಭವಿಸೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಅವಮಾನ, ಬೇಜಾರ್, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಸಂಗತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರಿಯರೆ ಮನಸ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯೊಗು ದುಂಬು ಆಶ್ರಮೊಗು ದಲಿತ ಕುಟುಂಬೊನು ದೆತೊನಿನೆಕ್ ಆಯಿನ ಗಲಾಟೆದ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊಂಡ, ಸಮಾಜದ ಆಲೋಚನೆ ಎಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿ ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧರ್ಮೊಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ವಿಷಯೊಡು ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಗ್‌ಲಾ ಬೆಂಬಲ ಕೊರಿಯರೆ ಪಿದಾಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದು ಮಸ್ತ್ ಜನತ ಅಸಮಾಧಾನೊಗು ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಉಲಾಯಿದ ಸಮಸ್ಯೆನ್ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪೊನುನ ಅಗತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಈ ದೇಸೊಡು ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಉಂತುದು ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗ್ ಬಲ ದಿಂಜಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಖಡಕ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪಿನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಬೆನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಪೋದು ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಾತೆರುವೆರ್. ಜನೊಕುಲೆ ಕೈತಡೆ ಪೋದು ನಮ್ಮ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ನಮ್ಮ ನಡುತ ಕಿನ್ಯ ಕಿನ್ಯ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಬುಡುದು ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ದು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲೆಕ ಬದುಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಇದ ಮುಟ್ಟ ವಾ ಲೀಡರ್‌ಲಾ ಕೊರಂದಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

1920ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ಡ್ ನಾಗಪುರಟ್ಟ್ ನಡಪರೆ ಇತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಸಭೆಡ್‌ದ್ ದುಂಬು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಊರಿಡೀ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ರೈತೆರ್, ಬೆನ್ಪಿನ ಜನೊಕುಲೆನ್, ಪೊಂಜೊವೆಲೆನ್ ಸೇರಿನಂಚ ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಜನೊಕುಲೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಉಂದೆಡ್ದಾವರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗ್ 20 ಲಕ್ಷಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಮೆಂಬರ್‌ನಕ್ಲು ಸೇರಿಯೆರ್. ದಿನೊಡ್‌ದ್ ದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ವಿಷಯ ದೇಶೊಡ್ ಮಲ್ಲ ಸುದ್ದಿಯಾವೊಂದೇ ಪೋಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಗ್ ಪೋದು ಆರ್ ಭಾಷಣ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಆರ್ ಬರ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇನಿನ ಜನೊಕುಲು ದಿನಗಟ್ಲೆ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಆರೆನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯಿನ ಜನ ಖುಶಿಟ್ಟ್ ಮರ್ಲ್‌ದೇ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ

ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕೆಲವು ಕಡೆಟಂತೂ ಜನಕುಲು ಆರ್ ಪೋಪಿನ ರೈಲ್‌ದ ಪಟ್ಟಿದ ಮಿತ್ತ್ ಜೆತ್ತ್‌ದ್ ರೈಲ್ ಉಂತಾದ್ ಗಾಂಧಿನ್ ತೂವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಟ ಮಲ್ತಿನಂಚಿ ಸಂಗತಿಲುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇದಮುಟ್ಟ ಏರೆನ್ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದಕುಲು ಮುಟ್ಟಂದೆ ದೂರ ದೀದಿತ್ತೆರಾ ಅಕ್ಲೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮುಟ್ಟ ಒಯಿತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಸುಖ ದುಃಖ ಕೇನಿನವೇ ನೆಕ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

1920 ಸಪ್ಟಂಬರ್ ಸುರುತ ವಾರ ಕಲ್ಕತ್ತಾಡ್ ನಡತಿ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ಗಾಂಧಿ ಅಸಹಕಾರ ದಾಯೆಗಾದ್, ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಎಂಚ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊಡು ಏಳ್ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಅವುದಾದ ಪಂಡಾ,

1. ಸರ್ಕಾರ ನಮಕ್ ಕೊರ್ತಿನಂಚಿನ ಬಿರ್ದ್ ಮಾನಾದಿಗೆನ್ ಪಿರ ಕೊರ್ಪುನು.
2. ಸರ್ಕಾರದ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭೊಲೆಗ್ ಪೋವಂದೆ ದೂರ ಉಂತೊಡು.
3. ಸರ್ಕಾರದ ಶಾಲೆಲೆಡ್‌ದ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಪಿರ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಸತಾದ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲೆಲೆಗ್ ಸೇರಾವೊಡು.
4. ವಕೀಲೆರ್‌ನಕುಲು ಕೋರ್ಟ್ ಕಛೇರಿನ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯ್ತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಪಂಚಾತಿಕೆದ ಮೂಲಕ ವಿವಾದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡು.
5. ಖಿಲಾಫತ್ ವಿಸರ್ಜನೆ ಅಯಿನಂಚಿನ ದೇಶೊಗು ನಮ ಊರುದಕ್ಲು ಏರ್‌ಲಾ ಮಿಲಿಟ್ರಿದ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಬೇತೆ ವಾ ಕೆಲಸೊಗುಲಾ ಪೋವಂದೆ ದೂರ ಉಂತೊಡು.
6. ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಡು (ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕಲ್ಕತ್ತಾ) ನಡಪುನ ಓಟುಲೆಡ್ ಏರ್ಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಂದೆ ಅಯಿಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಉಂತೊಡು.
7. ವಿದೇಶೊಡು ತಯಾರಾಯಿಂಚಿನ ವಾ ವಸ್ತುಲೆನ್‌ಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಸಭೆಕ್ ಎಂಚ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾತೆರಿನ ರೀತಿ ತೂದು ಯೋಚನೆನೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್‌ರಾಯ್, ಬಿಪಿನ್ ಚಂದ್ರಪಾಲ್, ಸಿ.ಆರ್. ದಾಸ್, ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ, ಮದನ್‌ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ದಾದಾ ಮಲ್ಪುನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಿಜಿ. ಅವುಲು ಸೇರ್‌ದಿನ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಜೋರು ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊಗು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವೆರ್. ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಗಟ್ಟಿ ಸಮರ್ಥಕೆ ಆಯಿನೆನ್ ತೂದು ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂಲ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಒಪ್ಪೊನುವೆರ್. ದುಂಬು ಬರ್ಪಿ ನಾಗಪುರತ್ತ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ದಾದಾಂಡಲ ಮಲ್ಪೊಲಿಯಾ ತೂಕ ಪಂಡ್‌ದ್

ಕೆಲವೆರ್ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. ನಾಗಪುರತ್ತ ಅಧಿವೇಶನೊಡು (ಡಿಸೆಂಬರ್ 26, 1920) ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾಡ್ ಪಂಡಿನ ಏಳ್ ವಿಷಯದೊಟ್ಟುಗು ಕುಡನಾಲ್ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯ್ಕ್ ಸಭೆಟ್ಟ್ ಸೇರಿನ ಮೂಜನೆ ರಡ್ಡ್ (2/3) ಜನೊತ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಗೆತೊನುವೆರ್. ಆರೆನ್ ದುಂಬು ವಿರೋಧ ಮಲ್ತಿನಕುಲೇ ಮೂಲು ಆರೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ವಿಚಾರ ಒಪ್ಪಂದೆ ಇತ್ತಿನ ಒಂತೆ ಜನಲಾ ಇತ್ತೆರ್.

ಬದಲಾಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಲವಾಯಿ ಜನಶಕ್ತಿ

"ತಾಕತ್ ನಮನ ಜೀವನೊಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನು ಅತ್ತ್
ಅವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ದ ಸಂಕಲ್ಪೊಡ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನು"

ಒಂಜಿ ಏಲ್ಯ ಜನೊಕುಲೆನ ಕೂಟ ಆದಿತ್ತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನೊಕುಲಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಕಡಲಾದ್ ಬದಲಾಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಗ್ ನನಾತ್ ಇಂಬು ಕೊರಿಯರೆ ಬೊಕ್ಕ ಇಡೀ ಆಂದೋಲನ ನಡಪುಡಾವೆರೆ ಬೋಡಾಯಿನ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹೊಗು ದೇಶೊಡು ಪ್ರವಾಸೊಗು ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಪುದರ್ ಪೋಯಿಂಚಿ ವಕೀಲೆರಾಯಿನ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್. ಸಿ.ಆರ್.ದಾಸ್, ಸಿ.ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ, ಮೊಕುಲು ಎಡ್ಡೆ ಕಮಾಯಿದ ವಕಾಲತ್ ಬುಡುದು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಉಂತುವೆರ್. ಮೊಕ್ಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾಂದೆ ಮಸ್ತ್ ಊರುಲೆಡ್ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಲೆಪ್ಪುಗು ಕೆಬಿಕೊರ್ದು, ಸರಕಾರೊಗು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಾವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆಂಧ್ರಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ವೆಂಕಯ್ಯ ಪನ್ಪಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಧ್ವಜತ್ತ ಒಂಜಿ ವಿನ್ಯಾಸೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ತೋಜಾಯೆ. ಸುಮಾರ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೇಸರಿ, ಬೊಲ್ದು, ಪಚ್ಚೆ, ನಡುಟು ಚರಕದ ಚಿನ್ಹೆ ಉಪ್ಪುನಂಚಿನ ಧ್ವಜ ಆವುಂದು ಆಂಡ್.

ತುರ್ಕಿಡ್ ನಡತಿನ ವಿದ್ಯಮಾನೊಡಾದಾತ್ರ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿ ಫಲ ಕೊರ್ಪಿ ಅವಕಾಶ ತತ್ತ್ ಪೊಪುಂಡು. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಮಹಮದಾಲಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನ ಒಂಜಿ ಹೇಳಿಕೆ ಮಸ್ತ್ ವಿವಾದ ಪುಟ್ಟು ಪಾಡುಂಡು. ಕಡೆಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪ್ರವೇಶೊಡ್‌ದಾವರೆ ಅವು ಅಡೆನೆ ಉಂತುಂಡು. ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಲೆನ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಿದೇಶದ ಕುಂಟುಲೆನ್ ಪೊತ್ತಾಪುನ ಕೆಲಸೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಚಾಲನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಜನೊಕುಲು ಭಾರಿ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಊರುಡುಲಾ ಇಂಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಚಾಲನೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ನಮನ ಜನೊಕುಲು ಚರಕೊಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕುಂಟು ನೇಯ್ದ್ ಸ್ವಾವಲಂಭಿಲು ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ಮಸ್ತ್ ಇಂಬು ತಿಕ್ಕ್‌ದ್, ವಿದೇಶಿ ಕುಂಟುಗ್ ಬೇಡಿಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಆವರೆಲಾ ಸುರು ಆಂಡ್. ಸಾರಾಯಿ ನಿಷೇಧದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲಾ ಜನೊಕುಲೆ ಬೆಂಬಲ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಸರಕಾರದ ಖಜಾನೆಗ್ ಅಸಹಕಾರದ ಫಲವಾದ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪೆಟ್ಟ್‌ೇ ಬೂರಿಯರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು.

ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿನ್ ಬಲ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಡ್‌ದ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಮುಟ್ಟದ ವಾಲ್ಟೇರ್‌ಗ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ಅರೆ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಮಹದಾಲಿ ಮೇರೆನ್ ದೇಶ ವಿರೋಧಿ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಸರಕಾರೊಗು ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟ ಮನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚ ಮಲ್ತಿಂಡ ಗಲಾಟೆ ಆವು ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇತ್ತೆರ್. ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಆರ್ ರಾಜಾಜಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಧುರೈಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಬೇತೆ ಉಪಾಯ ದಾಂತೆ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಗ್ ಜತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪೊಂಜೊವು ಚೆಂದಿಯಾಯಿನ ಪರಿದಿನ ಕುಂಟು ತುತ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮಾನಮುಚ್ಚೆರೆ ಕುಂಟು ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಜನ ಎನ್ನ ದೇಶೊಡು ಉಪ್ಪುನಗ ಯಾನ್ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಕುಂಟು ಅಂಗಿ ಪಾಡೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಸರಿಯತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ "ಇನಿಡ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಯಾನ್ ಸೊಂಟದ ತಿರ್ತ್ ಒಂಜಿ ಮುಂಡು ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಬೈರಾಸ್ ಬುಡುದು ದಾಲಾ ಪಾಡಯೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕೈಮೀರ್ದ್ ಪೋದು ಹಿಂಸೆದಂಚಿ ತಿರ್ಗಿನ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ

"ಕಣ್ಣ್ ದೆತ್ತ್‌ನಾಯನ ಕಣ್ಣ್ ದೆತ್ತೊಂದು ಪೋಂಡ ಲೋಕ ಇಡೀ ಕುರುಡಾಪುಂಡು"

ಸರಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆನ ನಡುಟು ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ಅಸಹನೆ ಉರ್ಕಾರುನಂಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಕನತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ (ರಾಜಕುಮಾರೆ) ಅರಸು ಮಗೆ ಭಾರತೊಗು ಬರ್ಪಿ ದಿನ ನಿಗಂಟ್ ಆಂಡ್. ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ದೇಶದ ಜನೊಕುಲು ಬಂಗೊಡ್ ದಿನ ದೆಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಅರಸು ಮಗನ್ ಎದ್ಕೊನೆರೆ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಕಾಸ್ ಕರ್ಚಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಾತ್ ದಪ್ಪ ಚರ್ಮದ ಸರಕಾರೊಗು ಉಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅರಸು ಮಗೆ ಬರ್ಪಿ ದಿನಾನೆ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಪರದೇಶೊದ ಕುಂಟುಲೆನ್ ಪೊತ್ತಾವರೆ (17–11–1921) ದಿನ ದೀಪೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಜನೊಕುಲು ಪೂತ ಮಾಲೆ ಪತೊಂದು (ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಪಾರ್ಸಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಅರೆ ಪರಂಗಿದಕುಲು) ಅರಸು ಮಗನ್ ಎದ್ಕೊನೆರೆ ಉಂತುದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿದ ಸಮರ್ಥಕೆರ್ ದೊಂಡೆ ಬಿಚ್ಚುಲೆಕ "ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಕೀ ಜೈ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೊಂದು ಅಕಲ್ನ ಎದುರು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ತೂವೊಂದಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಗಲಾಟೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಗಲಾಟೆ ಉಂತಾಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಗುಂಡು ಪಾಡಿಯೆರ್. ಗುಂಡು ತಾಗದ್ ಐವತ್ತ ಮೂಜಿ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಬುಡಿಯೆರ್.

ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಹಿಂಸಾಚಾರೊನು ತೂಯಿನ ಗಾಂಧಿ ಜಗ್ಗ್‌ದೇ ಪೋಯೆರ್. ನರಮಾನಿ ಈ ರೀತಿದ ಹಿಂಸಾಚಾರೊಗು ಜಪ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದಾಂಡ ಅಂಚಿನಕ್ಲೆನ್ ನಂಬುದು ಎಂಚ ದುಂಬು ಪೋಪುನು? ಎಲ್ಲೆ ಕುಡ ಒಂಜಿ ಕಾರಣೊಡ್‌ದು ಜನ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಿರ ಜಾರಯೆರ್‌ಂದ್ ಪನರೆ ಆಪುಂಡಾ? ಪನ್ಪಿ ಸವಾಲ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಸೇರ್ದ್ ಪಾರ್ಸಿಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು. "ನಮೊನು ಆಳೊಂದಿಪ್ಪುನ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಕೈಟ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಮೆಶಿನ್‌ಗನ್ ಉಂಡು" ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಮದಪಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬೊಂಬಾಯಿದ ಈ ಹಿಂಸಾಚಾರೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ನನಾತ್ ಜೋರು ಆಪುಂಡು ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿನಕ್‌ಲೆನ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ವಿಷಯೊನು ದುಂಬು ದೀದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡುಂಡು. ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನನಾತ್ ಗಲಾಟೆ ಆದ್ ಆ ಕಾರಣೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಇಡೀ ದೇಶೊಡು ಬಿಗುತ್ತ ವಾತಾವರಣ ಇಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಡು ಡಿಸೆಂಬರ್ 5 1921ಕ್ಕ್ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಧಿವೇಶನ ನಡಪೆರೆ ಅಟ್ಟಣೆ ಆಂಡ್. ಚಿತ್ತರಂಜನದಾಸ್ ಮೇರೆನ ಬಂಧನ ಆದಿತ್ತ್‌ನೈದಾವರ ಹಕೀಂ ಅಜ್ಮಲ್‌ಖಾನ್ ಮೇರೆನ ಗುರ್ಕಾರೆಗೆಡ್ ಅಧಿವೇಶನ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಅಧಿವೇಶನದ ಪೊರ್ತುಗು 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆ, ಮಡಿಮೈಲೆ ನಿವಾರಣೆ, ಖಾದಿಧಾರಣೆ, ಅಹಿಂಸೆದ

ವಿಷಯೊಡು ನಮ ಗೆತೊನಾಡಯಿನ ನಿಲುಮೆ, ಇಂಚಿನ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮುಂಡು ಬೊಕ್ಕ ಬೈರಾಸ್‌ಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಪೋದು ಪಾತೆರ್ರೆ ಉಂತುನಗ ಜನ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟುದು ಖುಷಿನ್ ತೋಜಾಯೆರ್. ಸಭೆ ಸೇರಿದಿ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬಿಲೆ, ಗೌರವ ಕೊರಿಯೆರ್. "ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ನೆನೆಪು ದೀಲೆ ನಿಕ್ಲ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ವಾ ನಮೂನೆದ ಹಿಂಸೆ ಕೊರ್‌ಂಡಲಾ ಎಂಕ್ಲು ಬಗ್ಗುನಕುಲ್ಲಾ ಅತ್ತ್, ಜಗ್ಗುನಕುಲ್ಲಾ ಅತ್ತ್, ಕಡೆಕ್ ಮುಪ್ಪ ಕೋಟಿ ಜನೊಕುಲೆನ ಶಾಶ್ವತ ಪಗೆ ಎಂಕ್ಲು ಕಟ್ಟೊಂಡ ಉಂದು ನಂಕ್ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಂಡೆ ಕಿರುಂಬುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು ಖಂಡಿತಾ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆದ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್. ಇತ್ತೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಸೇರ್‌ದೆರ್ ನನಾತ್ ಜನ ಸೇರಿಯರೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಡು ಆರೆನ ಜೋಕುಲು ಆಯಿನ ಹರಿಲಾಲ್, ದೇವದಾಸ್, ಮಣಿಲಾಲ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಮದಾಸ್ ಇಂಚ ನಾಲ್‌ಜನಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತಿ ಸಂಗತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಾಧಾನ ಕೊರಿನ ವಿಷಯ ಆಪುಂಡು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಅರಸು ಮಗಕ್ಕ್ ದೇಶೊಡು ತಿರ್ಗರೆ ವಾ ತೊಂದರೆಲಾ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಂಡ ಜನಕುಲೆನ ಸಮಸ್ಯೆಲೆನ್ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂಜಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಡ್‌ದ್ ರಾಜಿ ಪಂಚಾತಿಕೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಂಧಾನ ಬರ್ಪುಂಡು. "ನಿಕಲ್ ಸುರುಕು ಶೌಕತ್ ಆಲಿನಕುಲೆನ್ ಬುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ನಿಕೆಲೆ ಸಂಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೂವೊಲಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಾರಿ ಉಪಯೊಡು ಸರಕಾರೊಗು ಬೆಚ್ಚ ಮುಟ್ಟಾಯೆರ್.

ನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಬಾರ್ಡೋಲಿದ 137 ಗ್ರಾಮಲೆಡ್ ತೀರ್ವೆ ಕೊರಂದೆ ಸರಕಾರೊಗು ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಾಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಮಲ್ಪೆರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಗುಜರಾತ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಇತ್ತೆನೆ ಅಮಸರ ದಾಯೆ, ವೊಂತೆ ದಿನ ಕಾಪೋಲಿ ಅತ್ತಾ ಪಂಡಿನ ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಮೆರೆನ ಸಲಹೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒಪ್ಪುಜೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡ ಇಡೀ ದೇಶೊಡೇ ಇಂಚಿನ ಚಳುವಳಿ ಲಕ್ಕಾವೊಲಿ. ಆಂಡ ಅಂಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೈ ತತ್ತ್‌ಂಡ ಐಕ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾನೇ ಆಪೆ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ನೈತಿಕ ಎಚ್ಚರ ಇತ್ತಿನೆಡದಾವರೆ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಸರಿಯಾದ್ ನಡಪಾವರೆ ಬೋಡಾಯಿನ ತಯಾರಿ ಮಲ್ದಿನ 137 ಗ್ರಾಮೊಡು ಮಾತ್ರ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಜನ ಹಿಂಸೆಗ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಆದ್ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತ ಜನೊಕುಲುಲಾ ಪಗೆಟ್ ಬೂರುಂಡ

ಅಂಚಿನ 'ಸ್ವರಾಜ್ಯ' ನಂಕ್ ಬೋಡಾ? 1922 ಜನವರಿ 26 ಕ್ಕ್ ಎಂಚಿನ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್ಂಡಲಾ ಸರಕಾರೊಗ್ ತೀರ್ವೆ ಒಂಜಿ ಕೊರಯ ಪಂಡ್‌ದ್, ಖಾದಿ ಪಾಡಿನ ನಾಲ್ ಸಾವಿರ ಜನ ಆಜ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಖಿಲಾಫತ್ ವಿಷಯೊಡು, ಅನ್ಯಾಯ, ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್‌ಡ್ ಮೆರೆಯಿನ ಕ್ರೌರ್ಯ, ಇಂಚ ಮಾತಾ ಮಲ್ತಿ ಸರಕಾರ, ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಜನಕುಲೆನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೇಪರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡಿಂಚಿ ನಿರ್ಬಂದೊಲೆನ್ ಮಾತಾ ಪಿರ ದೆತ್ತ್ಂಡ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹನ್ ದುಂಬು ಪಾಡೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ವೈಸ್‌ರಾಯರೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್.

ನಡಪುನ ತಾದಿ ಬುಡುಪುನ ಪಗರಿ

"ನಿಕ್ಲೆಗ್ ನಿಕಲೇ ಜಡ್ಜೆರಾಲೆ, ನನೊರಿಯನ ಸರಿ ತಪ್ಪು ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋವಡೆ"

1922ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 5ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಗೋರಖಪುರ ಪನ್ಪಿ ಊರುದ ಬರೀತ ಊರು ಚೌರಿಚಾರಾ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿಡ್, ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಜನೊಕುಲು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಸೂ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಪೊತ್ತದು ಭಸ್ಮ ಆಂಡ್. ಅತ್ತಾಂದೆ 23 ಜನ ಪೋಲಿಸದಕ್ಲು ಐತೊಟ್ಟುಗು ಭಸ್ಮ ಆದ್ ಪೋಯೆರ್. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಸುರು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಹಮದಾಬಾದ್, ಬೊಂಬಾಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಂದು ನಡತಿನ ಮೂಜನೇ ಹಿಂಸೆ. ಬಾರ್ಡೋಲಿಡ್ ನಡತಿನ ಸಭೆಟ್ ಈ ನಮುನಿ ಹಿಂಸೆ ನಡತೊಂದೇ ಪೋಂಡ ಅಸಹಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಎಂಚ ದುಂಬು ಕೊನೊಪುನು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಉಂತಾವುನ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಫೆಬ್ರವರಿ 12ಕ್ಕ್ ಸಭೆ ಸೇರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿನ್ ಪಿರದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಾನೂನು ಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡು, ವಾ ರೀತಿದ ಹಿಂಸೆಗ್‌ಲಾ ಅವಕಾಶ ಕೊರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲಡ್‌ಲಾ ಚರಕ ತಿರ್ಗದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪೊಡು, ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಲೆನ್ ಬುಳೆಪಾವರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡು, ಸಾಲೆ ಬುಡ್ತಿ ಜೋಕುಲೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಗ್ ಬೇತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೊಡು, ಕಲಿ ಗಂಗಸರ ಬುಡೊಡು, ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ಪೊಡು, ಪಂಚಾಯತಿಲೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು, ಇಂಚಿನ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಸುರು ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆಪುಂಡು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷೊಗ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಮೆಂಬರ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ನಿರ್ಣಯ ಆಪುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಧಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಇತ್ತಿಜಿ. "ಈ ನಿರ್ಧಾರ ನಿಕ್ಲೆನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಸರಿಯತ್ತ್‌ಂದ್ ತೋಜು. ಎನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಉಂದು ಸರಿ. ಮಾತೆರೆನಲಾ ಒಮ್ಮತದ ಬೆಂಬಲ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಉಂದು ಕೋಡಿ ಎತ್ತಂದ್. ಚೌರಿಚಾರಾಡ್ ನಡತಿನ ಘಟನೆ ನಂಕ್ ಕೊರಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಅಹಿಂಸೆದ ತಾದಿಡ್ ನಡುಪುವಾ ಪನ್ಯ ಜನತ ಮನಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ಈ ಹಿಂಸೆ ಒಲ್ತು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್? ಏರೆರೆನ ಉಲಯಿ ನನ ವಾವಾ ರೀತಿದ ಹಿಂಸೆ ಉಂಡುಂದು ಯೇರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡು? ಸರಕಾರ ನಮ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕಾತೊಂದು ಉಂಡು. ನಮ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಮ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಿಯರೆ ಸರಕಾರೊಗು ದಾಯೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಡು? ನಮನ ಹೋರಾಟ ಕಾಲಿ ಒಂಜಿ ಊರುಗು ಮಾತ್ರಾ ಅತ್ತ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಮನುಷ್ಯಗ್ ಘನತೆ ಗೌರವೊಡು ಬದುಕುನ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಸಂದೇಶ ಕೊರ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸಲಾ ನೆತ್ತೊಟ್ಟುಗು ಉಂಡು" ಪನ್ಪಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರ ಕೋಪೊಡು ಇತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಲೀಡರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಇಡೀ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ವಿಷಯೊಡು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಐನ್ ದಿನತ್ತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂಚಿಡ್‌ದ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಡ್ ಆಯಿನ ಚರ್ಚೆಡ್‌ಲಾ "ಈತ್ ಮಾತಾ ಆಯರೆ ಕಾರಣ ಆಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ನನಲಾ ದಾಯೆ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಪಾಡ್‌ದಿಜರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಕ್ಲೆನ ಜೋರಾಪುಂಡು. ಈತ್ ಮಾತಾ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡುಂಡು.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಂಧನ

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪನ್ಪಿನವು ನಮ್ಮ ಉಸುಲು, ಅಯ್ಕ್ ಬಿಲೆ ಕಟ್ಟರೆ ತೀರಂದ್"

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಮುಟ್ಟೊಡ್‌ದ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಪರಿಚಯ ಇತ್ತಿನಂಚಿ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಲಾರ್ಡ್ ರೀಡಿಂಗ್ ಮೇರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒರಿ ಸಜ್ಜನೆ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯೊನು ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ದೀದ್ ನಡಪುನ ನರಮನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಗೌರವದ ಭಾವನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಒತ್ತಡ ಬತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಕಡೆಕ್ ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪೇಪರ್‌ಡ್

ದೇಶದ್ರೋಹದ ವಿಷಯ ಬರೆಯೆರ್ ಪನ್ಪಿ ನೆವನೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತೆರ್. "ಎಂಕ್ಲು ಸರಕಾರದ ಎದುರು ಉಂತರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದಾ. ನಿಕುಲು ಎಂಚಿನ ಮಲ್ಪುವರ ಮಲ್ಪಿ. ಏರೆನಲಾ ಹಂಗ್‌ಗ್ ಬೂರಂದೆ ಕಾಲಿ ಕೈಟ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ದಂಡ್ ಕಾದೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ಲಡಾಯಿ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳಾವು ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಆವು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಕೆಲವು ವರ್ಷಲಾ ಆವು. ಅಧಿಕಾರದ ಮದೊಟ್ಟು ಪಾಪದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಪೂಂಟುದು ಅಕ್ಲೆನ ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಲೂಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಧಿಕಾರದ ಅಮಲ್ ತರೆಕ್ ಅಡರ್ದಿನ ವಾ ಪ್ರಭುತ್ವಲಾ ಈ ಲೊಕೊಡು ಮಸ್ತ್ ದಿನ ಒರಿದಿಜಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ನೆನಪು ದೀಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಸಮ್ಮೇಳನೊಗು ಅಜ್ಮೀರ್‌ಗ್ ಪೋತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಗ್ ಪಿರ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಆರೆನ ಬಂಧನ ಆಪುಂಡು. ಜನೊಕುಲೆನ ಕೋಪ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿನ ಪೊರ್ತುಗು, ಆರೆನ್ ಪೂನಾದ ಯೆರೆವಾಡ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಲೆತೊಂದು ಕೊನೊಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬರೆದಿತ್ತಿ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಇತ್ತಿ ಲೇಖನೊದ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಲೆಕ್ಕೊಗು ಗೆತೊಂದು ಅವು ದೇಶದ್ರೋಹದ ಕೆಲಸ ಪನ್ಪಿ ಆಧಾರೊಡು ಕೋರ್ಟುಡು ಜಡ್‌ಜೆರ್ ಆರೆಗ್ ಆಜಿ ವರ್ಷದ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. "ಯಾನ್ ಯೆನ್ನ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆ ಹಿತೊಟ್ಟು ಬರೆಯಿಂಚಿ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಎಂಕ್ ಅಭಿಮಾನ ಉಂಡು. ನಿಕುಲು ಕೊರ್ಪಿನ ವಾ ಶಿಕ್ಷೆಗ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ತಯಾರುಲ್ಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕೇಸ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತಿ ಜಡ್ಜೆರೆಗ್‌ಲಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಬಾರಿ ಉಭಯ ಸಂಕಟದ ಕೇಸ್ ಆದ್ ತೋಜುಂಡು. ಈರೆನ ಶಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯೊಡ್ದು ದುಂಬು ಇರೆಗ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪುಂಡಾ, ಎನ್ನಾತ್ ಖುಷಿ ಪಡೆವುನ ನರಮಾನಿ ಏರ್ಲಾ ಉಪ್ಪಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆ ಜಡ್‌ಜೆರ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪುಟ್ಟಿ ದಿನತ್ತಾನಿ ಆರೆನ್ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಬತ್ತಿಂಚಿನ ಅಮೇರಿಕಾದ ಪತ್ರಕರ್ತೆರಾಯಿನ 'ಆಂಡ್ರ್ಯೂ ಪಿಯರ್ಸನ್' ಮೇರೆಗ್ ಭೇಟಿಗ್ ಅವಕಾಶ ಕೊರಿಯರೆ ಆಪುಜಿ ಪಂಡಿನ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಗವರ್ನರ್ 'ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್‌ಲಾಯ್ಡ್'. ಈ ನರಮಾನಿಗ್ 32 ಕೋಟಿ ಜನೊಕುಲೆನ್ ತೆರಿದ್ (ಎಂಚಾ ಬೋಡಾ ಅಂಚ) ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನಾವುನ ತಾಕತ್ ಉಂಡು. ಆರೆಗ್ ದುಡ್ಡು, ಅಧಿಕಾರ ಪದ್ದೇಯಿ, ಎಂಚಿನಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ಎಂಕುಲು ಆರೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪಂದೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆ ಆತುಂದು ಪನಿಯರಾವಂದ್, ಆಂಡ ಬಂಧನ ಮಲ್ತಿನೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಬೇತೆನೆ ರೀತಿದ ತರೆಬೇನೆ. ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಇತ್ತೆನೇ ಜೈಲ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿದೆರ್. ನನಾತ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಂಡ ಉಂದು

ಓಡೆಗ್ ಎತ್ತುಂಡು? ಈ ಜನ ನಿಜವಾದ್ ದೇವೆರಾದ್ ಪೋಯೆ ಮಾರಾಯರೆ? ಸರಕಾರ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಈ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ವಿಷಯೊಡು ಅವು ಸರಿಯಾವರೆ ಕೇನೊಂದಿಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಜೈಲ್‌ದುಲಯಿದ ಬದ್‌ಕ್

"ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನೆನ್ ಮಲ್ಪಿ, ಇಜ್ಜಿಡ ಸೈಲೆ"

ಯೆರೆವಾಡ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒಂತೆ ಬೂಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಚರಕೊನು ಪತೊಂದು ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಶ್ರಮದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಲಭೋದೆ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಗು ಒರ ತೂಯರೆ ಬರ್ಪಿನ ಜನೊಕುಲೆಡ ಉಂತೊಂದೇ ಪಾತೆರೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಸುರುತ ಸರ್ತಿ ರಾಜಾಜಿ, ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಗೆ ದೇವದಾಸ್, ಆಶ್ರಮೊದ ಕೆಲವು ನಿವಾಸಿನಕುಲು ಆರೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರಿಯರೆ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಸ್ಥಿತಿ ತೂದು ಮಗೆ ದೇವದಾಸ್‌ಗ್ ಕಣನೀರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ರಾಜಾಜಿ ಜೈಲ್ದುಲಯಿದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆದ ವಿಷಯೊಡು ಅಧಿಕಾರಿನಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಆಯಿಡ್‌ದಾವರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜೈಲ್ ಕಂಪೌಂಡುದ ಉಲಯಿ ವಾಕಿಂಗ್ ಪೋಯರೆ ಅನುಮತಿ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಉಲಯಿ ದೀದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನ ಚರಕೊನು ಆರೆಗ್ ಪಿರ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆರ್ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಬರೆಪಿನ ಕಾಕಜಿ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಕಾಕಜಿನ್ ಉಡೆತ್ತ್‌ದ್ ಓದ್‌ದ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಗಾಂಧಿ ಜೈಲ್‌ದ ಉಲಯಿ ಮಸ್ತ್ ಪೊರ್ತು ಚರಕೊಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನಿ, ಓದುನಿ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರತಿದಿನ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತೆ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊನು ಡೈರಿಡ್ ಬರೆದೀಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಓದಿನ ಬೂಕುಲೆನ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿನ್‌ಲಾ ಬರೆದ್ ದೀವರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಚರಕೊದೊಟ್ಟುಗು ನೂಲು ದೆತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೊಡ್ಚಾಂದಿನ ವಾ ಯೋಚನೆಲಾ ಬರ್ಪುಜಿ. ಮಸ್ತ್ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ದೆತ್ತಿನ ನೂಲುನು, ಸಬರ್ಮತಿ ಆಶ್ರಮೊಗು ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಒಂದು ಒಂಜಿ ಸುದ್ದಿಯಾದ್ 'ಕೇಸರಿ' ಪತ್ರಿಕೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದೆತ್ತಿ ನೂಲುಗು ಬಂಗಾರ್ದ ಬಿಲೆ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆಂಡ್. ಅವೆನ್ ಬಂಗಾರ್‌ಗ್ ಏಲಂ ಪಾಡೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಬರೆಂಡ್. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ಧ ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಉಮೇದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿಯಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ತೆರಿನ ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿ ದೆತ್ತಿನಂಚಿ ನೂಲು

ಜೈಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹುಕುಂ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊರಿನ ಮಾರ್ಚ್ 28ನೇ ತಾರೀಕ್‌ನ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷ 'ಗಾಂಧಿ ದಿನ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು, ಅವತ್ತಾಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನ ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ, ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪರೆ ಆರೆನ ಅನುಯಾಯಿಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಪ್ರಾಣಾಪಾಯೊಡು ಇತ್ತಿನ ನೀಗ್ರೊ ಒರಿಯನ್ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೊನೇ ಗೆನ್‌ಪಂದೆ ಗಾಂಧಿ ಕಾತಿನಂಚಿನ ಘಟನೆ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರಡ್‌ದಾವರೆ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಎಲ್ಯ ಎಲ್ಯ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತಿನ ಖೈದಿಲೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕ್ರೂರವಾಯಿನ ಶಿಕ್ಷೆಡ್ ಸುಧಾರಣೆ ಆಪುಂಡು. ರಡ್ಡ್ ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯೊಡ್ದ ದುಂಬೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾವರೆ ಶುರುವಾಪುಂಡು. ಸುರು ಸುರುಕು ಅಜೀರ್ಣ ಉಪ್ಪರೆ ಯಾವುಂದು ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅವೆನ್ ಆತ್ ಸೀರಿಯಸ್ ದೆತೊನುಜೆರ್. ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಬೇನೆಡ್ ಜ್ವರ ಜೋರಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಜೆ ಪತ್ತ್‌ದೇ ಬುಡಿಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಅವು ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಒಪ್ರೆಷನ್ ಮಲ್ಪೋಡಾದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ಜನ ಪಿಜಿನ್ದ ಸಾಲ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ದಾರೆ ಕಟ್‌ದ್ ಬರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಅಸ್ಪತ್ರೆಡ್‌ಡ್ ಪಿರ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಒತ್ತಡ ಕನಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಪಿರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕಡುಪುಡುಂಡ ಕಾರ್ಮಿಕೆರ್, ಸಾರ್ವಜನಿಕೆರ್, ಪೂರ ಸೇರದ್ ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ಸರಕಾರೊಗು ತರೆಬೇನೆ ಆಪುನಿ ಖಂಡಿತ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆರೆನ್ 1924ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 4ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಅಸ್ಪತ್ರೆಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧೀಯೆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ನರೋತ್ತಮ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಉದ್ಯಮಿಲೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾದ್ ಉಂತುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಿ ಸಮಯೊಡು ಅಸಹಕಾರದ ಪೊರುಂಬಾಟದ ವಿಷಯ ಪಿರ ಬೂರುಂಡು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಂಚಿ ಕೆಲವು ಜನ ಲೀಡರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಅಧಿಕಾರದ ಚಾವಡಿಗ್ ಪೋಪುನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಅಸೆ ಸುರುವಾಯಿ ಸಂಗತಿಲುಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮನಸಗ್ ಅರ್ಥ ಆಂಡ್.

ಅವಕಾಶೊಗಾತ್ರ ಅಮಸರ

"ಸತ್ಯೊಡು ಉಪ್ಪುಲೆ, ಸೌಮ್ಯವಾದುಪ್ಪುಲೆ, ಬೊಕ್ಕ ವಾ ಪೋಡಿಗೆದಾಂತೆಲಾ ಉಪ್ಪುಲೆ"

ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್ ಮೇರ್ನಂಚಿನ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲು ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ಪೋದು ನಂಕ್ ಬೋಡಾಪಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಬಿಹಾರದ ಗಯಾ ನಗರೊಡು ನಡತಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಈ ಅಧಿವೇಶನೊಡು, ಆರೆನ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗು ಮಸ್ತ್ ಜನ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ, ಆ ವಿಷಯ ಅವುಲು ತಿರ್ತ್ ಬೂರುಂಡು.

ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ನಡತಿ ಸಭೆಟ್ ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸೆರ್ ಪಿರ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗ್ ಕನಪೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್‌ನಂಚಿ ನಾಯಕೆರೆನ ಸಪೋರ್ಟ್ ದುಂಬೇ ಗೆತೊಂದು ಇತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ವಿಷಯ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಚರ್ಚೆಗ್ ಸಾದಿ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಪರಿಣಾಮವಾದ್ ಅಧಿಕಾರೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಡು ಪನ್ಪಿನಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುನಕುಲ್, ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ಪಾರ್ಟಿಯಾಪುಂಡು. ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾರ್ಟಿಡ್ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್, ಜಮ್ನಾಲಾಲ್ ಬಜಾಜ್, ಮಹದೇವ ದೇಸಾಯಿ, ಎಂ.ಎ. ಅನ್ಸಾರಿ, ಮೌಲಾನಾ ಅಬುಲ್ ಕಲಾಂ ಆಜಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಾಜಿ ಇತ್ತೆರ್. ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ಪೋದು ಅಧಿಕಾರೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆವೊಡು ಪನ್ಪಿನಕ್ಲೆನ ಪೈಕಿ ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್, ಸುಭಾಸ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್, ವಿಠಲಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್, ಜಿನ್ನಾ ಇಂಚಿನಕುಲು ಇತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಷಾರ್ ಇಜ್ಜಂದಿ ಕಾರಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಲೆಡ್‌ದ್ ದೂರ ಒರಿದಿತ್ತೆರ್.

ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಪಿರ ಬೂರುಂಡು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಪಿರ ಪೋಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್ ಅಂಚೆನೇ ಸರಕಾರೀ ಚಾಕರಿದಕುಲು, ವಕೀಲೆರ್‌ನಕುಲು ಪಿರ ದುಂಬುದಡೆನೇ ಪೋಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಖಿಲಾಫತ್‌ದ ವಿಷಯೊಡು ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೀಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿಂದುಲು, ಮುಸ್ಲಿಂ ನಾಯಕೆರೆನ್ ಖಿಲಾಫತ್ದ ಒಟ್ಟುಗು ಅಸಹಕಾರೊನು ಸೇರದ್ ಅಂಚಿ ಅಸಹಕಾರಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಇಂಚಿ ಖಿಲಾಫತ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್, ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ದೂರಿಯರೆ ಸುರುಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನೊಡು ಇಂಚೆನೇ, ನಮ ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕಾ ಆಂಡ ನಮ ಪಿರಾವುಡಿತ್ತಿ ಜನ ನಮನ್ ದಂಡಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ಲದ್ ಪೂ ದಕ್ಕುವೆರ್, ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕ ಆಯಿಜಂಡ ಗುರಿಕ್ ನೂಕುದು ಕಲ್ಲ್ ದಕ್ಕುವೆರ್.

ಬೊಲ್ಪುದ ಬೆರಿ ಪತ್ತಿನಾಯೆ ಬದ್‌ಕುವೇ
ತೂತ ಬೆರಿಪತ್ತಿನಾಯೆ ಪೊತ್ತುವೇ

1909ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಆಯಿನ ವೋಟುದ ಕಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆನಿದ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಹಿಂದು - ಮುಸ್ಲಿಂ ನಡುಟು ಸಂಶಯದ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಲಿ. ಏಪ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ನಡತೊನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡಾ, ಆ ಗಳಿಗೆಡೇ ಹಿಂದುಲೆನ್ ಗೆಣ್ಪುನಕುಲ್ ಇಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಕೆಲವೆರೆಡ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿವಂತೆರ್, ಬುದ್ಧಿವಂತೆರೆಗ್ ಉಂದು ಸ್ವಾಭಿಮಾನೊಗು ಪೆಟ್ಟ್ ಕೊರಿಲೆಕಾಂಡ್. 1921ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ಕೇರಳೊಡು ನಡತಿನ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ (ಲಡಾಯಿ) ದಂಗೆ ಹಿಂದೂ - ಮುಸ್ಲಿಂ ನಡುತ ಪಗೆನ್ ನನಾತ್ ಹೆಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಪಿಳ್ಳಾ ಲಡಾಯಿಡ್, ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಭೂಮಾಲಕೆರಾಯಿನ ಹಿಂದುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಪಗೆ ಕಾದಿಯೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಮಸ್ತ್ ಹಿಂಸೆ ಅನ್ಯಾಯೊಲಾಂಡ್, ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಹಿಂದೂಲೆನ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮೊಗು ಮತಾಂತರ ಮಲ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆಗ್ ಒತ್ತು ಕೊರುದು ಈ ರಡ್ಡ್ ಧರ್ಮೊದ ಜನಕುಲೆ ನಡುದಿತ್ತಿ ಪಗೆನ್ ತೆಕ್ಕಾವುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಹಿಂಸೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಅನುಭವಿಸಿನ ಮನಸ್‌ಲೆಗ್ ಬುದ್ಧಿವಾದ, ಪರಿವರ್ತನೆ, ಪತ್ತುಜಿ. ಅಯಿತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಪ್ರತೀಕಾರ, ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಪೆಟ್ಟ್, ಅಪಗಪಗನೇ ಲೆಕ್ಕ ಚುಕ್ತ ಮಲ್ಪುನಂಚಿ ಪಾತೆರನೇ ಸರೀ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆರ್ಯ ಸಮಾಜ ಬೊಕ್ಕ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ ಎಂಟ್ರಿ ಕೊರುಂಡು. ಏರ್ ಪೂರಾ ಬಲತ್ಕಾರೊಡು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ದಿತ್ತೆರಾ, ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಪಿರ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮೊಗು ಸೇರಾವುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಮದನಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯ, ಲಾಲಾ ಲಜಪತರಾಯ್ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರದ್ಧಾನಂದ ಮೆರೆನ ಸಹಕಾರಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ವಿ.ಡಿ. ಸಾವರ್ಕರ್‌ನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಾರಿ ಪಿರಾವುಡೆ, ಪಂಡ ವಕಾಲತ್ ಓದುನ ಪೊರ್ತುಗು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಭೇಟಿಯಾದಿತ್ತೆರ್. ಸಾವರ್ಕರ್ ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶದ ವಿಷಯೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ತಕರಾರ್ ಇತ್ತಿಜಿ. ಆಂಡ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗೆ ಪತ್ತುನ ತಾದಿದ ವಿಷಯೊಡು ತಕರಾರ್ ಖಂಡಿತಾ ಇತ್ತಂಡ್. ನಾಸಿಕ್ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಯಿನ ಜಾಕ್ಸನ್ ಮೇರೆನ್ ಕೊಲೆ ಮಲ್ತಿನ ವಿಷಯೊಡು

ಸಾವರ್ಕರ್‌ರೆಗ್ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದ್ ಅಂಡಮಾನ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಜೈಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಸಾವರ್ಕರ್ ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕೊನೇ ಬದಲಾಪೆರ್. ಕಡೆಕ್ ತಾನ್ ಮಲ್ತಿನವು ತಪ್ಪಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಡ ಮಾಪು ನಟ್‌ದ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಪೆರ್. ಜೈಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿ ಸಾವರ್ಕರ್ ವಾ ನಮೂನೆದಾ ಹೋರಾಟೊಡುಲಾ ಪಾಲು ಪಡೆವಂದೆ ಬದುಕುವೆರ್. ಸಾವರ್ಕರ್ ಮೇರೆನ ಪ್ರಕಾರ, ಹಿಂದೂಲು ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಒಟ್ಟುಗು ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಆವಂದ್. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಿದಾಯಿ ಪುಟ್ಟುದಿ ಧರ್ಮೊದ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬುಗೆ ಉಪ್ಪುನಕುಲು ನಿಜವಾಯಿನ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಲು ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಿನಕುಲು ಪಂಡ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರೈಸ್ತೆರ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ನಡತೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು.

ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗಾಂಧಿ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡೊಡುಂಡ, ಬೊಕ್ಕ ನಂಕ್ ಬೋಡಾಪಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂಡಾ, ಹಿಂದೂ ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಇರ್ವೆರೆಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರ್‌ದ್ ಪೊರುಂಬೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಓಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ನ್, ಬೇಡಿಕೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಇಜ್ಜಂದೇ ನಮನ್ ದೊಂಕುನ ದಮನಕಾರೀ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಡಾ ಅಲ್ಪ ನಮ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನೆಡ್‌ದ್ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಪುಜಿಂದೇ ಗಾಂಧಿಯೆರಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ದೇಶದ ಮಸ್ತ್ ಕೋಡಿಡ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಾಟೆ ನಡತ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ಪಿ ಸ್ಥಿತಿ ತೂದು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ, ಬೇಜಾರ್ ಅಪುಂಡು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ತಪ್ಪುಲೆನ್ ತಿದ್ದೊನುಲೆಕ ಹಿಂದುಲು ಮಲ್ಪೊಡು, ಅಂಚೆನೇ ಹಿಂದುಲು ಮಲ್ಪುನ ತಪ್ಪುಲೆನ್ ತಿದ್ದೊನುಲೆಕ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಒರಿಯಕೊರಿ ವಿಶ್ವಾಸೊಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪೊಡತ್ತಾಂದೆ, ಪಗೆಟ್ ಕಾದೊಂದೇ ಪೋಂಡ ಐಕ್ ಅಂತ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಡ್ ಸೋಲಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ನಿಧಾನೊಗು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ದಂಚಿ ತೂಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಸ್ವಭಾವತಃ ಜೋರಾದಿತ್ತಿ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದಕ್ಲಾಯಿ ಹಿಂದುಲೆ ನಡುಟು ಇತ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ಆಯಿನಾತ್ ಗಟ್ಟಿಯಾವು ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ದಿನೊಡ್‌ದ್ ದಿನ ದೂರ ದೂರನೇ ಪೋಪುನ ಲಕ್ಷಣ ತೋಜರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅಯಿತ ಒಟ್ಟುಗು ಹಿಂದೂಲುಲಾ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆನ್ ಎದುರಿಸಾವರೆ ಗಟ್ಟಿಯಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ, ಆರ್ಯಸಭಾ ಇಂಚಿನ ಸಂಘಟನೆಲು ಪನಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ಪರಸ್ಪರ ಮುಟ್ಟ ಬರ್ಪಿನೆತ್ತ ಬದಲ್‌ಗ್ ದೂರ ದೂರನೇ ಆಪಿನವೆನ್ ತೂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು.

ತೆಕ್ಕಂದಿನ ತೂ ಉಂತಂದಿ ಕೆಲಸ

"ಹಿಂಸೆಡ್ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ."

ವಾ ನಮೂನೆಡ್ ಆಂಡಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್ ಪತ್ತೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತ ಗುರ್ಕಾರೆನಕ್‌ಲೆನ್ ತೂದ್ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್‌ದ ಬೇನೆ ಬೇಜಾರ್‌ನ್ ತೆರಿದ್ ಐಕ್ ಪರಿಹಾರ ನಾಡಿಯರೆ ಪೊರುಂಬುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಬಡಕಾಯಿದ ಕೋಹತ್ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡು ಧರ್ಮ ನಿಂದನೆದ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ತಿಕ್ಕಿನ ಕಾರಣೊಡ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಾಟೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ನೂದು ಗಟ್ಲೆ ಜನೊಕುಲೆ ಪುನ ಬೂರುಂಡು, ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್ ಪೊತುದು ಪೋಪುಂಡು. ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಪಗೆಮಾನಿಲಾದ್ ಪ್ರಾಣಮಾನ ಒರಿತೊನೆರೆಗಾತ್ರ ಜನ ಊರು ಬುಡುದು ಬಲಿಪುನಂಚಿ ಘಟನೆ ನಡತ್ ಪೋಪುಂಡು. ಸಮಾಜೊಡು ನಡಪಾರಾವಂದಿನ ಅನ್ಯಾಯೊಲು ಪೂರ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇನಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರುವೆರ್. ಕೋಹತ್‌ಗ್ ಪೋವರೆ ಪಿದಾಡಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಅಲಿ ಮೆರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನಿಂದ್ ತಾದಿ ತೋಜಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತಾದಿ ತೋಜಾವರೆಗಾದ್ ದೇವೆರೆ ಸಾಯ ಕೇನುನನೇ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ವಿಶೇಷವಾದ್ ಕೋಹತ್‌ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ನಡತಿನ ಹಿಂಸಾಚಾರೊಡು ಹಿಂದುಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಅನ್ಯಾಯ ಆಂಡ್, ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ಬೇನೆ ತಿನೊಡಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಅರೆಗ್ ದುಃಖ ಆಪುಂಡು. "ಗಾಂಧಿ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಕಡೆಟ್ ಹೆಚ್ಚ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿಂದುಲು, ಗಾಂಧಿ ಎಂಚಿನಾಂಡಲಾ ಹಿಂದುಲೆನ್ ಬುಡುದು ಪಾಡುಜೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್", ಇಂಚಿನ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ದಾದಾ ಮಲ್ಪುನಿಂದೇ ತೋಜಂದೆ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ ಆಪುಂಡು. ಕಡೆಕ್ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ ಸ್ವರೂಪದ 21 ದಿನೊತ್ತ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಏರ್ ಎಂಚಿನ ಪಂಡಲಾ, ಕೇನಂದೆ 1924ನೇ ಇಸವಿ ಸಪ್ಟಂಬರ್ 18ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ 21 ದಿನತ್ತ್ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕೆಲವು ದಿನತ್ತ ಪಿರವು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆಪರೇಷನ್ ಆದ್ ಗುಣ ಆವೊಂದು ಬನ್ನಗನೇ ಇಂಚಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತಿನವು ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಮೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಅನುಯಾಯಿಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಕನಪುಂಡು. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಯಾನ್ ಸೈತ್‌ಂಡಲಾ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಗು ಜನೊಕುಲೆ

ಮನಸ್‌ದ ಕೈಪೆ ದೆಪ್ಪರೆ ಆಯಿಜಿ ಪಂಡ, ಯಾನ್ ಬದುಕುನನೇ ಪ್ರೇಜನ ಇಜ್ಜಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ಆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಜೋಕುಲು, ದೋಸ್ತಿಯರ್ಲ್ಲು ಮಾತಾ ಬರ್ಪೆರ್. ಉಪವಾಸದ ದಿನೊಟ್ಟು ಕಾಂಡೆ 4.30ಕ್ಕ್ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅಯಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಚರಕೊಡು ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನಿ. "ನವಜೀವನ", "ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ" ಪೇಪರ್‌ಗ್ ಲೇಖನ ಬರೆಪುನಿ ಬತ್ತಿ ಕಾಕಜಿಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಬರೆಪುನಿ ಇಂಚ ಮಾತ ಆರೆನ ನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಡುಟು ಅರೆನ ಆರೋಗ್ಯೊಡು ಹೆಚ್ಚಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡಲಾ ಕಡೆಕ್ ಸರಿ ಆಂಡ್. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 9ನೇ ತಾರೀಖಗ್ ಉಪವಾಸ ಕಡೆ ಆಂಡ್. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನೊಡು ತಾನ್ ಗೆತೊಂದಿ ನಿರ್ಧಾರೊಲೆಡ್ ಓಲು ಎಂಚಿನ ತತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿಯೊನುನ ಪ್ರಯತ್ನೊನು ಮಲ್ತಿ ಗಾಂಧಿ ವಾ ಕಾರಣೊಗುಲಾ ಹಿಂಸೆ, ದುಃಖ, ವೈರತ್ವ ಪುಟ್ಟಂದಿಲೆಕ ನಿರ್ಧಾರ ಗೆತೊನರೆ ತನನ್ ತಾನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿದ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಉಪವಾಸದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮೋತಿಲಾಲ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರ್ನ ಮಗಲ್ ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿನೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯೆರ್. ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಿಂದೂ ಗಲಾಟೆ ಆಪಿನ ಜಾಗೆಗ್ ಜವಾಹರ್ ಸ್ವತಃ ಪೋದು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ದು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ತೂಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಭವಿಷತ್ತ್‌ದ ಭರವಸೆ ಆದ್ ತೋಜಿಯೆರ್.

ಗಲಾಟೆ ನಡತ್ತಿಂಚಿ ಕೋಹತ್‌ಗೆ ಪೋಯರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ತಿಕ್ಕಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಗಲಾಟೆದ ಸಮಯೊಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿಂದುಲು ಪೋದು ಉಂತಿದಿನ ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿ ಪೇಂಟೆಗ್ ಭೇಟಿ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವುಲು ಗಲಾಟೆಗ್ ಬಲಿಪಶು ಆತಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನದ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಯಿತ ಬೊಕ್ಕ ಶೌಕತ್ ಆಲಿಯೆರೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಕೋಹತ್‌ದ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಡಲ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಸಮಾಧಾನದ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಡೀ ಗಲಾಟೆ ಎಂಚ, ದಾಯೆ ಆಂಡ್? ಆಯಿತ ಪಿರವುದ ಮರ್ಮ ದಾದಾ? ಪನ್ಪಿ ಸಂಶಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ದೇಶದ ನಿಜವಾಯಿನ ಪಾರಿಸುದಾರೆರ್ ಎಂಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆ ಹಿಂದುಲೆನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನವು ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಮುನ್ನೂದು ವರ್ಷ ಈ ದೇಶೊನು ಆಳ್‌ದ್‌ನಕ್ಲು ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಮುಸಲ್ಮಾನೆರೆ ಮನಸ್ಸದ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತಿನವೇ ಇಂಚಿನ ಭಾವನೆ ಪುಟ್ಟ್ಯರೆ ಕಾರಣ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡಾ?

ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸಕ್ರಿಯ ರಾಜಕೀಯೊಡ್ದು ದೂರ ಉಂತುದು ಸುಧಾರಣೆದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಕಡೆಟ್ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ದೂರ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರಾ ಪನ್ಪಿ ಅನುಮಾನ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡೆರೆಡ ಬತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ 1924ನೇ ಇಸವಿದ ಬೆಳಗಾಂ ಅಧಿವೇಶನದ ಗುರ್ಕಾರ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೇ ಗೆತೊನೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಬೆಳಗಾವಿದ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಯಶಸ್ಸ್‌ಗ್ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಸ್ವದೇಶ (ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ) ಚರಕೊಡುದು ನೂಲು ದೆತ್ತೊಂದು ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ಕೈತಲ್ ಪೋಪುನೆತ್ತ ಅಗತ್ಯ ಮಸ್ತ್ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒತ್ತು ಕೊರ್ದು ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕುಲೆ ಭೇಟಿ

"ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕ್ರಮೊಕುಲೆ ಕೆದುಟು ಮೀಂದೊಡು, ಮುರ್ಕುದು ಸಯ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ."

1925ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿಡ್ ತಿರುವಾಂಕೂರುದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ವೈಕಂ ದೇವಸ್ಥಾನದಂಚಿ ಪೋಪಿನ ನಾಲ್ ಮೈತ್ತ ಮಾರ್ಗೊಡು ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದಕ್‌ಲೆನ್ ಬುಡುದು ತಿರ್ತ ಜಾತಿದಕ್‌ಲ್ ಏರ್ಲಾ ಪೋವರೆ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯೆರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಜನ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಜನೊಕುಲೆ ಈ ಹೋರಾಟೊಗು ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಹಕಾರ ಕೇನುನತ್ತಂದೆ ಆರ್ ವೈಕಂ ಊರುಗು ಬರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ವೈಕಂಗ್ ಬತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜಾತಿ ಭೇದದ ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಮಾತಾ ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಾತೆರ್ದ್ ಸತ್ಯ ನ್ಯಾಯದ ತಾದಿಡ್ ಗಟ್ಟಿ ಉಂತುಂಡ ನಮ್ಮ ಬೇಲೆ ಆದೇ ತೀರುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಲೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಮಾರ್ಗೊಡು ಏರ್‌ಲಾ ಪೋವೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಪುಂಡು. ಕೆಲವೆರೆಗ್ ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಪೂರಾ ಸಮಾಧಾನ ಆಪುಜಿ. ಅಂಚಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಮ ಸುರುತ ಹೆಜ್ಜೆ ದೀತ, ಅವು ನಮನ್ ದುಂಬು ಕೊನೊಪುಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಘಟನೆಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನಾಟ್‌ದಿನಿ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕುಲೆನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ದಿಂಜಿದಿ ಪಾತೆರ. ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕುಲೆ ಲೆಕ್ಕಂತಿ ಮಹಾತ್ಮೆರೆಗ್ ಮಾರ್ಗ ಬಂದ್ ಮಲ್ತಿನ ಧರ್ಮದ ರೀತಿಗ್ ಮನುಷ್ಯತ್ವನೇ ಅಲ್ಲಗದ್ ಬುಡುಂಡು ಇಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದ ಬೊಲ್ಪು ಮೂಡುನಗ

"ಜನೊಕುಲು ಸುರುಸುರುಟು ನಿಕ್ಲೆನ್ ಗೆನ್ಪುಜೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ತೂದು ತೆಲ್ಪುವೆರ್,
ಅವೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್,
ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ನಿಕುಲು ಗೆಂದ್‌ದುಪ್ಪುವರ್"

ದೇಶದ ಉಲಯಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಿತ್ತ್ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ವಿರೋಧ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬುಳೆಪಯಿನ ಪೋಸ ರೀತಿದ ಚಿಂತನೆ, ಹೋರಾಟ ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಸುದ್ದಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯರೆನ ಚಿಂತನೆ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೊಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಗ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ರೀತಿ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಬಿದೆತ ಬುಲೆ ಆದ್ ತೋಜಿಂಡ್.

ದೇಶದ ಪಿದಾಯಿಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡು ದೇಶದ ಉಲಯಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿ ವಿಚಾರೊಗು ವಿರುದ್ಧವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಲಾ ಶುರು ಆಪುಂಡು. ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಭಾ ಪುಟ್ಟಿಯೆರೆ ಕಾರಣ ಆಯಿನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಮೂಂಜೆ ಮೆರೆನ ಶಿಷ್ಯೆಯಾಯಿನ ಕೇಶವ ಬಲಿರಾಂ ಹೆಗ್ಗಡೆವಾರ್ 1925 ಸೆಪ್ಟಂಬರ್ 25ಕ್ಕ್ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘ" ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಸಂಘಟನೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ನೀತಿದ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶ್ವಾಸ ದೀತಿನ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿ ನೀತಿದ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬಿಕೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿನವೇ ಐಕ್ ಕಾರಣ. ವಿಶೇಷವಾದ್ ಗಾಂಧೀಯೆರೆನ ಬಂಧನ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ನಡುತ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದು ಪೋಯರೆ ಶುರು ಆಂಡ್, ಹಿಂದೂ – ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಾಟೆಡ್‌ದಾವರೆ ಮಸ್ತ್ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಹಿಂಸೆ ಪೂರಾ ಆಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಹಿಂದುಲೆನ ಹಿತಕಾಪಿಯರೆ ಒಂಜಿ ಸಂಘಟನೆ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿ ಆಲೋಚನೆ ಜನೊಕುಲೆ ನಡುಟು ಪುಟ್ಟರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಉಗ್ರವಾದೊನ್ ನಂಬೊಂದಿತ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸೋತು ಪೋಂಡು. ಐತ ಒಟ್ಟುಗೇ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ನಡುಟು ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಸಂಬಂಧ ಬುಲೆಂಡ ಎಂಕ್ಲೆ ಮುದುಲೆಗ್ ನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಆಲೋಚನೆಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬಲ ತಗ್ಗವರೆ ಉಪಾಯ ನಾಡೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ವಿಷಯೊಲು ಹಿಂದೂ ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಅಭದ್ರತೆ ಮೂಡುದು "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಸಂಘ" ಪುಟ್ಟುಂಡು. ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ್ ಸಾವರ್ಕರ್ ಮೇರೆನ "ಹಿಂದೂ ಪಂಡ ಏರ್" ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕು ಓದಿನ ಹೆಗಡೆವಾರ್

ಸಾವರ್ಕರ್‌ರೆನ್ ತೂದು, ಪಾತೆರಿಬೊಕ್ಕ ಹಿಂದೂ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ವಿಚಾರೊಗ್ ಬೊಕ್ಕಾತ್ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನೋಲಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಸ್ತ್ ದೂರ ಪೊವಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿವಾದಿಲೆನ ಲೆಕ್ಕ ತತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ನಿಧಾನೊಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್.

ಪಿರ ಸುರುವಾಯಿ ದೇಶ ಸಂಚಾರ

"ಎಲ್ಲೆನೇ ಸೈಪುನುಂದೆನ್ನದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಲೆ,
ಸೈಯರೆನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನದೆ ಕಲ್ಪುಲೆ"

ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣೊಡು ಉಂತುದಿತ್ತಿನ ಖಾದಿ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹದ ಕೆಲಸ 1920ನೇ ಇಸವಿದ ಗೌಹಾತಿ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿನೆತ್ತ ಬೆರಿಟೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಕಲ್ಕತ್ತಾಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಬೊಕ್ಕ ಬಿಹಾರ, ಒಡಿಸ್ಸಾ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾವಂತವಾಡಿಗ್ ಬನ್ನಗ ಆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟ್‌ಂಡ್. (ಎಪ್ರಿಲ್) ಓಲಾಂಡಲಾ ಗಿರಿಧಾಮೊಡು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡಿ ವೈದ್ಯೆರೆ ಸಲಹೆದಲೆಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಂದಿಬೆಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ರಾಜಾಜಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಂಗಾಧರ ದೇಸಾಯಿ ಆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆದ ವಿಷಯೊಡು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಲ್ತ್ ತೂಯೆರ್. ಜುಲಾಯಿ ತಿಂಗೊಳುದ ಪೊರ್ತುಗು ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಬೊಂಗಳೂರುಡುಪ್ಪುನ ಕುಮಾರ ಕೃಪಾ ಬಂಗಲೆಡ್ ಉಂತಿಯೆರ್. ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗ್ ಬರಿಯರೆ ದುಂಬು ಆರೆಗ್ ಜ್ವರ ಸುರುವಾಂಡ್. ಮನದಾನಿ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗ್ ಪೋಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಪನಂದನೇ ರಾಜಾಜಿಯೆರ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಮನದಾನಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಕೋಪ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಪನಂದೇ ಸಾದಿ ಕೇನೊಂದು ಕೇನೊಂದು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗ್ ಪಿದಾಡ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಅರ್ನ ಒಟ್ಟೊಗು ಇತ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ವಿಷಯ ತೆರಿನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸುಮಾರ್ ದೂರ ಪೋದು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಾರೊಂದು ಪಾರೊಂದು ಪೋದು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡೊಡಾಯಿ ಪ್ರಸಂಗಲಾ ನಡ್‌ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಪೊರ್ತುಗು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೊಡು ಭೀಮ್‌ರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪರ್ಪಿ ನೀರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಗೆತೊನಿ ನಿರ್ಧಾರೊದ ವಿಷಯೊಡು ಬತ್ತಿ ಕಾಕಜಿಗ್ ಬೆಂಬಲ ತೋಜಾಯೆರ್.

ಗಾಂಧಿ ಮಸ್ತ್ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತಿ ನರಮಾನಿ. ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಗಾದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿಗ್ ಬರಿಯರೆ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ರೈಲ್‌ಗ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರ್ಪಿ ಪೊರ್ತುಗು ಒಂತೆ ದೂರ ಕಾಡ್ ಜಾಗೆಡ್ ಇತ್ತೆನಾ ಬೊಕ್ಕನಾ ಸೈಯರೆ ತಯಾರಾದಿತ್ತಿ ಪರಬು, ಎಂಕೊರ ಗಾಂಧಿನ್ ತೂವೊಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಸೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೊಲ್ಲೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ತೆರಿಯುಂಡು. ಕೂಡ್ಲೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆ ಚಳಿಟ್ಲಾ ಓಪನ್ ಇತ್ತಿ ಜೀಪುಡು ಪೋದು ಆ ಪೊಂಜೊವೆನ್ ಪಾತೆರ್ಪವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯಿನ ಆ ಪರಬುನ ಸಂತೋಸೊಗು ಮಿತಿಯೇ ಇಜ್ಜಾಂದೇ ಪೋಪುಂಡು.

ಪೊರುಂಬಾಟಾದ ಕಲೊಕ್ಕು ಪಿರಜತ್ತಿ ಗಾಂಧಿ

"ಯಾನ್ ಬುಡಿಯೆಡತ್ತ ಎಂಕ್ ಎರ್ಲಾ ಬೇನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯ"

ಚೌರಿಚೌರಾ ಘಟನೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಂತುದಿತ್ತಿನ ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 1926, ಎಪ್ರಿಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಪಿರ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ವಾ ರೀತಿದ ಅರ್ಥಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ ಪೀಂಕನ್ ಬಾಯಿ ದಾಂತಿ ರೀತಿಡ್ ಕಂದಾಯ ಹೆಚ್ಚ್ ಮಲ್ತಿ ಸರ್ಕಾರೊದ ನೀತಿನ್ ಗುಜರಾತ್‌ಡ್ ರೈತೆರ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್ರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಪೊರುಂಬಾಟೊಗು ಜತ್ತೆರ್. ಸರ್ಕಾರ ರೈತೆರೆ ಇಲ್ಲ್, ಬಿತ್ತಿಲ್, ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ ಪೂರಾ ಜಪ್ತಿ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಜನ ಬಗ್ಗೆರೆ ಕೇಂಡಿಜೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಸರಕಾರ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ಪಟೇಲ್‌ರೆನ್ ಪೂನಾಗ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ ರೈತೆರೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತೂದ್ ಕಂದಾಯ ನಿಗದಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪುಂಡು. ಜಡ್ಜೆರಾದಿತ್ತಿ 'ಬ್ರೂಂ ಫೀಲ್ಡ್' ಮೇರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿ ಶಿಫಾರಸ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಕಂದಾಯ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ರೈತೆರೆಗ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ನ್ಯಾಯ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್.

ಭಾರತೊಡು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬುಳೆಚಿಲ್, ಶಾಸನ ಸಭೆಕುಲೆನ್ ಬುಳೆಪವುನ ವಿಷಯೊಡು, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರೊಗು ಮಾಹಿತಿ ಕೊರಿಯೆರೆ ನಮ್ಮಡೆ ಬರಿಯರೆ ಇತ್ತಿನ ಸಮಿತಿನ್ (ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್) ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಂಡುದುಲಾ ತೀರ್ಮಾನ ಆಪುಂಡು. ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲೆ ವಿಷಯ ತೆರಿಯುನ ಸಮಿತಿಡ್ ನಮ್ಮಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿತ್ತಿನವು ಬಾರಿ ತಮಾಸೆದ ಸಂಗತಿಯಾದ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಮಾರ್ಚ್ 1928ನೇ ಇಸವಿಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜೈಲ್ ಶಿಕ್ಷೆದ ಘೋಷಿತ ಅವಧಿ ಆಜಿ ವರ್ಷ ಮುಗಿನ ಮುಟ್ಟ ರಾಜಕೀಯವಾದ್

ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಲ್ಲುದು ಕಾಪುಗ ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ 1928 ಫೆಬ್ರವರಿಗ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್‌ದ್ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿನ ನಿರ್ಧಾರೊದ ಲೆಕನೇ, ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಪೂರ ಜನ "ಸೈಮನ ಪಿರಪೋಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿರೋಧ ತೋಜಾಯೆರ್. ಆ ಪುಡೆಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ್ ನಿರ್ಧಾರೊದ ಲೆಕ್ಕ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೆರೆನ ಗುರ್ಕಾರಿಗೆಡ್ ಸಂವಿಧಾನ ಕರಡು ರಚನೆದ ಕೆಲಸಲಾ ಸುರು ಆಂಡ್, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಬೊಕ್ಕ ಕೇಂದ್ರ ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಅಂಕಣ ಇತ್ತಿ ಒಕ್ಕೂಟ ಸರಕಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪೊನು ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಸಮಿತಿ ಎದ್‌ರ್‌ದೀಂಡ್. ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ, ಆಂಡ ಮತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆರೆಗ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊರ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಕೇಂದ್ರ ಶಾಸನ ಸಭೆಟ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್ 25 ಶೇಕಡಾ ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತೆರ್ ಇತಿನ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲೆಡ್ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆರಾಯಿನಕ್ಲೆಗ್ ಕಡೆಕ್ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಾನ ಆಂಡಲಾ ಕೊರೊಡುಂದು ಸಲಹೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಈ ವರದಿ ತೂಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಯಿಕ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್. 'ಆಂಡ ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬರವುದ ಮೂಲಕ ಅತ್ತ್, ಅವು ಬಾರ್ಡೊಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಂಚಿ ಜನಕುಲೆ ಹೋರಾಟದ ಮೂಲಕ ತಿಕ್ಕುನು ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗ ಪೋಯಿನಲ್ಪ ಪೂರಾ ಅಯಿಕ್ ಜನೊಕುಲೆ ವಿರೋಧ ಎದುರಾಪುಂಡು. ಸರಕಾರದ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋಲಿಸ್ ಬಲ ಇತ್ತ್‌ನೆಡ್‌ದಾದ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಬಲಾತ್ಕಾರಡ್ ಪೊಲಿಪೆರೆ ತೂಯೆರ್. ಒಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್, ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆಗ್ ಬೂರುನ ಪೆಟ್ಟ್ ತಪ್ಪಾಯರೆ ಪೋದು ಗೋವಿಂದ್ ವಲ್ಲಭ್ ಪಂತ್ ಮೇರ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೆರ್. ಆ ಪೆಟ್ಟದ ಕಾರಣ ಆರ್ ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿಯೆರ್. ಮಸ್ತ್ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 30ಕ್ಕ್ ಲಾಹೋರ್‌ಡ್ ನಡತಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆಡ್ ಬೂರಿನ ಲಾಟಿದ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಮೂಜಿವಾರ ಬೇನೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ ನವಂಬರ್ 17ಕ್ಕ್ ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್‌ರಾಯೆರ್ ತೀರ್ ಪೋಪೆರ್. ಪೂನಾಡ್ ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್‌ದ ಎದುರು ಹಾಜರಾಯಿನ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯೆರ್ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಪಿದಾಯಿ ಉಪ್ಪುನೆಡ್‌ದ್ ಆವರ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್ ಕೊರಿಲೆಕನೇ ಬೇತೆನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಮತಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾತ್ ದೀವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನೊನುವೆರ್. ಮಹಾಡ್‌ಡ್ ಪರ್ಪಿ ನೀರ್‌ದ ವಿಷಯೊಡು ನ್ಯಾಯ ತಿಕ್ಕಿಜಿ ಪನ್ಪಿ ಕಾರಣೊಡ್‌ದಾವರೆ ಆರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋವಂದೆ ಆರ್ನನೇ ಸಾದಿ ಪತ್ತುನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತಿಪ್ಪುವೆರ್.

ಪೊಸ ಯೋಚನೆದ ಶಿಷ್ಯೆರೆ ಪ್ರವೇಶ

"ನಮ ಎಂಚ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವನಾ ಅವ್ವೆ ರೀತಿಡ್ ನಮ ಬಲೆಚ್ಚಿಲ್ ಆಪುಂಡು"

1929 ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಂಪರ್ಕೊಗು ಬತ್ತಿಂಚಿ ಶಿಷ್ಯೆರೆಡ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಬಾರೀ ಮುಖ್ಯ ಆಪೆರ್. ಒರಿ 'ಗಡಿನಾಡ ಗಾಂಧಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫರ್‌ಖಾನ್. ಆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪ್ರಭಾವೊಡ್‌ದಾವರ ಆವರ ಹಿಂಸೆ ಬುಡುದು "ಖುದಾಯಿ ಖಿದ್ಮಾತ್‌ಗಾರ್" (ದೇವರೆ ಜೋಕುಲು) ಪನ್ಪಿ ಸಂಘಟನೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ವಿರುದ್ಧ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟ ಶುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನನೊರಿ, ಕೊಲಂಬಿಯಾ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಡ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ಮಸ್ತ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನೆರಾದಿತ್ತಿಂಚಿ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಜೋಸೆಫ್ ಕರ್ನೆಲಿಯೋ ಕುಮಾರಪ್ಪ. ಮೇರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆರ್ಥಿಕ ಆಲೋಚನೆಲೆಗ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ನುಡಿಕಟ್ಟ್ ಪಂಡಿನಾರ್‌ಲಾ ಅಂದ್.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ಲಾಹೋರ್‌ಡ್ ನಡತಿ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆರೆಗ ಬತ್ತಿನ ಗುರ್ಕಾಮೆನ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ನೆತ್ತ ನಡುಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ದ ನಡುತ ಸಂಬಂಧ ಸರಿಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಒರಿದಿನಕ್‌ಲ್‌ನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಲ ಫಲ ದಾಲಾ ಕೊರಿಜಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾನ್‌ಪುರೊಟ್ ನಡತಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಉಲೇಮಾನಕ್ಲೆನ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ನೆಹರೂ ವರದಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದೂ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರವಾದ ಒಪ್ಪುನೆಡ್‌ದಾವರ ಆವರೆ ನಮ್ಮ ಅವೆನ್ ನಂಬುದು ಹೆಚ್ಚ ತರೆ ತಗ್ಗಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಮೂಡ್ದ್ ಬತ್ತುಂಡ್. ಉಂದು ಬರ್ಪಿ ದಿನೊಕುಲು ಎಂಚ ಇಪ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ತೆರಿಪಾಂಡ್. ಆ ವರ್ಷ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ದಿಲ್ಲಿದ ಶಾಸನ ಸಭೆಟ್ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್, ಬೊಕ್ಕಾ ಆರೆನ ದೋಸ್ತಿ ಬಟುಕೇಶ್ವರ್ ದತ್ ಮೇರ್ ಬಾಂಬ್ ದಕ್ಕಿ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿ ಉಂದು ಮಲ್ಲ ಹೋರಾಟೊಗು ವಾ ರೀತಿಡ್‌ಲಾ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುಜಿಂದೇ ಪಂಡೆರ್. "ಗಾಂಧಿಮಾರ್ಗದ ಮಿತ್ತ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಜ್ಜಿ, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮಾರ್ಗದ ಮಿತ್ತ್ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ" ಪನಿನವ್ಲು ಭಗತ್‌ಸಿಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನಂಚಿನ ಜವನೆರೆನ ಉಡಲ್ದ ಪಾತೆರ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಭಾರಿ ಗೌರವ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತಿಂಚಿ ಲಾರ್ಡ್ ಇರ್ವಿನ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಆದ್ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಊರು ಕುಡ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿ

ಪೊರ್ತುಗ, ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಇರ್ವಿನ್ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತಿತೆರ್. ಬರ್ಪಿ ವರ್ಷ ಪಂಡ 1930ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನೊಡು ಸುಧಾರಣೆ ಕನಪಿ ವಿಷಯೊಡು, ಲಂಡನ್‌ಡ್ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಸಭೆ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ತೆರಿಪದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಕುಸಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಸಂಶಯ ಇತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಮಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಜನ ದಾಲಾ ಆವಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಅಧಿಕಾರೊಡಿತ್ತಿ ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷ ಭಾರತೊದ ಜನೊಕುಲೆ ಪರವಾದ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಿರಾಕ್‌ದ ದೋಸ್ತಿ, ಲಂಡನ್‌ಡಿತ್ತಿ ಹೆನ್ರಿ ಪೋಲಾಕ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಜಿನ್ನಾರೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಇರ್ವಿನ್, ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಸಭೆಕ್ ಭಾರತೊದ ಮಾತ ಲೀಡರ್‌ನಕ್‌ಲೆನ್ ಸೇರಾದ್ ಒಂಜಿ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ತೂಯೆರ್. ಆ ಸಭೆಟ್ ನಡತಿ ಚರ್ಚೆಡ್‌ಲಾ ಜಿನ್ನಾ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಆಲೋಚನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡೇ ಪೋವೊಂದು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ

"ಓದುದು ಬರ್ಪಿ ಗೇನದ ಅನುಭವದ ಅಕಲ್ ಮಲ್ಲೆ;
ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಅವು ಬಾರೀ ಬೋಡಾಯಿನವು"

ಲಾಹೋರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವರಾಜ್ಯದ ನಿರ್ಣಯೊಗು ಒಪ್ಪಿಗೆ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ, ನನ ದಾದ ಮಲ್ಪುನಿ ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆಗ್ ಬೂರುವೆರ್. ಬಿಲೆ ಏರೊಂದು ಪೋಪಿ ಪೊರ್ತುಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನಿಲೆನ ಜೀವನ ಮಸ್ತ್ ಬಂಗ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸರಕಾರೊದ ವಿರುದ್ಧ ಜನ ಕೊದಿಯೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪೊರುಂಬಾಟ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಅವು ವಾ ನಮೂನೆಡ್ ಪೋವು? ಕೈ ತತ್ತ್ ಪೋದು ಹಿಂಸಾಚಾರೊಗು ಕಾರಣಲಾ ಆವು ಪನ್ಪಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಸಂಶಯ, ಪಗೆ, ಅನುಮಾನಡ್ ತೂಪಿನಂಚಿನ ಸಂಘಟನೆಲು. ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ, ಅಂಚೆಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ತಾದಿನ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ್ ರೆವೆಲೂಷನರಿ ಪಕ್ಷ, ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಭಾಗವಾದಿತ್ತ್‌ದೇ ಸಶಸ್ತ್ರ ಕ್ರಾಂತಿದ ವಿಷಯೊಡ್ ಉಮೇದ್ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು ಯುವಕೆರೆನ ಅಭಿಮಾನ

ಪಡೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನೆಡ್‌ದ್ ದುಂಬು ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯೊಲೆನ ಕಾರಣ ಚಳುವಳಿನ್ ಉಂತಾಯಿನ ನೆನಪುಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು, ಆಂಡ ಎಂಚ, ಏಪ ಪನ್ಪಿನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜಂದೆ ಉಲತ್ತ ಉಲಯೇ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತುಲ್ಲರೊಂದಿತ್ತೆರ್. 1930ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 18ಗ್ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮೊಗು ಬತ್ತಿನ ಗುರುದೇವ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ 'ನನ ಎಂಚಿನ" 'ದುಂಬು ದಾದ'? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನುವೆರ್. ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೊಡು ಆಂಡ ಎಂಚಿನಂದೇ ತೋಜುಜಿಂದ್ ಆರ್ಲಾ ಅವೆನೇ ಪನ್ಪೆರ್. ಸದ್ಯೊಗು ಹೋರಾಟ ಉಂತಾಲೆ ಪನ್ಪಿ ಸಲಹೆಲಾ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಒಪ್ಪಿಯರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಏತ್ ಮಾತ್ರೊಗುಲಾ ತಯಾರಿತ್‌ಜೆರ್. ಜನವರಿ ಕಡೆತ ವಾರೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಲಾಹೋರ್ ಅಧಿವೇಶನದ ಪೊರ್ತುಗು ಮಲ್ತಿ ನಿರ್ಣಯೊದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಮಾತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರೆಗ್ ನೆಂಪು ಪುಟ್ಟಾವೆರ್.

ಕಲಿ ಗಂಗಸರ ಉಂತಾವುನ, ಕಂದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಮಲ್ಪುನ, ಉಪ್ಪುದ ಮಿತ್ತ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ದೆತ್ತ್ ಪಾಡುನು, ಪಿದಾಯಿದ ಊರುಡ್ದು ಬತ್ತಿ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ ತೆರಿಗೆ ಪಾಡುನು, ಸೇನೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಲೆನ ಸಂಬಳ ತಗ್ಗಾವುನು, ರೂಪಾಯಿ–ಪೌಂಡ್ ಪಗರ್ತೆದ ನಡುತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸರಿ ಮಲ್ಪುನು ಇಂಚಿನ ಪತ್ತೊಂಜಿ ಬೇಡಿಕೆ ದುಂಬು ದೀದ್ ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಈ ಬೇಡಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾತೆರುನ ವಿಷಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಲೆಪ್ಪುಲೆ ಎಂಕುಲು ತಯಾರ್ ಉಲ್ಲ, ಇಜ್ಜಿಂದಾಂಡ ಉಂದೆಕುಲೆನ್ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪಿ, ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ತಿಜರ್‌ಡ ಎಂಕುಲು ಪೊರುಂಬಾಟೊಗು ಜಪ್ಪೊಡಾಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯ ಗಾಂಧಿ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನ ವಿಷಯೊನು ಕ್ಯಾರೆ ಮಲ್ತ್‌ಜಿ. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಪ್ಪುದ ಮಿತ್ತ್ ಪಾಡಿನ ತೆರಿಗೆ ದೆತ್ತ್ ಪಾಡಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಎಂಚ? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಜನೊಕುಲೆ ಎದುರು ದೀಪೆರ್. ಅವೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ 'ತೆಲಿಪುವೆರ್' ಉಂದುಲಾ ಒಂಜಿ ವಿಷಯನಾ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೇ ಈ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಉಪ್ಪು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಂದಿ ಜನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಉಪ್ಪು ಪಂಡ ಎಂಚಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ದಿನನಿತ್ಯ ಅವೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಿ ಬಡವೆ ಮಲ್ಲಯೆ ಆಣ್–ಪೊಣ್ಣು, ಜೋಕುಲ್ ಬಾಲೆಲು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಉಂದುವೇ ಸರಿಯಾಯಿನ ವಿಷಯ

ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಅವತ್ತಂದೆ ಉಪ್ಪು ದೇವೆರ್ ಕೊರ್ತಿ ಸಂಪತ್ತ್ ಐಕ್ ಸರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಲೂಟಿ ಮಲ್ಪುನವು ಅನ್ಯಾಯ. ನೀರ್, ಗಾಳಿದಲೆಕ ದೇವೆರ್ ನರಮಾನಿಯಾಗ್ ಕೊರ್ತಿ ಈ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುದ ಮಿತ್ತ್ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ ತೆರಿಗೆ ಪಾಡಿನ ಸರಕಾರೊದ ಕ್ರಮೊನು ವಿರೋಧಿಸವುನ ನಿರ್ಧಾರ ಒಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಪಜ್ಜೆನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್ಂಡ್.

1930ನೇ, ಫೆಬ್ರವರಿ 27 ತಾರೀಕ್‌ದ 'ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 'ಯಾನ್ ದಸ್ತಗಿರಿ ಆಂಡ' ಪನ್ಪಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆದ ಅಡಿಟ್, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ದು ಜನೊಕುಲು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಗು ವಾ ರೀತಿಡ್ ತಯಾರಾದುಪ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗೊಳುಡು ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆಗ್ ವಿವರವಾಯಿನ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂಚ ನಮ್ಮ ಊರುದ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಬೆನ್‌ಪ್ಪಾದ್, ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪಾದ್, ಅಯಿತ ಪ್ರಯೋಜನ ಅನುಭವಿತ್ತೊಂದು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಮಾತಾ ತಯಾರಿನ್ ಮಸ್ತ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಉಪ್ಪು ತಿಕ್ಕುನ ಜಾಗೆಲು, ಉಪ್ಪು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ, ಅವೆನ್ ಎಂಚ ದಾಸ್ತಾನ್ ಮಲ್ತ್ ದೀಪುನು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್ ಆ ವಿಷಯೊಡು ಅನುಭವ ಇತ್ತಿನ ಜನಕುಲೆಡ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೆರ್. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ದ್ 280ಕಿ.ಮೀ ದೂರ ಸೂರತ್‌ದ ಮುಟ್ಟದ ಉಪ್ಪಿನದಂಡಿ ಪನ್ಪಿ ಕಡಲ ಬರಿತ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಉಪ್ಪು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪುಂಡು. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ದ್ ಆಡೆಗ್ ನಡತೊಂದೇ ಪೋದು ಅವುಲು ಉಪ್ಪು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಅವೆನ್ ಪಟ್ಟುನ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರೊಗು ಬೆಚ್ಚ ಮುಟ್ಟಾವುನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಮಾರ್ಚ್ 5ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಸಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮೊಡು ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ 12ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಸುರುವಾಪಿನ ಯಾತ್ರೆದ ವಿವರ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸುಮಾರ್ ಹಳ್ಳಿದ ಮೂಲೆಲೆನ ಮಾರ್ಗ ಪತ್ತ್‌ದ್ ದಂಡಿ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಪೋಪುನುಂದು ಪಂಡೆರ್. ಯಾತ್ರೆಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅಜತ್ ದೆತ್ತಿನ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸುರುಡುದು ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಇಪ್ಪೊಡು. ವಾ ನರಮಾನಿಗ್‌ಲಾ ಯಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ಆರಾಮ, ಗಮ್ಮತ್ ಒಣಸ್, ಅತ್ತ್‌ಡ ವಿಶಾಂತ್ರಿ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಯ್ಕ್ ತಯಾರಿಪ್ಪುನಕುಲು ಮಾತ್ರ ಬರೊಡು. ಎಂಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್‌ಲಾ ಹಿಂಸೆ, ಅಧರ್ಮ, ಅನ್ಯಾಯ, ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅಕಲಕ್ಲೆ ಊರುಗು ಬನ್ನಗ, ಅಲ್ಪದಕ್ಲು ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಲಿ, ಬರಿತ ಊರು ಮುಟ್ಟಲಾ ಬರೊಲಿ, ಯೇತ್ ಜನಲಾ ಯಾತ್ರೆದೊಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಲಿಂದ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗುಜರಾತ್

ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಮಾಸ್ಟ್ರುನಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಜೋಕುಲು, ಯಾತ್ರೆದ ಮಾರ್ಗೊಡ್ ಬರ್ಪಿ, ಊರು, ಜನ, ಜನೊಕುಲೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಊರುಡು ಬೊಕ್ಕ ಊರುದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನವರ್ಗದ ಬೇನೆ ಬೇಸರಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ದುಂಬತ್ತನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಕೊರ್ಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗೆತೊನಿಯೆರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಯಾತ್ರೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನೊವೊಂದು ಪೋವರೆಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ವಾ ಸಹಾಯಲಾ ಬಯಕಂದೇ ಬರ್ಪಿ ಕಷ್ಟೊ ನಷ್ಟೊಗು ತಿಗಲೆ ಕೊರಿಯರೆ ರೆಡಿ ಇತ್ತಿನ 78 ಜನೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತನ್ನ ಒಟ್ಟುಗು ಲೆತೊಂದು ಪಿದಾಡ್ರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಯಾತ್ರೆ ಸುರುವಾಪಿ ಒಂಜಿ ವಾರೊಗು ದುಂಬು ಇಡೀ ದೇಶೊಡೊರ್ಮೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪ್ತಾಹೊನು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಾನೂನು ಪೊಲಿಪುನ ಈ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಗು ತಾಕತ್ ದಿಂಜಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಆಂಡ್. ಬೊರ್ಸಾದ್ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮಾಹಿತಿದ ಭಾಷಣ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲೆರೆನ್ ಸರಕಾರ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಈ ಕಾನೂನು ಪೊಲಿಪುನ ಕಾರ್ಯೊಗು ಜನಕುಲೆಡ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಬೆಂಬಲನೇ ಬರಿಯರೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಸರ್ಕಾರ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅಯ್ಕ್ ತಯಾರ್ ಆಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಸ್ತ್ ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆರ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಸಮಯೊಡು ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಚಳುವಳಿದ ನೇತೃತ್ವ ವಹಿಸವೊಡುಂಡು ಪಂಡೆರ್.

1930ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ 12ಕ್ಕ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತಿಲೆಕ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆ ಸುರುವಾದೇ ಬುಡುಂಡು. ಯಾತ್ರಿಕೆರೆ ತಂಡೊಡು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮೈಲಾರ ಮಹಾದೇವ ಪನ್ಪಿ 19 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗೆಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆದಿತ್ತೆ. ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲ್ಕರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ದಂಟೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಮೂಲಕ ಯಾತ್ರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮುಂಡೊಗು ತಿಲಕ ದೀದ್ ಖಾದಿ ನೂಲುದ ಮಾಲೆ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಯಾತ್ರೆ ಸಾಗೊಂದು ಪೋನಗ ಊರಡಿ ಗೌಜಿ ಗಮ್ಮತ್ತ್ "ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಕಿ ಜೈ", "ವಂದೇ ಮಾತರಂ" ಪನ್ಪಿ ಘೋಷಣೆ ತೆಡಿಲ್ ಮಿಂಚಿದ ಲೆಕ್ಕ ಕೇನ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಿರವು ಸಾಗೊಂದಿತ್ತಿ ಯಾತ್ರೆ ಮಲ್ಲ ಬೊಲ್ಲದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಬೀಸ ಬೀಸ ದುಂಬು ಪೋಪಿನ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಊರಡೀ ಕರೆಂಟ್ ತಾಗಿಲೆಕ್ಕ ಉಮೇದ್, ಉರ್ಬು ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಂಡು.

ಅಸಾಲಿ, ಬವೇಜಾ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಐನ್ನೇ ದಿನ ದಬಾನ್ ಪನ್ಪಿ ಊರುಗು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಾತ್ರೆ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುದು ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಟ್

ದಲಿತ ಕೇರಿಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಡತೆರ್. ದಲಿತೆರೆ ಕೇರಿದ ಗುವೆಲ್‌ಡ್‌ದ್ ನೀರ್ ಒಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಮೀಯೆರ್. ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಸೇವೆಗ್ ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದಲ್ಪ ಜನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಗೆನ್‌ಪಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದಲಿತೆರ್‌ನ ಕೈತಲ್ ಪೋಯೆರ್. ನಡಿಯಾಡ್ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ ಪಾತೆರ ಕೇನರೆ 45000ಗ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ದೇಶ ವಿದೇಶೊದ ಪೇಪರ್‌ದ ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್ ಈ ಯಾತ್ರೆದ ಪಿರವುಡಿತ್ತ್‌ದ್, ಲೋಕೊಗು ಇಡಿ ವಿಷಯ ತೆರಿಯುಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್.

ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ, ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಮೊಕುಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಭೇಟಿ ಆಯೆರ್. ಮಾತಾ ನಮೂನೆದ ಜನ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊರಿಯೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮುಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ದೂರ ಉಂತಿನ ಅಲಿ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯೆ, ಈ ಸರ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನೊಕುಲೆ ಸಪೋರ್ಟ್ ಇಜ್ಜಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡಿನ ಗಾಂಧಿ ಉಪ್ಪು ಮಾತೆರೆಗ್ ಸೇರಿ ವಿಷಯ ಅಂಚಾದ್ ಅವೆನ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಬೇಧಭಾವ ಇಜ್ಜಂದೆ ಬರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅಲಿ ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲಯನ ಪಾತೆರ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆನ್ ಈ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಡ್‌ದ್ ದೂರ ಉಂತುಲೆಕ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೋಲಿ.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ಟುಸ್ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿನ್ ಸರ್ಕಾರ ನಂಬುಂಡು ಈ ನಡುಟು ಸುಮಾರ್ ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಲೆನ ಆರೋಗ್ಯ ತಿರ್ತ್ ಮಿತ್ತಾಂಡ್. ಸ್ವತಃ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಆದ್ ಸೋತು ಪೋಯೆರ್. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ದ್ ಕಸ್ತೂರ್ಬಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ನಂಬಿಕೆ ದೀದ್ ಯಾತ್ರೆ ದುಂಬು ಪೋಂಡು. ಎಪ್ರಿಲ್ 1ಕ್ಕ್ ಸೂರತ್, ಪೇಂಟೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಯಾತ್ರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಅಲ್ತ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಇಡೀ ಗುಂಪುನು ಎದ್ಕೊಂಡೆರ್. ಒಂಜಿ ಲಕ್ಷೊಗುಲಾ ಮಿತ್ತಿತ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಅಕ್ಲ್ ಇತ್ತಿನಲ್ಪನೇ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಲ್ಪುಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಸುತ್ತಮುತ್ತದ 170 ಹಳ್ಳಿಲೆನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖೆರ್ ಕೆಲಸೊಗು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಪೋಲಿಸ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜುವೊಡು ಸೋತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಮಾನಸಿಕವಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಉಲ್ಲಾಸೊಡು ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್.

ಸೂರತ್‌ದ ಗಡಿದಾಂಟ್‌ದ್ ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿ ಪುಟ್ಟಿನ ಊರು

ನವಸಾರಿಗ್ ದಂಡಿಯಾತ್ರೆದ ತಂಡ ಬನ್ನಗ ಅಲ್ಪ ತಿಕ್ಕಿನ ಸ್ವಾಗತನೇ ಬೇತೆಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ದಂಡಿಗ್ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ಮೈಲ್‌ದ ದೂರ ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಒರಿದಿತ್ತ್ಂಡ್. ನವಸಾರಿಡ್‌ದ್ ದಂಡಿಗ್ ಪೋಪಿ ಪೊರ್ತುದ ಮಾಹಿತಿನ್ ಬಾಂಬೆ ಕ್ರಾನಿಕಲ್ ಪನ್ಪಿ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪನ್ಪುಂದಾಂಡ (ಪುಟ 426) "ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆದ ಸೂರ್ಯನ ಕೆಂಪು ಬೊಲ್ಪು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮೊನೆದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುದು ಆರೆನ ಮೊನೆಡೊಂಜಿ ದೇವೆರೆ ಕಳೆ ಬತ್ತಿಲೆಕ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಒರಿ ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಕೈಟಿತ್ತಿ ಕೋಲು, ಗೊಬ್ಬುನ ವಸ್ತುದ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆರೆನ ಪಿರಾವುಡ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಜನೊಕುಲೆ ಬೊಲ್ಲನೆ ಬರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ನಡತೆ, ಮಾಮಲ್ಲ ಕೆಲಸೊದಂಚಿ ದೀಯಿನ ಕಡೆತ ಪಜ್ಜೆದಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿದ್, ಆರೆನ ಉಸುಲುಗು ಇಡೀ ಊರೇ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಪೋವೊಂದು ಅಲ್ಪ ನಡಕೆದ ಒಂಜಿ ಕಲಾ ಪ್ರಯೋಗನೇ ಆಯಿಲೆಕ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಪರಬೆ ಯಾನೆಂಚಿ ಸಹಜವಾಯಿನ ಕಲಾವಿದೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಲ್ತಿಲೆಕ" ತೋಜಿದ್ ಬರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಉಪ್ಪುಗು ಬೆಪ್ಪಾಯಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ

"ಅಹಂಕಾರ ಬುಡಂದೆ ಸಂತೋಷ ತಿಕ್ಕಂದ್,

ಅವು ಪಿದಾಯಿಡ್‌ದ್ ಕನಪಿನವು ಅತ್ತ್, ನಮ್ಮೊಲಯೇ ಉಂಡು"

ದಂಡಿ ಗ್ರಾಮೊಡು ನಿಜಾಮುದ್ದೀನ್ ವಾಸಿ ಮೆರೆನ ಬಂಗಲೆಡೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಉಂತರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಸುಮಾರ್ 200 ಜನ ಮೊಗವೀರೆರ್ ಇತ್ತಿನ ಗ್ರಾಮೊಗು ಬೇತೆ ಕಡೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತೆರ್, ನೂದುಗಟ್ಲೆ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲು, ಗುಪ್ತದಳ, ಪೇಪರ್‌ದ ರಿಪೋರ್ಟರ್‌ನಕುಲು ಇಂಚ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ಡ್‌ದ್ ದಂಡಿ ಮುಟ್ಟ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳುವಳಿದ ಯಾತ್ರೆಗ್ ವಾ ರೀತಿಡ್‌ಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಯಿನ ಸರಕಾರೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯೆರ್. ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರ್ದು ದುಂಬೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪಿಲೆಕ್ಕ, ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಆಜರೆ ಗಂಟೆಗ್ ಉಪ್ಪುಗು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಕಾಯಿದೆನ್ ಪೊಲಿಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆರ್. ಎಪ್ರಿಲ್ ಆಜಿ ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್‌ದ ನೆನಪುದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಪ್ತಾಹದ ಸುರುತ ದಿನ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್, ಅವೆನ್ "ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ಬೊಕ್ಕ

ಶುದ್ಧೀಕರಣ" ದಿನ ಆದ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುಂಡುಂದುಲಾ ಪಂಡೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಎಪ್ರಿಲ್ 6ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಕಾಂಡೆ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮೀದ್ ಸಮುದ್ರದ ತೆರೆಕುಲು ಹಾಕ್‌ದ್ ಪಿರ ಪೋನಗ ಗುಡ್ಡೆದಲೆಕ್ಕ ಬುಡುದು ಪೋತಿನ ಉಪ್ಪುನ ಗೋರ್‌ದ್ ಗುಪ್ಪೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಸೇರಿನ ಸಾರಗಟ್ಟೆ ಜನೊಕುಲೆ ಎದುರ್ ಗುಪ್ಪೆಡ್‌ದ್ ಕೈಟ್ ದೆತ್ತದ್ ಮಿತ್ತ್ ಪತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯೆರ್. ಬರಿಟತ್ತಿನ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಮೇರ್ "ಕಾನೂನು ಪೊಲಿತಿನ ಮಹಾತ್ಮಗ್ ಜಯ ಆವಡ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋರ್ ಘೋಷಣೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಕಾತೊಂದಿತ್ತಿ ಪೇಪರ್‌ದ ರಿಪೋರ್ಟರ್‌ನಕುಲು, ಪಟ ದೆಪ್ಪುನಕುಲು, ಒಂಜಿ ಸೆಕುಂಡುಲಾ ದಂಡ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ದಂಡಿ ಪೋಸ್ಟಾಪಿಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಎಡ್ಮನೂದು ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಸಂದೇಶ ಪೋಪುಂಡು. 'ಶ್ರೀ ಬೇವೂರು ಪನ್ಪಿ' ಕನ್ನಡದಾರ್ ಪೋಸ್ಟೆಲ್ ಇಲಾಖೆದ ಅಧಿಕಾರಿ ನೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾದ್ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಬಿಟ್ರೀಷ್ ಸರಕಾರ ಕನಮನಸ್‌ಡ್ ಎನ್ನಂದಿ ಕೆಲಸ ಈ ಉಪ್ಪುದ ಕಾಯಿದೆ ದಂಟ್‌ದ್ ಕಾನೂನು ಭಂಗ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸಾಧಿಸಯೆರ್.

ದಂಡಿಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಪ್ಪು ದೆತ್ತಿ ಜಾಗಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕಾತ್ ಉಪ್ಪು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಎಪ್ರಿಲ್ ಆಜನೇ ತಾರೀಕ್ ಕಾಂಡೆ ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೇ ಕಡೆಟ್ ಜನ ಕಡಲ್‌ದ ಬರಿಟ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪು ತಯಾರ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾರಾಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಉಪ್ಪುದ ಗೋಣಿಲೆನ್ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಮಾರ್ಗೊಲೆಡ್ ಮಾರುನ ಕೆಲಸಲಾ ನಡತ್ಂಡ್. ಸರ್ಕಾರ ದಾಲಾ ಮಲ್ಪುಲೆಕಲಾ ಇತ್ತಿಜಿ. ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಿದಾಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ನೀರ್ ಪರ್ಪೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆ ಬಾಯಿ ಬಂದಾಂಡ, ಇಡೀ ಲೊಕೊಡೇ ಈ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಲ್ತಿ ಕೆಲಸ ತೂದು ಜನೊಕುಲು ಮೂಂಕುದ ಮಿತ್ತ್ ಬಿರೆಲ್ ದೀಪಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಕಡಪುಡಿನ ಉಪ್ಪು ಮಾರಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟಡ್ ದುಡ್ಡು ಸಂಗ್ರಹ ಆಪುಂಡು. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿ, ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ, ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫಾರ್ ಖಾನ್, ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಜನ ನೆಟ್ಟ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಕರಾಚಿ, ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿಡ್ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕುಲು ಜನೊಕುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಗುಂಡು ಪಾಡಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಏಳ್ ಜನ ತೀರ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಬಂಗಾಳದ ಚಿತ್ತಗಾಂಗ್‌ಡ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಲು ಸರ್ಕಾರದ ಆಯುಧ ಶಾಲೆಗ್ ಪೊಗ್ಗುದು ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹಿಂಸಾಮಾರ್ಗೊಗು ಜತ್ತಿನ ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕದ

ಅಂಕೋಲಾ, ಕುಮುಟ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕುಡ್ಲ ಅತ್ತಂದೆ ಪುತ್ತೂರುದಂಚಿನ ಊರುಡುಲಾ ಕಾನೂನುಭಂಗ ಚಳುವಳಿ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಅಂಕೋಲಾಡ್ ಎಂ.ಪಿ. ನಾಡಕರ್ಣಿ ಮೆರೆನ ನೇತೃತ್ತೊಡು ನಡತಿನ ಈ ಚಳುವಳಿಡ್ 40000 ಜನ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನಾತ್ತಾಂದೆ ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಒಂಜರೆ ಸಾವಿರ ಜನ ಎರೆಸ್ಟ್ ಆಪೆರ್.

ಕೆಪ್ಪು ಮುಪ್ಪಾಯಿನ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ

"ನರಮಾನಿಯನ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಡತ್ತ್, ಉಡಲ್‌ದುಲಯಿ ಉಂಡು"

ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ವಿಷಯೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ತಪ್ಪುಂದ್ ಚಳುವಳಿದ ವಿರುದ್ಧ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರಿಯರೆ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾರೆಗ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಗೌರವ, ಭಕ್ತಿ ಭಾವ ಬುಳೆವೊಂದೇ ಪೋವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಅಂಚಿನ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರಿಯರೆ ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನೆ ಪಿರ ಜಾರಿಯೆರ್. ಕಥೆ ಕೆಟ್ಟುನ ಸೂಚನೆ ತಿಕ್ಕಿನ ಸರಕಾರ ಉಪಾಯೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯೆರವಾಡ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕಡುಪುಡುಂಡು. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಕ್ರಮೊನು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಖಂಡನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಬ್ಬಾಸ್ ತ್ಯಾಬ್ಜಿಯೆರೆನ ನೇತೃತ್ವೊಡು ನನಾತ್ ಉರ್ಬು, ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಗುಂಪು ದರ್ಸಾನಾ ಪನ್ಪಿ ಊರುದಂಚಿ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್, ಆಂಡ ಅಕ್ಲೆನ್ ಆಪಗನೆ ಬಂಧನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಧರ್ಸಾನೊಡು 2500 ಜನೊನು ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಕೆಲಸ ದುಂಬು ಕೊನೊಪಿನ ಪ್ಲಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಪ್ಯಾರೆಲಾಲ್, ಮಣಿಲಾಲ್, ಇಮಾಮ್ ಬಾವ್‌ಜಿ ಮೊಕುಲು ಇತ್ತಿನ ತಂಡ ರೆಡಿ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಉಪ್ಪುದ ರಾಶಿದ ಸುತ್ತ ಕಣಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ನೀರ್ ದಿಂಜಾದ್, ಆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ತಂತಿದ ಬೇಲಿ ಪಾಡ್‌ದ್ ಸುತ್ತ ಪೋಲಿಸ್ ಕಾವಲು ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿನಕುಲು ಕೆಲವು ಜನೊಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ತಂಡ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೊಂಜೇ ತಂಡ ಕಣಿ ಲಾಗಿದ್, ಬೇಲಿದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೋದು ಉಪ್ಪು ಪತೊಂಬರ್ಪಿನ ಕೆಲಸೊಗು ತಯಾರಯೆರ್. ಎಂಚಿನನೇ ಆವಡ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಕೈ ದೆರ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಿ, ನ್ಯಾಯವಾಯಿನ ಸಾದಿಡ್ ಕಾನೂನು ಪೊಲಿಪೆರೆ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಪುಜಿ ಪನ್ಪಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಲ್ತಿ ತಂಡ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್ ದುಂಬು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಕುಲು ಕರುಣೆದಾಂತೆ ಕರ್ಬದ ಕಟ್ಟ ಇತ್ತಿನ ಬಡುಟು ಮಂಡೆ

ಮೂಂಕು ಮುಸುಂಟುದಾಂತೆ ದರ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿನೆಟ್ಟ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿನಕ್ಲೆನ ಮಂಡೆ ದರಿದ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಓಕುಳಿಯಾಂಡ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ನೆಲಕ್ ಮಗಿರಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಕುಡ ಒಂಜಿ ತಂಡದಕ್ಲು ದುಂಬು ಪೋಪುನು, ಕುಡ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್ ಮಗುರುನು. ಆನಿದ ದಿನ 320 ಜನ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಯೆರ್. ಅಯಿಟ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ತೀರ್‌ದೇ ಪೋಯೆರ್. ಅಮೇರಿಕನ್ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಮಿಲ್ಲರ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರಿಂಟಾಯಿನ ರೀಪೋರ್ಟ್ ತೂಯಿನ ಲೋಕೊದ ಜನಕುಲೆ ತಿಗಲೆ ಗದ್ದ್‌ದೇ ಪೋಂಡು. ಒಟ್ಟು 2699 ಜನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊಡು 1333 ಜನ (ಗಂಭೀರವಾದ್) ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದೆರ್, ನಾಲ್ ಜನ ತೀರ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನಕ್‌ಲೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತೆರ್. ಗುಜರಾತ್ ವಿದ್ಯಾಪೀಠೊಡು ಮಾಸ್ಟ್ರಾದಿತ್ತಿ ಜೆ. ಸಿ ಕುಮಾರಪ್ಪೆರ್ ಎಂಕುಲು ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಉಪ್ಪುಗು ಪೊರುಂಬುನಗ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ವಾ ನಮುನೆದ ಕಟುಕೆರ್, ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದಾಂತಿ ಜನೊಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಇಡೀ ಲೋಕೊಗು ತೆರಿಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಒಟ್ಟೊಗು ಆಯಿನಾತ್ ಹೊಂದೊಂದು ಪೋಪಿನವೇ ಎಡ್ಡೆ ಪನ್ಪಿ ಯೋಚನೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ವಿಠ್ಠಲ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲೆರ್‌ಲಾ ಈ ಘಟನೆನ್ ತೂದು ಜಗ್ಗ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. 'ಈ ಪೈಶಾಚಿಕ ಕೆಲಸೊಡುದಾವರೆ ಭಾರತ-ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಡುತ ಸಂಕ ಪರ್ಮನೆಂಟಾದ್ ಪೊಲಿದ್ ಬೂರುಂಡು' ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಠ್ಠಲ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲೆರ್ ಶಾಸನ ಸಭೆತ್ತ ಸ್ಥಾನೊಗು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಂಧನವಾಯಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಅನುಕೂಲ ಇತ್ತಿನ ಕೋಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಪರಿಚಯದಾರೇ ಆಯಿನ ಗುಜರಾತ್ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಕುಲಪತಿಯೆರ್ ಆಯಿನ ಕಾಕಾ ಕಾಲೇಲ್ಕರ್ ಮೇರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರುನ ಅವಕಾಶಲಾ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ಗ್ ಚರಕದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತಂಡ್. ಪಿದಾಯಿ ಜೋರಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹನ್ ಉಂತಾಯರೆ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ತಯಾರಿ ನಡಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜೈಲ್‌ದ ಉಲಯಿ ಬಾರಿ ನಿಶ್ಚಿಂತೆಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಸರಕಾರ ಮಾತ್ರ ನಿದ್ರೆ ಬುಡೊಡಾಪಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜೋರಾಪುಂಡು, ಜನಕುಲ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧ್ವಜನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಸರಕಾರೊಗ್ ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಯೆರ್. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಇರ್ವಿನೆರೆಗ್ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಕಿರಿಕಿರಿದ ವಿಷಯ ಆಪುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನ

ವಿಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಗೌರವ ಬೊಕ್ಕ ಸಹಮತ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಆದ್ ಸರಕಾರದ ಆಜ್ಞೆನ್ ಪಾಲನೆ ಮಲ್ತದ್ ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನು ಆರೆನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಬ್ರಿಟನ್‌ಡ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿದ ಸರಕಾರೊಗು ಭಾರತಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ಪಿನ ವಿಷಯೊಡು ಉಮೇದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ಅವೆನ್ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕೆರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ವಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್, "ಉಂದು ವಾ ನಮೂನೆದ ಸರಕಾರ, ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶೊಗು ರಡ್ಡ್ ತುಂಡು ಕುಂಟು ತುತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ದರಿದ್ರನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಈ ಸರಕಾರೊಗ್ ಆಪುಜಿ ಪಂಡ ದಾನೆ?" ಪಂಡ್ದ್ ಅರಬಾಯಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಬ್ರಿಟನ್‌ದ ಬರಿತ ಐರ್ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾ ಅಕ್ಲೆನಾ ಕೈ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಆ ಮೈಟ್ ಈಜಿಪ್ಟ್‌ಡ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ತಂಡ್. ನನ ಮಿತ್ತಗ್ ಭಾರತಲಾ ಕೈ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಂಡಾ, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಮುರ್ಕುನಿ ಖಂಡಿತಾ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಮಾಜೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಮುಗಿಪವುನ ಅಗತ್ಯ ಮಸ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷೊದ ಮಿತ್ತ್ ಮೆದುವಾದಿತ್ತಿನ 'ಡೈಲಿ ಹೆರಾಲ್ಡ್' ಪತ್ರಿಕೆದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದಿತ್ತಿನ 'ಜಾರ್ಜ್ ಶ್ಲೋಕಾಂಬ್' ಮೆರೆನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಗೆಡ್ ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಉಂತಾವುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಉಂತಾವರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾಡಿನ ಶರ್ತೊನು ಒಪ್ಪೆರೆ ಸರಕಾರೊಗು ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಿಜಿ. ಸರಕಾರ ಸರ್ ತೇಜ್‌ಪಾಲ್ ಸಪ್ರು ಬೊಕ್ಕ ಎಂ.ಆರ್. ಜಯಕರ್ ಪನ್ಪಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆತ ಸದಸ್ಯರೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರಡೆಗ್ ಕಡಪುಡುಂಡು. ಆತ್ ಪೋರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಯಾನ್ ನನ ಎಂಚಿನ ಪಾತೆರುಂಡಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಚರ್ಚೆ ಮನ್ಪಂದೆ ದಾಲಾ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಖಡಾ ಖಂಡಿತಾವಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಸ್ತ್ ಹಾಳಾತ್‌ಂಡ್ ಅಂಚಾ ಈ ನಮೂನೆದ ಗೊಂದಲ ಉಪ್ಪುನಗ ನಮ ಒವೇನ್‌ಲಾ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಪುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಭೆ ಅಡೆಗೆ ಮುಗಿಯುಂಡು. ಇಂಚ ಒವ್ವೇ ನಿರ್ಧಾರದಾಂತೆ ಸಭೆ ಮುಗಿನೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ನಡಪೋಡಾಯಿನಿಂಚಿನ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಪಾಲ್ ಪಡೆವುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗಾಂಧಿ ಇರ್ವಿನ್ ನಡುಟು ಪಾತೆರಕತೆ

"ಸಂಬಂಧದ ಬಿಲೆ ಅವು ಕಡಿದ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಗೊತ್ತಾಪುನು"

ಸುರುತ ದುಂಡುಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಮುಗಿತ್ತನೆದ ಸಭೆಟ್ ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್ ಪತ್ತುನ ಉಮೇದ್ ಎಂಕೆಲೆಗ್ (ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್) ಖಂಡಿತಾ ಉಂಡುಂದು ಪ್ರಧಾನಿ ಮ್ಯಾಕ್ಡೊನಾಲ್ಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್ಪತ್ತಿಯರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ದ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯ ಬೋಡಿತ್ತಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ದುಂಬುದ ದುಂಡುಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಸಭೆಟ್ ಆಂಡಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಧಾನಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಜನವರಿ 26ನೇ ದಿನೊನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನ ದಿನ ಗಾಂಧಿ, ನೆಹರೂ, ಪಟೇಲ್, ಇಂಚ 20 ಜನ ಹಿರಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡೆರೆನ್ ಸರಕಾರ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಜೈಲ್‌ದ್‌ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಮಸ್ತ್ ಹಾಳ್ ಆದ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಆರ್ ಸೀದಾ ಅಲಹಾಬಾದ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂರೆನ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗೆಟ್ ವಿಚಾರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಇಂಚ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರ ಮಲ್ತಿನ ಮೂಜಿನೆ ದಿನೊಕೆ 69 ವರ್ಷದ ಮೋತಿಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪೆರ್. ಈ ವಿಚಾರ ತೆರಿದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ದೋಸ್ತಿ ಹೆನ್ರಿ ಪೋಲಕ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಭಾರತಗ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕುನ ದಿನ ಮುಟ್ಟೊಡೇ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್‌ಲಾ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಇತ್ತೆದ ವೈಸರಾಯ್ ಲಾರ್ಡ ಇರ್ವಿನೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಂದೇಶ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕಿಬಿಕ್ ಬೂರುನಗ ಆರ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಇರ್ವಿನ್‌ರೆನ್ ಭೇಟಿ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂದೇಶ ಕಡಪುಡುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಂದೇಶ ಬತ್ತಿ ಕೂಡಲೇ ಇರ್ವಿನ್‌ನೆರೆಗ್ ಭಾರೀ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. 'ಆವು ಖಂಡಿತಾ ಬಲೇ' ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾ ಡೆಲ್ಲಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಧರಿಯಾ ಗಂಜ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿ ಎ.ಎಂ. ಅನ್ಸಾರಿ ಪನ್ಪಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಲೀಡರ್‌ನ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಂತುವೆರ್. ಧರಿಯಾ ಗಂಜ್‌ಡ್‌ದ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಗ್ 7 ಕಿ.ಮೀ ದೂರ ಉಂಡು. ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಬರಿಯರೆ, ಪೋಯರೆ ವಾಹನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್

ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 'ಇಜ್ಜಿ ಇಜ್ಜಿ ಯಾನ್ ನಡೊತೊಂದೆ ಬರ್ಪೆ, ಎನ್ನ ವನಸ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಾ ಯಾನೆ ಮನ್‌ತ್ತೊನುವೆ; ಮೀರಾಬೆನ್ ಐಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಫೆಬ್ರವರಿ 17 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆಗ್ ಪಾತೆರ ಕತೆ ಸುರು ಆಪುಂಡು. "ಉಂದು ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಪಂಚಾತಿಗೆ. "ಎಂಕ್ ಇಂಗ್ಲೀಷೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಾಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಇಜ್ಜಿ ಯಾನ್ ಸಾಂಕ್‌ದಿನ ಮಗಳ್ ಮೀರಾಬಿನ್ ಸೇರಿಲೆಕ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆತ್ಮೀಯೆರ್ ಒಟ್ಟುಗು ಉಲ್ಲೆರ್" ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯೊನು ಇರ್ವಿನ್ ಮೆರಡ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು, ಈ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ವಾತಾವರಣನ್ ಗಾಂಧಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ಪಾತೆರ ಕತೆ ಕೆಲವು ದಿನ ಇಡೀ ದಿನ, ಕೆಲವು ದಿನ ಅರ್ಧ ದಿನ, ಕೆಲವು ದಿನ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಇಂಚಾ 16 ದಿನ ಮುಟ್ಟ ನಡಪುಂಡು. ಮಾತಾ ದಿನೊಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನೊದ್ದ್ ಅನ್ಸಾರಿಯೆರೆನ ಇಲ್ಲ ಮುಟ್ಟ ನಡತೊಂದೇ ಪೋದು ಬರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ವಿಷಯ ನಮ ಈ ಪಾತೆರಕತೆತ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಗಾಂಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವಿನೆರೆನ ನಡುಟು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಸಂಬಂಧ ಬೊಕ್ಕ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸ, ಗೌರವದ ವಾತಾವರಣ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪಾತೆರ ಕತೆತ ನಡುಟು ಚಹಾ ಪರ್ಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಪೂರಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅರೆನ ಬೈರಾಸ್‌ದ ಕೊಡಿಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಪತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಕಲ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನು ಚಾಕ್ಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಪರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ವನಸ್ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಮುಂಡಿ ಬಾದಾಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಲೋಟೆ ಏಡ್‌ದ ಪೇರ್. ನೇನ್ ತೂದು ಇರ್ವಿನೆರೆಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು, "ವನಸ್ ಪಂಡ ಕಾಲಿ ಈತೆನ?" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವಿನೆರೆನ ಪಾತೆರ ಕತೆತ ವಿಷಯನ್ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಓದುದು ತೆರಿನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕೆರಾಯಿನ ಚರ್ಚಿಲ್ ಗಾಬರಿಯಾದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವೆರ್. "ಬೈರಾಗಿ ವೇಷದ ಈ ರಾಜ್ಯದ್ರೋಹಿನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನಗ್ ಲೆಪ್ಪುನು ಬೊಕ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗ್ ಸರಿಸಮವಾದ್ ಕುಲ್ಲದ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಮರ್ಯಾದಿ ವಾ ಲೆವೆಲ್‌ಗ್ ಮುಟ್ಟುಂಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡುವೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಬೊಬ್ಬೆ ಓಲುಲಾ ಕೆನಂದೆ ಮಾರ್ಚ್ 5ಕ್ಕ್ ಗಾಂಧಿ ಇರ್ವಿನ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಮುಗಿತಾಯ ಆಪುಂಡು. ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಒಪ್ಪಂದಗ್ ದಸ್ಕತ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬಾಕಿಲ್ ಜತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಒಪ್ಪಂದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ದುಂಬುಗು ಉಂದು 'ಗಾಂಧಿ-ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದ' ಪಂಡ್‌ದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಆಪುಂಡು. ಈ ಎಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ನ್ ಸುರು ತೂನಗ

ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಕೈ ಮಿತ್ತಾಯಿಲೆಕ ತೋಜಿಂಡಲಾ, ಅಂಚ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಇದಮುಟ್ಟ ಎಂಚಿನ ಕಠಿಣವಾಯಿನ ನಿರ್ಧಾರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಅವು ಬದಲಾದ್ ಭಾರತದ ಮಿತ್ತ್ ಬೊಕ್ಕ ಜನಕುಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಉದಾರವಾಯಿನ ರೀತಿಡ್ ತೀರ್ಮಾನ ಆವರೆ ಕಾರಣ ಆಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೋಲಿ.

ಗಾಂಧಿ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗೆರೆನ ರಕ್ಷಣೆಗ್ ದಾಲಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತಿಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅಪವಾದ ಮಸ್ತ್ ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಉಂಡು. ಆಂಡ ನಮ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ್ ಇತ್ತಿನ ವಿವರೆಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ದಾಖಲೆನ್ ತೂಂಡ ಇಡೀ ಇರ್ವಿನ್ ಗಾಂಧೀ ಪಾತೆರಕತೆತ ನಡುಟು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್‌ರೆನ ಮರಣದಂಡನೆನ್ ರದ್ದು ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಬೇಡಿಕೆನ್‌ಲಾ ದುಂಬು ದೀಪೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಮರಣದಂಡನೆ ಬಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರೊರ್ದು ನಿರ್ಣಯ ಆತಿನೆರ್ದ್ ಆವರೆ ಅವು ಎನ್ನ ಅಧಿಕಾರೊಗು ಮೀರದ್‌ನ ವಿಷಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇರ್ವೀನ್ ಅರೆನ ಅಸಹಾಯಕತೆನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಎದುರು ಪನ್ಪೆರ್. "ಈರ್ ಅಹಿಂಸೆ ಪನ್ಪಿನಾರ್ ಹಿಂಸೆದ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಹೋರಾಟಗಾರೆರೆನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ದುಂಬು ದೀಪುನ ಏತ್ ಸರಿ?" ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಶ್ನೆನ್‌ಲಾ ಇರ್ವಿನ್ ದೆರ್ಪುವೆರ್. ಐಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಇತ್ತೆ ವೊರೊಕು ಮಾರ್ಚ್ 23ಕ್ಕ್ ಎಂಚಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ದರಾ ಅವೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನೊಲೆ. ಆ ವಿಷಯೊಡು ನನಾಲಾತ್ ಪಾತೆರ್‌ಯರೆ ಬಾಕಿ ಉಂಡು. ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ನೇತ ನಡುಟು ಯಾನ್ ನನ ಯಾನ್ ವಾ ಹಿಂಸೆಲಾ ಮಲ್ಪುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಒಂಜಿ ಬಾಂಡ್ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರೆಡ ಕೇನುವೇರ್. ಆಂಡ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗೆರ್ ಅಂಚಿನ ಬಾಂಡ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಸರಿ ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಅಮ್ಮೆರ್ ಅಂಚಿನ ಪತ್ರ ಕೊರಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೂಪೆರ್. ನಿರಂತರವಾದ್ ಗಾಂಧಿ ಅರೆಡ್ದ್ ಆಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವು ಅತ್ತಾಂದೆ ಮಾರ್ಚ್ 24ಕ್ಕ್ ಕರಾಚಿ ಅಧಿವೇಶನಗ್ ಪೋಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ರೈಲ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ "ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ಶಿಕ್ಷೆನ್ ಸದ್ಯೊಗ್ ದುಂಬು ಪಾಡ್‌ಲೆ ಅವು ಸರಿಯಾ ತಪ್ಪಾ ಪನ್ಪಿನೆತ ಮಿತ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಮನ್ಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭೊಡು ನಮ ದೆತೊನಿನ ನಿರ್ಧಾರ ತಪ್ಪುಂದ್ ಆಂಡ ಅವೆನ್ ಸರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆವಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಪೊಪ. ಅಂಚಾದ್ ಸದ್ಯಗ್ ಪಾಸಿನ್ (ಮರಣದಂಡನೆನ್) ದುಂಬು ಪಾಡ್‌ಲೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಡ್ಲಾ ಈ ವಿಷಯಡ್ ಚರ್ಚೆ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಭಗತ್‌ಸಿಂಗೆರೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಪಾಸಿ ಜಾರಿ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನನಾತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪನ್ಪಿನ

ದೋಷಾರೋಪಣೇನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಭಗತ್‌ಸಿಂಗೆರೆನ ದೋಸ್ತಿಲು ಕಾಕಜಿಲಾ ಬರೆಪೆರ್. ಆ ಕಾಕಜಿನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಯಂಗ್ ಇಂಡಿಯಾಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಟ್ಟುಗು ಅರೆನ ಉತ್ತರನ್‌ಲಾ ಬರೆದ್ ಪಾಡುವೆರ್. "ಅಹಿಂಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಅವು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅತ್ತ್. ಅವು ವಾಸ್ತವ ವಿಷಯನ್ ಲೆಕ್ಕೊಗು ದೆತೊಂದು ಮಲ್ತಿನ ಬಾರಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಯಿನಂಚಿನ ಕೆಲಸ. ನಮ ಜನಕುಲೆನ ನಡುಟು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಜನಕುಲೆಡ ಜಾಗೃತಿನ್ ಪುಟ್ಟದ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ಹೋರಾಟನ್ ಕಟ್ಟ್‌ಜಿಂದ್ ಆಂಡ; ಕಾಲಿ ನಮ ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪಿರವುರ್ದೆ ಕುಲ್ಲುದು ಇಂಚಿನ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಅವು ನಮನ್ ದುಂಬು ಲೆತೊಂದು ಪೋಪುಜಿ. ಆತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಹಿಂಸೆದ ಮೂಲಕ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅವು ಒಂಜಿ ಕೋಡಿಡ್ ಉಂತುಂಡುಂದು ಪನಿಯರೆ ಆಪುಜಿ" ಗಾಂಧಿ ದುಂಬು ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್, "ಈ ರೀತಿದ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಯಿನ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೆತೊನುಂಡಾ, ದುಂಬು ಆಡಳಿತಲಾ ಹಿಂಸಾತ್ಮಾಕ ರೀತಿಡ್ ಪೋಂಡ ನಮ್ಮ ಕತೆ ಎಂಚಿನಾವು? ಅಂಚ ಉಪ್ಪುನಗ ನಮ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ಸಮಾಜೊನ್ ಗಣನೆಗ್ ದೆತೊಂದು ಮಲ್ಪುನಗ ಮಸ್ತ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಆಪುಂಡು" ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

1931ನೇ ಇಸವಿ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗೊಳ್‌ಡ್ ಲಾರ್ಡ ವಿಲ್ಲಿಂಗ್‌ಡನ್ ಇರ್ವಿನೆರೆನ ಜಾಗೆಗ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಆದ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಈ ವಿಲ್ಲಿಂಗ್‌ಡನ್ ರೆಗ್ "ಇರ್ವಿನ್ – ಗಾಂಧಿ ಒಪ್ಪಂದ"ದ ಮಸ್ತ್ ಅಂಶೆಲೆದ ಮಿತ್ತ್ ಸಮಾಧಾನ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಇರ್ವಿನ್ – ಗಾಂಧಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯಲೆನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ಪುನ ಸಂಗತಿಡ್ ಉಮೇದ್ ತೋಜಾಯಿಜೆ. ಗಾಂಧಿ ಇಂಚಾಡ ಯಾನ್ ದುಂಡುಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಗ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿನ್‌ಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನೇತ ನಡುಟ್ ಕೆಲವೇ ವಾರಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಅರೆನ ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಂಚಿನ ಕಿನ್ನ ವಿಷಯದ ಬದಲ್‌ಗ್ ನಮ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಯುದ್ಧಗ್ ತಯಾರಾಪಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬರ್ಪುಂಡು ಅಂಚಾದ್ ಯಾನ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಖಂಡಿತಾ ಬರ್ಪೆ ಪನ್ಪುನ ವಿಷಯೊನು ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಅರೆಗಲೊದ ಪೊರ್ತು ಸಿಮ್ಲಾಡ್ ಇತ್ತಿನ ವಿಲ್ಲಿಂಗ್‌ಡನ್‌ರೆನ್ ತೂದು ಗಾಂಧಿ ಅರೆಡ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪೋಪಿನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಟ್ಟಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್ ಕುಲ್ಪಿನ ಗಾಂಧಿ ಒಂಜಿ ವಾರದ ನಡುಟು ಖಂಡಿತಾ ಪೋವೊಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಎಂಚಿನ ಕಾರಣ ಆದುಪ್ಪು ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಸ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಆಪುಂಡು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಿವಾನೆರ್ ಆದಿತ್ತಿನ

ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್, "ಈರ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡೆ ದುಂಡುಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಡ್ ಭಾಗವಹಿಸೊವೊಡೆ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಲಂಡನ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ನಮ್ಮ ಜನ ಈರ್ ಆ ಸಭೆಟ್ ಪಾಲ್ಪಡೆವುನೆನ್ ಎದುರು ತೂವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ನಮ್ಮ ರಡ್ಡ್ ದೇಶದ ನಡುತ ಸಂಬಂಧೊನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪುನ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲಾ ಉಂದು ಅಗತ್ಯ" ಪನ್ಪುನ ಪಾತೆರನ್ ಆರ್ ಆ ಕಾಕಜಿಡ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಗ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡಿ ಗಾಂಧಿ

"ನಿರಾಕಾರ, ನಿರ್ವಿಕಾರ ಆದುಪ್ಪುನ ದೇವೆರ್ ಒರಿಯೇ.
ನಮ ಮಾತಾ ಆರೆನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬೊಲು"

1931 ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 29ಕ್ಕ್ "ಎಸ್. ಎಸ್. ರಜಪುತಾನ ಪನ್ಪಿ ಹಡಗ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದುಂಡು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯರೆ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಆರ್ನೊಟ್ಟುಗು ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿ, ಸಾಂಕು ಮಗಲ್ ಮೀರಾಬೆನ್, ಪ್ಯಾರೇಲಾಲ್ ಮಗೆ ದೇವದಾಸ್, ಅತ್ತಂದೆ ಸರೋಜಿನಿ ನಾಯ್ಡು, ಮದನ ಮೋಹನ ಮಾಳವೀಯ, ಜಿ.ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ ಮಾತಾ ಇತ್ತೆರ್. ಹಡಗ್ ಪೋಪಿನ, ಉಂತ್ತಿನ ಮಾತ ಊರುಲೆಡ್‌ಲಾ ಸಾರಗಟ್ಲೆ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ಬತ್ತೆರ್.

ಲಂಡನ್ ಬತ್ತ್ ಎತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ವಾ ಐಷಾರಾಮಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಬಡವೆರೇ ಉಪ್ಪುನಂಚಿ ಕಡೆಟ್ಟಿತ್ತಿನ ಮುಡಾಯಿ ಲಂಡನ್‌ದ ಕ್ವೇಕರ್ ಕಾಲೊನಿದ ಕಿಂಗ್‌ಸ್ಲೆ ಭವನೊಡು ಉಂತಿಯೆರ್. ಪರಿಷತ್ ನಡುಪುನ ಸೈಂಟ್ ಜೇಮ್ಸ್ ನೈಟ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಅರಮನೆ ಸುಮಾರ್ ದೂರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ಸಂದರ್ಶನ, ಸುದ್ಧಿಗೋಷ್ಠಿ ಬೊಕ್ಕದ ವ್ಯವಹಾರೊಗು ಸುಲಭ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ನೈಟ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಆಫೀಸ್ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕಾವಲ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಪೋಲಿಸೆರೆ ಪಡೆನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ದಿನೋಲಾ ಕಾಲೋನಿದ ಮಾರ್ಗೊಲೆಡ್ ಕಾಂಡೆದ ವಾಯುವಿಹಾರೊಗು ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜನೊಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಸಾಮಾನ್ಯ ನರಮಾನಿಲೆಕ್ಕನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಲಂಡನ್ ಪೋಯಿಕೂಡ್ಲೆ ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರ ಆರೆನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಶನ ಸೀದ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇಶೋಲು (ದೇಹಬಲ) ಪಶುಬಲೊತ್ತ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ದ್

ಬುಡುಗಡೆಕ್ ಪುಣೆಯೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರುಂಬಾಟೊಡು ಬೂರಿನ ಪುನ, ಪರತಿ ನೆತ್ತೆರ್‌ನ್ ನರಮಾನಿಯನ ಬುದ್ಧಿ ಬಲತ್ತ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉಂತಾವುನ, ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಸತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಅಹಿಂಸೆದ ತಲಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಪೊಸ ನಮೂನಿದ ಪೊರಂಬಾಟೊನು ಎಂಕುಲು ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೊರಂಬಾಟೊದ ಪೊರ್ತುಡು ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ನಡುತ ಒಡಕ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.

ಸುಮಾರ್ ವರ್ಸ ಪಿರಾವುಡು ವಕಾಲತ್ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಡು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗಲೆಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲೆಡ ಗಾಂಧಿ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಆ ಕಾಲೊದ ಪುಗರ್ತೆದ, ಕಲಾವಿದೆ ಚಾರ್ಲಿ ಚಾಪ್ಲಿನೆರೆನ್, ವಿಚಾರವಾದಿ, ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದ ಜಾರ್ಜ್ ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಷಾ ಮೊಕುಲೆನ್ ಮಾತಾ ಭೇಟಿ ಮಲ್ತ್ ಪಾತೆರ ಕತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯೊಡು ಸುರುತ ಮುಟ್ಟುಂದು ಗೆನ್‌ಪುನ ಮಾಂಟೆಸ್ಸರಿ ಶಿಶು ಮಂದಿರೊಡ್‌ದ್ ಪತ್‌ದ್ ಉನ್ನತವಾಯಿನ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಗ್ ಮುಟ್ಟ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭೇಟಿ ಕೊರಿಯೆರ್. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಓದೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿಯಾದಿತ್ತಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರದ ವಿಷಯೊಡು ಬೂಕು ಬರೆದಿತ್ತಿ ಹೆನ್ರಿ ಸಾಲ್ಟ್ ಮೇರೆನ್‌ಲಾ ತೂದು ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಹೆನ್ರಿ ಸಾಲ್ಟ್ ಮೆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂದು ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿಯಾಪುಂಡು. ಆರ್ಚ್ ಬಿಷಪ್‌ನಕುಲು, ಪಾದ್ರಿನಕುಲು, ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ತೂಯರೆ ಬತ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗೆರ್, ಇಂಚ ಮಾತ ವರ್ಗದ, ನಮೂನಿದ ಜನೊಕುಲೆನ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿ ತೂದು ಪಾತೆರಕತೆ ನಡಪುಡಿಯೆರ್.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಲ್ಯಾಂಕಶಯರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಪರ್ತಿದ ಕುಂಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ಪುನ ಮಿಲ್ಲುಲು ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಪೇಂಟೆ. ಗಾಂಧಿ ಅಡೆಗ್ ಭೇಟಿ ಕೊರ್ದು ಅಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಾತೆರುವೆರ್. ವಿದೇಶಿ ಕುಂಟು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ತಿ ನೆತ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಲಂಕಾಶಿಯರ್ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಮಿಲ್ಲುಲು ಬಂದಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಜನೊತ್ತ ಕೆಲಸ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬಡವೆರೆ ಬಂಜಿಗ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಪಾಡಿನ ಕ್ರಮತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಟೀಕೆಲಾ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್ ಒರಿಪಾಯರೆ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕ್ರಮ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಗಿಲೀಟ್‌ದಾಂತಿ ಸೀದಾ ಸಾದ ಪಾತೆರುನ ರೀತಿ ಅಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಮುಂಡುಡೇ ಜಾರ್ಜ್ ದೊರೆನ್ ತೂಯಿನ ಗಾಂಧಿ

"ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿದ ವಿಷಯ ಬನ್ನಗ ಬಹುಮತದ ಕಾನೂನುಗು ಜಾಗ ಇಜ್ಜಿ"

ನವಂಬರ್ 5ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ದೊರೆ ಜಾರ್ಜ್ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಚಹಾ ಕೂಟ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬುಡುದ್ ಬೊಕ್ಕದಕುಲೆಗ್ ಎಂಚಿನ ಕುಂಟು ಪಾಡೊಂದು ಬರೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿಯಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ದೊರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ "ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಈತ್ ತೊಂದರೆ ದಾಯೆ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಉಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಾತೆರುನ ಸಂದರ್ಭ ಅತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಾವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಟೀ ಪಾರ್ಟಿಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋನಗ ಪೇಪರ್‌ದಕುಲು, ಈರ್ ಈತ್ ಕಡಿಮೆ ಕುಂಟುಡೇ ದಾಯೇ ಬತ್ತರ್‌ಂದ್ ಕೇನ್ನಗ "ರಡ್ಡ್ ಜನೋಕು ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ಕುಂಟುನು ದೊರೆಕುಲು ಒರಿಯೆ ಪಾಡೆದೆರತ್ತ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬ್ರಿಟನ್‌ಡ್ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕೆ ವಿನ್‌ಸ್ಟನ್ ಚರ್ಚಿಲ್, ಬೊಕ್ಕ ಡೈಲಿ ಮೇಲ್ ಪತ್ರಿಕೆದ ಧನಿ 'ಲಾರ್ಡ್ ರುದೆರ್ ಮಿಯರ್' ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ರೆಡಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಆ ರಡ್ಡ್ ಜನೊನು ಆರೆಗ್ ಭೇಟಿ ಮಲ್ಪರೆ ಆಯಿಜಿ.

ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಭಾರತೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ಪುಂಡ ವಾ ರೀತಿಡ್, ಏರೆಗ್ ಕೊರ್ಪುನು, ಏಪ ಕೊರ್ಪುನು? ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ ನಾಡ್ ಪತ್ತುನು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಭಾರತೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕೆರ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಇತ್ತಿನಕ್ಲ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್, ದಲಿತೆರ್ (ಸಾಮಂತ ರಾಜೆರ್‌ನಕುಲು) ರಾಜ ಮನೆತನದ ಅಡಿಟ್ ಆಡಳಿತ ನಡೊತೊಂದಿತ್ತಿ ಪ್ರದೇಶೊಲು ಇಂಚ ಮಾತಾ ಉಪ್ಪುನಗ ಅಖಂಡ ಭಾರತ ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆನೇ ಇತ್ತಿಜಿ. ಉಂದೆಡ್‌ದಾವರೆ ಭಾರತ ಉಪಖಂಡದ ವಲಯದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರದೇಶ ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕೆರೆನ್ ಪಂಚಾತಿಕೆಗಾತ್ರ ನಡಪುನ ಚರ್ಚೆಗ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಡ್ ಭಾರತೊದ ಮಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸುರುತ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಪೋವಂದಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ವೊವ್ವೆ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರಂದೆ ಸಭೆ ಮುಗಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿ ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದೊಡದಾವರೆ ರಡ್ಡನೇ ಸಭೆಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒರಿಯನೇ ಕಡಪುಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ನಿಜವಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗ್ 14 ಜನೊನು ಆ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಕಡಪುಡವರೇ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತಿನ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಅಕ್ಲೆನ್ ಏರೆನ್‌ಲಾ ಲೆತೊಂದು ಪೋವಂದೆ ಗಾಂಧಿ ಒರಿಯೆ ಪೋಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಪೋದು ಸಭೆಟ್ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನಗ, ಆರೆಗ್ "ಹೊ ಉಂದು ಎಂಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕ ತತ್ತ್ಂಡ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ದಾಲಾ ಪ್ರೇಜನ ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಸಭೆಟ್ಟ್ 112 ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಅಯಿಟ್ 20 ಜನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿನಕುಲು, 23 ಜನ ಮಹಾರಾಜೆರ್‌ನಕುಲು, ಸಾಮಂತೆರ್, ನವಾಬೆರ್‌ನಕುಲು ಬೊಕ್ಕ 54 ಜನ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇತ್ತಿನ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿನಕುಲು. ಈ 54ಟ್ಟ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒರಿ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕದಕ್ಲೆನ್ ಸರ್ಕಾರನೇ ಭಾರಿ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಪೆಜ್ಜಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಡಪುಡ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಈ 53 ಜನೊಟ್ಟು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ಸಿಖ್ಖೆರ್, ಪಾರ್ಸಿಲು, ಆಂಗ್ಲೋ ಇಂಡಿಯನ್ಸ್, ಜಮೀನ್ದಾರೆರ್, ಕಾರ್ಮಿಕವಾದಿಲು, ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಗುಂಪುದ ಪರವಾದ ಬತ್ತಿನ ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಇತ್ತಿ ಗುಂಪುದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓಟುದ ಕಲ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನ್‌ದ್‌ನಕುಲು. ಉಂದೆನ್ ಪೂರ ಎಂಚ ಮಲ್ಪುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರಿಯರೆ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಸಭೆತ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತ್ತೆರ್.

ದಲಿತೆರೆಗ್ ಬೇತೆನೆ ಓಟುದ ಕಲ?

"ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ತೆರಿಯೊನುನು, ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನು, ಬೊಕ್ಕ ಮನಸ್‌ಗ್ ಪತ್ತುನು (ಮೆಚ್ಚುಗೆ) – ಈ ನಾಲ್ ಸಂಗತಿದ ಮಿತ್ ನಮ್ಮ ನಡುತ ಸಂಬಂಧ ಉಪ್ಪುಂಡು"

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಡ್ ಸಪ್ಟಂಬರ್ 15ಕ್ಕ್ ಸುರುತ ಸರ್ತಿ ಅರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯನ್ ಪಂಡೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಮಾತ ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆದಕ್ಲೆಗ್ ಸೇರಿನ, ಅಕ್ಲೆಡ್‌ದ್ ಬುಲೆಯಿನ ಪಕ್ಷ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆ ಏಳಿಗೆಗಾದ್‌ಲಾ ಮಣೆವುನ ಪಕ್ಷ, ಮಾತಾ ಹಳ್ಳಿ ಮೂಲೆಲ್‌ಗ್‌ಲಾ ಪರತ್‌ದ್ ಮಾತ ಜನವರ್ಗೊದಕ್ಲೆನ ಎಡ್ಡೆಪುಗಾದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಓಟುದ ಕಲೊತ್ತ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಸುರುತ ಸಭೆಟ್ಟೇ ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೇರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓಟುದ ಕಲೊತ್ತ ವಿಷಯೊನು ಭಾರಿ ಗಟ್ಟಿಡೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವೆನೊಂಜಿ ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯದ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಾದ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ತ್ದ್ತೆರ್.

"ದೇಶದ ಬೇತೆ ಕಡೆಡ್‌ದ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೇ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬೇತೆ ವೋಟುದ ಕಲ ಬೊಡ್ಚಿ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರದೇಶೊದ

ಅನುಭವೊಡು ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್. ಯಾನ್ ಇಡೀ ದೇಶದ ಮಿತ್ತ್ ಅನುಭವ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆ. ನಿಜವಾದ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಯಾನೇ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಮುಸ್ಲಿಂ, ಸಿಖ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೋಟುದ ಕಲೊನು ಒಂಜಿ ತಾತ್ವಿಕವಾಯಿನ ಸಂಗತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಒಪ್ಪಿಯೆರ್. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಭಾಗನೇ ಆದಿಪ್ಪಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ವೋಟುದ ಕಲ ಕೊರುಂಡ, ಆಕುಲುಲಾ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಉಪ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಒರಿಯೆ ಆಂಡಲಾ ಸರಿ, ಎನ್ನ ಜೀವ ಪೋಂಡಲಾ ಸರಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜೊದ ನೆಮ್ಮದಿನ್ ಕಲಂಕವುನ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಪೊರಂಬುನು ಪೊರಂಬುನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಖಡಾ ಖಂಡಿತಾವಾದೇ ಪನ್ಪೆರ್.

ದುಂಡು ಮೇಜಿಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್

"ತಪ್ಪು ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶನೇ ಕೊರಂದಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಗು ಬಿಲೆನೇ ಇಜ್ಜಿ"

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಚರ್ಚೆ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿಲೆಕನೇ ಮುಲ್ಪ ದೇಶೊಡು ರೈತೆರ್ ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಂದೆ ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಯೆರ್. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ವಿಲ್ಲಿಂಗ್ಡನ್, ರೈತೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಕರುಣೆ ದಾಂತೆ ವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಪೊಸ ರೀತಿದ ಕಾನೂನು ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಂಗ ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಪೋಯೆ. ಲಂಡನ್‌ಡ್ ಆಯಿನ ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಡ್‌ದಾವರೆ ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷ ಬಲಪಂಥೀಯೆರ್‌ನ ಹಂಗ್‌ಗ್ ಬೂರುದ್, ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕ ನಡಪೆರೆ ಆವಂದಿನಲಾ ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಭಾರತೊಗು ಪಿರಬತ್ತೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಆಜಾದ್ ಮೈದಾನೊಡು ಮಲ್ಲ ಸಭೆಟ್ "ಎಂಕುಲು ಸಹಕಾರ ಕೊರಿಯರೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಸಹಕಾರ ತೋಜಾಯೆರೆ ರಡ್ಡೇಕ್‌ಲಾ ತಯಾರ್ ಉಲ್ಲ, ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ ರೀತಿ ಸರಿಯತ್ತ್, ಅನ್ಯಾಯೊದ ಎದ್‌ರ್ ಉಂತುದು ಪೊರ್‌ಂಬರೆ ನಮ ಏಪಲಾ ಪಿರಜಾರುಜ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾತೆರ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ತೂಯರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತಿ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೆರೆನ್ ಬಂಧನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಷಯೊನು ಬುಡುದು ಬುಡೊಡುಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರೆಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮೆಹರ್ ಬಾಬಾರೆನ ಮೂಲಕ ಕೇಂಡೊನುವೆರ್.

1932 ಜನವರಿ 4ಕ್ಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಂತುದಿತ್ತಿನ ಮಣಿಭವನೊಡ್‌ದ್

ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯೆರವಾಡ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಕೊನೊಪೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಸಮಯೊಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೆರಕತೆಗೆ ತಿಕ್ಕಿನ ಕಂಡನಿ ಒಂಜೇ ವಾರೊಡು ಬಂಧನ ಆದ್ ಪೋಯಿನವು ಕಸ್ತೂರ್‌ಬಾಗ್ ಭಾರಿ ದುಃಖ ಕನಪುಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್‌ರಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲೆರ್ ಬಾರಿ ತಮಾಷೆದ ನರಮಾನಿ; ಜೈಲ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರಡ ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಆರೆನ್ ತೆಲಿಪಾವೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬೇಜಾರಾಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಸಂಗತಿ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಆರೆನ ಮಗೆ ಹರಿಲಾಲ್ ಪಿರ ಪರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡ್ ನೆಮ್ಮದಿ ದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಆಯಿನವು, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಆರೆಗ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಮಯೊಡು ಮಸ್ತ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರಾಣ್ ಜೀವನ್ ಮೆಹ್ತಾ ಮೆರೆನ ಮರಣ.

ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಸಭೆತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಓಟುದ ಕಲ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆದ ಮಿತ್ತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಉಲತ್ತ ಉಲಾಯಿದ ಅನುಮಾನ ನಿಜ ಆಪುಂಡು. ಬೇತೆನೆ ಓಟುದ ಕಲತ್ತ ವಿಷಯ ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಆಂಡ ಸಮಾಜೊಡು ಜನೊಕುಲೆ ನಡೊಟು ಲಡಾಯಿಗೆ ಕಾರಣ ಆವು ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಅನುಮಾನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ದುಂಬೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓಟುದ ಕಲತ್ತಂಚಿನ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಧಾರೊನು ವಿರೋಧ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆ ಮರಣಾಂತ ಉಪವಾಸದ ನಿರ್ಧಾರೊನ್ ಪ್ರಧಾನಿಗ್ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. "ಸಮಾಜೊಡು ಮಸ್ತ್ ಅವಮಾನ, ಅನ್ಯಾಯ, ಅನುಭವಿಸಯಿನ ಜನೊಕುಲೆ ಪಾತೆರಲಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಟ್ ಕೇನಡ್, ಆಯ್ಕ್ ಈರ್ ಈತ್ ದಾಯೆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾಪರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಉತ್ತರ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಉಪವಾಸದ ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್, "ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಬೇನೆ ಅರ್ಥ ಆಪುಜಿ, ಮಸ್ತ್ ಜನ ಅಪಗಪಗ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಸಮುದಾಯೊಗು ದಾದ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇಂದ್ ಪೋತೆರ್‌ಡಲಾ ಎಂಕ್ಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಾಲಾ ಸುಧಾರ್ದಿಜಿ, ಅವು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಅಂಚೆನೇ ಉಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಮುದಾಯೊಗ್‌ಲಾ ಬಲ ತಿಕ್ಕಡ್" ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಉಪವಾಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಡಾ ದಾದ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸಪ್ಟಂಬರ್ 20ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಗಂಟೆದ ಪೊರ್ತುಗು ಉಪವಾಸ ಸುರು ಮಲ್ತೇ ಬುಡುಪೆರ್. ಆರ್ ಉಪವಾಸ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ವಿಷಯ ದೇಶ ಇಡೀ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಚಿಂತೆಗ್ ನೂಕುಂಡು. ದಲಿತೆರೆನ್ ನಮನೊಟ್ಟುಗು ಒಂಜಾದ್ ತೂವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಕೆಲಸೊನು

ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ನೆಡ್‌ದ್ ದುಂಬೆ ಸುರುಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಈ ಸರ್ತಿ ಉಪವಾಸ ಕುಲ್ಲಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಜಾತಿ ಬೇದ ದಾಂತೆ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಪ್ರವೇಶ ಕೊರಿಯರೆ ಸುರ ಆಪುಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್, ಏರೆನ್ ಇದ ಮುಟ್ಟ ಮೈಲಿಗೆ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಕಾರಣೊಡು ದೂರ ದೀದಿತ್ತೆರಾ, ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟು ಕುಲ್ಲುದು ವಣಸ್ ಮಲ್ಪರೆಲಾ ಜನ ದುಂಬು ಬತ್ತೆರ್.

ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಉಪವಾಸ ಮುಗಿಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ರಾಜಾಜಿ, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ತೇಜ್‌ಬಹಾದೂರ್ ಸಪ್ರು, ಜಯಕರ್, ಜಿ. ಡಿ. ಬಿರ್ಲಾ, ದೇವದಾಸ ಮೊಕ್ಲೆನ ಸಭೆ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ಡಾ. ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ತೇಜ್‌ಬಹಾದೂರ್ ಸಪ್ರು ಬೊಕ್ಕ ಜಯಕರ್ ಒಂಜಿ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್, ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತಕ್‌ಲ್‌ನ ಎದ್‌ರ್ ದೀಪೆರ್. ನೆತ್ತ ಮುಖ್ಯ ತಿರ್ಲ್ ಪಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಓಟುದ ಕಲತ್ತ ಬದಲ್ ಒಟ್ಟು ಕಲೊಟು ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ದಲಿತರೆಗ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಪುನು. ಚರ್ಚೆ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಟ್ಟೊಂದೇ ಪೋಪುಂಡು. ಡಾಕ್ಟ್ರು ಇತ್ತೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಜೀವ ಅಪಾಯೊಡು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಬನ್ನಗ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲೆಡ್ 148 ಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪಂಡಿ ಸಮುದಾಯಲೆಗ್ ದೆತ್ತ್ ದೀವರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪುಂಡು (ಇಂಚಿನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಲೆಡ್ ವೋಟು ಪಾಡುನ ಹಕ್ಕ್ ಮಾತ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಉಪ್ಪುಂಡು, ಅವುಲು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಲ್ಪುನ ಅವಕಾಶ ಮಾತ್ರ ದಲಿತೆರೆಗ್ ಮೀಸಲಾದಿಪುಂಡು) ಅಂತೂ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ 24 ಬೈಯ ಐನ್ ಗಂಟೆದ ಪೊರ್ತುಗ್ ಒಪ್ಪಂದೊಗು ಮಾತೆರ್ಲಾ ದಸ್ಕತ್ ಪಾಡುವೆರ್. ದುಂಬುಗು ಉಂದು ಗಾಂಧಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಒಪ್ಪಂದ – ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ ಪಂಡ್‌ದೇ ಪುದರ್ ಪೋಪುಂಡು. ಅಪಾಯೊಡಿತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಜೀವ ಒರಿಂಡ್. ಅವೆನ್ ಒರಿಪಾವುನೆಟ್ಟ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದೇ ಪನೊಲಿ. ರಾಜಕೀಯವಾದ್ ಒಂತೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಉಂಡುಂದು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ಪಗೆ – ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಪುಗೆ

"ಪಾಪೊಗು ಎದುರುಂತುಲೆ, ಆಂಡ ಪಾಪಿನ್ ಮೋಕೆಡ್ ತೂಲೆ"

ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ವೆಲ್ಲಿಂಗ್‌ಡನ್ ನಾನಾ ರೀತಿಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬಚ್ಚಾದ್ ನೆಲಪತ್ತಾದೆ ಬುಡಿಯೆಂದೆ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಆಯೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸ್‌ಲೆಗ್ ಬೀಗ ಪಾಡಾಯೆ, ಜನೊಕುಲೆನ್ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ಪಯೆ, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಕೌಂಟ್‌ಲೆನ್ ಉಂತಾಯೆ, ಕಡೆಕ್ ಸಬರ್ಮತಿ ಆಶ್ರಮನುಲಾ ಬಂದ್ ಪಲ್ಪಾವೆ ಪನ್ಪಿ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿಡ್‌ದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿಡ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಸಮಾಧಾನ ಸುರು ಆಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ರೈತೆರೆ ಹೋರಾಟದ ಕಡೆಕ್ ಪೋಂಡ, ಕುಡೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಡುವೆರ್. ಇಂಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಎಂಚ ಕೋಡಿ ಎತ್ತುನು? ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನುವೆರ್. ಜೈಲ್‌ಡ್ ಇಪ್ಪಿ ಪೊರ್ತು ಆರ್ ಬೊಕ್ಕ ವಲ್ಲಭಬಾಯಿ ಪಟೇಲೆರ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇರ್ವಿನ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನ ಆಯಿನಾತ್ ಶಾಸನ ಸಭೆತ್ತ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತಿಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ವಿಷಯ ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕ್ಕು ತೆರಿದಿಪ್ಪುಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ (ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರ್) ರಂಗ ಅಯ್ಯೆರ್ ಮೇರೆಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಮಾತಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಗ್ (ಹರಿಜನರೆಗ್) ದಲಿತರೆಗ್ ಪ್ರವೇಶ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ಪುನ ಕಾನೂನು ಕನವರೆ ಮಸೂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಪನ್ನಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಸದಸ್ಯೆರೇ, "ಈರ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಶಾಸನ ಸಭೆಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬಲೆ ಪನ್ಪರ್, ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪೊಸ ಕಾನೂನು ಕನವರೆ ತೂಲೆಂದ್ ಶಾಸನ ಸಭೆತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರೆಡ ಪನ್ಪರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿನಕುಲು ಗಾಂಧಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮೊನೇ ಕಲಂಕ್‌ದ್ ಪಾಡಿಯರೆ ಪಿದಾಡ್‌ದೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಟೀಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಂತೂ ಉಂದು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲ. ಅಂಚಿನ ಕಷ್ಟೊದ ಪೊರ್ತುಗ್ ಉಪವಾಸನೇ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಾದಿಂದ್ ಎನ್ನಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 21 ದಿನತ ಉಪವಾಸದ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬುಡೆದಿ ಬೊಕ್ಕ ಮಗೆ ದೇವದಾಸ್‌ಗ್ ಗಾಬರಿ ಆಪುಂಡು. ಒಂತೆ ದಿನೊಕ್ಕು ದುಂಬು ಸೈಯರೆ ಮುಟ್ಪಾದಿತ್ತ್‌ನ ಆರ್ ಕುಡ ಉಪವಾಸ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಎಂಚಿನ ಆವುಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಕಂಗಾಲಾಯೆರ್.

ಮೇ 8ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಉಪವಾಸ ಸುರು ಮಲ್ಪರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತಿನ

ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ಆ ವಿಷಯೊಡು ಮಾಳವೀಯ, ನೆಹರೂ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಆಂಡ್ರೂಸ್, ಅನಸೂಯಾಬೆನ್ ಮೊಕುಲೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. 1. ದುಡ್ಡು 2. ರಾಜಕೀಯ ಸಬಲೀಕರಣ, 3. ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆ, ಉಂದೆನ್ ಮೂಜೆನ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಉಲಾಯಿ ಉರ್ಕರವುನ ಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಆವೊಡು. ಅಯಿತ ಸಂಘಟನೆಗಾದ್ ಈ ಉಪವಾಸ, ನೆಡ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ದಾಲಾ ಪೋಪುಜಿ ಪನ್ಪಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಎಂಕ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆದ್ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ನಮ್ಮ ಉಲಯಿದ ತಾಕತ್‌ನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಎದುರು ಇತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್ ಪತ್ತರೆ ಉಪವಾಸನೆ ಸರಿಯಾಯಿ ತಾದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ತೆರಿಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಮೇ 8 ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಉಪವಾಸ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜೈಲ್‌ದ ಉಲಯೇ ಸೈವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಆರೆನ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೈಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಂಡಲಾ ಉಪವಾಸೊನು ಗಾಂಧಿ ಮುಂದುವರಿಸಯೆರ್. ಕಡೆಕ್ 2 ದಿನ ಮುಗಿದ್, ಮೇ 29ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ದಲಿತ ಹುಡುಗೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಪೂತ ಮಾಲೆ ಪಾಡಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಉಪವಾಸ ಉಂತಾಯೆರ್. ಎಂಚಿನ ಆಂಡಲ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪ್ರತಿಭಟನೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನಪುನವು, ಬರ್ಪಿ ವೋಟುಡು ಆಯಿನಾತ್ ಹೆಚ್ಚ ಜನ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ಪೋದು ಆಡಳಿತದ ಉಲಾಯಿ ಪೊಗ್ಗುನ ನಿರ್ಧಾರೊನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗೇ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ದಾದಾ ಬೋಡಂಡ ಮಲ್ಪಡ್ ಸರ್ಕಾರೊದೊಟ್ಟುಗು ಏತ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಪುಂಡಾ ಆತ್ ರೀತಿಡ್ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ತಯಾರಾಂಡ್.

ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಲೊಕ್ಕು ಪಿರ ಜತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ದಲಿತೆರೆ ಉದ್ಧಾರೊಗಾದ್ ಪ್ರವಾಸ

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಾರ್ಡೋಲಿದ ರಾಸ್ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡ್‌ದ್ ರೈತೆರ್ ಮಸ್ತ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಪಿರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಮಲ್ಪರೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಅವುಲು ಆಗಸ್ಟ್ ಒಂಜೆಕ್ಕ್ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುನ ದಿನ ಕಾಂಡೆನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಬೊಡೆದಿನ್ ಎರೆಸ್ಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರ ಯೆರವಾಡ ಜೈಲ್ ಕೊನೊಯೆರ್. ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪರವಾದ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಪ್ರವಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಬ್ರೈಲ್ ಫೋರ್ಡ್ ಪನ್ಪಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ

ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು, ಹಿಂಸೆದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಜನೊಕುಲೆ ಅಸಹಕಾರ ಬೊಕ್ಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಬಗ್ಗಾಯಿನ ರೀತಿ ನರಮಾನಿ ಒಪ್ಪುನತ್ತ್; ಅಹಿಂಸೆದ ಅರ್ಥ ತೆರಿಯಂದಿ ಜನ ಮಾತ್ರ ಇಂಚ ಮಲ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾರಿ ಕಟುವಾದೇ ಬರೆಯೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ವಾ ಅನುಕೂಲ ಕೊರ್ಜೆರ್. ಬರೆವರೆ, ಚರಕೊಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪರೆ ಎಂಚಿನಯಿಕ್‌ಲಾ ಅವಕಾಶನೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಆರೆನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟ್‌ದ್ ಚಿಂತಾಜನಕ ಆದ್ ಮತಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ಬೂರುವೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನನ ಜೈಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಸೈತೆರ್‌ಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ನನೊಂಜಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಸೇರ್‍ಸಾಯೆರ್.

ವಾರ್ದಾಗ್ ಮುಟ್ಟದ ಸೆಲು ಪನ್ಪಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ದಲಿತೆರೆಗ್ ದೇವಾಲಯೊಗು ಪ್ರವೇಶ ಕೊರ್‍ಪಾವುನ ಕೆಲಸದ ಉದಿಪನೊದೊಟ್ಟುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಪ್ರವಾಸ ಸುರು ಆಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ನಮನೊಟ್ಟುಗು ಪುಟ್ಟು ಬುಲೆದಿನ ಮೆಗ್ದಿ-ಪಲಯೆ ತಗೆ-ತಂಗಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಜನೊಕುಲೆನ್ ದೂರ ದೀದ್, ಅಕ್ಲೆಗ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರವೇಶ ನಿರಾಕರಣೆ, ಪರ್ಪಿನ ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದ ನೀರ್ ಮುಟ್ಟುನೆಕ್ಕ್, ಮಡಿ, ಮೈಲ್‌ದ ಪುದರ್‌ಡ್ ನಡಪುನ, ಅಮಾನವೀಯ ಆಚರಣೆಲೆನ್ ಉಂತಾವೊಡು, ಉಂದು ವಾ ದೇವೆರೆಲಾ ಒಪ್ಪುನ, ಮೆಚ್ಚುನ ಕೆಲಸ ಅತ್ತ್‌ಂದ್" ಈ ಪ್ರವಾಸದ ಸಮಯೊಡು, ಪನ್ಪೆರ್. ದಲಿತೆರೆ ಉದ್ಧಾರೊಗು ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಸೇರಿನ ಜನೊಕುಲೆಡ ನಗ, ದುಡ್ಡು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನಗ ಮಸ್ತ್ ಜನ ಮಲ್ಲ ರೀತಿದ ಸಹಕಾರ ತೋಜಾಯೆರ್. ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಪ್ರವಾಸದ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿ ಕರ್ನಾಟಕಗುಲಾ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಂಧ್ರದ ಕಡಪಾ ಪನ್ಪಿ ಊರುಡುದು ಗೌರಿ ಬಿದನೂರುಗು ಬರ್ಪಿನೆತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಆರ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯೊಗು ಕಾರ್ ದೀಯೆರ್ ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಮದ್ದೂರು, ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಬೆಂಗಳೂರು ಬತ್ತೆರ್, ಅರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಹರ್ಡಿಕರ್ ಮಂಜಪ್ಪ, ಕೌಜಲಗಿ ಹನುಮಂತರಾಯ, ಮಾಲೂರು ಸುಬ್ಬರಾಯೆರ್‌ನಂಚಿನ ಜನೊಕುಲೆನ ಸಹಾಯೊಡು ಹರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕುಲೆನ್ ಮಲ್ಪರೆ ಕ್ರಮ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಬೆಂಗಳೂರುಡುದು ಮಲಬಾರ್‌ಗ್ ಪೋದು ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ಕೊಡಗು, ಸುಳ್ಯ, ಪುತ್ತೂರು, ಕುಡ್ಲ, ಮುಲ್ಕಿ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಕುಮುಟಾ, ಸಿರ್ಸಿ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಕಡೆಕ್ ಭೇಟಿ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ದುಂಬು ಹರಿಹರ, ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಗದಗ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ದಾರಾವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಬಿಜಾಪುರ, ಇಳಕಲ್ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯೆರ್.

ಹರಿಜನ ಪ್ರವಾಸದ ಪೊರ್ತುಗು ನಡತಿನ ಮಸ್ತ್ ಸಂಗತಿಲೆಡ್ ಮೂಜಿ ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನವು

1. ಕುಶಾಲನಗರದ ಮುಟ್ಟ ಇಪ್ಪುನ ಗುಂಡುಕುಟ್ಟಿಡ್ ಎಲ್ಯ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳ್ ಒರ್ತಿ ಗಾಂಧಿ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿ ಸುದ್ದಿ ಕೇನ್ಯ ಗಾಂಧಿ ಆಡೆಗ್ ಪೋದ್ ಚಿತ್ತ್‌ಪುಳಿ ಕೊರ್ದ್ ಆಲೆನ ಉಪವಾಸ ಮುಗಿಯುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್. “ಎನ್ನ ಬಂಗಾರ್ ಇರೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆಗಾದ್ ಈರ್ ಇಡೆ ಬರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ತಿನಿ” ಪಂಡಿನ ಬಾಲೆ, ಅಲ್ನ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ನಿಧಿಕ್ ಕೊರ್ಪೊಲು. ಆ ಬಾಲೆನೇ ಕನ್ನಡದ ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ.

2. ಸಿರ್ಸಿ ಮಾರಿಕಾಂಬ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ದಲಿತೆರೆಗ್ ಪ್ರವೇಶ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಕ್ರಮ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ವಾ ದೇವೆರ್‌ಲಾ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿನ್ ಮೆಚ್ಚಯೆರ್, ಹಿಂಸೆ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ಪಾವಿತ್ರ ಒರಿಯುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ದ್ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಉಂತಾವುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್.

3. ಸಿದ್ಧಾಪುರದಲ್ಪ ಮಂಡೆ ಬೋರ್ ಮಲ್ತಿ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಗಲೆನ್ ತೂದು ಅಯಿಕ್ ಕಂಡನೆ ಸೈತಿನವು ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಅವುಲಾ ಸರಿಯಾಯಿನ ರೀತಿ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಜನೊಕುಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ಪೋಡಿದ್ ಆ ಪೊಣ್ಣ ಸಂಸಾರದಕ್‌ಲು ಸುಧಾರಣೆಗ್ ಒಪ್ಪಂದಿ ಪೊರ್ತು, ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲೆನ್ ವಾರ್ಧಾ ಆಶ್ರಮೊಗು ಕಡಪುಡುವೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿ

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಮ್ಮ ಊರುಗು 1920, 1927 ಬೊಕ್ಕ 1934 ಇಂಚ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಸುರೂತ ಸರ್ತಿ 1920ಕ್ಕ್ ಬನ್ನಗ ಹಿಂದೂ – ಮುಸ್ಲಿಂ ಐಕ್ಯತೆ, 1934ಟ್ಟ್ ರಡ್ಡನೇ ಸರ್ತಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ – ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಖಾದಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಡೇತ ಸರ್ತಿ 1934ಟ್ಟ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆ –ದಲಿತೋದ್ಧಾರದ ಸಂದೇಶ ಪತೊಂದು ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್.

1920ನೇ ಇಸವಿ, ಆಗಸ್ಟ್ 19ಕ್ಕ್ ಶೌಕತ್ ಆಲಿಯೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ರೈಲ್‌ಡ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ ಎತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ ಸಾಹೇಬ್ ಎದ್‌ಕೊಂಡೆರ್. ರೈಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡ್‌ದ್ ಬಂದರ್‌ದ ವರ್ತಕ ವಿಲಾಸೊಗ್ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮೆರವಣಿಗೆಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಆನಿ ಬಯ್ಯಗ್

ನೆಹರೂ ಮೈದಾನೊಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆ ನಡಪುಂಡು. ಆ ಸಭೆಟ್ ಸೇರ್‌ದಿ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಉದ್ದೇಶಿಸದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾತೆರ್‌ವೆರ್. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ, ಪಂಜಾಬ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿನ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ, ಅನಾಚಾರ, ಜನೊಕುಲೆನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ತುಚ್ಚದ್ ಕೊರ್ದುಂಡ್ ಎಂಚ ನಮನ್ ಶೋಷಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ನೆಕ್ಕ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನೇ ಪರಿಹಾರ, ಸತ್ಯೊಡ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಆಯುಧ ಇಜ್ಜಿ, ಈ ಸಾದಿಡ್ ನಡತ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಅನ್ಯಾಯದ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪುನ ಸರಕಾರೊದೊಟ್ಟುಗು ವಾ ಸಂಬಂಧಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ, ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸೊಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬಲೆ, ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ಪಿ, ವಕೀಲೆರ್‌ನಕುಲು ಕೋರ್ಟುಡುದು ಪಿದಾಯಿ ಬಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪೆರ್. ಆನಿದ ದಿನ ಕರಡಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಬೊಕ್ಕ ವಿ.ಎಸ್. ಕಾಮತ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷಣೊನು ಕನ್ನಡೊಗು ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ತ್ ಪಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರಿನವು ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಮನಸ್‌ಗ್ ತಾಗ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಅಯಿಡ್ದಾವರೆ ಈ ಭಾಗೊಡುಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪೊರುಂಬಾಟೊಗು ರಂಗ್ ದಿಂಜಿಂಡ್.

ನಮನ ಆಡಳಿತ ನಮ್ಮ ಕೈಟ್ಟೆ ಒರಿಯೊಡು, ಏರೆನ ಹಂಗ್ಲ್ ಬೂರಂದೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ದ ಮಿತ್ತ್ ನಮ ಉಂತೊಡು. ನಮಕ್ ಬೋಡಿತಿ ಕುಂಟುನು ನಮನೇ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪೊಡು, ನೆಕ್ಕ್ ಖಾದಿದ ಕುಂಟು ನೇಯ್ಪುನ ಭಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯೊನು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಮನವರಿಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

1927ನೇ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 26ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ರಡ್ಡನೆ ಸರ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ನಾಲ್ ದಿನತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪಾಡೊಂದ್ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಇರ್ವಿನ್ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ಕ್ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ರಡ್ಡೇ ದಿನೊಟ್ ಆರ್ ಪಿರ ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಮೂಲು ಇತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಆರ್ ಕೆನರಾ ಶಾಲೆಗ್ ಭೇಟಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನಮ ವಿದೇಶಿ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಆಯಿನಾತ್ ನಮ್ಮ ಊರುಡೇ ತಯಾರಾಪಿನ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಶಾಲೆಲೆಡೇ ತಕಲಿಡ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನವೆನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರೊಡು. ಇಂಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಚರಕ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಖಾದಿದ ಕುಂಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸುಲಭ ಆಪುಂಡು. ನಮನ್ ನಮನೇ ಆಳುನು ನಿಜವಾಯಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗು ಬದುಕುನ ದಲಿತೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವ ಇಜ್ಜಿಂಡ ನಮ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರುಜಿ. ಅಂಚೆನೆ ಹಿಂದುಲು ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ನಡುಟು ದ್ವೇಷ ಇಜ್ಜಂದೆ ನಂಬಿಕೆ ಉಪ್ಪುನವು ಮಸ್ತ್ ಅಗತ್ಯ

ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆ ಸರ್ತಿ ಗಂಗಾಧರ್ ರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾತೆರಿನವೆನ್ ಕನ್ನಡೊಗು ಭಾಷಾಂತರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆನ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಲಿತೆರೆನ ಉದ್ಧಾರದ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಮೂಜನೆ ಸರ್ತಿ 1934 ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 24ಕ್ಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಮ್ಮ ಊರುಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಮಡಿಕೇರಿಡ್‌ದ್ ಸುಳ್ಯಗ್ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಸುಳ್ಯಡ್ ಭಾರಿ ಮಾನಾದಿಗೆಡ್ ಎದುಕೊನುವೆರ್. 4000 ಜನ ಅಲ್ಪ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ದಲಿತೋದ್ಧಾರದ ಅಗತ್ಯ, ಅಯಿಕ್ ಬೋಡಾಪಿ ಮಾನಸಿಕತೆ, ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರೊದ ವಿಷಯೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆನೆ ಬಿಹಾರೊಡು ಭೂಕಂಪ ಆದ್ ಕಷ್ಟೊಡಿತ್ತಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಹಾಯದ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಆ ವಿಷಯೊಗುಲಾ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸುಳ್ಯಡ್‌ದ್ ಪುತ್ತೂರುಗು ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ದಲಿತೆರ್ ಹೆಚ್ಚಾದುಪ್ಪುನ ಜಾಗೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿನ್ ತೂದು, ಸಮಾರಂಭೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ದಲಿತೋದ್ಧಾರದ ಅಗತ್ಯದ ವಿಷಯೊಡು ಜನೊಕುಲೆನ ಮನಸ್ ಪರಿವರ್ತನೆದ ಅಗತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಪುತ್ತೂರುಡು ದಲಿತೋದ್ಧಾರೊಗು 509 ರುಪಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಭೂಕಂಪೊಡುದು ಕಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಯಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ 101 ರುಪಾಯಿ ಸಂಗ್ರಹ ಆಪುಂಡು. ಆನಿದ ಸಮಾರಂಭ ನಡತಿನ ಜಾಗೆಡ್, ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಅವು ಗಾಂಧಿ ಕಟ್ಟೆಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಂಡು. ಪುತ್ತೂರುದ ಸಭೆಟ್ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್, ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೆರ್, ಕೆ. ಸದಾಶಿವ ರಾಯೆರ್, ರಾಮನ್ ನಂಬಿಯಾರ್ ಮೊಕುಲು ಮಾತಾ ಇತ್ತೆರ್. ಎನ್.ಎಸ್.ಕಿಲ್ಲೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಭಾಷಣೊನು ಕನ್ನಡೊಗು ಭಾಷಾಂತಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಪುತ್ತೂರುಡುದು ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳಗಾದ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಸುರುತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೊಗವೀರ ಸಮುದಾಯದ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಸಮಾಜಡ್ ಆಂಡ್. ಮೊಗವೀರ ಬಂಧುಲು ಪಾನ ನಿಷೇಧದ ವಿಷಯಡ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನ ಕೇಂದ್ ಆರೆಗ್ ಸಂತೋಷ ಆಪುಂಡು. ಮೊಗವೇರೆರೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬಂಗ ಎಂಕ್ ತೂದು ಗೊತ್ತುಂಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್.

ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಅಭಿಮಾನದ ಪಾತೆರ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಿಷನ್ (ಡಿ.ಸಿ.ಎಂ) ನಡಪವೊಂದಿತ್ತಿ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಉಂದು ದಲಿತೋದ್ಧಾರೊದ ವಿಷಯೊಡು ದೇಶೊಡೇ ನಡತಿನ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಪ್ರಯತ್ನಂದ್ ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಲ್ಪಡ್‌ದ್ ಬೆಸೆಂಟ್ ಶಾಲೆ, ಕೆನರಾ ಶಾಲೆ, ಇಡೆ ಮಾತಾ ಪೋದು ಅಲ್ಪ ಕಲ್ಪುನ ದಲಿತ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿವೆರ್. ಪೊಂಜೊವು ಸಮಾಜ ಪರಿವರ್ತನೆಗ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುನಯಿತ ವಿಷಯೊಡು ಅರ್ನ ವಿಚಾರ ಪನ್ಪೆರ್. ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಗು, ಕುಡ್ಲದ ಜನ ನಿಧಿ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನಿಧಿ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಯಾವಂದ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗು ನಮ ಮನಸ್ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಅರ್ನ ಭೇಟಿದ ಸಮಯೊಡು ಗಾಂಧಿ ಒರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತ್ತ್ ಶಕ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕುಡ್ಲಡ್‌ದ್ ಮೂಲ್ಕಿ, ಉದ್ಯಾವರ, ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡೊಗು ಪೋಪೆರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಿನ ಕಣ್ಣ್

ಪೂನಾ ಒಪ್ಪಂದ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪಂಡಿನ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಲು ಉಲತ್ತ ಉಲಯೇ ಆರೆನ ಮನಸ್‌ನ್ ಕಿನ್ಕೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯರೆಗ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪ್ರವೇಶ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಆಚರಣೆನ್ ವಿರೋಧಿಸವುನ ಮಸೂದೆ ಕನಯರೆ ರಂಗ ಅಯ್ಯರ್ ಮೆರೆಡ ಪಂಡಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಉಲಾಯಿ ಮನಸ್‌ಡಿತ್ತಿ ಅಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಯೋಚನೆದ ಪರಿಣಾಮಂದೇ ಪನೋಲಿ. ಆರ್ ಪೋಯಿನ ಮಾತ ಜಾಗೊಡುಲಾ ಸವರ್ಣೀಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ದಲಿತೆರೆ ನಡುಟಿತ್ತಿ ಲಡಾಯಿ, ಗಲಾಟೆ, ವೈರತ್ವೊನು ಉಂತಾವುನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಆರ್ ಮಿತ್ತ ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲೆನ ಪಗೆಕ್ಕ್ ತಿಕ್‌ದ್ ಬೂರುವೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆ ಎದ್‌ರ್ ತರೆ ದೆರ್ಪರೆ ಪೋಡಿಯೊಂದಿತ್ತಿನ, ಎಂಕ್ಲು ಪೋಪಿ ಸಾದಿಡ್ ನಡಪರೆ ಪೋಡ್ಯುನ ಜನೊನು ನಮ ಸಮ ಸಮವಾದ್ ತೂದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ಪಿನಿ ಪಂಡ ದಾದ? ಈ ಗಾಂಧಿಡ್‌ದಾವರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಳಾವೊಂದು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿದ ಜನೊಕುಲ್ಡ ಬುಳೆವೊಂದು ಪೋಂಡು. ಅಂಚ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲೆಗ್, ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಒಟ್ಟುಗಾಂಡಲಾ ಬದುಕೊಲಿ, ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರೆನ್ ಸಮ ಸಮ ಗೆತೊಂದು ಒಟ್ಟುಗು ಬದುಕುನು ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿದಾತ್ ದಲಿತೆರೆ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹ ಆಪುಂಡು. ಈ ದುಡ್ಡುನು ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ರಡ್ಡ್ ನಿಯಮ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ದಲಿತೆರೆ ಎಡ್ಡೆಗಾದ್ ಮಾತ್ರ ಆ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಿ ಆವೊಡು. ರಡ್ಡ್ ಒಂಜೆ ಕೋಡಿಡ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆಯಿನ ದುಡ್ಡುದ 80% ಆ ಊರುದ ಸುತ್ತಮುತ್ತನೇ

ಖರ್ಚ್ ಆವೊಡು. ಇಡೀ ನಿಧಿಕ್ಕ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಮಾತ ವಿವರೊಲೆನ್‌ಲಾ 'ಹರಿಜನ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ತೆರ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತಮಿಳ್‌ನಾಡ್‌ದ ತಿರುನಲ್ವೇಲಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಬಿಹಾರೊಡು ಭೂಕಂಪ ಆಯಿನ ಸುದ್ದಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹರಿಜನ ನಿಧಿತ ಒಟ್ಟುಗು ಬಿಹಾರ ಭೂಕಂಪ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಕ್‌ಲಾ ದುಡ್ಡು ಒಟ್ಟುಗು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಿಹಾರೊಗು ಪೋದು ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿತ ಕಾಸ್‌ಡ್ ತೊಂದರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ದಲಿತೋದ್ಧಾರ ಪ್ರವಾಸ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆದ ಮಿತ್ತ್ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಯೋಚನೆಗ್ ಬದಲ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಲೆನ ವಿರೋಧಲಾ ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು ಪೋಂಡು. ಮಸ್ತ್ ಕಡೆಟ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅನುಯಾಯಿಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ಹರಿಜನ ಪ್ರವಾಸ ಬೊಕ್ಕ ಆನಿದ ವಾತಾವರಣೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಅಂತೂ ಇತ್ತಿಜಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಲು ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಗಲಾಟೆ ಲಕ್ಕಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಮಲ್ಪರೆ, ಕೆರಿಯರೆಲಾ ತೂಯೆರ್. ಸ್ವಾಮಿ ಲಾಲಾನಾಥ್ ಪನ್ಪಿನ ಧರ್ಮಗುರು ಒರಿ ಆಯನ ಪಟ್ಲಾಂದೊಟ್ಟುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಪೊಗ್ಗುದು ನಾನಾ ನಮೂನಿದ ಕುಚೇಷ್ಟೆ ಮಲ್ತೆ. ಕಾಶಿಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಟೊಕ್ಕ್ ಸೂ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪುರಿ ಪನ್ಪಿ ಒರಿಸ್ಸಾದ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳೊಟ್ಟು ಅರೆಗ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪಿ ಜನ ಜೀವ ದೆಪ್ಪುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೆದರಿಕೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬಿಹಾರ, ಕರಾಚಿಡ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರಾಣೊಗು ಸಂಚಿಕಾರ ಕೊನಪಿನ ವಿಷಯ ನಡತ್ಂಡ್. ಪೂನಾಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಇತ್ತಿನ ಕಾರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಾಂಬ್‌ಲಾ ಪಾಡಿಯೆರ್.

ಅಸಹಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಉಂತಾಯರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇಂಚಿನ ಹೋರಾಟುಡ್‌ದ್ ಕೆಲವು ರೀತಿದ ಸಮಸ್ಯೆಲಾ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ ಯಾನೇ ಕಾರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒತೊನಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಲು ಬೇತೆ ಉದ್ಯೋಗ ಬೊಕ್ಕ ಬದುಕುನ ತಾದಿ ತೋಲೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಇಂಚಿನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬತ್ತಿನವು ಕೆಲವೆರೆಗ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. 1. ಮಸ್ತ್ ಜನ ಲೀಡರ್‌ನಕ್‌ಲೆಗ್ ಅಧಿಕಾರದ ಭಾಗ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಲಾ ಬುಳೆವೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. 2. ರಡ್ಡನೆದಾದ್, ನನ ದುಂಬುಗು ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ನಮಕ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರ್ಪಿನ ರೀತಿಡ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್‌ಲೆಗ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರ್ನಗ ಅಲ್ಪ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ದಿಂಜ ಜನ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ

ಶಾಸನ ಸಭೆತ್ತ ಅಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಯಿನ ನಮ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಇರಾದೆಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದು ಒರೊಡ್‌ದ್ ಒರಾನೆ ಮಲ್ತಿ ತೀರ್ಮಾನಲಾ ಅತ್ತ್ ಯೆರವಾಡ ಜೈಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಸರದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 3. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ತ್ ನಿಷೇಧ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ನಿಷೇಧ ಪಿರ ದೆಪ್ಪಂದೆ ವೋಟುಡು ಉಂತುಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ವೋಟುಡು ಉಂತಂದೆ, ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ಪೋಪಿಲೆಕ್ಕ ಇತಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಅಸಹಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಪಿರ ದೆಪ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪಂದೆ ಬೇತೆ ಉಪಾಯನೇ ಇತಿಜಿ. ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕು ಇಂಚಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತೆರಿಯಂದೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಪಾತೆರೊಂದುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 1934ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 3ನೇ ತಾರೀಕ್‌ದ ಮುಟ್ಟ ವಾ ರಾಜಕಾರಣೊಡುಲಾ ಪಾಲ್ ಪಡೆವುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಆರೇ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ತಡೆ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಆ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಆರ್ ಕಾಪೊಡೇ ಆಂಡ್.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ನಿವೃತಿಯಾಯಿನ ಗಾಂಧಿ

ಕರಾಚಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನೊಡು (26–31, ಮಾರ್ಚ್1931) ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸಮಾಜವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವಿಚಾರೊಲು ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬರ್ರೆ ಕಾರಣ ಆಯಿನ ಆಚಾರ್ಯ ನರೇಂದ್ರದೇವ, ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದ, ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ, ಮೀನೂ ಮಸಾನಿ, ಅಚ್ಯುತ ಪಟವರ್ಧನ್, ಆಶೋಕ್ ಮೆಹ್ತಾ, ಎನ್.ಜಿ. ಗೋರೆ, ಯೂಸುಫ್ ಮೆಹ್ರೋಲಿ ಇಂಚಿನ ಮಾತ ಯುವಕೆರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ಎಡಪಂಥೀಯ ಚಿಂತನೆದ ಒಂಜಿ (ವೇದಿಕೆ) ಉಪ ಪಕ್ಷ ಸಂಘಟನೆ ಕಟ್ಟುನ ಯೋಚನೆಡಿತ್ತೆರ್. ಇಡೀ ದೇಶೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ, ಬೊಕ್ಕ ಈ ಜವನೆರೆ ಪಿರಿಯೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರ ಅಕ್ಲು ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆನೆ ತಾದಿ ನಡಪೆರೆ ಆವೊಂದಿತ್ತಿಜಿ. "ನಿಕ್ಲ್ ಸಮಾಜವಾದಿಲಾದ್ ಬದಲಾಯಿನಕ್ಲು ಆಂಡ ಯಾನ್ ಪುಟ್ಟುನಗನೇ ಸಮಾಜವಾದಿಂದ್" ಮೊಕ್ಲೊನೊಟ್ಟುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಡಾದಾವರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಭವಿಷ್ಯದ ನಾಯಕೆರಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ ನಡಪಾವಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊನು

ತೆರಿಪಾವೆರ್. ಜನೊಕುಲೆ ನಡುಟಿತ್ತಿದ್ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆದ ಬೊಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿದ ಉದ್ಧಾರೊಗು ಬೋಡಾಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಕುಲೆನ್ ಜಿ.ಸಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪೆರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಮಲ್ಪುನ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಭಾರತ ಸರಕಾರ–ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಸುರುತ ಮುಟ್ಟು

ರಡ್ಡನೇ ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ದ ಪರಿಣಾಮ ಆದ್ 1935ನೇ ಇಸವಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಕಾಯಿದೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಆಪುಂಡು. ನೆತ್ತ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್‌ಲೆಡ್ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ, ಅಧಿಕಾರ ಕಡಿಮೆಯಾದ್ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಹೆಚ್ಚ ಅವಕಾಶ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಪಂಡ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರೊಲೆಡ್ ಸದಸ್ಯೆರೆ ಸಂಖ್ಯೆದ ಮಿತ್ತ್ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಇಲಾಖೆಲೆಡ್ ಅಧಿಕಾರ ನಡಪಾವುನ ಕೆಲವು ಅವಕಾಶ ಭಾರತೀಯೆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ಕಾಯಿದೆ ಬತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಮೂಜಿ ನಮೂನಿದ ಗುಂಪು ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 1. ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಗೆತೊಂದು ಆಡಳಿತ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಗುಂಪು. 2. ಕಾಯಿದೆನ್ ಸಾರಾ ಸಗಟ್ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಯುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಗೆರೆನ ಗುಂಪು. 3. ವೋಟುಗು ಉಂತುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ತೋಜಾವೊಡು ಆಂಡ ಸರಕಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಕುಡೊಂಜಿ ಗುಂಪು. ಈ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ ಪಿರ ದೆಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗ್ ನನ ದುಂಬು ಶಾಸನ ಸಭೆಕ್ ಪೋದು, ತಿಕ್ಕಿನ ಅಧಿಕಾರ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಅನುಕೂಲ ಆಪಿನಂಚ ಆಡಳಿತ ನಡಪುಡೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನ ಗೆತೊನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆಗ್ ಪಂಡ್ ಕಡುಪುಡುವೆರ್. ಬೊಡೆದಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯೊಡು ನೆಹರೂ ಯುರೋಪುಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಬಿಲೆಕೊರ್ದು ಆವುಂದು ಪಂಡೆರ್.

ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಸುಮಾರ್ ವಿಷಯೊಡು ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲ್ ಮೆರೆನ ನಡುಟು ಇತ್ತಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇದೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ದುಂಬು ಕೊನೊಯೆರ್. ನೆಹರೂ ವೋಟುಡ್ ನಮ ಪಕ್ಷದ

ಜನೊಕುಲೆನ್ ಗೆಂದಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಂಡ ನನೊಂಜಿ ವರ್ಷ ಎನನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದ್ ಮುಂದುವರಿಸವೊಡುಂದು ನೆಹರೂ ಪನ್ನಗ, ಪಟೇಲೆರ್ ಅವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊನ್‌ಲಾ ಕುಲ್ಲದ್ ಪಾತೆರ್‌ದ್, ಪಟೇಲೆರೆಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗ್ ಹಟ ಪತ್ತೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಒಪ್ಪಾವ್‌ದ್ ನೆಹರೂನು ಕುಡೊಂಜಿ ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಯುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್.

1937 ಜನವರಿಗ್ ವೋಟು ನಡಪುನ ದಿನ ನಿಗಂಟಾಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾದ್ ನೆಹರೂ ಭರ್ಜರಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲೆರ್ ಬೋಡಾಪಿನ ದುಡ್ಡು ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತೆರ್. ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷೊಗು ಭರ್ಜರಿ ಜಯ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಬೆಂದೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ವಕಾಲತ್ ಮಲ್ಪರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್ ಪೋದಿತ್ತಿ ಜಿನ್ನಾ ಮೆರೆನ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಪಿರ ಲೆತೊಂದು ಬತ್‌ದ್ ಲೀಗ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರ ಮಲ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ಗ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯನೇ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಅಕ್ಲೆನ ಮೆಂಬರ್‌ನಕ್ಲೆ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದೊಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರ್‌ದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪುಗ ಪಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆರೆನ್ ದೂರನೇ ದೀಯೆರ್. ಜಿನ್ನಾಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಕೋಪೊಗು ಉಂದುಲಾ ಕಾರಣ ಆಂಡ್. ಅಂಚಿಡ್‌ದ್ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ, ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್., ಇಂಚಿಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಟೀಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಂಡ್. ಪೊಸತ್ತಾದ್ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯಿನ ಸರ್ಕಾರೊಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರುದು ತಿಕ್ಕಿನ ಅವಕಾಶೊನು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪರೆ, ಪರಿಹಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಎಂಚ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಪಂಡೆರ್.

ತಾನ್ ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಪೋವಂದಿನ ತೂದು ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನ ಮೆರೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಕೋಪ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದುಲೆನ ಪಾರ್ಟಿ, ಅವೆಡ್‌ದಾತ್ರ ಮುಸ್ಲಿಂರೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಏಪಲಾ ರಗಳೆ ದೆತ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಆರೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಶಾಂತ ಮಲ್ಪರೆ ತೂಯೆರ್, ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ಲೆತ್ತೆರ್, ಆಂಡ ಜಿನ್ನೆ ಉಂದೆಕ್ ವೊಯಿಕ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕಂದೆ ತಪ್ಪಾಯೆರ್. ಬೇತೆನೆ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ದೇಶ ಪಾಲಾವರೆ ಎಂಚಿನ ಮೂರಾ ಬೋಡಾ ಅವೆನ್ ಬಾರಿ ಸ್ಪೀಡ್‌ಡೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು. ನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಜಿನ್ನಾ ಮೆರೆನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕೈಪೆ ದೆಪ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಆದ್ ಗಾಂಧಿ ಆರೆನ್ 1938ನೇ ಇಸವಿದ ಎಪ್ರಿಲ್ 28ಕ್ಕ್ ತೂದ್ ಪಾತೆರಕತೆ ಮುಂದುವರಿಸಯೆರ್.

ಆ ಸರ್ತಿದ ಪಾತೆರಕತೆ ಮುಗಿಯುನ ಪೊರ್ತುಗ್ ಈ ನರಮಾನಿಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ದಾಲಾ ಪ್ರೇಜನ ಆಪುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಸರಿ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು.

ದೇಶೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕನಪಿನ ವಿಷಯೊಡು ಲೋಕೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು, ಬೋಡಾಪಿನ ತಯಾರಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಆಂಡ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ನಡಪುವುನ ಪೊದೆ ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್. ರಾಜ, ಮಹಾರಾಜೆರೆ ಸಂಸ್ಥಾನೊಲೆನ್ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಒಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ನಡಪೊಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಮಾತಾ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಗಾಂಧಿ ಮಸ್ತ್ ಪುಣೆಯೆರ್. ಹರಿಪುರ ಅಧಿವೇಶನೊಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದ್ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಮೇರ್ ನನೊಂಜಿ ವರ್ಷೊಗುಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾವರೆ ಹಠ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಜವನೆರೆಗ್ ಆರ್ ಬೋಡುಂದು, ಆಂಡ ಹಿರಿಯೆರೆಗ್ ಅವು ಮನಸಿತಿಜ್ಜಿ. ಅವತ್ತಂದೇ ಸುಭಾಷೆರೆಗ್ ಜರ್ಮನಿದೊಟ್ಟುಗು ಸಂಪರ್ಕ ಇತ್ತಿನ ವಿಷಯ, ಅಹಿಂಸೆದ ಮಿತ್ತ್ ಆತೊಂಜಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಸಂಗತಿಲೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ, ಆರೇ ಕುಡಲಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಯೆರ್‌ಡ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಮಕ್ ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪಿ ವಿಷಯ ನನಾತ್ ಕಗ್ಗಂಟ್ ಆವು ಪನ್ಪಿ ಅಂಜಿಕೆಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಡಾ. ಪಟ್ಟಾಭಿ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಮೆರೆಗ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯೆರ್ ಸೋತುದು, ಸುಭಾಷೆರ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ದುಂಬುದ ಒಂಜಿ ಸಭೆಟ್ ಜಿ.ಬಿ. ಪಂತ್ ಮೇರ್ ಮಂಡಿಸಯಿನ ನಿರ್ಣಯೊಡ್‌ದಾವರೆ, ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಗ್ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲೆರ್‌ಲಾ ಸುಭಾಷೆರೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತಿತ್ತೆರ್.

ರಡ್ಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ

ಬ್ರಿಟನ್ ಜರ್ಮನಿದ ಮಿತ್ತ್ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ನಮಲಾ ಈ ಯುದ್ಧದ ಭಾಗ ಆದ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಬುಡಿಯ. ಎನ್ನ ನೈತಿಕವಾಯಿನ ಬೆಂಬಲ ಬ್ರಿಟನ್‌ಗ್ ಉಂಡುಂದು ಪಂಡಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಪ್ಪಿಯರೆ ರೆಡಿ ಇತ್ತ್‌ಜಿ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಯುದ್ಧ ಮಲ್ಪುನ ಬ್ರಿಟನ್ ಭಾರತ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ವಿಷಯೊಡು ದಾದ ಪನ್ಪುಂಡು? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವಾದ ರಡ್ಡೆನ್‌ಲಾ ಒಪ್ಪುಜಿ. ಯುದ್ಧದ ವಿಷಯೊಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ್.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ಸಂಸ್ಥಾನೊಲೆನ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನ ಮಾತಾ ಪಕ್ಷೊಲು ಲಡಾಯಿಗ್ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಪಿನ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

ಲಡಾಯಿದ ಸಮಯೊಡು ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರೊಲೆನ ಮಿತ್ತ್, ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಂಕುಶ ಪಾಡ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೇತೃತ್ವದ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರಕಾರೊಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊರಿಯ. ನೆಟ್ಟ್ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಆಯಿನ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿ ಜನೊಕುಲೆಗ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ ಬುಡುದು ಒರಿನ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷೊಲು ಸೇರ್‌ದ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲೆಡ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಸ್ತಾಪೊಲುಲಾ ಕೇನ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ದಿನೊಡ್‌ದ್ ದಿನ ದೂರಾವೊಂದು ಪೋಪಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ ಆಜಾದ್ ಮೇರೆನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸಲಹೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸಾಧಾರಣ ಅವ್ವೆ ಪೊರ್ತುಗ್ ನಡತಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ದ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಬಂಗಾಳದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಫಜುಲು ಹಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸದ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಇತ್ತಿನ ದೇಶದ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಡಾಯಿಡ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲ್ ದರ್ಪುನ ಆಲೋಚನೆದ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್‌ದೇ ಬುಡುಪೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ವಾ ಸಹಾಯಲಾ ಆಪುಜಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಿಂದುಲೆನ ಪಕ್ಷ. ಹಿಂದುಲು ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರ್ ಒಟ್ಟುಗುಪ್ಪರೆ ಆವಂದ್‌ಂದೇ ಅರ್ಥ ಬರ್ಪಿ ಪಾತೆರ ಗಟ್ಟಿಡೇ ಕೇನಿಯರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಉಂದೆನ್ ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಹಯಾತ್‌ಖಾನ್, ಗಡಿನಾಡ್‌ದ ಗಾಂಧಿಂದೇ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಖಾನ್ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫರ್ ಖಾನ್ ಕಡಕ್ ಆದೇ ವಿರೋಧ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಸಂಘದ ಸಹಸಂಘಚಾಲಕೆರಾದಿತ್ತಿನ ಎಂ. ಎಸ್. ಗೋಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಮೇರ್, "ನಮ ಬೊಕ್ಕ ನಮನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆದ ಸ್ವರೂಪ" ಪನ್ಪಿನ ಆರೆನ ಬೂಕುಡು, ನೆಡ್‌ದ್ ದುಂಬೇ ಸಾರ್ವಕರ್ ಹಿಂದುಲು ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರ್ ಬೇತೆ, ಬೇತೆ. ಹಿಂದುಲು ಮುಲ್ತಕುಲು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಪಿದಾಯಿದಕುಲು, ಪನ್ಪಿನ ಸಂಗತಿನ್ ನನಾತ್ ಬುಲೆಪಾದಿತ್ತೆರ್. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ ಸಿಂಧ್, ವಾಯುವ್ಯ ಗಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಗಾಳಲೆಡ್ ಗಾಂಧಿ ವಿರೋಧಿ ಧೋರಣೆ ಇತ್ತಿ ಸರ್ಕಾರೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆಂಡ್. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ನೇತೃತ್ವದ ಸರ್ಕಾರೊಡು ಒರಿ ಮಂತ್ರಿಲಾ ಆಯೆರ್. ಇಂಚಿನ ಪೂರಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ತೂದು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡ ದಾಲಾ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತಿಜೆರ್ ಆರ್ 700 ವರ್ಷ

ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಆಳ್ವಿಕೆಡ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಒಂಜಾದೇ ಇತ್ತ ಆಂಡ ಇನಿ ರಡ್ಡಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಹಠೊಕ್ಕು ಬೂರುದ, "ಎನನ್ ತುಂಡು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇಶ ತುಂಡು ಮಲ್ಪಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್"

ಗಾಂಧಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬುಡುಂಡಲಾ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬುಡಿಯರೆ ಕೇನುಜಿ. 1940ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈಡ್ ಡೆಲ್ಲಿಡ್ ಸೇರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ, ಓಟುಡ್ ಗೆಂದ್ ದ್ ಬರ್ಪಿನ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿನಕುಲುಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಸರಕಾರ ಒತ್ತೊನುಂಡ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇತ್ತೆ ನಡತ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಯುದ್ಧೊಡ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಣಯ ಗೆತೊನುವೆರ್. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೆ ನಿಕ್ಲೆಡ ಮಾತ್ರ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ವಾ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿ ಇಜ್ಜಿ, ನಿಕ್ಲೆನಂಚಿನ ನನಾತ್ ಪಕ್ಷೊಲು ಮೂಲು ಉಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಿರ್ಣಯೊನು ಕ್ಯಾರೇ ಮಲ್ಪುಜಿ. "ನನ ದಾದಾ ಮಲ್ಪುನಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನಗ, ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲೆ ಹಿತ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಮುಖ್ಯನೇ. ಉಂದು ರಡ್ಡಯಿನಲಾ ಮನಸ್‌ಡ್ ದೀದ್ ಸರಕಾರೊಗ್ ಕಿರಿಕಿರಿಲಾ ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಆಂಡ ನಮೊಕ್ಕು ಅಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಸಮಾಧಾನಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾವೊಡು, ಇಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಮಾರ್ಗ ನಾಡುವೆರ್ ಗಾಂಧಿ. ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅಸಹಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸುರು ಮಲ್ಪುಗ ಪಂಡೆರ್. ಇಂಚಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಬೇತೆ ಪಕ್ಷೊಲು ದುರುಪಯೋಗ ಮಲ್ಪಂದಿಲೆಕ್ಕ, ವಾ ರೀತಿದ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಬಾರಿ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಒರಿ ಒರಿಯೇ ಮಲ್ಪುನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಲೆತ್ತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ. ವಿನೋಭಾ ಬಾವೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 17ಕ್ಕ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್, ಅಯಿತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ನೆಹರೂ ಉಂದೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನೆಯೆರ್. ರಡ್ಡ್, ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳಾನಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾತಾ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲುಲಾ ಬಂಧನ ಆಯೆರ್. ಜೈಲುಲು ಪೂರಾ ದಿಂಜಿದ್ ಪೋಂಡು. ಈ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪೊರ್ತುಡು ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಅಹಿಂಸೆ, ಚರಕೊಡ್‌ದ್ ನೂಲು ದೆಪ್ಪುನ, ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೌಹಾರ್ದ ಬೊಕ್ಕ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಗ್ ವಿರೋಧ ಈ ನಾಲ್ ವಷಯದ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ ಒತ್ತು ಕೊರುದು ಸುಧಾರಣೆದ ಸಂದೇಶ ರವಾನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ರೀತಿದ ಆಂದೋಲನ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಜನವರಿಡ್ ಇಲ್ಲದುಲಾಯಿ ಬಂಧನೊಡಿತ್ತಿನ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಪಾರುವೆರ್. ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟೆರ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಗ್ ವಿರೋಧವಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆ ನಡುಟು ವೈಮನಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾವೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ಆರೆನ ಪರಿಚಯದಕ್ಲು, ದೋಸ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ದ್ವೇಷ,

ಪಗೆತ ಕಾರಣ ವಾ ಅನಾಹುತಲಾ ನಡೆಪಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಜನ ಐಕ್ ಬೆಂಬಲಲಾ ಕೋರಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರೊಗು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಪುನು ಬೊಡ್ಚಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಎಂಕ್ಲೆ ದೇಶ ಬುಡುದು ನಡಪಿ

1941ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 7ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಅಮೇರಿಕದ ಪರ್ಲ್ ಹಾರ್ಬರ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಬಾಂಬು ಪಾಡಿನ ಕುಡ್ಲೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಸೀದಾ ಯುದ್ಧದ ಕಲಕ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಿನೊಡ್‌ದ್ ದಿನ ಕೆಟ್ಟೊಂದೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಬಾರ್ಡೋಲಿಡ್ ಸೇರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊನು ಉಂತಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಯುದ್ಧೊಡು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೋರಿಯರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಯುದ್ಧೊಡು ಜರ್ಮನಿದ ಒಟ್ಟುಗಿತ್ತಿನ ಜಪಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ಹಿಂಸೆ ದಾಲ ಕಡಿಮೆದ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ನಮ ನೆನಪು ದೀವೋಡು. ಉಂದೇ ಕಾರಣೊಡ್‌ದಾವರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಜಪಾನ್‌ದ ಮಿಲಿಟ್ರಿಗ್ ಒವ್ವೆ ನಮೂನೆಡ್‌ಲಾ ಸಾಯ ಮಲ್ಪುನ ಸರಿಯತ್ತ್‌ಂದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ್.

ಭಾರತೊಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ದ ಬೆಂಬಲ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷದ ಬೊಕ್ಕ ಜಾರ್ಜ್ ಆರ್ವೆಲ್‌ರೆನಂಚಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಜನೊಕುಲೆ ಸಹಕಾರೊಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಪರಿಹಾರ ನಾಡ್‌ಪತ್ತೆರೆ ಸ್ಟಾಫರ್ಡ್ ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ಮೇರೆ ಯಜಮಾನಿಕೆಡ್ ಒಂಜಿ ನಿಯೋಗೊನು ಕಡಪುಡಿಯರೆ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೂಜಿ ಸಂಗತಿನ್ ದೀವೊಂದು ನಿಯೋಗ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

1. ಭಾರತೊಗು ಕೂಡ್ಲೆ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಆಶ್ರಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊರ್ಪುನು.

2. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿಯುನ ಮುಟ್ಟ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಾರ್ಟಿದ ನಾಯಕೆರೆನ್ ಸೇರಾದ್ ಒಂಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಕ್ರಮ ಗೆತೊನುನು.

3. ಭಾರತ, ಬ್ರಿಟನ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿತ ದೋಸ್ತಿಲಾದುಪ್ಪುನ ದೇಶದಕಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ದೇಶ ರಕ್ಷಣೆದ ಒಪ್ಪಂದೊಗು ಒಪ್ಪುನು.

ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ಸಂಗತಿಲು ಮೇಲ್ ಮೇಲ್ ತೂನಗ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ತೋಜೊಂಡ್‌ಲಾ ಅಯ್ತ ಪಿರವಿತ್ತಿನ ಗೊಬ್ಬು ಬೇತೆನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ರಾಜ ಸಂಸ್ಥಾನೊಲುಲಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆವರೆ ಅವಕಾಶ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಅಯ್ತ

ಮಿತ್ತ್ ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅಧಿಕಾರ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಉಂದು ಕೊರಿಲೆಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರಾಡ್‌ದ್ ಬಲ್ಲು ಪಾಡ್‌ದ್ ನಲಿಪಾವುನಲೆಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ಮಿ ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ಈರ್ ಬತ್ತಿಲೆಕನೇ ಪಿರಪೋಪಿನ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಖಡಕ್ ಆದೇ ಪಂಡೆರ್. ತನ್‌ಕ್ ಬೋಡಾಪಿನ ವಾ ಸಂಗತಿಲಾ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಮೇರ್‌ಲಾ ನೆತ್ತ ವಿಷಯೊಡು ಉಮೇದ್ ತೋಜಾವಂದಿನೆಡ್ಡಾವರೆ ಕ್ರಿಪ್ಸ್ ಬತ್ತಿಲೆಕನೇ ಪಿರ ಪೋಯೆರ್.

ಲಡಾಯಿ ಜೋರಾವೊಂದೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಸಿಂಗಾಪುರ ಜಪಾನಿಯೆರೆ ಕೈಕ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಮಾಗಾದ್, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾಗೊದ ಮೂಲಕ ಉಲಾಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸೆರೆನ ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಫೌಜ್ ಲಾ ಇತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ನಮ್ಮ ಜನೊಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್ ಫೌಜ್, ಬೊಕ್ಕ ಜಪಾನಿಯೆರೆನ ಸಹಕಾರೊಡು ನಮ್ಮ ದೇಶಲಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಭಾವನೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನೊಕುಲೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಜಪಾನಿಯೆರ್, ಜರ್ಮನಿ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಅನಾಹುತ ಮಲ್ಪೆರೆ ಮಾತ ಸಾಧ್ಯತೆಲಾ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ನಮ ಬಾಣಲೆಡ್‌ದ್ ತೂಕು ಬೂರಿಲೆಕ ಆವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಪುಟ್ಟಾವೆರ್. ಯುದ್ಧೊಡು ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತಿ ಮಿತ್ರ ಪಕ್ಷೊಲೆಗ್ ಸೋಲಾಪಿನ ಲಕ್ಷಣ ತೋಜಿನಗ ಜನೊಕುಲು ಖುಷಿ ಪಡೆಯೆರ್ ಆಂಡ ಉಂದು ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿನ ಬರೀ ಜೋಕುಲಾಟಿಕೆಂದೇ ಗಾಂಧಿ ತೆರಿಯೆರ್. ನಿಜಾವಾದ್‌ಲಾ ಆರೆಗ್ ಉಲತ್ತೊಲಯಿ ಪೋಡಿಗೆ ಆವರೆನೆ ಶುರು ಆಂಡ್. ಹಿಟ್ಲರ್ ವಾ ನಮೂನೆದ ಕಟು ಮನಸ್‌ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಲೊಕೊಗೇ ಗೊತ್ತಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಒಂಜಿಕೋಡಿಡ್ ಸತ್ಯ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಲಡಾಯಿಗ್ ಜತ್ತಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ, ಭಾರತೀಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ತಿ ಹಿಂಸೆ ಅನ್ಯಾಯ ಕಡಿಮೆದ ದಾಲಾ ಅತ್ತ್. ಉಂದೆನೇ ಲೊಕೊಗು ಸಾರಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ನಿಕ್ಲ್ ಭಾರತ ಬುಡುದು ಪೋಲೆ. ಎಂಕುಲು ಈ ದೇಶದ ಜನೊಕುಲು ದುಂಬುಗು ಎಂಚಾಂಡಲ ಎಂಕ್ಲೆ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುವ ನಿಕುಲು ಗಂಟ್ ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟ್‌ಲೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ನೆನೆಪುದೀಲೆ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಪೋವಡ್ ಪಂಡ ಜಪಾನ್‌ದಕ್ಲ್ ಬರಡ್‌ಂದ್ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಗತ್ಯ ಬೂರುಂಡ ನನೊಂಜಿ ಅಸಹಕಾರ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಲ್ಪೆರೆಲಾ ರೆಡಿಯಾದುಪ್ಪುಗ ಪನ್ಪಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗು ಪಟೇಲ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಒಪ್ಪಿಯೆರ್. ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ

ಅಬುಲ್ ಕಲಂ ಆಜಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಗು ಆಪುಜಿ ಪನ್ಪೆರ್. ರಾಮ್ ಮನೋಹರ್ ಲೋಹಿಯಾ ಮೇರ್‌ಲಾ "ಟೊಜೊ – ಚರ್ಚಿಲ್ – ಹಿಟ್ಲರ್ ಮೂಜಿ ಜನಲಾ ಬಜೀ ಕಟುಕನಕುಲು ಮೊಕುಲೆಡ್ ಯೇರ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ಪೋಂಡಲಾ ನಮ ಕನಕಟ್ಟುನಂಚಿನ ದೇಶ ಕಟ್ಟೆರೆ ಖಂಡಿತಾ ಸಾದ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ದೇಶ ಇದ ಮುಟ್ಟ ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿ ರಡ್ಡ್ ಜನತ ಪಾತೆರ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒರಿಯನ ಪಾತೆರದ ಮಿತ್ತ್ ನಡಪೊಡುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧೀಯೆರ್ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾರೆನ್, ಅಂಬೇಡ್ಕರೆನ್ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ಗೆತೊಂದು ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಒತ್ತಾಯ ಕನತ್‌ದ್ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕುರೆಗಾತ್ರ ಮಸ್ತ್ ಪುಣೆಯೆರ್. ಆಂಡ ಅಕಲೆನ ಮನಸ್‌ನ್ ಗೆಂದೆರೆ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದೆ ಪೋಪುಂಡು. ಆ ಮೈಟ್ ಸಾವರ್ಕರ್ ಗೋಳ್ವಾಲ್ಕರ್, ಮೂಂಜೆರಂಚಿನ ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಭಾ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ 'ಭಾರತ ಬುಡ್ದು ಪಿದಾಡಿ' ಪನ್ಪಿ ಲೆಪ್ಪುಗು ಕೆಬಿ ಕೊರ್ರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಒರಿನಕ್ಲೆಗ್ ಪಂಡೆದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆಗ್ ಬೆರಿ ಸಹಾಯ ಆದ್ ಉಂತಿಯೆರ್.

ಆಗಸ್ಟ್ 7, 1942ನೇ ಇಸವಿ ಬೊಂಬಾಯಿಡ್ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟೆಲೆ ಜನ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತ್‌ನಂಚಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾವೇಶೊಡು ಪಾತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್, "ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬ್ರಿಟಿಷೇರೆಡ ಆವಡ್ ಬೊಕ್ಕದಕ್ಲೆಡ ಆವಡ್ ವಾ ಪಗೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲು ಪನ್ಪುನು ಎಂಕ್ಲೆ ದೇಶ, ಎಂಕ್ಲೆ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸೇರಿನವು. ಐತ ಕಷ್ಟಸುಖ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಸೇರಿನವು ಅಂಚಾಯಿನಡದಾತ್ರ ನಿಕ್ಲು ಮುಲ್ತು ಪೋವೊಡು. ವಾ ವಿಷಯೊಲಾ ಸರಿಯಾದ್ ಪನಂದೆ ಅಂಚಿಲತ್ತ್–ಇಂಚಿಲತ್ತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನೇ ಒರಿಯನ ಮಿತ್ತ್ ಒರಿಯನ್ ದೆರ್ತುಕಟ್ಟುನ ನೀತಿ ಸರಿಯತ್ತ್. ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ, ಆರೆಸ್ಸೆಸ್ ಮಾತೆರ್ಲ ನಮ್ಮೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರ್ಲೆ. ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ನಮ ಮಾತ ಸೇರ್‌ದ್ ಕಷ್ಟಸುಖ ಪಟ್ಟೊಂದು ಒಟ್ಟುಗು ಪೊರ್ಲುಡು ಬದ್‌ಕ್‌ಗ" ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ಬಾರಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪಂಡೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಬೆತ ಎದುರ್ ದೀಯಿನ ಏಳ್ ಅಂಶದ ಮಿತ್ತ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕಡೆಕ್ "ಬ್ರಟೀಷೆರೆ ಭಾರತ ಬುಡುದು ನಡಪಿ" ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಣಯೊಗು ಪೂರ್ಣವಾಯಿನ ಬೆಂಬಲ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಸಭೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇಡೀ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಂಧನ ಆಪುಂಡು. ಈ ಸರ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ, ಮೇರ್‌ಲಾ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಪೂನಾದ ಆಗಾ ಖಾನ್ ಅರಮನೆಡ್. ಬೊಕ್ಕ ನೆಹರೂ, ಪಟೇಲ್, ಆಜಾದ್, ಮೊಕುಲೆನ್ ಅಹಮದ್ ನಗರದ ಕೋಟೆಡ್

ಬಂಧನೊಡು ದೀಯೆರ್. ಗಾಂಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನಕುಲೆನ ಬಂಧನದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಚರ್ಚಿಲ್, ಗಾಂಧಿನ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪಾಡಿಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಖುಸಿಟ್ಟ್ ನಲ್ಪುವೆ.

ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಂಧನದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಜನ ಕೋಪೊಡು ತಿಕ್ಕಿ ತಿಕ್ಕಿನಲ್ಪ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ವಿರುದ್ಧ ಗಲಾಟೆ ಲಕ್ಕಯೆರ್. ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸ್, ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್, ತಂತಿಲೆನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್, ಸಂಕೊಲೆನ್ ಪೊಲ್ತುದು ಜನ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ಪೋಯರೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಜೋಕುಲು ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಜನ ಪಾಲ್ ಪಡೆದ್ 'ಪೊರುಂಬಾಟ ಮಲ್ಪಿ ಇಜ್ಜಿಡ ಸೈಲೆ' ಪನ್ಪಿ ರೀತಿಡ್ ಜನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದು ಇಡೀ ದೇಶ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬಂಧನದ ಬೆರಿಕ್ ನಡತಿ ಮಾತಾ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ನವೇ ಪ್ಲಾನ್, ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ನೆತ್ತ ಪುದೆ ತುಂಬೊಡು ಪಂಡಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆರೆನ್ ಆರೋಪಿ ಸ್ಥಾನೊಡು ಉಂತಾವುಂಡು. ಅವ್ವಾತ್ತಾಂದೆ ಕೆಲವು ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪೊನುಲಾ ಅರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಮಸ್ತ್ ಪೇಪರ್‌ದಕುಲುಲಾ ಸತ್ಯೊಗು ದೂರಾಯಿನ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅನಗತ್ಯವಾದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಪುದರ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ತೂಯೆರ್. ಇಂಚಿನ ಆಧಾರ ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಆರೋಪೊನು ನಿರಾಕರಿಸದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 21 ದಿನತ್ತ ಉಪವಾಸ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

ಈ ಸರ್ತಿ ಬಂಧನೊಡುಪ್ಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟೇ ಆಪುಂಡು. ಆರೆನ ಮಾತಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ತೂವೊಂದು ಕೈ ಕಾರೇ ಆದಿತ್ತಿ ಮಹಾದೇವ ದೇಸಾಯಿ ತೀರ್ ಪೋಪೆರ್. ಒಂತೆ ಸಮಯ ಆನಗ ಆರ್ನ ಇಡೀ ಪೊರುಂಬಾಟದ ಪಿರವುದ ಬಲ ಆಯಿತ್ತಿಂಚಿ ಕಸ್ತೂರ್ ಬಾ ಮೇರ್‌ಲಾ ತೀರಿಯೆರ್. ಉಂದು ಸಾಮಾನ್ಯದ ಪೆಟ್ಟತ್ತ್. ಬೊಡೆದಿನ ಮರಣದ ಬೆರಿಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಇಡೀಕ ಹಾಳಾಂಡ್. ಹಾರ್ಟ್ ಫೈಲ್ ಆವರೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು ಒಂಡ್‌ದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರು ಪನ್ನಗ ಸರ್ಕಾರ ಆರೆನ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪೆರೆ ಶುರು – ಒಂಜತ್ತ್ ರಡ್ಡ್

ಜೈಲ್‌ಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಕಡಲ ಬರಿತ ಹವೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾದ್ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯೆರೆ ಇಲ್ಲಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಆ ಸಮಯೊಡು ಸಮಾಜವಾದಿ ನಾಯಕೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬೆಂಬಲ ಕೇನೊಂದು ಬರ್ಪೆರ್. ಸರಕಾರೊಗು ಶರಣಾದ್, ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ಪಿ, "ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲುದು, ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪುನ ಹೋರಾಟೊಗು ಎನ್ನ ಬೆಂಬಲ ಇಜ್ಜಿ" ಇಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ಗಾಂಧಿ.

ಇನಿಯತ್ತ್ ಎಲ್ಲೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬತ್ತ್ ತೀರುಂಡು ಅವು ನಮ್ಮೊಲಯಿದ ಸಮಸ್ಯೆಡ್‌ದಾತ್ರ ದುಂಬು ಪೋಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನವು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಯೋಚನೆ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಮಹಾಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾತೆರಕತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಂಚಾಂಡಲ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಂಜಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡು ಖಾಲಿ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಮಸ್ತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಡು ಹಿಂದೂ–ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯೆರೆ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬೇತೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆರೆ ಹಕ್ಕ್‌ಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್‌ದ್‌ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂಚಿನ ಮಾತಾ ಸಂಗತಿಲು ಉಪ್ಪುನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಲೆಕ್ಕೊಡ್‌ದೆಚ್ಚ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ದಾಯೆ ಮಹತ್ವ ಕೊರ್ಪೆರ್‌ಂದ್ ವಲ್ಲಭ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆವೊಡೇ, ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಜಾಗ ಬೋಡೇ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಠೊಕು ಬೂರಿಯಿನ ಜಿನ್ನಾರೆಡ್‌ದ್ ಪಾತೆರಕತೆಕ್ ದಾಲಾ ಪ್ರೇಜನಾ ಆಯಿಜಿ. ಜಿನ್ನಾಡ ಪಾತೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದಕ್ಲು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಅಡ್ಡ ಪಾಡೆರೆಲಾ ತೂಯೆರ್.

ಲಡಾಯಿಡ್ ಬ್ರಿಟೀಷರೆ ಕೈ ಮಿತ್ತಾವೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ಸೂಚನೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಮುಲ್ಪ ನಮ ದೇಶೊಡು ಬಂದನೊಡಿತ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿದ ಸದಸ್ಯೆರೆನ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೆರ್. ವೈಸ್‌ರಾಯೆರ್ ಭಾರತದ ಉಲಾಯಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಕ್ಷ ಜಾತಿದುಲಾಯಿ ಇತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆದ ಕಲಂಕ್‌ನ್ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರಿಯರೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಿಮ್ಲಾಡ್ ಒಂಜಿ ಸಭೆತ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಈ ಸಭೆಡ್‌ದ್ ದೂರ ಉಂತಿಯೇರ್‌ಡಲಾ ಅವು ಸರಿಯಾದ್ ಆಪಿಲೆಕ ಮಸ್ತ್ ಪುಣೆಯೆರ್. ಆರೆನ ಬದಲ್‌ಗ್ ಅಬುಲ್ ಕಲಾಂ ಆಜಾದ್ ಮೇರೆನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಜಿನ್ನಾ ಮೇರ್ "ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ದೇಶ ಬೋಡುಂದು" ಹಠ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿನೆಡದಾತ್ರ ಸಭೆ ದಾಲಾ ಪ್ರೇಜನದಾಂತೆ

ಪೋಂಡು.

1945ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 6ನೇ ತಾರೀಕ್‌ಗ್ ಜಪಾನ್ ದೇಶದ ಹಿರೋಶಿಮಾ ಬೊಕ್ಕ ನಾಗಸಾಕಿ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೊಲೆಡ್ ಅಮೇರಿಕ ಅಣುಬಾಂಬ್ ಪಾಡ್‌ಂಡ್. ಈ ಬಾಂಬ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್ ನರಮಾನಿ ನಂಬರೆ ಆವಂದಿನಾತ್ ಭೀಕರವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಿನ ವಾ ಅನಾಹುತೊನು ತಡೆತುನುನ ಶಕ್ತಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಜರ್ಮನಿ ಜಪಾನ್ ಅಮೇರಿಕದ ಎದುರು ಮೊರಂಪು ಊರುದ್ ನನ ಯುದ್ಧ ಯಾವುಂದು ಪಂಡ್ದ್ ತರೆತಗ್ಗಾಯೆರ್. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಸೋತಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಮೆರ್ನ 'ಆಜಾದ್ ಎ ಹಿಂದ್' ಮಿಲಿಟ್ರಿಗ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುದು ಸೋಲಾಂಡ್. ಆಗಸ್ಟ್ 18ಗ್ ತೈವಾನ್‌ಡ್‌ದ್ ರಷ್ಯಾಗ್ ಪೋಪಿ ಸಮಯ ಅರ್ನ ವಿಮಾನ ಅಪಘಾತ ಆದ್, ಆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯಿನ ಸುದ್ದಿ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಲಡಾಯಿದ ಬೆರಿಕ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ನಡತಿ ಓಟುಡು ಲೇಬರ್ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಟ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಆಯೆರ್. ಅಯ್ತ ಬೆರಿಕೇ ಭಾರತೊಡು ಮಧ್ಯಂತರ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಗ್ ದಿನ ನಿಗದಿಯಾಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನಿಧಾನೊಗು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರೀತಿದ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆ, ಚರಕಾದ ಉಪಯೋಗದ ಮಿತ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಕ್ ಭೇಟಿ ಕೊರ್ಪಿ ಕೆಲಸೊಡಿತ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಡು ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕಾ ಪಟೇಲ್ ಮಲ್ಲ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸೊಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದೇಶ ನಡಪವುನ ಪುದೆ ನೆಹರೂ ಮೆರ್ನ ಪುಗೆಲ್‌ಗೆ ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಓಟುಡು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಬೆಂಬಲ ಕೊರ್ನಿಡ್‌ದ್ ಆವರೆ ಜಿನ್ನಾ ಮೆರೆನ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕನ ನಿಜ ಆಪಿನ ಲಕ್ಷಣ ತೋಜಿಂಡ್. ಆಂಡ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೆರೆನ ಪಕ್ಷ 151 ಸೀಟ್‌ಡ್ ಖಾಲಿ ರಡ್ಡೆಟ್ ಮಾತ್ರ ಗೆಂದ್‌ಂಡ್.

ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪುನ ಪೊರ್ತು

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಅಧಿಕಾರೊಗ್ ಬತ್ತಿನ ಕ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಟ್ಲಿ ಮೇರೆನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿದ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರತೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ದು ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಎಂಚ ಆವೊಡು, ಏರೆರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಗೆತೊನುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಮೂಜಿ ಜನತ ಆಯೋಗನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜಾದೇ ಉಪ್ಪುನ ಭಾರತ ದೇಶೊಗು ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರಿಯರೆ ಆಯೋಗ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಲ್ತಿನ ಮಾತಾ ಪ್ರಯತ್ನೊಗುಲಾ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಅಡ್ಡಕಾರ್ ಪಾಡಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ, ಅವು ಒವುಲಾ ನಡತ್‌ಜಿ. ಪಾತೆರಕತೆ ದಿನಗಟ್ಲೆ ವಾರಗಟ್ಲೆ ನಡತ್‌ಂಡಲಾ ಒವ್ವೆ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರಿಯರೆ ಆವಂದೆ ಮಾತೆರ್ನ ತಾಳ್ಮೆ ತಪ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಎತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯೋಗ ದಿನ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕನೇ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಬುಡುದು ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲ್‌ರೆಡ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಧಿಕಾರ ಒರ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಯಾವು ಪನ್ಪಿ ಸ್ಥಿತಿಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಲೀಡರ್‌ನಕ್‌ಲ್ ಬತ್ತೆರಾ ಪನ್ಪಿ ಸಂಶಯ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಪುಂಡು.

ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪುನ ವಿಷಯೊನು ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವುಡೊಂದೇ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಆಯೋಗ ಸದ್ಯೊಗ್ ಒಂಜಿ ತತ್ಕಾಲದ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ್ಪುನ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರ್ಪುಂಡು. ಐಟ್ಟ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ಡ್‌ದ್ ಸಮ ಸಮ ಮೆಂಬರ್‌ನಕುಲು ಉಪ್ಪುನಂಚಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆ ಆವೊಡಿತ್ತಿಂಡ್. ಅಂಚಿ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲೊಡು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ಏರ್ಲಾ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಪ್ಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನೆರ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಪಾಡುವೆರ್. ಜಿನ್ನೆರೆನ ಕಂಡೀಷನ್ ಏರ್ಲಾ ಕ್ಯಾರ್ ಮಲ್ತಿಜೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಕಡೆಡ್‌ದ್ ಏರ್ ಉಪ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕೊರಿನ ಸಲಹೆನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆತ್ ಗೆನ್‌ಪಂದೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ನೆಹರೂ, ಪಟೇಲ್, ಪ್ರಸಾದ್, ರಾಜಾಜಿ, ಹರೇಕೃಷ್ಣ, ಮೆಹ್ತಾಬ್ ಬೊಕ್ಕ ಜಗಜೀವನ್‌ರಾಂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ಡ್‌ದ್ ಜಿನ್ನಾ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಪಂಡಿ ನಾಲ್ ಜನ, ಸಿಖ್ಖೆರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ್ ಬಲದೇವ್ ಸಿಂಗ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ್ ಮಥಾಯ್ ಮೊಕುಲು ಇತ್ತಿನ ಸಂಪುಟ ರಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಪುಂಡು.

ಭಾರತ ಬುಡುದು ಪೋಲೆ' ಚಳುವಳಿಡ್‌ದ ಪೊರ್ತುಡು ಆಜಿ ವರ್ಷ

ಮುಟ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗ್ ಆಜಾದೆರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಪೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ್ ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ಪೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಜೆ.ಬಿ. ಕೃಪಲಾನಿಯೆರೆಗ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾವರೆ ಆಸೆ ಇತ್ತ್ಂಡ, ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪಟೇಲೆರ್‌ಲಾ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್. ಪದಿನೈನ್ (15) ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸಮಿತಿಲೆ ಪೈಕಿ ಪದ್ರಾಡ್ (12) ಸಮಿತಿ ಪಟೇಲೆರೆ ಪರವಾದಿತ್ತಂಡ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಪುನಾರ್ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಲಾ ಆಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಚ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಪುನಾಯಗ್ ದೇಶ ವಿದೇಶೊದ ಸರಿಯಾಯಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಲೋಕೊಡು ನಮ ದೇಶ, ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಏಷ್ಯಾಡ್, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗೆತೊಂದು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಎದುರಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪಟೇಲೆರೆಗ್ ಹಿಂದಿ ಪಾತೆರುನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಪರಿಚಯ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಮೈತ್ತ ಪರಿಚಯ ಕಮ್ಮಿತ್ತ್ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಮಾತಾ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡಿನ ಗಾಂಧಿ, ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಸುಧಾರಿತೊಂದು ಪೋವರೆ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಮೇರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ನೆಹರೂ ಮೇರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ, ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿದಿತ್ತಿನವೇ. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಈ ಸೂಚನೆನ್ ಪಟೇಲೆರ್ ಸಮೇತ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿದ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಯೆರ್. ಉಂದು ಪೂರಾ ತೀರ್ಮಾನ ಆದ್ ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಗಾಂಧಿ ಪಿರ ಬರ್ಪಿ ರೈಲ್‌ದ ಪಟ್ಟೆಗ್ ಕಲ್ಲ್ ದೀದ್, ಆರೆನ್ ಕೆರ್ಪುನ ಪ್ರಯತ್ನಲಾ ಆಂಡ್. ನನೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್, ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ್ಪಿಂದ್ ಎನನೇ ಕೇನುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜಿನ್ನಾ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿನ ದಾಲಾ ಆವಂದೆ ನೆಹರೂ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಸರಕಾರ ರಚನೆ ಆಪುನ ಲಕ್ಷಣ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆನಗ ಯಾನ್ ಸರಕಾರೊಗು ಸೇರುಜಿಂದ್ ಜಿನ್ನಾ ಪಿರ ಜಾರಿಯೆರ್. ಆರೆಡ್‌ದಾತ್ರ ತತ್ಕಾಲದ ಸರ್ಕಾರ ಆಪುನ ಕೆಲಸ ಉಂತುದೇ ಪೋಂಡು.

ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಸೂ ದೀಯಿನ ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನ

ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಪಾಲನೆ ಮಲ್ಪಂದಿ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ ಮೆರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆಯರೆ ಒರಿನ ಪೂರ ಸಾದಿ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪೋನಗ, ತೋಜಿನ ಸುಲಭದ ಸಾದಿಯೇ ಧರ್ಮ. ನಮ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ದೇಶ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಉರ್ಬು ಎಬ್ಬಾದ್, ಮಾರ್ಗೊಗು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೊರುಂಬುನವೇ ಅಕೇರಿದ ಸಾದಿ ಪಂಡಿನ ಜಿನ್ನ, 1946ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ 16ಕ್ಕ್ ದೇಶದ ಇಡೀ ಜನೊಕುಲು ಮಾರ್ಗೊಗು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಬಂಗಾಳದ ಕಲ್ಕತ್ತಾಡ್ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ದ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲೆನ ಭಾಷಣ ಕೇನ್ಯ ಜನ ಮಂಡೆ ಕೆಟ್‌ದ್ ಹಿಂದೂಲೆನ ಇಲ್ಲ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಂಚಿಡ್‌ದ್ ಹಿಂದೂಲು ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿನ ಬಿಹಾರಡ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ದಾಳಿ ಆಂಡ್. ವಾರ್ಧಾದ ಸೇವಾ ಗ್ರಾಮೊಡಿತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಹಿಂಸೆದ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮರಕಟ್‌ದೇ ಪೋಯೆರ್. ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ವೇವೆಲ್‌ರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಡ್ ತತ್ಕಾಲದ ಸರ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ (ಸಪ್ಟಂಬರ್ – 2, 1946) ನೆಹರೂ, ಪಟೇಲ್, ರಾಜಾಜಿ, ಪ್ರಸಾದ್, ಶರತ್‌ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್, ಜಗಜೀವನ್ ರಾಂ, ಬೊಕ್ಕ ಅಸಫ್ ಅಲಿ, ಬಲದೇವ ಸಿಂಗ್ ಮೊಕುಲು ಮಂತ್ರಿಲಾದ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಬಂಗಾಳದ ನೌಖಾಲಿ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಮಲ್ಲ ರೀತಿಡ್ ಹಿಂದುಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಹಿಂಸಾಚಾರ ಮಲ್ತಿ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ಗಾಂಧಿ, ಅಡೆಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಬಿಹಾರೊಡುಲಾ ಹಿಂಸಾಚಾರದ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಡೆಗ್ ಬರೊಡುಂದು ಲೆತ್ತೆರ್. ನೌಕಾಲಿಗ್ ಪಿಡಾಡ್‌ದಿತ್ತಿ ಗಾಂಧಿ ಸೀದಾ ಅಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎತ್ತಿಯೆರ್.

ನೌಖಾಲಿಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತ್ ಉಂತುದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗ್ ಪೋದು ಜನೊಕುಲೆ ಕಣ ನೀರ್ ಒರೆಸಿಯೆರ್. ಒರಿಯನ ಮಿತ್ತೊರಿ ಪಗೆ ಕಾದ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನ ಮಸೀದಿಲು ನಾಶ ಆದಿತ್ತಿ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪೋಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಅಕ್ಲೆನ ತಪ್ಪು ಮನವರಿಕೆಯಾದ್ ದುಂಬುದ ಲೆಕನೇ ಪರಸ್ಪರ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಬದ್‌ಕುವಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ನಮ ಶಾಂತಿಡ್ ದಿನ ಕಳೆಪುನ ಮುಟ್ಟ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಕಾಲಿ ಗುಲಾಮಿಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರ. ನಿಕ್ಲೆನ್ ಉಡಲ್‌ದ ಪಗೆತ್ತ ಸೂ ತೆಕ್ಕುನ ಮುಟ್ಟ ಯಾನ್ ಈ ಊರು ಬುಡುದು ಪೋಪುಜಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್

ಪೋಪಿನ ಊರುಲೆಡ್, ಆರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಜನ ಯಾನ್ ದುಂಬು ಯಾನ್ ದುಂಬು ಪನ್ಪಿ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಬೆಂದೆರ್.

ಪೋಯಿನ ಊರುಡು ಪೂರ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಾಪದಕ್ಲೆನ, ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆನ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಂತುದು ಅಲ್ಪನೆ ಒಣಸ್, ತಿನಸ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಏರ್ ಕೋಮು ಗಲಾಟೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇನೆ ತಿಂತೆರಾ ಅಕ್ಲೆಡ ಹೆಚ್ಚ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಅಂಚಿನಕ್ಲೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಜಾತಿ ಬೇಧದಾಂತೆ ಮಾತೆರೆಡಲಾ ಮನಸ್ ಬಿಚ್ಚದ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಪಾತೆರ್ಲೆ, ಅಕುಲು ನಿಕ್ಲೆನ್ ಕಾಪುವೆರ್. ಪ್ರೀತಿದ ಲೆಪ್ಪುಗು ಜಪ್ಪಂದಿ ವಾ ಬಾಕಿಲ್‌ಲಾ ಈ ಲೋಕೊಡು ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಭಾವನೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮನುಗಾಂಧಿ (ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ದತ್ತ್‌ದ ಮಗಲ್) 1947 ಇಸವಿ ಜನವರಿಡ್ ಪಣಿಯಾಲಾ ಪಣ್ಪಿ ಗ್ರಾಮೊಡು ಆರ್ ಸುರುತ ಸರ್ತಿ ಪಂಡಿನ "ರಘಪತಿ ರಾಘವ ರಾಜಾರಾಂ, ಪತಿತ ಪಾವನ ಸೀತಾರಾಂ/ ಈಶ್ವರ ಅಲ್ಲಾ ತೇರೆ ನಾಮ್/ ಸಭ್‌ಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್," ಪನ್ಪಿ ಪದ ಸೇರಿದಿಂಚಿ ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್ ತಟ್ಟಿನ ಸಂಗತಿ ಏಪಗ್‌ಲಾ ಮದಪರೆ ಆವಂದ್. ಸಮಾಜದ ಕ್ರೌರ್ಯೊನು, ಅನ್ಯಾಯೊನು ತನನ್ ತಾನ್ ಪರಿಶುದ್ಧ ಮಲ್ಪುನ ಮೂಲಕ, ಉಂತಾವುನ ಕೆಲಸೊನು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಇದ ಮುಟ್ಟ ಏರ್‌ಲಾ ಏಪಲಾ ಮಲ್ಪಂದಿ ರೀತಿಡ್ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯ.

ಬೇನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಲೆಕ್ಕ ತತ್ತ್‌ಂಡ್

ದೇಶದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುಕೊರ್ಪಿ ಕೆಲಸೊನು ಮಲ್ಪಿಯರೆ ಬೋಡಾದ್ ಲಾರ್ಡ್ ಮೌಂಟ್ ಬ್ಯಾಟನ್‌ರೆನ್ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಆದ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್. ಬಂಗಾಳ, ಸಿಂಧ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನನೊಡು ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಅಧಿಕಾರೊಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ಪಾಕಿಸ್ತಾನೊಗು ಸೇರುನವು ನಿಕ್ಕಿ ಆಂಡ, ಬಂಗಾಳೊಡು ಹಿಂದುಲು ಮಸ್ತ್ ಮಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣೊಡಿತ್ತೆರ್, ಅಂಚೆನೆ ಪಂಜಾಬ್‌ಡ್‌ಲಾ. ಈ ರಡ್ಡ್ ರಾಜ್ಯೊಲೆನ್‌ಲಾ ಭಾಗ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಪಾಲ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆಗ್, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಹಿಂದುಲೆಗ್‌ಂದ್ ಮಲ್ಪುನ ವಿಷಯೊಡು ಚರ್ಚೆ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ವಿಷಯೊನು ಶಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿಯೆರ್, ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕೆಬಿಕ್ ಪಾಡ್ನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 'ವೊಡೆ ಪೋವೊಡು ಪನ್ಪಿನವೆನ್ ಜನೊಕುಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪಡ್, ಯೇರ್ಲಾ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ' ಪಂಡೆರ್. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಸರ್ಕಾರ ಬೇತೆ ಪಕ್ಷದ

ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿನಲ್ಪ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್‌ದ ಅಚಾತುರ್ಯೊಡ್‌ದ್ ಮಸ್ತ್ ಗಲಾಟೆ ಹಿಂಸೆ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಪಂಜಾಬ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಗಾಳೊನು (ವಿಭಜನೆ) ಭಾಗ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ತೀರ್ಮಾನೊದ ವಿಷಯ ತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಲೀಗ್ ತೋಡಿನ ಗುಂಡಿಗ್ ಬೂರುಂಡುಂದು ಎನ್ನಿಯೆರ್. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ಜಿನ್ನಾ ಅಧಿಕಾರೊಗು ಬೋಡಾದ್ ದೇಶ ಭಾಗ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಿದಾಡಿತ್ತೆರ್‌ಡ, ಆರೆಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಟೇಲ್ ಬೊಕ್ಕ ನೆಹರೂ ಮೆರೆಗ್ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಲಹೆ ರಡ್ಡ್ ಜನೊಕುಲಾ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಯಿಜಿ.

ಎಪ್ರಿಲ್ ಒಂಜೆಕ್ಕ್ ಡಿಲ್ಲಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿ ದೇಶ ಭಾಗ ಮಲ್ಪುನು ಬೊಡ್ಚಿ, ಜಿನ್ನಾಗ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊರಿ, ಆರೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ರೀತಿಡ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಲ್ಪಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಸಲಹೆಗ್ ಚೌಳಿ ನೀರ್ ಬೂರುಂಡು ಆರ್ ಪಿರ ಬಿಹಾರೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಲಾಟೆಡ್‌ದ್ ತೊಂದರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲಸೊಡು ಮುರ್ಕುದು ಪೋಯೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಲೀಡರ್‌ನಕುಲು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ಪೂರ ಪಾತೆರ ಕೇನಿಯರೆ ತಯಾರಿಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅಂದಾಜಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಅಕ್‌ಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಒರಿದಿನವು ನನಲಾ ಲತ್ತ್ ನಾಯಕತ್ವ "ಸಮಾಜವಾದಿ ನಾಯಕೆರಾಯಿಂಚಿ ಜೆ.ಪಿ., ಲೋಹಿಯಾ, ಅರುಣಾ ಅಸಫ್ ಅಲಿ, ಅಚ್ಚುತ ಪಟವರ್ಧನ್ ಇಂಚಿನ ಜವನರೆ ತಂಕ ಧೈರ್ಯ, ತ್ಯಾಗೊನು ಪೂರಾ ಯಾನ್ ಪುಗರುವೆ. ಆಂಡಾ ಮಸ್ತ್ ದೂರ ತೂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ತಾಕತ್ ನಿಕ್ಲೆಡ ನನಲಾ ಇಜ್ಜಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಯ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ "ನಿಕುಲು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಸಮಾಜವಾದಿಲು, ಯಾನ್ ಪುಟುನಗನೇ ಸಮಾಜವಾದಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಕ್‌ಲೆಗ್ ತಮಾಷೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಯಿ ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲೆರೆನ ಪಾತೆರೊನೆ ನಡಪುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. 1947 ಮೇ 31ಕ್ಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರೀ ಸಭೆಟ್ ದೇಶ ವಿಭಜನೆದ ನಿರ್ಣಯಗ್ ಕನ ಬನ್ನಗ ಗಾಂಧಿ ಅವೆನ್ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತೆರ್, ಲೋಹಿಯಾ ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ದುಲ್ ಗಫರ್ ಖಾನ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಬೆರಿ ಸಹಾಯೊಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಪಟೇಲ್ ಬೊಕ್ಕ ನೆಹರೂ ನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆಡ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಒಪ್ಪಿನೆಟ್ಟಾವರೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪಾತೆರ ಮೀರ್‌ದ್‌ಲಾ ನಿರ್ಣಯ ಒಪ್ಪಿತವಾದ್ ಕೆಲಸ ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಂಡು.

ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಲೀಗ್ ಅಧಿಕಾರೊಡಿತ್ತಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಲು ಭಾರತ ಬೊಕ್ಕ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆಪುಂಡು. ಪಂಜಾಬ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಗಾಳೊನು, ಒಂಜಿ ಆಯೋಗ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಶಿಫಾರಸ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಹಿಂದುಲು ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿ

ಜಾಗೆ ಭಾರತೊಗು, ಬೊಕ್ಕ ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತಿ ಜಾಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನೊಗು ಸೇರಾವುನ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುಂಡುಂದು ಆಂಡ್. ಒರಿನಾ ಅಸ್ಸಾಂ, ಬೊಕ್ಕ ವಾಯ್ಯುವ ಗಡಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊನು, ಒಂಜಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅತ್ತ್ಂಡ ಭಾರತ ರಡ್ಡೆಟ್ ಒಂಜೆನ್ ಜನೊಕುಲೆ ಎದುರ್ ದೀದ್ ಅಕಲೆ ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬುಡ್ಪಿ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪುಂಡು.

ಅಧಿಕಾರ ಮುಟ್ಟ ಬನ್ನಗ ದುನ್ನ ಆಯೆರಾ ಗಾಂಧಿ?

ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಆಗಸ್ಟ್ 15ಕ್ಕ್ ಭಾರತೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ಪಿನೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ವೈಸ್‌ರಾಯೆರೆ ಹುಕುಂ ಬತ್ತಾಪುಂಡು. ಆ ಪೊರ್ತುಡುಲಾ ಗಂಧಿಯೆರ್ ಜನಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ದಾಲಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಆವರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಕೊರ್ಪೆರ್. 125 ವರ್ಷ ಬದ್‌ಕ್‌ದ್ ಜನೊಕುಲೆ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಆರೆನ ಉಮೇದ್ ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಧಿಕಾರ ಗೆತೊನೆರೆ ತಯಾರಾಯಿನ ಎನ್ನ ಸ್ವಂತದಕ್‌ಲೆಗೇ ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ ದುನ್ನ ಆವೊಂದುಲ್ಲೆ, ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾತೆರೆಗಲಾ ಕೈಪೆ ಆವೊಂದುಂಡು, ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ದ್ ಬೇನೆನ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ಪಂಡ್‌ಂದ್ ಆಂಡ ಇತ್ತೇನೇ ಕಲಡ್‌ದಿ ನೀರ್ ನನಾತ್ ಕೆಸರಾವು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕುಲ್ಲನವೇ ಸರೀಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿರ ನೌಖಾಲಿಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬರ್ಪಿ ದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಲ್ಕತ್ತೊಡಿತ್ತೆರ್. ಕಲಂಕದಿ ನೀರ್‌ದಂಚಿನ ಪರಿಸ್ಥಿಡ್ ಸಾತಂತ್ರ್ಯೊನು ಎಂಚ ಕುಶಿಟ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುನು ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಮಸ್ತ್ ಬಚ್ಚಾವುಂಡು. ಯಾನ್ ಉಪವಾಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಚರಕೊಡುದು ನೂಲು ದೆತ್ತೊಂದು ದಿನ ಕಳೆಪುನನೇ ಸರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರ್ಪುನ ದಿನ ಜನೊಕುಲು ಮಾತಾ ಪಗೆನ್‌ಲಾ ಬುಡುದು ಬಾರಿ ಉಮೇದ್ ಸಂಭ್ರಮೊಡು ಧ್ವಜ ರಾಪಾದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತಿ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡ್‌ದ್, ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮನಸ್‌ಗ್‌ಲಾ ಸಮಾಧಾನ ಆಂಡ್.

ಏಪಲಾ ಚಪ್ಪೆ ಆವಂದಿ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ನೀತಿನ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಯೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ವಿರೋಧ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನಾರ್. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಅಸಮಾಧಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮೇರೆಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಶಾಸಕೆರೆಡ ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಲ್ಪುದ್, ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಆರ್ ಆಯ್ಕೆ ಆಪಿಲೆಕ ತೂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲೊಗು ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಈತ್ ಪೂರಾ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಡ ಒಂಜಿ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ. ದೇಶದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ವಿಚಾರೊಲೆಗ್ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊರ್ಪಿನ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಪಾರ್ಟಿದ ಆರ್.ಕೆ ಷಣ್ಮುಖಚೆಟ್ಟಿ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾದ ಶ್ಯಾಮ್‌ಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ, ಅಕಾಲಿದಳದ ಬಲವಂತ ಸಿಂಗ್, ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಮುದಾಯದ ಜಾನ್ ಮಥಾಯ್ ಪಾರ್ಸಿ ಸಮುದಾಯದ, ಸಿ.ಎಚ್.ಬಾಬಾ ಪೊಂಜೊವೊಲೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ್ ಅಮೃತಾ ಕೌರ್ ಇಂಚಿನಕುಲೆನ್ ಪೂರಾ ಸೇರಾದ್ ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಗೆಂದುನಂಚಿನ ಸರಕಾರೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನೆತ್ತ ಪಿರಾವುಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಯೋಚನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕಲ್ಕತ್ತಡ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುದಾರಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಬಂಧುಲೆ ಲೆಪ್ಪೊಳಿಗೆಗ್ ಕೆಬಿ ಕೊರ್ದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಾಲ್ ಸಮಾಧಾನದ ಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಕೊರ್ಪೆರ್. ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯಾಯಿ ಸತ್ಯೊನ್ ಒಪ್ಪೊಂದು ಒರಿಯಗೊರಿ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಬದುಕುನ ಬುಂಡ ನಮಡ ಬೇತೆ ತಾದಿ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪುನೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನ್ಲೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಪಂಜಾಬ್‌ಡ್ ಹಿಂಸೆದ ತೂ ತೆಕ್ಕರೆನೇ ಕೇನೊಂದಿಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿ ತೆರಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಗ್ರಹಮಂತ್ರಿ ಪಟೇಲೆರೆಗ್ ನೆತ್ತ ವಿಷಯೊಡು ಕಾಕಜಿ ಬರೆಪೆರ್. ದಿನೊಡ್‌ದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಳಾಪಿನ ತೂದು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಜಾಬ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಬೊಡ್ಚಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲ್ ರಡ್ಡ್ ಜನಲಾ ಪಂಡೆರ್. ಕಲ್ಕತ್ತೊಡು ಪಿರ ಗಲಾಟೆ ಸುರು ಆನಗ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಪಾಯದಾಂತೆ ಉಪಾಸಕುಲ್ಲರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗು ರಾಮ್ ಮನೋಹರ್ ಲೋಹಿಯಾ ಗಲಾಟೆ ಉಂತಾವರೆ ಮಸ್ತ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂಮೆರೆ ಪಿರವುಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಶಕ್ತಿಲು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ್‌ಡ್‌ದಾವರೆ ಗಲಾಟೆ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತಿ ವಿಷಯಲಾ ಲೋಹಿಯಾರೆಗ್ ತೆರಿಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಪವಾಸ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡಿನವು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತಕ್‌ಲ್‌ಲಾ (ಹತ್ಯಾರ್) ಆಯುಧ ತಿರ್ತ್‌ದೀದ್

ಶಾಂತಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕನಯೆರೆ ಒತ್ತೊಂಡೆರ್. ಅವು ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಾಂಧಿ ಉಪವಾಸ ಉಂತಯೆರ್ (ಬುಡಿಯೆರ್).

ಪಂಜಾಬ್‌ಗ್ ಪೋಪೆಂದ್ ಪಿದಾಡಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ಉಂತಿಯೆರ್. ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಡಿಲ್ಲಿಡ್‌ಲಾ ಲಡಾಯಿ ಸುರುವಾದ್ ಜನೊಕುಲು ಒರಿಯನ ಮಿತ್ತೊರಿ ಪಂತೊಗು ಬೂರ್‌ಲೆಕ್ಕೊ ಆಕ್ರಮಣ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಏರೆನ ಅಂಕೆಗ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕಂದಿಲೆಕ್ಕ ಹಿಂಸೆದ ತೂ ಪರತ್ತೊಂದೇ ಪೋಂಡು. ಇಂಚಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಲಡಾಯಿದ ಪಿರಾವುಡು ಆರೆಸ್ಸ್‌ಸ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿ ಗುಸು ಗುಸು ಕೇನ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಸೀದಾ ಗೋಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಮೇರೆಡ ಈ ವಿಷಯೊನು ಕೇನುವೆರ್. ಗಲಾಟೆಗ್‌ಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ವಾ ಸಂಬಂಧಲಾ ಇಜ್ಜಿಂದ್ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅವೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರಿ ಪಡ್‌ಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಕೇನ್ನಗ, ಗೋಲ್ವಾಲ್ಕರ್ ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊರೊಡು, ಈರೆ ಕೊರಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಗುಟ್ಟುದ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆದ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ನನಾತ್ ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ತಯಾರಿ ಆವೊಂದುಂಡು, ಆಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಉಪ್ಪುನ ಮುಟ್ಟ ಅವು ಬಂಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಲಾಟೆದ ಪಿರವಿಪ್ಪುನಂಚಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಅಯಿಡ್‌ದಾವರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆತ್ ಕೆಟ್‌ದಿಜಿ ಪನ್ಪಿನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಡ್ ಚರ್ಚಿಲ್ "ಭಾರತೊಡು ನಡಪುನ ಹಿಂಸೆ ತೂದು, ಈ ಭಾರತದ ಜನೊಕುಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆವರೆ ಯೋಗ್ಯೆರೇ ಅತ್ತ್, ಇತ್ತೆ ಅವುಲು ನಡತೊಂದಿಪ್ಪುನ ಹಿಂಸೆನೇ ಅಯಿಕ್ ಸಾಕ್ಷಿಂದ್ ಬಡಾಯಿ ಕೊಚ್ಚುವೆ. "ಮೂಲು ನಡಪುನ ಹಿಂಸೆ ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಮುಲ್ತ ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಬಿತ್ತಿದಿನ ವಿಷತ್ತ ಪರಿಣಾಮ. ನೆತ್ತ ಮಾತಾ ಕರ್ಮಲಾ ನಿಕ್ಲೆ ತರೆಕ್ಕೇ ಪೋವೊಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಗೊಬ್ಬು ಮುಗ್ಯೊಂದು ಬನ್ನಗ

“ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬುಡುದು ಪೋಯಿ ಬೆಟ್ಟಿಗ್ ನಂಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕುಲುಲಾ ತನಕುಲೆ ಬದಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಭವಿಷ್ಯದ ಎಡ್ಡೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ವಾತಾವರಣೊನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಚನೆ, ಯೋಜನೆ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಕೋಡಿ ಯೆತ್ತಾವುನಂಚಿ ಗಳಿಗೆನೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ. ಅವು ಬೆಗರ್‌ಗ್ ಬಟ್ಟಲ್‌ದ ಮಿತ್ತದ ಹಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕುನಲಾ ಅಂದ್”

ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಕಾಶ್ಮೀರ ಭಾರತದ ಭಾಗ ಆಪುಂಡು, ಆಂಚ ಆಪಿನ ಪೊರ್ತುಗು ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲೆರೆ ನಡುಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಧ ಬರ್ಪುಂಡು. ದೇಶ ಪಾಲಾನಗ ನಮನ ಖಜಾನೆಡ್ದ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪಾಲ್ 55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ್ ಕೊರ್ಪುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡಿ ಪಟೇಲೆರೆ ಪಾತೆರೊಗು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಒಪ್ಪುಜೆರ್. ಪಂಡಿ ಪಾತೆರ ತಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಪಾಲ್ ಕೊರ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಪಂಜಾಬ್‌ಗ್ ಪೋಪಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಡಿಲ್ಲಿಡ್‌ಲಾ ಮೇಲ್ ಮೇಲ್‌ಗ್ ತೋಜಿನ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನದ ಪಿರವು ಪಗೆತ ತೂ ಅರ್ಲೊಂದೇ ಉಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಗುಮಾನಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೀವನಪೂರ್ತಿ ನಂಬುದಿತ್ತಿ ದೇವೆರ್ ಒಂಜೇ ಸತ್ಯ ಪನ್ಪಿ ಆರೆನ ನಂಬಿಕೆ ಅಲ್‌ಗಿಯರೆ ಸುರುವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಬೇತೆ ಉಪಾಯ ದಾಂತೆ 78 ವರ್ಸೊದ ಗಾಂಧಿ ಉಪವಾಸ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್ “ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಸಿಖ್ ಧರ್ಮೊಲೆನ್ ನಂಬಿ ಜನಕುಲೆ ಬದ್‌ಕ್ ಈ ನಮೂನೆಡ್ ಹಿಂಸೆಗೆ ಬೂರ್‌ದ್ ಹಾಳಾಪಿನೆನ್ ತೂಪಿನೆಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಸೈಪಿನನೇ ಎಡ್ಡೆ. ಮಾತ ಜನೊಕುಲೆನ್ ನಮ್ಮಕುಲು ಪನ್ಪಿ, ಭಾವನೆಡ್ ತೂವರೆ ಆಯಿಜಿಂಡ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಲಾ ನಾಶ ಆಪುಂಡು. ಅವೆನ್ ತೂಪಿನ ಭಾರತಲಾ ನಾಶ ಆಪುಂಡು. ಎನ್ನ ಉಪವಾಸ ಏರೆನ ವಿರುದ್ಧಲಾ ಅತ್ತ್ ಯಾನ್ ಹಿಂಸೆ ಉಂತವರೆಗಾದ್ ಎನ್ನನೇ ರೀತಿಡ್ ಪೂಣೆವೊಂದುಲ್ಲೆ” ಪನ್ಪೆರ್. ಮಾತ ಕಡೆಟ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡ್‌ತ್‌ಂಡ್ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆವೊಂದು ಪೊವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನವರಿ 16ಕ್ಕ್ ನೆಹರೂ ಗಾಂಧಿಯೆರೆಗ್ ನನಾತ್ ಬಂಗ ಕೊರಂದೆ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಲ್ಪರೆ ಮಾತೆರೆ ಸಹಕಾರ ಕೇಂಡೆರ್. ಜನವರಿ 18ಕ್ಕ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಜನೊಕುಲು ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಹೊಂದುಂದು ಪೋಪ ಪಂಡ್‌ದ್ ಭಾಷೆ ಕೊರಿಬೊಕ್ಕ ಉಪವಾಸ ಉಂತಾಯೆರ್. ನೆಹರೂ ಬೊಕ್ಕ ಪಟೇಲೆರ್ ಸಭೆಟ್ಟ್ ಪಾತೆರ್‌ನಗ ಎಂಕ್ಲು ರಾಜಕಾರಣಿಲು ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಮಸ್ತ್ ದೂರ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಜ. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿ ಒರಿ ದಾರ್ಶನಿಕೆ ಅಂಚಾದ್ ಆರ್

ಮಸ್ತ್ ದೂರದ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಸಾದಿಡ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ನಡಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇನಿ ನಮ್ಮ ಸತ್ಯದ ಸಾದಿಡ್ ನಡತ್‌ದ್, ದೇವೆರಂಚಿ ಮೋನೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ನಡತೊಂದುಲ್ಲಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮಗರನೇ ದಿನ ಜನವರಿ 20ಕ್ಕ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಟ್ ಬಾಂಬು ಪುಡಾಂಡ್. ಮದನ್‌ಲಾಲ್ ಪಹ್ವ ಪನ್ಪಿ ಜವನೆ ತಿಕ್‌ದ್ ಬೂರಿಯೆ. ಬೊಕ್ಕದಕ್ಲು ತಪ್ಪಾದ್ ಪಾರಿಯೆರ್. ಬೇತೆ ನಾಲೈನ್ ಜನ ಆಯೊನೊಟ್ಟುಗಿತ್ತಿ ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲು ಐತ ವಿಚಾರಣೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ನೆತ್ತ ವಾ ವಿಷಯೊಲಾ ಮಂಡೆಗ್ ಗೆತೊನಂದೆ ಆರೆನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಓ ರಾಮ ದೇವೆರೆ

ಜನವರಿ 30ಕ್ಕ್ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ 3.30ಕ್ಕ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮೊಲೆನ್ ಪೂರಾ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಆದ್ ಕಾಂಡೆದ ಉಪಹಾರ ಗೆತೊನುವೆರ್. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವನಸ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಯ್ಯಗ್ ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊಡು ನಿರಾಶ್ರಿತೆರಾದ್ ಬೈದಿನ ಜನೊಕುಲೆಡ ಪಿದಾಯಿ ಪಜಿರ್‌ದ ಮಿತ್ತ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದ ವಿಷಯೊಡು ಪಟೇಲೆರೆ ಒಟ್ಟುಗು ಚರ್ಚೆಲಾ ಮಲ್ತೆರ್. ಬಯ್ಯದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ನೆಹರೂ ಮೇರೆನ್‌ಲಾ ತೂಪಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಪಟೇಲೆರೆಡ ಪಾತೆರೊಂದು ಕುಲ್ಲಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್‌ಗ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗ್ ತಡ ಆಯಿನ ಗೊತ್ತೆ ಆಯಿಜಿ. ಕಡೆಕ್ ಆರೆಗ್ ನಡಪುನಗ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಅಭಾ ಬೊಕ್ಕ ಮನು ನೆನಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಮಸರ ಅಮಸರೊಡು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಕ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಜನ ಸೇರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ದಾಸಿಮಿ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಜಾಗಿಜ್ಜಂದಿಲೆಕ್ಕ ಸೇರ್‌ದಿನ ಸಭೆತ್ತ ನಡುಟು ಒರಿ ಕಾಕಿ ಅಂಗಿ ಪಾಡ್‌ದಿತ್ತ ಜವನೆ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಕೈತಡೆನೆ ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಡಪುನ ವೇದಿಕೆದ ಮುಟ್ಟು ಮಿತರೊಂದಿತ್ತಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಕಡೆಕ್ ಬತ್ತೆ. ಸೀದಾ ಬತ್ತಿ ಈ ಜವನನ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗ್ ತಡಾದಿತ್ತಿನೆಡ್‌ದಾವರೆ ಅಭಾ ಆಯನ್ ಅಂಚಿ ನೂಕಿಯೆರೆ ತೂಯೆರ್. ಆಂಡಾ ಆಯೆ ಅವೆನ್ ಗೆನ್‌ಪಂದೆ ಸೀದ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಎದುರೇ ಉಂತಿಯೇ. ಆಯನ್ ನೂಕಿಯರೆ ತೂಯಿನ ಅಭಾ ಕಾರ್ ತತ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರಿಯೆರ್. ಕೈಟ್ಟಿತ್ತಿ ಬೂಕು, ಜಪಮಣಿ ತಿರ್ತ್ ಬೂರುದಿತ್ತಿನೆಡದಾವರೆ ಅವೆನ್ ಪೆಜ್ಜರೆ ಬಗ್ಗೊಂದಿತ್ತಿ ಲೆಕನೇ, ಆ ಜನತ್ತ ಕೈತ ಉಲಾಯಿತ್ತಿ ಪಿಸ್ತೂಲು

ದೆತ್‌ದ್ ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ತಿಗಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಗುಂಡು ಪಾಡಿಯೆ. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕೂಡ್ಲೆ 'ಹೇ ರಾಮ್' ಇಂದ್ ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ನೆಲಕ್ಕ್ ಒರಗಿಯೆರ್. ಬೃಜ ಕೃಷ್ಣ ಚಂಡಿವಾಲ್, ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಜೀವೊನು ತರ್ಕ್ ಪತ್‌ದ್ ಬುಳ್ಪರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಸೇರ್‌ದಿ ಜನ ಗುಂಡು ಪಾಡಿನ ಕೊಲೆಗಾರನ್ ಪತ್‌ದ್ ಪೋಲಿಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ಕಡೆತ ಪಾತೆರ

"ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಸೇವೆ ಮಾಲ್ತೊಂದು ನಮೊನು ನಮ
ಮದತ್ ಬುಡುಪಿನವೇ ನಮೊನು ನಮ ನಾಡುನ ಸಾದಿ"

"37 ವರ್ಷದಾತ್ ಕಾಲ ಗಾಂಧಿ ಎಂಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗೆ ಪೊರುಂಬೊಂದು ಬತ್ತೆರ್‌ಡಲಾ, ಆರೆನ ಕೂಜಲ್ ಕೊಂಕ್‌ದಿಲೆಕ ಎಂಕುಲು ತೂವೊಂಡ. ಆಂಡ ನಿಕುಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಕರಿಯೊಡ್ಡ ದುಂಬೇ ಆರೆನ್ ಕಳೆವೊಂಡೆರ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ನಂಕ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಲೊಕೊರ್ಮೆ ಜನ ಗಾಂಧಿ ತೀರ್ ಪೊಯೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಸಂಗತಿನ್, ಸ್ವಂತ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಒರಿ ಮಗೆ/ಮಗಲ್ ತೀರ್ ಪೋಯಿನಂಚ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಬೇಜಾರ್ ದುಃಖೊಡು ಮುರ್ಕಿಯೆರ್. ಲೋಕೊಡೇ ಮಾಮಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಯಿನ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ತನ್ನ ಭಾವುಟೊನು ಅರ್ದೊಗ್ ಜಪುಡದ್, ಆನಿದ ದಿನ ಮುಟ್ಟ ಲೋಕೊಡು ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಕೊರಂದಿಂಚಿ ಗೌರವ ತೋಜಾವುಂಡು.

ಈತ್ ಮಾತಾ ಗೌರವ ಪಡೆಯಿನ ಜನೊನು ದಾಯೆಗ್ ಕೆರಿಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಭಾರಿ ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾದ್‌ಲಾ ತೋಜುಂಡು. ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ತೋಜುನ ಕೆಲವು ಪಾತೆರೊಲು.

1. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಆವರೆ ಗಾಂಧಿ ಕಾರಣ. ದೇಶ ತುಂಡಾದ್. ಅವೆಡ್‌ದಾವರೆ ನಡತಿನ ಹಿಂಸೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಕಾರಣ.

2. ಪಾಕಿಸ್ತಾನೊಗ್ ಹಠ ಪತ್‌ದ್ 55 ಕೋಟಿ ದುಡ್ಡು ಕೊರ್ಪಾಯೆರೆ ಗಾಂಧಿ ಕಾರಣ.

3. ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಮೆರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಕಾರಣ.

ಈ ಮಿತ್ತ್‌ದ ವಿಷಯ ನಡತಿನಿ 1940ನೇ ಇಸವಿಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ. ಆಂಡ ಕೊಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ 1934ನೇ ಇಸವಿಡ್‌ದೇ ಸುರು ಆದಿತ್‌ಂಡ್. ಅಪಗಾಂಡ ಆರೆನ್ ಕೆರಿಯರೆ ಕಾರಣ ದಾದಾ ಉಪ್ಪು? ಅವೆನ್ ಕೆರ್ತಿನಾಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಯಡ ಈ

ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪಾಯಿನಕುಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ತೆರಿದುಪ್ಪು. ಕೆರಿನಾಯೆ, ಕೆರ್ಪಾಯಿನಕ್ಲೆನ ಚರ್ಯೆಲೆನ್ ತೂದು ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂಡ, ನಂಕ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪಿ ಸಂಗತಿಲು.

1. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಧರ್ಮದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ತೆರಿದ್ ಅಂಚೆನೆ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆರ್. ಪಂಡ ನಮನ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಲ್ತಿ ದೇವೆರ್ ಮಾತೆರೆನ್‌ಲಾ ಒಂಜೆ ಲೆಕ ತೂವೊಡು, ಬದುಕೊಡುಂದೇ ಪಂಡೆರ್. ದೇವೆರೆ ಜೋಕುಲೆನ್, ನಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಿದಾಯೇ ಉಂತಾಯೆರೆ ಕಾರಣದಾದ? ದೇವೆರೆ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಪರ್ಪಿ ನೀರ್ ಕೊರಂದಿನಾತ್‌ಲಾ ನಮ ದಾಯೆ ಕಟುಕೆರಾಯಾ? ಧರ್ಮ ಉಂದೆನ್ ಪಂತಿಜಿ, ಅಂಚಾದ್ ನಮ ಮಾತೆರ್‌ಲ್ಲಾ ಒಂಜೆ ಆದ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗಾಂದ್ ಗಾಂಧಿ ಪಂಡೆರ್, ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ನಡತೆರ್.

2. ಪುರುಷಾರ್ಥ ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ, ಮೋಕ್ಷ ಪನ್ಪಿನವು ಈ ಲೋಕೊಡು ನಮ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ನಡಪಾದ್ ಭೂಮಿನೇ ಸ್ವರ್ಗ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಯ ಮಲ್ಪುನ ತಿರ್ಲ್‌ಲು. ನರಮಾನಿ ಈ ಜೀವನೊಡು ಧರ್ಮದ ಮರ್ಮ ತೆರಿದ್ ದೇವೆರ್ ಕೊರಿನ ಭೂಮಿ, ನೀರ್, ಪಚ್ಚೆ ಪಜಿರ್‌ನ್ ಏತ್ ಬೋಡಾ ಆತೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಬದ್‌ಕಿಯೆಡಾ ಅವ್ವೇ ಮೋಕ್ಷೊಗು ಪೋಪುನ ಸಾದಿ ಆಪುಂಡು ಪಂಡಿನ ಗಾಂಧಿ ಅಂಚೆನೇ ಬದಿಕಿಯೆರ್. ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವದ ಅಮಲ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಜೆ.ಪಿ.ಲೋಹಿಯಾ ಮೊಕುಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ "ನಿಕುಲು ಓದುದ್ ಸಮಾಜವಾದಿಲಾಂಡ, ಯಾನ್ ಪುಟುನಗನೇ ಸಮಾಜವಾದಿ" ಪಂಡ್‌ದ್ ತಮಾಷೆದ ಆಂಡ ಮಸ್ತ್ ಅರ್ಥ ದಿಂಜಿದಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರ್.

3. ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಅನುಭವೊದ ಮೂಲಕನೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯ ತೆರಿದ್ ದೇಶ ಕಟ್ಟುನ ರೀತಿ ಕಲ್ದಿನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ಸತ್ಯೊನೇ ದೇವೆರ್ ಪಂಡಿ ಗಾಂಧಿ ಅಂಚ ಪನೊಂದು ಪನೊಂದೇ ಮಸ್ತ್ ಎತ್ತರೊಗು ಪೋಪೆರ್. ಸತ್ಯದ ಉಸುಲು ಉಪ್ಪುನೇ ಅಹಿಂಸೆ. ಬೊಕ್ಕ ತ್ಯಾಗೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ನರಮಾನಿ ಗಾಂಧಿ. ಹಿಂಸೆದ ಮಾರ್ಗೊಡು ನಡಪಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ತಿಕ್ಕಂಡ ಎಲ್ಲೆ ಆಳ್ವಿಕೆಲಾ ಹಿಂಸೆದ ಬಲೊಟ್ಟೇ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯ ನೆನೆಪು ದೀಲೆ" ಇಂದ್ ಆನಿ ಪಂಡಿನ ಆ ಪಾತೆರ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಏತ್ ಸತ್ಯ ತೂಲೆ.

4. ಅನಾದಿ ಕಾಲೊಡ್‌ದ್ ತೂವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ನಂಕ್ ಅರ್ಥ ಆಪಿ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ, ಸಮಾಜೊಡು ಏರ್ ಮಸ್ತ್ ಅರ್ಥ ದಿಂಜಿದಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆರಾ ಅವು ಮಸ್ತ್ ಜನೊಕ್ ಜೀರ್ಣ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಬಂಜಿ ದಿಂಜಿದಿನಾಯಗ್ ಬದಲಾವಣೆ ಬೊಡ್ಚಿ, ಬಡವುದಾಯಗ್ ಬದಲಾವಣೆ ಎಂಚ ಮಲ್ಪೊಲಿಂದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಡವು ಬುಡುಪುಜಿ. ಬಡಾತಿನಾಯೆ. ಬಂಜಿ

ದಿಂಜಿದಿನಾಯನ ಪಾತೆರೊಗು ಮರ್ಲಾಪಿನವೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಯೇರಾಂಡಲಾ ಉಂದೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊಂದು ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗು ಪಿದಾಡಿಯೆರ್ಡ ಆಯನ ಸಾದಿಗ್ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪಿನಕುಲೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಉಂದು ಉಂತಂದಿ ಬರ್ಸದ ಲೆಕ್ಕ, ತೆಕ್ಕಂದಿ ತೂತ ಲೆಕ್ಕ. ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿ ಪನ್ಪಿ ಕಡಲ್ ನಮ್ಮ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಏತ್ ತಿಕ್ಕು? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಬದ್‌ಕೇ ಅಂಚ ಅವುಲು ಪ್ರಶ್ನೆಲು ಮಾತ್ರ. ನಮ ಬದ್‌ಕುನ ರೀತಿಯೇ ಅಯಿಕ್ ಉತ್ತರ. ಈರೆನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಂದೇಶ ಎಂಚಿನಂದ್ ಕೇಂಡಿನಕ್ಲೆಗ್ ಗಾಂಧಿ ಕೊರಿನ ಉತ್ತರ "ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕೇ ಎನ್ನ ಸಂದೇಶ". ನೆಡ್‌ದ್ಲಾ ಸುಲಭೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಎಂಚ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೊಲಿ?

5. ವೊಲ್ತಾ ಬ್ಯಾರೊಗು ಬತ್ತಿ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆಗ್ ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಬ್ಯಾರೊದ ವಿಷಯೊಡು ತಾದಿದ ಮುಳ್ಳಾದಿತ್ತಿನಕುಲು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್. ಅದಮುಟ್ಟ ಲೊಕೊರ್ಮೆ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ಒಂಜಿಕಡೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡೆಕ್ ಒಂಟೆ, ಕತ್ತೆಲ್ನ ಬೆರಿಟ್, ಕೆಲವು ಕೋಡಿಡ್ ಹಡಗ್ (ಮಾಂಜಿ) ಡ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಸಾಮಾನ್‌ಲೆನ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಕುಲು ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್. ಪಿರಾಕ್‌ಡ್‌ದೇ ಬ್ಯಾರೊಡು ಬಿರ್ಸೆರ್ ಈ ಬ್ಯಾರಿಲು.

18ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಕೊಲಂಬಸ್, ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮ ಮೊಕ್ಲೆನ ಉರ್ಕಾರಿನ ಉಮೇದ್‌ಡ್‌ದಾವರೆ ಬ್ಯಾರೊಗು ಜತ್ತಿನ ಫರಂಗಿದಕ್ಲೆಗ್, ಬ್ಯಾರಿಲೆನ್ ಅಡಿತಪ್ಪಾವಂದೆ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಣವುದ ಬುಳೆ ದೆಪ್ಪರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇತ್ತಿಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊಡ್‌ಲಾ ಬಾರಿ ಕುಸೇಲ್‌ಡೇ ಮುಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲೆ ವಿರುದ್ಧ ಬ್ಯಾರಿಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಕಟ್‌ದ್ ತನ್‌ಕ್‌ಲ್‌ನ ಬೇಳೆ ಬೆಯಿಪಾಪುನ ಉಪಾಯದ ಉಲ್ಲುಗು ನಮೊನು ತಿಕ್ಕಾಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನೊಲಿ. ಜನೊಕುಲೆ ನಡುಟು ಕೋಪ, ಮತ್ಸರ, ಬೆಂಗ್, ಬೇನೆ, ಅತ್ತಾಂದೆ ಪೆಟ್ಟ್ ಗಲಾಟೆ ಪೂರಾ ಯೇಪಡ್‌ದಿಂಚಿಲಾ ಇತ್ತಿನವೇ. ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಜಾತಿ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತ್‌ದ್, ಬೇತೆ ಮಾತ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ಪುನ, ಕುಸೆಲ್‌ದ ರಾಜಕೀಯ ಬ್ರಿಟೀಷೆರ್ ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡಿ ಪಂತಿ ಪನ್ಪಿನೈನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನಿನ ಗಾಂಧಿ ಹಿಂದೂ-ಮುಸ್ಲಿಮ್ ದೋಸ್ತಿ ಕತೆ, ಮುಲ್ಪ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟೊಗು ಬದುಕುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪುಟ್ಟುಂಡ ನಮ ಊರು, ದೇಶ, ಜನ ಘನಗಟ್ಟಿ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಸತ್ಯ ತೆರಿದೆತ್ತೆರ್.

ಅಂಚಾದೇ ಆರ್ ಐಕ್ ಪುನೆಯಿನಿ. ಆಂಡ ಈ ವಿಷಯೊಡು ಒಂಜಿ ಮೈಯಿಡ್ದ್ ಪರಂಗಿದಕ್ಲೆನ ಕುಸೆಲ್‌ದ ಗೊಬ್ಬು ನನೊಂಜಿ ಮೈಯಿಡ್ದ್ ನಮ ಜನೊಕುಲೆನ ಕಿದ್ಕಲ್‌ದಡಿಟ್ಟತ್ತಿ ಬಿಸತ್ತಿ. ಆಂಡಲಾ ಪ್ರಾಣ ಪಂತೊಗು ದೀದ್

ಆ ಜನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಬೆಚ್ಚ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಪೊರ್ತುಗು ಎಚ್ಚರಾವಂದಿ ಬುದ್ಧಿಗ್ ಉಂದು ಒವುಲಾ ತೋಜಂದೆ ಪೋಪುನ ಸಂಗತಿ. ನಮ ಜನೊಕುಲೆ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿ ಗಾಯೊಲು ಮಾಜಂದೆನೇ ಪೊಂಡು. ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಉಡಲ್‌ದ ಕಡಲ್‌ಡಿತ್ತಿ ಸತ್ಯ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಪೊರ್ತುಗು ಮಸ್ತ್ ತಡ ಆಪುಂಡಾ ದಾನ್ನ?

ಪದಸೂಚಿ

ಗಾಂಧಿ ಪುಟ್ಟು ಬಲತಿನ ಊರು 12
ಸಂಸಾರದ ಪುದೆ ಸಂಕಷ್ಟೊದ ತುದೆ 16
ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆದ್ ಬತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 20
ಆಪುನ ಪೂರಾ ಎಡ್ಡೆಗೇ: ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕೊಗು ಗಾಂಧಿ 22
ನಂಕ್ ದಾಯೆ ಪನ್ಪಿನಕುಲೆ ನಡುಟು ಸಂಕ ಕಟ್ಟಿನ ಮಾಯಗಾರೆ 27
ಇಲ್ಲಡೆ ಬನ್ನಗ ಮಲ್ಲ ಉಲ್ಲಸ: ಭಾರತೊಡು ಗಾಂಧಿಯೆರ್ 31
ಸಬರಮತಿ (ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ) ಆಶ್ರಮ 32
ಸತ್ಯೊಗ್ ಪತ್ತಿ ಕನ್ನಡಿಯಾಯಿನ ಬನಾರಸ್‌ದ ಭಾಷಣ 33
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಕಲೊಕ್ಕು ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಪ್ರವೇಶ 36
ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ತಿಗಲೆಡ್ ತೌಡು ಕುಟ್ಟಾಯಿನ ಚಂಪಾರಣದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 37
ಅಧಿಕಾರೊಗೊಂಜಿ ಅಂಕುಶ: ಖೇಡಾ ರೈತೆರ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 41
ಪರತ್ ಕರಿಂಡ್ ಪೊಸತ್ ಒರಿಂಡ್ 43
ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಭಾಗ್ ಪನ್ಪಿ ಗುಣಾವಂದಿ ಗಾಯ 45
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕೆರಾದ್ ಮೂಡ್‌ದ್ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಗಾಂಧಿ 48
ಸರಕಾರೊಗ್ ಬೆರಿ ತಿರ್ಗಾಯಿನ ಜನ: ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ 51
ಬದಲಾಯಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಲವಾಯಿ ಜನಶಕ್ತಿ 55
ಕೈಮೀರ್ದ್ ಪೋದು ಹಿಂಸೆದಂಚಿ ತಿರ್ಗಿನ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ 56
ನಡಪುನ ತಾದಿ ಬುಡುಪುನ ಪಗರಿ 59
ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ಬಂಧನ 60
ಜೈಲ್‌ದುಲಯಿದ ಬದ್‌ಕ್ 62
ಅವಕಾಶೊಗಾತ್ರ ಅಮಸರ 64
ಬೊಲ್ಪುದ ಬೆರಿ ಪತ್ತಿನಾಯೆ ಬದ್‌ಕುವೇ ತೂತ ಬೆರಿಪತ್ತಿನಾಯೆ ಪೊತ್ತುವೇ 65
ತೆಕ್ಕಂದಿನ ತೂ ಉಂತಂದಿ ಕೆಲಸ 67
ನಾರಾಯಣ ಗುರುಕುಲೆ ಭೇಟಿ 69
ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದ ಬೊಲ್ಪು ಮೂಡುನಗ 70
ಪಿರ ಸುರುವಾಯಿ ದೇಶ ಸಂಚಾರ 71
ಪೊರುಂಬಾಟಾದ ಕಲೊಕ್ಕು ಪಿರಜತ್ತಿ ಗಾಂಧಿ 72
ಪೊಸ ಯೋಚನೆದ ಶಿಷ್ಯೆರೆ ಪ್ರವೇಶ 74
ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 75
ಉಪ್ಪುಗು ಬೆಪ್ಪಾಯಿ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ 80
ಕೆಪ್ಪು ಮುಪ್ಪಾಯಿನ ಮಹಮ್ಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನಾ 82
ಗಾಂಧಿ ಇರ್ವಿನ್ ನಡುಟು ಪಾತೆರಕತೆ 85
ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ತ್‌ಗ್ ಲಂಡನ್‌ಗ್ ಪಿದಾಡಿ ಗಾಂಧಿ 89
ಮುಂಡುಡೇ ಜಾರ್ಜ್ ದೊರೆನ್ ತೂಯಿನ ಗಾಂಧಿ 91
ದಲಿತೆರೆಗ್ ಬೇತೆನೆ ಓಟುದ ಕಲ? 92
ದುಂಡು ಮೇಜಿಡ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ 93
ವೈಸ್‌ರಾಯ್‌ನ ಪಗೆ – ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿದ ಪುಗೆ 96
ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಕಲೊಕ್ಕು ಪಿರ ಜತ್ತಿ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ ದಲಿತೆರೆ ಉದ್ಧಾರೊಗಾದ್ ಪ್ರವಾಸ 97
ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಗಾಂಧಿ 99
ಗಾಂಧಿಯೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಿನ ಕಣ್ಣ್ 102
ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಡ್‌ದ್ ನಿವೃತಿಯಾಯಿನ ಗಾಂಧಿ 104
ಭಾರತ ಸರಕಾರ–ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಸುರುತ ಮುಟ್ಟು 105
ರಡ್ಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ 107
ಎಂಕ್ಲೆ ದೇಶ ಬುಡುದು ನಡಪಿ 110
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕೋರಿ ಕೆಲೆಪೆರೆ ಶುರು – ಒಂಜತ್ತ್ ರಡ್ಡ್ 114
ಅಧಿಕಾರ ಬುಡುದು ಕೊರ್ಪುನ ಪೊರ್ತು 116
ಜನೊಕುಲೆ ಮನಸ್‌ಗ್ ಸೂ ದೀಯಿನ ಮಹಮದಾಲಿ ಜಿನ್ನ 118
ಬೇನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಲೆಕ್ಕ ತತ್ತ್‌ಂಡ್ 119
ಅಧಿಕಾರ ಮುಟ್ಟಿ ಬನ್ನಗ ದುನ್ನ ಆಯೆರಾ ಗಾಂಧಿ? 121
ಏಪಲಾ ಚಪ್ಪೆ ಆವಂದಿ ಅಪ್ಪೆ ಮನಸ್ 122
ಗೊಬ್ಬು ಮುಗ್ಯೊಂದು ಬನ್ನಗ 124

ಓ ರಾಮ ದೇವೆರೆ 125
ಕಡೆತ ಪಾತೆರ 126
ಹಿಂದೂ ಮಹಾ ಸಭಾ 70, 112
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಸಂಘ 70
ವಿನಾಯಕ ದಾಮೋದರ್ ಸಾವರ್ಕರ್ 70
ಸೈಮನ್ ಕಮಿಷನ್ 73
ಸಂವಿಧಾನ ಕರಡು ರಚನೆ 73
ಸ್ವರಾಜ್ಯ 29, 36, 48, 59, 69, 73, 75, 99, 105, 115
ಬಾರ್ಡೋಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 59, 72
ಗಡಿನಾಡ ಗಾಂಧಿ 44, 74
ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ 75, 81, 82, 83
ಮಾಂಟೆಗೋ ಚೆಮ್ಸ್ ಫೋರ್ಡ್ 43
ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಭಾಗ್ 45
ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿ 51, 53, 55, 56, 57, 59, 64, 96, 105
ದುಂಡು ಮೇಜಿದ ಪರಿಷತ್ 84, 89, 91, 92, 105

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಕಮ್ಮೆನ ಮಾತ ಭಾಷೆದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯೊಡುಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಒಂಜಾತ್ ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಕನತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಬರವುದ ಪರಪು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಎಗ್ಗೆ, ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಬರ್ಪುಲೆಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಪ್ಪೆ ದಿಂಜಾವುನ ಪೊಸ ಪಜ್ಜೆ ದೀತ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಕಟ್ಟಿನ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕೆರ್, ಸಮಾಜೊಗು ಸಾದಿ ತೋಜಾಯಿನ ಮಹಾತ್ಮೆರ್, ದಾರ್ಶನಿಕೆರೆನ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ಓದುನಂಚ ಆವೊಡು. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಬರವುದ ಪರಿಪುಗು ಪೊಸ ದಿಕ್ಕ್ ತೋಜಾವುನ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ 'ಲೋಕಮಾನ್ಯೆರ್ ಬರವು ಮಾಲೆ'. ಉಂದೆತ್ತ ಕಡೀರ ಪುರ್ಪನೇ 'ಲೋಕಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧಿಯೆರ್'.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ ಕಡೀರಾದ್ ಬತ್ತಿತ್ತ್‌ನಿ 1920ನೇ ವರ್ಸೊಡು. ಲೋಕಗೆಂದಿನ ಗಾಂಧೀಜಿ ಆನಿದ ದಿನಮಾನೊಡು ತುಳುವೆರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ 'ಗಾಂಧಿಯೆರ್' ಆದ್ ನಿಲೆ ಆಯಿನಾರ್.

ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ಮಹಾತ್ಮೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಲ್ಮನ ಮಲ್ತಿನ ದಾರ್ಶನಿಕ ಕಬಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಠಾಗೋರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸತ್ಯ ಬೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಜಾಗೆ ಕುಡ್ಲದ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪೆರ್ಮೆದ ಕಾಲೇಜಿದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯೆರಾದ್ ಸೇವೆ ಸಂದಾವುನ ಭಾಗ್ಯ ಪಡೆಯಿನ ಡಾ. ಉದಯ ಕುಮಾರ್ ಇರ್ವತ್ತೂರು ಈ ಮಾಲೆಗೊಂಜಿ ಪುರ್ಪದಲೆಕ ಗಾಂಧಿಯೆರೆನ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬು ಕುಲ್ಲಾದೆರ್.

ತಾರಾನಾಥ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಪಿಕಾಡ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು

ಬಿಲೆ: ರೂ. 100